GEORGE ANANIA

acțiunea lebăda

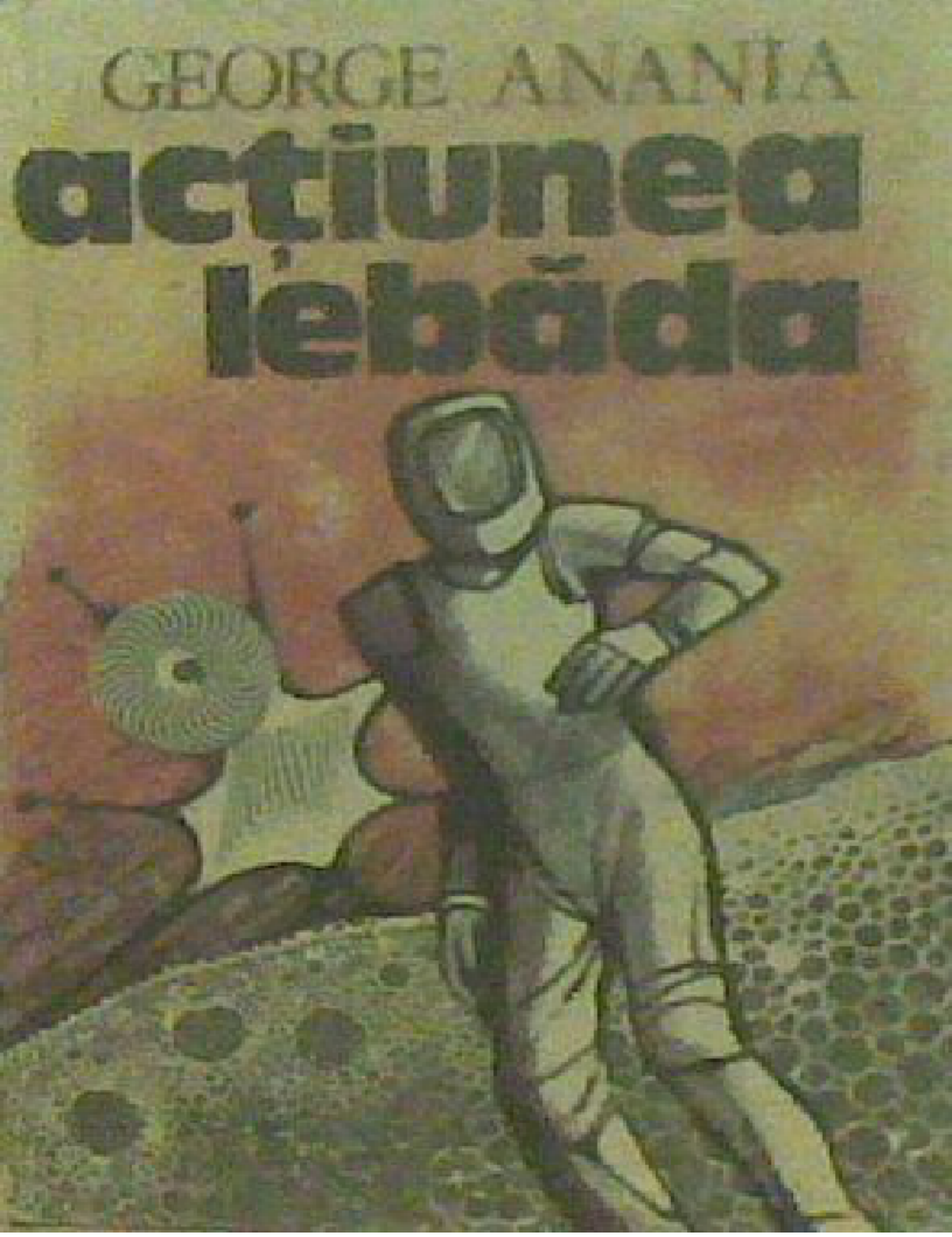

George Anania

Acțiunea „Lebăda”

Textul pe care îl veți citi în paginile următoare, dragi copii, ar fi trebuit să constituie jurnalul lui Gabriel Andreescu, un băiat de paisprezece ani, locuind undeva, în Bucureștiul anilor ‘80. Ar fi fost un text adresat anume vouă și v-ar fi povestit o peripeție ieșită din comun, dar și plină de învățăminte. Din păcate însă, Gabi n-a apucat să țină un astfel de jurnal. Chiar dacă ar fi avut de gând, nu găsea răgazul s-o facă; aventura lui extraordinară a durat numai patru zile. Iar după ce s-a sfârșit era prea târziu, fiindcă nu mai exista cine și ce să povestească. Întâmplarea se petrecuse într-o taină desăvârșită și așa era sortită să rămână pentru multă vreme de atunci înainte, din motive pe care le veți înțelege pe parcursul lecturii.

Am îndrăznit însă eu să mă pun în locul lui și, încâlcind consemnul secretului, să vă înfățișez, cum m-am priceput, ciudatele evenimente. Deoarece socot că nimic nu e mai de preț decât pacea și buna înțelegere intre oameni. Iar faptele lui Gabi Andreescu, legate tocmai de aceste arzătoare dorințe ale tuturora, pot fi socotite, fără greșeală, drept o pildă vrednică de urmat.

AUTORUL

1

„Rămâi, te rog! murmură Til, şi răsuflarea ei îmi mângâie obrazul. Nu pleca! Fără tine...” Vorbele i se sting într-o şoaptă, le pierd înţelesul, ori abia încep să le înţeleg pe deplin. Printre frunze de castani neclintite, în aerul limpede de deasupra noastră pluteşte Lebăda cu aripile întinse – opt stele închipuind o săgeată cât cerul, toate opt stelele mele norocoase. Asta înseamnă că mâna lui Til pe umărul meu şi mângâierea îndemnului ei nu pot fi decât adevărul adevărat. Încerc să mă bucur de un asemenea deznodământ absolut potrivnic experienţelor mele de până acuma. „Lebădă!” mă pregătesc să-i răspund, fiindcă pentru ea mi se pare că s-au aprins luminile constelaţiei, şi e cel mai frumos cuvânt cu care o pot numi şi pe care i-l pot spune. Dar Til, speriată, ridică ochii spre cer. Neliniştea se rostogoleşte peste mine ca o apă cu zăgazurile rupte. „Acolo! exclamă fata. În vârful săgeţii, la steaua Deneb. Acolo e captiv, fără scăpare!”

Şi se destramă.

Constat, peste o clipă, că a rămas încă destul până va suna deşteptătorul şi, firește, nu-mi arde să mă mai culc la loc.

Era de aşteptat, ziua asta nu putea începe altfel.

Mă ridic în capul oaselor. Tulburarea din somn nu m-a părăsit, inima îmi galopează întruna, apa neliniştii mă cotropeşte iar – a câta oară? E frig, prin fereastră mă întâmpină un cer mohorât, pe care culorile răsăritului, departe, într-un petic de senin nu izbutesc să-l înveselească. Ramurile golaşe ale castanilor se clatină în vânt ca nişte mături, încercând, fără convingere, să împrăştie norii.

Îmi trec mâna peste faţă, să mă dezmeticesc. Mi-au crescut iar tuleieie de la tâmple şi cele câteva fire ţepoase de mustaţă. Ar trebui să le rad. Toţi ai casei îşi bat joc de mine din pricina lor. N-am cu ce, până nu se întoarce tata să-mi împrumute aparatul. Prostii! Nu mă împiedică nimic să cumpăr unul al meu – dar cum i-aş strica tatei plăcerea bărbieritului în doi, la fiecare întoarcere acasă?

Îmi vine deodată să plâng de dorul lui, ca pe vremea când eram un puşti şi să-l strig prin toate camerele, cu sentimentul de pe atunci, că oriunde umblă fără mine îl pasc numai primejdii de moarte.

Haida-de, frumosule! mă iau la zor. Visezi bazaconii şi inventezi poveşti de care nu mai adorm nici copiii. Dacă îl iubeşti într-adevăr, doreşte-ţi să mai stea bietul om măcar un trimestru în delegaţie, poate apuci naibii să-ţi clarifici situaţia (deşi, sincer, nu văd ce-ar mai fi de făcut).

„Dumitale, elev Andreescu, trebuie să ţi se clarifice situaţia. Neapărat!” Ştiu eu ce vrea să însemne propoziţia asta şi tonul plin de îngrijorare oficială al dirigintelui. Adică să meargă la el cineva din familie, care să spună ceva, ce se cuvine în astfel de împrejurări. Iar dirigintele să-l umilească pe cineva acela, lăsând impresia că, dimpotrivă, el se poartă umil, că e copleşit de o asemenea vizită: vai, nu era cazul să se deplaseze tovarăşul academician

pentru un mărunțiș care se rezolvă de la sine; desigur, școala (vă place cum sună: *școala*, un substantiv colectiv, în spatele căruia se poate ascunde orice și oricine), desigur, substantivul nu va îngădui ca un nume celebru, nu-i așa, să fie umbrit, chiar și numai în treacăt, de consecințele unor neglijențe pasagere ale tânărului Gabriel...

Și tata, stingher, ca și cum ar fi deschis din greșeală ușa unui apartament străin, și-ar învârti pălăria în mână, cum eu nu l-am văzut niciodată și s-ar retrage cu spatele, suportând și înjosirea de a bâigui o mulțumire.

Frigul m-a pătruns, dar nu fac nimic ca să mă apăr. Sunt vinovat de toate, și în același timp nu prea vinovat. De la o vreme, totul îmi merge prost, de ce – nu pricep, mi se pare că pentru orice reușită, cât de mică, e nevoie să înfrunt rezistența cuiva din mine, pe care nu-l pot întâlni; sunt mereu gata de luptă dar, invers decât în sport, adversarul meu necinstit câștigă mereu, dinaintea meciului, prin neprezentare. Mai cu seamă de rând...

Cu tata s-a întâmplat ceva, și nu de bine. Mi-o spune inima, cum declară fetișcanele din cărțile cu vorbe lipicioase ca pelteaua, după care se dă Lavinia în vânt. Dar acuma, zău, nu-i de râs! Am sufletul greu, altfel decât din cauza școlii.

Altădată îmi scria, de oriunde ar fi ajuns. Îi păstrez ilustratele, până la una. Din politețe, sunt adresate întregii familii, dar, de fapt, numai mie mi le-a trimis, am înțeles-o de mult. Și uite că tot de mult n-am mai primit nimic și nu vreau să țin socoteala lunilor de când m-a lăsat singur, pe nepusă masă, într-un miez de noapte.

Mai rău e că o dată cu el a dispărut și doctorul Dinu, tot fără urmă, așa că n-am chiar pe nimeni să mă sfătuiesc. Singura mea bucurie e că, în același timp, și-a luat tălpășița și deșteptul de Ștefan; cel puțin dinspre partea lui sunt liniștit și n-aș regreta să șadă, pe unde-o fi, până mai încolo, când o să-mi termin facultatea! Ceea ce nu-i și părerea soră-mi, din motive care ne sar tuturor în ochi, de cel puțin un an.

E o liniște desăvârșită în casa noastră veșnic plină de lume, unde zi și noapte răsună conversații în gura mare, muzică, protestele neîncetate ale mamei, miorlăiala năzuroasă la Laviniei și, nu în ultimul rând, lătrăturile lui Rex (în rafale continui, ca ale unui motor diesel fără țeavă de eșapament și care nu face pauze decât pentru alimentare). O tăcere greu de închipuit pentru mine, care în hărmălaia asta plec de acasă și mă întorc și tot în legănarea ei mă culc și mă trezesc, îmi fac lecțiile, mă distrez și-mi omor timpul. Mai că-mi vine să-mi țin răsuflarea; aș pune pariu că, îndată ce mă ridic în picioare, vraja ca în basmul cu frumoasa din pădurea adormită se va duce pe copcă, iar gălăgia cea de toate zilele va năvăli din nou, ca un taifun, peste bietele capete de sub acoperișul nostru.

E cazul să mă gândesc, și încă serios, cum îi zic mamei, pe ocolite, ce bucurie o așteaptă la școală. Prevăd că va fi un spectacol de mare montare, ca să mă exprim în termenii dragi ei, și ce n-aș da să mă găsesc cât mai departe de locul desfășurării lui!

Ridic un picior și-l las încet pe podea, mai stau câteva clipe și repet mișcarea cu celălalt. Incredibil! Casa continuă să rămână cuminte. Nu fiindcă ar fi prea devreme – de obicei, la ora asta tușa Frusina care, din cauza bătrâneții, spune ea, nu mai are somn, zdroncăne pe la bucătărie, iar Rex, foarte sensibil la zgomot de vase trântite, latră, anume prin camerele cu cea mai amplă rezonanță. Ca să nu mai vorbesc de vocalizele mamei; nu știu cine a învățat-o că o jumătate de ceas de vocalize, la răsăritul soarelui, pe nemâncate, îi asigură un glas de copiliță, și mama, în loc să asculte de sfaturile noastre – dezinteresate! – și să se menajeze, din contra, a luat povestea în serios; când i-am istorisit doctorului toate astea, el mai întâi a pufnit în râs, dar pe urmă, privind speriat în jur, s-a grăbit să adauge că nu poate formula nici o părere, fiindcă nu-i O.R.L.-ist, ci doar neuropsihiatru.

Bag de seamă că trag de timp, ca fotbaliștii, aruncând în stânga și dreapta meditații inutile, ca și ei mingile prin tribune; dar vezi că pentru mine fluierul final numai salvare n-o să însemne. Și cum tot veni vorba de sport, privirile mi se opresc la aparatele de gimnastică, rânduite lângă perete într-o ordine care, se vede de la o poștă, a fost tulburată foarte rar. Visam și eu, odată, statura atletică și mușchii de oțel, mișcările calme și detașate, reflexele prompte ale atâtor juni de pe marele și micul ecran; adică Til le visa, împodobind cu ele un individ răpitor de care declara că s-ar lăsa dusă în lumea largă, oricine ar fi el. O clipă am crezut că, într-adevăr, numele de pe buletin nu contează și am pornit pe calea spinoasă a culturismului. Dar noroc că, tot admirându-mă în oglindă, mi-au luat ochii silueta mea deșirată și slăbănoagă și încheieturile noduroase, arătând de parcă oasele mi s-ar înmulți pe zi ce trece și ar încerca să-mi scape afară prin toate colțurile. Așa încât m-am convins că efortul de a ajunge în starea propice răpirii lui Til l-ar depăși substanțial pe acela necesitat odinioară de cunoscutele munci ale lui Hercule. Lăsând deoparte faptul că, spre deosebire de mine, eroul se apucase de respectivele treburi abia după ce dobândise (istoria nu menționează prin ce mijloace) statura, mușchii, mișcările și reflexele cu pricina.

În sfârșit, frigul mă constrânge să acționez; pun mâna pe calorifer – e înghețat tun.. Va să zică, au uitat aseară să cupleze termostatul, ori te pomenești că injectorul s-a stricat și păcura curge în focar! Mă scol în viteză și mă arunc în jos pe scară, sărind treptele câte patru. Zgomotului stârnit de mine îi răspunde un prim semn de viață – hămăiturile dalmațianului, însă din curte. Nu cumva s-a întâmplat minunea ca soră-mea, de bună voie, să-și fi trimis favoritul la coteț?

Instalația din subsol nu e vătămată, dar nici nu merge. Apăs butonul de contact și îndată o flacără lungă țâșnește din injector, pe sub burta cazanului. Răsuflu ușurat. Am și norocul că în boiler a rămas de aseară un rest de apă amorțită, deci pot să mă spăl în tihnă – desigur, dacă o iau înaintea Laviniei. Așa că pornesc glonț spre baie. Trebuie să-mi fac și un plan, altfel micul dejun mă prinde nepregătit. Afurisită treabă! Pe deasupra azi avem oră cu Minitehnicus și chiar la începutul zilei – dacă mai și întârzii, m-am ars!

Va să zică, o să intru în sufragerie, o să mă așez pe scaunul tatei și-o să... O să! Mintea mi-e goală ca o insulă în așteptarea naufragiaților.

Îmi curăț dinții vreo cinci minute, îmi săpunesc fața de trei ori, îmi jupoi gâtul cu buretele, îmi vâr degetele în urechi până la ultima falangă – ce mai film pentru educația sanitară a preșcolarilor s-ar putea face, dacă ar fi cine să-mi imortalizeze strădaniile! Degeaba, spălatul nu-ți dă idei; dimpotrivă, ți le curăță!

Ia să vedem: intru în sufragerie, mă așez pe scaunul tatei și, înainte să apară tușa Frusina... sau lasă după, că oamenii când mănâncă sunt mai puțin atenți. Îmi dreg glasul – fără trac, să nu mă dau de gol – și zic...

Hm! Ia uite ce mai dinți! Lați ca niște lopeți și, colac peste pupăză, ce culoare nesănătoasă! Nu m-am priceput să-i îngrijesc, i-am spălat superficial și... poftim rezultatul! Trebuie, pur și simplu, să iau totul de la capăt, fără milă pentru periuță. Și cu pastă din belșug, nu ca până azi.

Mă aduc la realitate ciocăniturile în ușă ale Laviniei. Pauza s-a terminat, eliberați ringul! Domnișoara intră înfofolită în halat, iar priveliștea bustului meu gol, ciolănos, ce-i drept, însă sclipind de curățenie o uimește și o indispune rând pe rând.

– Ce-i cu tine, frate-meu? se minunează, înghițind un căscat, începi o nouă viață? Și ce cauți aici înaintea mea?

Îmi adun hainele risipite care încotro și ies disprețuitor. Studentele astea, mai ales cele în ultimul an la electronică își închipuie că oricând li se cuvine totul; lasă că o să-i prindă bine un duș cu apă rece! Mare scofală de electronica lor! Pe unde te întorci, n-auzi decât de electronică, să înnebunești, nu alta!

Mă îmbrac în fugă și o pândesc cu urechile ciulite pe Lavinia. N-aș vrea să cobor la masă în urma ei, totul e să lămuresc lucrurile cu mama între patru ochi; dar Lavinia întârzie cu regularitate, nu sunt în pericol să-mi râdă în nas la marea scenă a confesiunii.

Găsesc masa pusă, la mijloc un platou cu gustări reci, în jur tacâmuri așezate în grabă, mama intră odată cu mine pe ușa dinspre bucătărie, aducând ceaiul meu”și cafele – soră-mea, de când s-a emancipat definitiv, „servește” dimineața numai cafea.

– Săru’ mâna! salut cu o nepăsare căreia alții i-ar spune timiditate și mă arunc pe scaun, dar mai mult la un colț.

– Bună dimineața, Gabriel!

Vai și-amar! Pentru un glas ca ăsta, chiar că erau inutile vocalizele. Ce-o fi necăjit-o atâta pe mama? A avut aseară spectacol și s-a întors aproape la miezul nopții, după care a dat un telefon foarte lung; eu mă culcasem de mult și ea încă mai vorbea. Am nimerit-o cât se poate de rău, și totuși n-am încotro.

— Dar unde-i tușa?

A ridicat cafetiera și mâna îi tremură, nu-și poate turna în ceașcă. Mă grăbesc s-o ajut. Tresare când degetele ni se ating.

– Poftim? A fost plecată, adineauri s-a întors. Trebuie... să ne descurcăm

singuri.

Ultimele cuvinte le rosteşte cu greu, gândindu-se aiurea.

– Mamă! îmi iau inima în dinţi. Am o problemă. Cu şcoala.

– Mănâncă, te rog, Gabriel, să nu întârzii!

– Nu ştiu cum s-a întâmplat! continui repede, până nu devine atentă. La electronică, materia unuia, Dumitraşcu, un afurisit!... Vreau să zic un profesor pretenţios. Ţi-am povestit despre el mai de mult... adică din iarnă, că de atunci...

Am luat-o prea pe departe şi-mi pierd, şirul.

– Ce-aveţi prima oră? întreabă mama, învârtind linguriţa în cafea deşi n-a pus zahăr.

– Păi cu Dumitraşcu, nu ţi-am zis? Mă lasă corijent... trimestrul ăsta.

– Da?...

– Trebuie să mergi la şcoală azi după-masă, mi-a scris dirigintele în carnet. Îţi dau să semnezi?

Mama se opreşte, cu linguriţa în aer. A înţeles, în sfârşit. O privesc pe furiş. Prima oară o văd plângând. Lumina îi cade pe faţă din plin, marcându-i primele riduri. Lacrimile îi lunecă încet la rădăcina nasului, lăsând două urme delicate, aproape de neobservat, cu totul altfel decât dungile groase de glicerina pe care i le pictează machieuzele pentru ariile tragice.

De când o ştiu a fost un om vesel, un fel de copil mare, lipsit de griji, gata de joacă la cel dintâi prilej, pus pe şotii. Când e contrazisă, vorbeşte mult şi gesticulează şi mai mult, ca la nişte spectacole în miniatură, niciodată aceleaşi, iar eu unul bănuiesc că, de fapt, nu se supără cu adevărat, că în sinea ei se amuză până şi atunci, pândindu-ne reacţiile. Tata se poartă cu ea la fel de ocrotitor ca şi cu noi, şi chiar eu, în mod ciudat, simt uneori îndemnul să o apăr, ca pe o fiinţă preţioasă şi gingaşă, care îţi luminează sufletul cu frumuseţea şi bucuria ei de viaţă.

Lavinia năvăleşte în trombă, pe semne ca să-i remarcăm fluturarea bluzei vaporoase îmbrăcate peste un tricou ceva mai pământesc, însă de o culoare indescriptibilă.

– Ia ascultă, dom' şef! începe să mă apostrofeze, desigur, pe marginea temperaturii apei de la baie, dar înregistrează neclintirea şi lacrimile mamei şi le pune iute în relaţie – că de isteţime nu duce lipsă! – cu mutra mea mai degrabă pleoştită. Gabi! reia cu alt ton. Ce... din cauza ta?

Dau de mai multe ori din cap, ca un măgar ce sunt. Lavinia se aruncă pe scaun şi clocoteşte de furie; altă dată aş fi găsit în asta prilejul să plasez o glumă tare, dar mi-a trecut pe multă vreme pofta de distracţii. Va trebui să suport şi ţipetele ei indignate, care totdeauna mă scot din fire.

– Ceva la şcoală!... mormăi eu nehotărât.

– Electronica! are studenta o revelaţie, amintindu-şi cu cât foc mi-am spus în orice ocazie părerile cu privire la specialitatea ei şi a iubitului Ştefan. Nu cumva... o corijenţă!?

Prevăd că, după atâtea mişcări viguroase, în sus şi-n jos, ale capului, voi

face o ceafă de halterofil. Drumul spre admirația Otiliei mi-e larg deschis; dar deocamdată trebuie să rezolv criza de nervi a scumpei mele surori, pentru care o corijență la electronică e o insultă comparabilă doar cu disprețul la adresa admirabilului Ștefan (altminteri un tip demn chiar de tot disprețul).

– Îți închipui că n-am vrut... mă aud spunând, și replica e atât de inteligentă, încât m-aș lua singur la palme.

Mama continuă să plângă, fără măcar să-și șteargă lacrimile. Mă ridic de la masă. Nu mai pot îndura să fac pe prostul, și cel puțin o scutesc de prezența mea.

– Iartă-mă! zic în chip de bun rămas. Trebuie semnat în carnet. Astăzi te așteaptă dirigintele.

– Merg eu! se angajează hotărâtă Lavinia.

– Da! răspunde mama, parcă de departe. Merge sora ta. Eu... Știți, copii, Alexandru e foarte bolnav. Într-o stare... Pe scurt, nu ni se îngăduie să-l vedem.

Simt că sub mine s-a deschis un gol în care alunec, alunec și o amorțeală ciudată mi se împrăștie în tot trupul. Nu știu când m-am așezat la loc. Inima pornește să-mi zvâcnească rar și puternic, iar pieptul îmi sună ca o tobă spartă. Presimțirile! Nu m-au înșelat... Ce prostie! Și visul? În vârful săgeții, la steaua Deneb, acolo e captiv

– Don Q! îl aud, în aceeași fracțiune de secundă, strigând înăbușit, de parcă ar fi lângă mine, în mine, pe scaunul lui de la fereastră.

Mă sperii. E chiar vocea lui, dar altfel decât de obicei și mă cheamă cu numele de alint rostit doar când nu mai e nimeni prin preajmă. Îmi dau seama că m-am ridicat iar, pe jumătate. O văd pe Lavinia, palidă, cum se reazemă de spătar și începe să-și muște buzele. Nu. Glasul numai eu l-am auzit.

– A sunat aseară doctorul Dinu, continuă mama. E într-o clinică, afară din oraș, și doctorul n-a putut sau n-a vrut să-mi zică prea multe.

Se pierde în detalii, încearcă să plaseze știrea asta neașteptată printre grijile vieții zilnice, închipuindu-și că așa îi micșorează gravitatea, că o îmblânzește. Urechile mi se înfundă și îmi țiuie de parcă m-aș prăbuși cu adevărat.

– Dar ce are? îmi sună ca de la mare distanță glasul Laviniei.

– A suferit un accident, într-o acțiune de cercetare la Marea Neagră.

Ce să fi reclamat prezența acolo a unui biolog de talia tatei, cu doctorate în ecologie, paleontologie și biogeneză?

– Se pare că a trecut printr-un șoc. Nu vreau să vă ascund consecințele sunt dintre cele mai grave. Am fost la clinică azi-noapte, cu tușa Frusina. Nu ne-au lăsat măcar să intrăm în curte. Tușa plânge de atunci de se omoară, n-a fost bună nici să pregătească un ceai.

Ochii mi se împresoară de ceață și un nod afurisit îmi strânge stomacul. Spaima mă cuprinde din toate părțile, ca o apă otrăvită.

– Voi mergeți la facultate și la școală, murmură mama, eu încerc din nou să ajung la el. Vă telefonez de acolo, dacă reușesc.

– De ce Marea Neagră?! se miră Lavinia.

– Nu știu, draga mea, nu știu! Nu uita să treci pe la dirigintele lui Gabriel. Găsește o scuză că te trimit pe tine. Nu e cazul să vorbiți de tata. Corijența asta ne lipsea acuma, băiatule!

Firește, ajung la școală după ce a sunat. Dumitrașcu-Minitehnicus mă ține în prag, făcându-se că nu mă observă. Dar nu-mi pasă, aș îndura orice, numai tata să fie bine. Băieții din fundul clasei încep să-și spună cu voce tare că a venit o inspecție, iar Otilia, neprețuita mea colegă de coșmaruri, roșește – de plăcere. Mirică, tocilarul, trasează din memorie o schemă, bănuiesc că a unui calculator analogic, fiindcă de cum îmi arunc privirile asupra ei, păienjenișul de linii și simboluri îmi face greață. Dar Mirică a fost în stare să-l mistuie, și gesturile lui seamănă într-atâta cu ale pictorului celui mai avântat, încât se simte că în curând va isprăvi tabla și-și va continua opera de artă pe pereți.

– Ia te uită, ia te uită! exclamă, în fine, Dumitrașcu. Ce vedem noi lângă ușă? Un roboțel!

Râde din toată inima, împreună cu ceilalți, și acum două ceasuri m-aș fi alăturat veseliei lui. Pe cinstea mea că-i un om bun și un profesor și mai și, unul de-aceia care știu carte cu ghiotura și le pretind elevilor același lucru. Am în privința lui o slăbiciune pe care aș numi-o, fără sfială, dragoste, dacă nu m-ar opri gândul că vorba asta își are locul numai între mine și tata, iar, în al doilea rând, între noi doi și doctorul Dinu. De-ar fi fost un tip nesuferit, ca dirigintele, să zicem, mai treacă-meargă, dar așa, oricât aș mînți-o eu pe mama despre afurisenia lui, tot îmi vine să mă iau la palme când văd cum trage nădejde, de fiecare dată când mă ascultă, că mi s-a luminat mintea cât de cât.

– Am întârziat! simt nevoia să spun ceva, și remarca e atât de bine plasată, încât hohotele ajung la paroxism; până și Mirică întrerupe execuția frescei și zâmbește nedumerit.

– Lasă, face Dumitrașcu, nu mai pune totul la inimă, i se poate întâmpla oricui!

Dirigintele ar fi adus îndată vorba de corijență, dar el nu e dirigintele. Îi simt privirea atentă, urmărindu-mă cum mă dezbrac de canadiană și mă duc în bancă. Poate își dă seama, după aerul meu abătut, că e ceva în neregulă? Îmi scot caietul de notițe; clasa mă ignoră acum, s-a concentrat asupra tablei.

Pe semne a fost găsită, undeva, în adâncul mării, o specie nouă de viețuitoare. Dar e nevoie să chemi pentru așa ceva un membru corespondent al Academiei? De regulă, chiar fericitul descoperitor, ferindu-se să mai împartă gloria cu altcineva, e acela care țopăie, fluturând deasupra capului, sau abia ridicând de la pământ exemplarul capturat – după cât e de mare și greu – pe urmă întocmește o descriere minuțioasă a înfățișării lui, își pune picioarele în apă rece până îi găsește un nume și un loc în clasificarea cordatelor, ori a nevertebratelor, cum e cazul – și într-o serie de articole, ba, dacă-i merge mâna, într-o carte, dă publicității fel și fel de presupuneri despre modul de viață și obiceiurile bietului animal.

Ce legătură ar avea noua specie cu șocul tatei?

Mai degrabă o fi fost o problemă de ecologie – ăsta e un sector mereu în alertă, din cauza poluării. Te pomenești că așa s-a ivit și trauma – vreo infestare cu ape reziduale...

Întorc capul de la fereastră și întâlnesc ochii profesorului ațintiți asupra mea. Printr-un reflex, mă apuc să mâzgălesc caietul cu notițe imaginare. Șoaptele și foșnetele obișnuite din clasă îmi ajută însă gândurile s-o ia razna. Mi-l închipui pe tata în costum de scafandru, plutind între ape negre, care se târăsc pe fundul mării ca un fluviu de noroi, iar din loc în loc, în lumina puternică a farului i se arată, ieșind la suprafața reziduurilor verzui, pești pe jumătate putreziți. Cu un rictus de furie și dezgust – pe care i-l cunosc, îi strâmbă chipul de câte ori vorbește de otrăvirea inconștientă a planetei – le cere celor de pe vas să-l coboare în mijlocul mâlurilor verzi și pătrunde în ele încet, parcă ferindu-se să nu-i intre murdăria în costum. Dar, se vede treaba, de ce i-a fost frică nu va scăpa; în vreme ce colectează probe ale acelei materii infecte, deversate cine știe de cine și în ce loc de pe țărm, în vreme ce bâjbâie în întunericul ei greu, în fața căruia farul s-a dovedit neputincios, un bolnav, un rest de epavă sau alt obiect dur și ascuțit îl lovește din spate, fisurându-i cuirasa protectoare. Îndată mâzga, plină de mirosuri cumplite, își face loc înăuntru, îi curge peste picioare și se ridică amenințător către piept. El dă alarma, de pe vas i se pompează aer sub presiune mare, să împiedice inundarea costumului, e scos afară cu toată graba, dar tamburii macaralei se învârtesc prea încet; când iese din apă, reziduurile aproape l-au înăbușit, zace fără cunoștință și...

Din nou Minitehnicus mă fixează cu privirea; de data asta își dau seama și ceilalți. Otilia Caragea, din banca de alături, urmărește scena cu sufletul la gură; ce plăcere o fi având de pe urma necazurilor mele?

– Vă rog să mă iertați! bâigui, ridicându-mă în picioare, când tăcerea s-a prelungit prea mult.

Dumitrașcu își reia explicațiile, și elevii își trec din mână în mână câteva calculatoare de buzunar, demontate până la ultima piesă și încastrate în câte un bloc de plastic transparent. Primesc și eu o astfel de minune. Pe o față a plasticului e imprimată schema de montaj – un fel de combinație întâmplătoare între un desen de Paul Klee și o pictură de Mondrian – ceea ce mă lasă absolut indiferent.

Sau unor scafandri sportivi, care se bălăcesc dincolo de geamandură ca să se grozăvească, li se pare la un moment dat că dinspre larg se zărește în apă un submarin de buzunar, cu hublouri luminate care se sting și se aprind pe rând. Îndată unul dintre ei iese la mal și îl anunță pe cel dintâi grănicer despre ciudata descoperire. Acesta dă alarma prin radio, după care o vedetă rapidă, cu instalații pentru detecție își face apariția în locul cu pricina. Dar încercările de a găsi bizarul submarin dau greș; nici un corp metalic nu se află în perimetrul indicat, ecutoarele nu surprind nici cel mai slab zgomot. Totuși scafandrii, care continuă să țină zona sub observație, semnalează din nou

prezența obiectului neidentificat. În cea mai mare grabă se trimite după tata un avion, la aeroportul Kogălniceanu îl așteaptă un elicopter și acesta îl coboară direct pe puntea vedetei grănicerești. Drumul a durat, cu transbordări cu tot, ceva mai mult de o oră, dar, din fericire, ciudatul corp n-a dispărut, doar s-a dus ceva mai în larg. Tata dă câteva dispoziții precise, pe care echipajul vedetei le îndeplinește cu promptitudine și iuțeală. Un costum de scafandru autonom, prevăzut cu un pumnal și o pușcă subacvatică, e scos din rezervele navei. Ambarcația se plasează în dreptul obiectului și rămâne acolo, cu motoarele în funcțiune. Tata își pune costumul și coboară. Înoată hotărât spre masa întunecoasă, cu forme prelungi, pe flancurile căreia clipesc mai multe șiruri de lumini fosforescente, ca niște faruri semnalizând în alfabetul morse. Nu se teme deloc, simte doar o imensă curiozitate. Așa cum bănuise, este vorba de un monstru antediluvian, a cărui specie a supraviețuit, de-a lungul erelor geologice, adaptându-se condițiilor vitrege ale apelor saturate cu bioxid de sulf din adâncul Mării Negre. Oare cu ce se hrănește? Fără îndoială, cu mâlul de pe fund, care conține resturi de organisme. Ceva l-a speriat, l-a gonit din vizuina lui ancestrală. Ori a plecat de bună voie, descoperind că dincolo de frigul și tăcerea veșnică din care socotise că e alcătuit tot universul există o lume plină de căldură, sunete și mișcări nebănuite? Orice motivație ar avea apariția ei aici, hidoasa reptilă e animată de intenții războinice și adeptă a principiului că victoria surâde celui care atacă primul. Cu o abilitate uluitoare – diferența de presiune a apelor de suprafață o avantajează – jivina îl înșfacă pe vizitatorul imprudent; deși lipsită de ochi, i-a sesizat apropierea după mișcările repercutate de straturile lichide în tot atâtea ecouri. În această împrejurare aparent fără ieșire, tata are de ales între două rele: ori încearcă să scape, lăsând între ghearele dihaniei rezervoarele de aer, o parte din costum și o mână sau un picior, ori așteaptă cuminte desfășurarea mai departe a evenimentelor...

– Andreescu!

Sună de recreație. Toată lumea s-a ridicat, afară, bineînțeles, de mine.

– Vino la cancelarie, roboțel! mă invită profesorul.

Știu ce o să urmeze. Trec abătut printre bănci; clasa a încetat să mai râdă pe seama mea; manifestă acum obișnuita solidaritate a elevilor. Dumitrașcu îmi pune în brațe rămășițele pământești, conservate ca niște preparate anatomice, ale calculatoarelor și îmi face loc să ies primul. Coridorul e încă pustiu, dar nu pentru multă vreme. Ușile se deschid, întâi ale claselor mici, și o mulțime de mormoloci năvălesc peste noi, chiuind pe întrecute.

– Ce aveți ora următoare? întreabă Minitehnicus și abia îl aud din pricina gălăgiei.

– Dirigenția! strig. Ne anunță mediile.

– Ești curios să ți le afli?

– Le știu.

Nu mi-e destul cât am aflat despre ele? Dumitrașcu moțăie aprobator din cap și, îndată ce ajungem la cancelarie, se duce glonț la dirigintele nostru;

discută amândoi, eu stau ca pe ghimpi, profesorii care se întorc de la clase mă cercetează bănuitor, convinşi că am făcut vreo boacănă. Numai de n-ar afla tata! Mi-am dorit, prostul de mine, să întârzie în delegaţie; poftim, o să lipsească poate luni de zile, iar când o să vină abia că...

Mi se face semn să mă apropii.

– Andreescule, începe dirigintele, constat că ai luat-o de-a binelea pe de lături. Ce-ai de gând? Să pătezi renumele familiei? L-ai anunţat pe tovarăşul academician că îl aştept?

– Lipseşte de-acasă.

– Zău? Cine ţi-a iscălit carnetul?

– Mama. Dar, probabil, n-o să vină nici ea.

– Probabil, de ce?

Nu pot să-l sufăr şi sunt tentat mereu să-i arunc câte o obrăznicie. Mă tratează ca pe un delincvent încă nedovedit, dar ale cărui abateri el personal le cunoaşte pe de rost. Dar, mă rog, nu prea e cazul să fac pe deşteptul; la urma urmei ce încredere să revendic, când nu sunt decât un amărât de corijent?

– Are... Avem o rudă bolnavă şi s-a dus la spital.

– O rudă bolnavă, repetă dirigintele aproape satisfăcut. Bine, Andreescule, treaba ta! Te dezmeticeşti tu când o să te ameninţe repetenţia, ţine minte! Parcă văd cum o să mă rogi atunci să nu te las! Dar o să fie târziu, băiete!

– Vine sora mea, răspund cu un aer nefericit. E studentă la electronică, în ultimul an.

Adică va avea un interlocutor serios, care să nu facă un simplu act de prezenţă. Nu sunt sigur că a înţeles. Dă din mână a lehamite şi pleacă. Pe semne l-a dezumflat vestea că nu va avea plăcerea întâlnirii cu tata. Dumitraşcu ne-a urmărit schimbul de replici cu atenţia sa obişnuită.

– Stai jos! mă îndeamnă. Am o fereastră ora asta şi i-am cerut voie dirigintelui să-mi ţii de urât.

Mă aşez pe un colţ de scaun. Înfăţişarea austeră, oficială a cancelariei mă descumpăneşte. Secretara aduce o cafea.

– Fii bună! o reţine Dumitraşcu, prinzând-o de braţ. Mai fă un ceai. Cu lămâie şi zahăr mult. Nu te superi? – Fata zâmbeşte şi iese. – Îmi închipui că n-ai apucat să mănânci, mi se adresează Minitehnicus, devreme ce ai venit târziu. Şi zahărul stimulează intelectul.

Îl privesc neîncrezător, dar a spus-o fără ironie. Sună iar; de intrare. Cancelaria începe să se golească. Dumitraşcu soarbe din cafea, ţuguindu-şi buzele caraghios, ca un copil, de teamă să nu se frigă. Cred că se apropie de patruzeci de ani, o vârstă respectabilă, dar nu ştiu cum, în clipa asta pare de seama mea, şi când îşi aprinde o ţigară am impresia că ar fi mai bine pentru el să fugă în locul unde se întâlnesc fumătorii clandestini din orice şcoală.

Secretara îmi pune ceaiul în faţă şi, până să-i mulţumesc, dispare.

– Tata e la spital, aşa-i?

– De unde ştiţi? întreb la rândul meu, cu o tresărire.

– Ceva grav?

– Un accident! explic, cu jumătate de gură, fiindcă mi-am amintit interdicția mamei de a vorbi despre asta. În timpul unor cercetări. Mai mult nu ni s-a spus...

– Mda, pică prost corijența! Îmi închipui că n-a fost deloc vesel când ai anunțat... Dar se termină cu bine, ai să vezi!.

O frază de încurajare, nimic altceva, însă o rostește cu atâta convingere, încât un val de speranță mi cuprinde, încălzindu-mi sufletul.

– Îl iubesc! spun și zău că îmi vine iar să plâng, ca o fetișcană, iar acest grozav Dumitrașcu tocmai acum își face de lucru căutând în servietă ceva ce nu găsește. Suntem prieteni, continui. Numai că pleacă, mereu. Mă lasă singur și nu fac decât să-l aștept. E greu să fii singur... Mama și sora mea se înțeleg mai bine între ele...

Sunt incoerent, dar nu pot și nu vreau să mă opresc; pe măsură ce mă destăinui parcă devin mai sigur de mine.

– Ai dreptate, nu ți-e ușor. Mai ales când ai început să te lovești de viață.

Reușește să facă adevărate frazele cu care am fost dăscăliți de-a lungul anilor. În gura lui sună firesc și-ți dai seama, deodată, că nu sunt deloc vorbe goale.

– Oare era nevoie?

– Te referi la accident? Nu știu. Dar corijență n-a fost inevitabilă.

– Nu. Trebuie să învăț.

– Sunt convins. Nici n-ai altă ieșire, mai ales în situația de-acum. Ți se pare că ai rămas dator cuiva și că, într-un fel, însănătoșirea tatălui tău depinde de asta.

– Așa e!...

– Sora ta nu te ajută? Sau nu i-ai cerut-o?

– N-am avut curaj. E o fire... mai dificilă...

– Înțeleg. Ar fi povestit în dreapta și-n stânga. În primul rând părinților. Și tu sperai să te redresezi singur, printr-o minune. Dar o poți ruga de-aici înainte.

– Vă mulțumesc de sfat. Nu mă gândisem.

– ...Oricare altul, numai tu să nu fii! răsună imperativ glasul tatei, undeva în spatele meu.

Mă întorc ca ars într-acolo – e un cuier din stejar patinat, lung cât jumătate din perete, plin cu paltoane și pardesie, cu sau fără gulere de blană și deasupra lor pălării, căciuli și umbrele de toate culorile; și mă țin de marginea mesei, să nu alerg și să le arunc care încotro, să-l scot pe tata de sub ele – oare e prizonier, ori s-a ascuns de bună voie?

Captiv, fără scăpare...

Firește că m-am schimbat la față, dar Minitehnicus nu vede; s-a întors în partea opusă, fiindcă a sunat telefonul, așa că am vreme să beau o gură de ceai și să-mi revin, pe cât se poate. Ba chiar mi-ar ajunge timpul să dau și o raită pe-afară, după cât se întinde la vorbă interlocutorul lui, care sporovăie atât de repede, încât profesorul abia mai reușește să strecoare și el un„ce spuneți?”,

ori câte un „da” sau „nu”. La un moment dat, îmi aruncă o privire bizară și mi se pare, poate doar mi se pare că l-a cuprins o emoție puternică, aproape ca a mea adineauri, apoi se face că se uită pe fereastră, cu spatele la mine. Ca să nu-l văd, ori să nu mă vadă el? Nu cumva tata...

Mă pomenesc că m-am ridicat de pe scaun, ca și dimineață, la micul dejun, când i-am auzit vocea prima oară. Minitehnicus bagă de seamă, de unde se vede că mă urmărise mereu, cu coada ochiului, așa că retează vorbăria celuilalt: „Acum nu! Am o discuție cu un elev, Andreescu... E bine, la ora aceea vă aștept.” Și închide repede telefonul.

– Era... spun cu glas sfârșit, era... pentru mine?

– A, nu! se grăbește el să mă asigure, se grăbește cam tare și-și aprinde repede altă țigară.

Se așează la loc, soarbe ultimele picături de cafea de pe fundul ceștii, mâna îi tremură ușor când o pune înapoi, pe farfurioară, trage adânc câteva fumuri, unul după altul și mă privește din nou, într-un fel pe care mi-e imposibil să-l descifrez.

– Nu ți-ai băut ceaiul! mă îndeamnă. Unde rămăsesem?

Știe foarte bine unde, doar el a deschis subiectul.

– Să-i cer ajutorul Laviniei, soră-mea.

Gândul îmi zboară la vorbele tatei, cam greu de pus pe seama unei simple halucinații auditive – prea încearcă să spună ceva acest „Oricine, doar tu să nu fii tu. Cum, sau mai degrabă unde să nu fiu?

– Dar dacă ar fi nevoie să ajuți tu pe cineva? Ai îndrăzni să te încumeți?

– La electronică?

– Să zicem. Fiindcă electronica e partea ta cea mai slabă.

– Nu pricep!

În minte începe să mi se înfiripe o legătură, subțire și tremurătoare, ca firul unei pânze de păianjen. Vorbele tatei de acuma, ale Otiliei din visul meu, ale lui Minitehnicus... Prostii, prostii! Tata a fost internat, în stare gravă, la o clinică din marginea orașului, asta-i realitatea!

– Te întrebam în principiu! continuă enigmatic profesorul, sau așa îmi lasă mie impresia. Ai fi gata să te angajezi la ceva peste măsura de greu, pe care să nu-l poată face nimeni în afară de tine?

– Atunci nu-i decât electronica! încerc să glumesc. Dar nu văd cc-aș face eu și nu pot alții. Doar să rămân repetent, numai că asta nu-i greu deloc. Ajunge să merg în continuare ca până acuma.

– Cel puțin ai spirit critic! remarcă Dumitrașcu și trage mereu din țigară. Treci prin momente grele, roboțel! Și, din păcate, n-am cum îți ușura necazurile! Am vrut să știu dacă te lași copleșit de ele sau, dimpotrivă, te îndârjești să le birui.

– Trebuie să mă țin tare. Mai tare decât Lavinia și mama...

Sună de recreație. Tresar. Mă ridic, cu o privire furișă spre cuier, dar nu e nimeni, tot nu e nimeni acolo. Minitehnicus are ochii aburiți și îndată mi se pune și mie un nod în gât.

– Mulțumesc! zic în șoaptă, iar el îmi cuprinde umerii în palme, exact ca tata.

3

Pe coridor, în fața clasei, dau peste Lavinia, care stă de vorbă cu dirigintele. Subiectul mi-e cunoscut, așa că aș fi tentat să nu particip – nu de alta, dar să te duci la o piesă a cărei acțiune o știi pe de rost mi se pare curată pierdere de vreme, cu excepția cazurilor când ai de-a face cu o capodoperă; numai că, să nu exagerăm, nici tema, nici textul, nici interpreții de aici nu se ridică la o asemenea valoare. Dar, pe de altă parte, cum să nu particip? Când propria mea soră s-a deplasat încoace personal, cu osteneli și cheltuieli însemnate și cu scopul declarat de a asista la perdaful pe care mi-l va trage dirigintele?

Hm! Vă închipuiți, pe semne, că astea sunt cu adevărat gândurile mele în vreme ce mă apropii de ei, dar vă înșelați; pur și simplu, adversarul meu cel fără chip a prins glas și-și debitează ironiile, parcă nefericita asta de corijență, care-mi atârnă ca un pietroi de picioare, n-ar fi opera lui. Dar și eu am fost slab și m-am luat după el, după sfaturile și părerile lui: că materia-i aiurită, că n-o să ne dea lucrare tocmai azi, că am aptitudini mai subțiri, pentru chestii artistice, că îmi îndrept eu nota când o să mă asculte, că mă trece Minitehnicus până la urmă... Și-acuma ia vedeți cum nu-mi convine că mă fac soră-mea și dirigintele de râs! Și chiar mă fac, nici o grijă, mai mult nu le trebuia; să aibă Otilia de ce-mi zâmbi dulce până la sfârșitul anului!

– Îmi pare foarte rău, Andreescu, dar trebuie să ți-o spun și în prezența surorii dumitale: drumul pe care ai apucat n-o să te ducă departe. Sau, dacă vrei, o să te ducă mai departe decât îți închipui, doar că nu în direcția cea bună.

În acest moment, ca să fac și eu ceva, îmi arunc privirile pe fereastră, spre intrarea profesorilor, și toate gândurile, bune și rele, mi se învălmășesc. Am văzut o siluetă trecând pragul în grabă; am văzut-o din spate, pentru o fracțiune de secundă și mi se pare că l-am recunoscut pe doctorul Dinu. Doctorul Dinu?

Mă uit pe stradă, cât pot cuprinde cu ochii, să-i descopăr Fiatul sport, gri metalizat, superb, inconfundabil, cumpărat anul trecut, cu o mică avere; am fost de față eu, tata și Lavinia la licitația aceea și țin foarte bine minte cu ce dibăcie a eliminat doctorul o mulțime de alți pretendenți. Era cam în zilele când își făcuse apariția, Ștefan, și poate că doctorul, simțind ceva, s-a înverșunat să-i dovedească soră-mi că știe să câștige în cele mai dificile condiții; și totuși, cu Ștefan, sau mai curând cu Lavinia nu i-a mers – a pierdut în câteva săptămâni, chiar înainte să-și fi dat seama că pierde.

Nu, Fiatul nu e aici. Doar o Dacie, cu număr galben, de instituție. Și abia acum mă dezmeticesc – ce să caute Dinu Vasiliu la noi în școală, când el, probabil, nu se dezlipește nici zi, nici noapte de căpătâiul tatei?

Soneriile zbârnăie din nou, pentru începerea orelor, și în aceeași clipă hărmălaia obișnuită a recreației se preface într-un adevărat vacarm. Soră-mea rostește ceva, cu o înfățișare foarte plină de importanță, iar ceremonia finală se consumă pe mișcarea semnificativă a intrării elevilor în clase. Intru și eu, să încep o viață nouă și mă lovesc de la ușă de privirea scormonitoare și veselă a Otiliei, care se îngrașă – ea, nu privirea – din umilințele mele. Cu siguranță nu i-a scăpat nici un cuvânt din conversația de pe coridor și va reproduce totul, inclusiv semnele de punctuație, mai întâi fetișcanelor din băncile vecine, apoi părinților, la cină, apoi tuturor oamenilor întâlniți pe drumul dintre casă și școală.

Totuși... Totuși se leagă ceva între ce mi-au zis ea în somn și Minitehnicus cu tata în stare de veghe. La steaua Deneb, acolo e captiv fără scăpare; dacă ar fi nevoie să ajuți pe cineva, ai îndrăzni să te încumeți? Oricare altul, numai tu să nu fii!

Ne învață un detectiv celebru dintr-o carte, Sherlock Holmes, dacă nu mă înșel, că după ce ai eliminat toate ipotezele false cu privire la explicarea unui mister, singura care rămâne valabilă, oricât ar părea de absurdă, reprezintă adevărul.

N-apuc să trec în revistă concluziile acestei învățături, că Til s-a și înființat prin preajmă; suntem iar în pauză și bag de seamă că zâna viselor mele îmi poartă de grijă cu o râvnă înduioșătoare, mai că-mi vine să o iau în serios.

– Gabi, zice, îmi pare rău de ce ți se întâmplă! După ce te străduiești atâta să ții și tu pasul la învățătură! Îmi închipui cât ți-a fost de greu acolo, pe culoar, în fața întregii clase...

– Mulțumesc, Tilotilia! mă bâlbâi, atent numai pe jumătate, fiindcă tocmai m-a fulgerat un gând.

– Era sora ta?

– Sora mea.

Era doctorul, într-adevăr, cel pe care l-am văzut intrând în școală. Și se ducea glonț să-l întâlnească pe... Minitehnicus. Doar de față cu mine și-au stabilit întrevederea, la telefon. N-a spus Dumitrașcu, la un moment dat, că atunci nu poate, pentru că stă de vorbă cu elevul lui, Andreescu? De ce să-mi fi rostit numele, dacă nu se discuta despre mine?

– Se vede că te iubește și-ți ține parte! continuă, cu aceeași ironie, Til. Am observat câtă înțelegere se citea în ochii ei când te privea.

Ciudat! Doctorul nu-mi poate cere ajutorul decât pentru tata. Dar de ce nu m-ar căuta și, mai ales, de ce s-ar ascunde?

– Atunci n-o să te miri că te ferește cât poate de prea multă oboseală!

– Ce oboseală? întreb, începând să revin la realitate.

– Ei, e afară un tip, foarte prezentabil. Zice că sora ta l-a trimis să te învoiască de la ore și să te ia acasă cu mașina.

Inima mi se oprește brusc. Surâsul perfid al Otiliei Caragea începe să schițeze o domoală mișcare de rotație, laolaltă cu grupul de fetișcane ce se hlizesc în spatele ei și de dragul cărora a dat această mică și jalnică

reprezentație, cu toată clasa, în sfârșit, și-mi trebuie un efort serios să nu pic la podea, ca o eroină de prin romanele Laviniei. În ce caz un elev cu o rudă bolnavă e învoit de la școală și transportat acasă cu mașina? Mai ales după ce, cu un ceas în urmă, s-a angajat, fie și prin intermediul altora, să devină model la învățătură și purtare?

– Cine? șoptesc cu voce stinsă.

– Ștefan Lupașcu. Un tip pe cât de prezentabil, pe atât de binecrescut. Și-a spus numele...

— Și ți-a sărutat mâna! nu mă pot împiedica să-i arunc, înainte de a porni spre coridor...

– Ei, da! mă ajunge din urmă răspunsul ei, numai sfidare și plăcere.

Dacă e Ștefan, m-am mai liniștit; nu s-a întâmplat ce putea fi mai rău, pentru simplul motiv că o asemenea persoană remarcabilă s-ar compromite în propriii săi ochi să facă pe mesagerul știrilor proaste. Și chiar el e: elegant cum nu se mai poate, rafinat ce să mai vorbim, la fel de înalt și de zvelt cum era și când l-am văzut ultima oară, bărbierit parcă abia de cinci minute, mirosind discret a lavandă, ținându-și pălăria și mănușile în mâna stingă, un brunet cu ochi albaștri care i-a rupt inima neroadei de soră-mea într-o clipită. Și când te gândești că individul ăsta, deși electronist e nici mai mult, nici mai puțin decât asistent de-al tatei. Ales de el însuși, după habar n-am ce criterii și pentru habar n-am ce activități bizare și adus în casă tot de el, parcă dinadins ca să-i sucească mințile electronistei în devenire, să-l umilească pe doctorul Dinu, și să mă calce pe mine pe nervi, zi și noapte, cu mutra lui de ins căruia toate îi merg din plin. Poftim de-i mai înțelege pe oameni, dacă e să-i judeci fără părtinire!

– Bună, amice! mă întâmpină de departe, cu un gest larg, parcă murea de nerăbdare să mă întâlnească, dar e numai o politețe deșartă, un exercițiu de educație, pe care l-ar putea practica și în fața unui stâlp de telegraf, dacă s-ar introduce pe undeva obiceiul ăsta.

– Salut! încerc să-i tai din entuziasm.

– Bine te-am găsit!

– Salut! repet și încep să mă simt prost cu atâția ochi care ne măsoară din toate părțile și care se întreabă ce legătură o fi existând între această apariție proaspăt coborâtă din cel mai select jurnal de modă și un slăbănog pricăjit ca mine.

– Hai acasă, te-am învoit de la director. Și sunt cu mașina.

– Dar ce s-a întâmplat?

– Amalia și Lavinia m-au rugat să te aduc mai devreme. Așteaptă o veste de la profesor și socoteau că e mai bine să fim împreună.

Bine că e numai atât!

Mă întorc frumușel să-mi iau ghiozdanul, după ce îl rog pe prezentatorul de modă să mă aștepte în mașină. Ceea ce el, băiat cu educație aleasă, se și grăbește să facă.

– Dar nu mă întrebi pe unde-am fost până acuma? încearcă să-mi

stârnească un strop de curiozitate, după ce am luat loc pe bancheta de lângă dumnealui.

– Pe unde-ai fost până acuma? îl îngân aproape cu obrăznicie, dar nu dă semne că-i pasă.

– L-am însoțit pe profesor.

– În cercetări? La mare?

Încep să dau din mâini, ca un apucat, trântindu-mi ghiozdanul pe jos.

– În cercetări. La mare! mă îngână la rândul lui, dar tot civilizat, dacă poate fi așa ceva; și la el e posibil.

– Unde a fost accidentul? Cum? Povestește-mi totul, auzi?

– Cred că trebuie să stăm nițel de vorbă.

O spune cu tonul cu care, după plecarea pompierilor, începi să-i explici copilului de ce a făcut rău jucându-se cu chibriturile. Eu însă n-am provocat nici un incendiu și, pe deasupra, nu sufăr să mă joc cu focul, cum nu-i sufăr nici pe cei care o fac în preajma mea. Tare-mi vine să-i trântesc o grosolănie, dar nu prea știu să mă port astfel, și pe urmă îmi dau seama că tot el, manieratul, va ieșit în câștig; așa că trebuie să fierb în mine și să-l las. Observ că am ajuns în bulevardul Ana Ipătescu, adică mergem în direcția opusă casei noastre.

– Încotro mă duci?

– Într-un loc unde să nu fim deranjați.

– Mai ai vreo știre de la tata?

– Ultima am primit-o de aproape două ore. Nu-i nici mai bine, dar nici mai rău ca până acuma.

Mă uit la ceas. Deci cam pe vremea când stăteam de vorbă cu Minitehnicus. Înseamnă că tot atunci am primit și eu ultima veste de la el. În care îmi cerea să nu mă amestec.

– L-ai văzut vreodată de când...

– Doar înainte să se interneze. A! exclamă deodată. Cum am uitat!

Semnalizează și trage repede pe dreapta, puțin înainte de Piața Victoriei, chiar în dreptul unui indicator de oprire interzisă. Mă uit să văd vreo mașină a miliției sau măcar un agent de circulație și să am bucuria de a asista la amendarea marelui pilot de formula unu cu o sumă substanțială; o clipă, dorința pare să mi se îndeplinească, fiindcă o sirenă se face auzită lingă noi, dar, din nefericire, e doar un microbuz de la Salvare, ce ne depășește încet, tocmai când Ștefan ieșea din mașină. Medicul de pe ambulanță îi face un semn și-i adresează, prin geamul deschis câteva vorbe, cu certitudine că nu de felicitare, iar el, întors cu spatele la mine, îi răspunde ceva ce nu aud; pe semne o frază din aceeași familie de cuvinte. Trebuie să mă mulțumesc și cu atât, dar nu-mi pare rău; nu în orice zi am imaginea reconfortantă a spilcuitului Ștefan Lupașcu debitând expresii care-i fac pe ocupanții unei Lada verzi, ce trece în urma ambulanței, să privească spre noi cu ochi mari și figuri vădit îngrijorate. Pe urmă spilcuitul deschide capota portbagajului și scoate la iveală o geantă diplomat ultraelegantă, iar din aceasta o cutiuță plată de piele

neagră. Pune geanta înapoi, trântește capota, se șterge îndelung cu batista pe degetele absolut curate și revine în mașină. Îmi întinde cutia, cu un aer măreț.

– Poftim!

O deschid, cu un strop de emoție. Pe un suport de catifea vișinie se odihnește un ceas absolut trăsnitor, cu brățară din același metal ca și carcasa. O capodoperă de giuvaergerie și electronică, având cadranul împărțit în mai multe casete trapezoidale, opace, care înconjoară ecranul central. Pe ecran, în funcție de unghiul privirii, poți citi fie ora, minutul și secunda, fie ziua, luna și anul. De jur împrejurul carcasei, atâtea butoane câte casete întunecate are și cadranul. Fiecare piesă componentă a brățării este prevăzută, la rândul ei, cu un ecran dreptunghiular, tot opac și cu câte un buton de o parte și de alta a acestuia.

– Ce-i asta? mormăi uimit, gata să închid caseta.

– Un ceas, răspunde Ștefan, cum nu se poate mai logic. L-a luat profesorul pentru tine și m-a rugat să ți-l dau.

– Pentru mine? Colosal!

– Poți să ți-l pui.

– Dar, cu tot ce are pe el, nu-i posibil să fie doar ceas.

– Se-nțelege.

– Și-atunci? Toate butoanele și ecranele astea... până și pe brățară... De ce? De unde l-a luat? Nu descopăr nici o marcă de fabricație.

Scot obiectul din locașul de catifea și apăs câteva butoane de pe carcasă și de pe brățară. Nu se întâmplă nimic, casetele moarte continuă să rămână ca atare Ridic spre junele-prim de operetă o privire plină de întrebări, amintindu-mi brusc că-i electronist.

– S-o fi defectat?

– Nu-ți lua profesorul o sculă stricată. Dar prospectul a rămas la el prin bagaje și acuma nu-i arde nimănui să-l caute. O să-l capeți tu la vremea potrivită.

– Și metalul ăsta? Nu pare oțel.

– După aspect, nu m-ar mira să fie platină.

– Pla...?

– Profesorul spunea că-i extrem de prețios. Un model experimental pentru care te-ar invidia oricare băiat de pe lume. Dar n-a vrut să mărturisească de unde-l are.

– Și mai crezi că e cazul să-l pun la mână?

– Profesorul spunea să-l porți fără grijă. Brățara, o dată închisă, nu se mai poate desface, decât formând, cu un ac special, un cifru pe închizătoare. Dar nu mi-a dat combinația, iar acul e într-o casetă, alături de prospect. Cu bateriile nu ai probleme – sunt mai multe, se încarcă singure, de la căldura mâinii și au o durată de funcționare garantată pentru o sută de ani.

– Ia ascultă, ești sigur că în citatele astea care încep cu „magister dixit” n-ai pus și ceva de la tine?

– N-am obiceiul, tinere! replică cowboy-ul cu o răceală care nu mă

îngheață deloc, îmi fac datoria să-ți transmit obiectul și spusele tatălui tău, iar comentariile te rog să le păstrezi pentru altă dată.

Formidabil! Am făcut harcea-parcea calmul englezesc al bibeloului! Unde sunt doctorul și soră-mea să-l vadă și să se bucure, fiecare în felul lui, firește! Lasă, că în lipsa lor mă bucur eu – cât îmi arde de una ca asta. Ce zi! Numai veşti proaste și întâmplări bizare din toate părțile; mi-e teamă că încep să obosesc.

– Lasă și tu! zic conciliant. Recunoaște, totuși, că e ciudat...

– Ce e mai ciudat abia urmează, exclamă Ștefan, care s-a consolat fulgerător, ceea ce îmi lasă o umbră de regret. Spunea și că... mă rog, crede ce vrei! Spunea că e nevoie de un timp până când ceasul se obișnuiește cu tine.

– Aha!

Nu mai am rezerve de energie pentru alte uimiri. Ștefan îmi ia bijuteria dintre degete, iar eu îi întind brațul, supus ca un delincvent față de polițiști; numai că, în mod normal, acesta face treaba respectivă cu amândouă mâinile. Electronistul, cu mișcări suspect de îndemânatice, scoate ceasul meu cel de toate zilele, punându-l neglijent pe bord și-mi înfășoară încheietura cu șarpele de platină. Aud un țăcănit ușor și strania cătușă, concepută ca pentru un gangster miliardar și ciung, m-a înlănțuit; pentru toată viața, dacă tata pierde cifrul și cheia încuietorii. Ștefan are un zâmbet firav și nu știu de ce îmi face impresia că răsuflă ușurat. Pornește apoi motorul și demarează cu o smucitură, ca la curse, angajându-se în traversarea pieței exact în clipa când semaforul devine roșu.

O apucăm în sus pe Kiseleff și, ceva mai încolo de muzee, în locul unde șoseaua se lărgește într-un rondou înconjurat de copaci, descopăr microbuzul Salvării și Lada verde, trase pe dreapta, atât de aproape una de alta, încât am certitudinea că s-au ciocnit. Ștefan apasă din greșeală pe claxon, întoarce capul spre mine, ridică din umeri, să se scuze pentru lipsa de îndemânare și, fiindcă tocmai a început să plouă, pune în funcție ștergătoarele de parbriz și caloriferul.

Trecem cu șaptezeci la oră prin intersecția din dreptul restaurantului Doina; nu știu de ce, avusesem impresia că ne vom opri la restaurant, ca doi bărbați în toată firea care au de vorbit lucruri serioase; dar până să fac eu reflecția asta, mașina s-a și apropiat de vilele care preced, pe dreapta, intrarea spre Arcul de Triumf.

Mă hotărăsc să nu mai spun nimic, chiar de-o fi să mergem așa până la Snagov, la Sinaia sau la Poiana Brașovului – am ce am cu locurile de agrement! Mă reazem de spătarul scaunului, cam îngust și incomod în comparație cu cel de la Dacia 1300 a tatei, care mi-e familiar. Dinspre orificiile de ventilație începe să adie aer cald, motorul, bine întreținut, toarce egal undeva, în spate, îmbiind la somn și ar trebui, în ciuda grijilor și a amărăciunilor de tot felul, să mă simt cel puțin mai destins; dar nu, senzația de incomoditate persistă. Trecem și de Piața Scânteii, păstrând viteza, iar un agent de circulație, căruia îi văd bine tresele de supraplutonier major, adică

adjutant, ne privește cu indiferența unui recrut după trei zile de la încorporare – când armata, zice-se, ți se înfățișează în culori nu prea ademenitoare.

De la ceasul cel nou îmi vine starea neplăcută! Am avut eu o bănuială încă de adineauri, numai că, afurisitul, și-a dat seama și m-a lăsat în pace; dar cum m-am prefăcut că mă gândesc în altă parte a început iar să împrăștie același soi de valuri invizibile, pe care le simt în creier, unduind asemeni cercurilor la suprafața apei. Ce nebun aruncă pietre și în ce baltă?

Firește că nu mă apuc să trăncănesc cu Ștefan despre senzațiile de neuitat care mă încearcă. Așa că nu-mi rămâne decât să mă uit la peisaj și să-mi doresc ca acomodarea dintre mine și bizarul obiect să ia sfârșit cât mai degrabă și în avantajul ambelor părți. Aeroportul Băneasa defilează zgribulit pe la fereastra din partea mea, arătându-ne ampenajele a vreo cinci avioane mari, care ne-au întors cu ostentație spatele; mai încolo, câteva elicoptere zac ca niște curci plouate, cu palele elicelor aplecate în jos, parcă le-ar fi muiat apa. Arbuștii ornamentali de pe marginile șoselei stau rebegiți și golași, fără chef să mai împodobească nimic și pe nimeni. Dacă aș putea schimba o vorbă cu ei, cu avioanele dezolate, cu mașinile care ne încrucișează drumul, sforăind nervos, ca niște cai exasperați de nepriceperea călăreților, le-aș spune tuturora că mă simt la fel de amărât și fără chef, că mă chinuie și pe mine primăvara asta numai cu numele, iar pe lângă nerăbdarea bolnavă de a-mi descărca nervii în luminile și căldura verii, mai am încă multe griji și necazuri, și de învins o singurătate – poate încercarea cea mai grea.

Mă întorc spre șoferul iadului, să văd ce sentimente mai oglindește chipul lui bărbătesc, și descopăr în spatele nostru microbuzul Salvării, pe al cărui acoperiș, în față, a apărut un fel de antenă cum eu unul n-am mai întâlnit și sunt sigur că nici nu mai există, oricât de ageamiu aș fi în materie de electronică. Obiectul se mișcă la dreapta și la stânga, scurt, repede, parcă ar tremura. În cabină, omul de lângă șofer, să-i spunem medicul, fiindcă are halat alb și stă pe bancheta destinată în ambulanțe doctorilor, manevrează ceva la un soi de pupitru portativ căruia nu-i zăresc decât marginea de sus, colorată atrăgător și unde câteva zeci de luminițe se aprind cu intermitență.

N-aș zice că Ștefan ignoră prezența de acum curioasă a mașinii acesteia care, de-ar fi să judec după gustul meu, rulează cam prea aproape de spatele nostru altminteri destul de fragil. Și asta fiindcă s-a uitat tot timpul în retrovizor – mă refer la Ștefan – chiar mai des decât se obișnuiește; și de nu l-aș ști foarte departe, ca formație, aptitudini și preferințe, de genul răpitorilor de copii, aș încerca să am motive de îngrijorare.

Zâmbesc fără voie, tocmai când, pe nepregătite, cotim la dreapta, intrând pe șoseaua lungă și foarte frumoasă ce străbate pădurea Băneasa și duce la grădina zoologică – și una, și alta locuri ideale pentru o discuție, fie și secretă.

Străbatem în întregime șoseaua, de fapt aleea pentru amatorii de plimbări cu mașina ori numai pe jos; la capătul ei e o parcare, sub o copertină lungă, unde ciceronele meu într-ale conversației și ale vieții își așează Dacia, apoi o luăm pe o altă alee, de vizavi, mereu prin pădurea desfrunzită, pătrunsă de

tristețe și ploaie și, după o sută de pași, ajungem la intrarea grădinii zoologice; vom pălăvrăgi despre nenorocirea abătută peste familia Andreescu, prefăcându-ne amuzați de maimuțe.

Ba nu. Surpriză. Poposim dinaintea leilor. Ne rezemăm de parapetul instalat la un metru distanță de grilaj – din grijă pentru lei, din grijă pentru noi, cine știe? Fiarele de odinioară, acum animale condamnate la supraviețuire, se învârtesc între colțurile cuștii, cu aceleași mișcări, parcurgând aceleași distanțe, în același interval de timp, niște pendule insensibile la ce le înconjoară, la prezența noastră aici, chiar la prezența semenelor lor, preocupate doar să măsoare orele unei alte lumi – a amintirii, dacă au avut șansa să nu se nască îndărătul gratiilor, sau pur și simplu a așteptării unei schimbări care n-o să vină niciodată. Nu-mi plac grădinile zoologice. Și nici nu le mai văd utilitatea în zilele noastre, când televiziunea și cinematograful ne învață infinit mai multe despre lumea viețuitoarelor decât o plimbare ca asta a noastră pe lângă animale ce se poartă, toate, într-un singur fel, dresate de biciul neiertător al captivității și înstrăinării; lei, urși, pantere, lupi, elefanți, râși, vulpi, cu ochi lipsiți până și de expresia suferinței, repeți rotiri în careurile de oțel, căutând fără odihnă o cvadratură a cercului, imposibilă ca și aceea a scolasticilor medievali.

Ploaia și frigul prelungit peste măsură al iernii, priveliștea dezolantă a pădurii golașe încă în acest început de aprilie, poate o tresărire neașteptată a nervilor tociți de uriașa, incredibila răbdare forțată pe care o impune prizonieratul, toate la un loc au provocat neliniște pentru pensionarii grădinii; și nu știu cum va fi fost înainte de apariția noastră, dar mi se pare că, de când am venit noi, agitația crește în mod constant.

– Nu le place! exclamă Ștefan, cu un fel de uimire încântată, pe care nu o înțeleg. Avea dreptate directorul: azi e un moment potrivit...

Se oprește încurcat și sunt aproape sigur că-și mușcă limba fiindcă a vorbit prea mult sau ce nu trebuie.

– Potrivit pentru ce? îl întreb.

– Ai băgat de seamă, îmi răspunde el tot cu o întrebare, ce ușor își transmit animalele unul altuia câte o stare psihică?

– Nu m-am gândit! fac pe prostul, să văd unde vrea să ajungă, deși știu despre povestea asta mai multe decât bănuiește el.

– În parcurile zoologice e cel mai ușor de observat! spune Ștefan cu însuflețire. Uneori începe de la un singur individ, nici măcar agresiv de felul lui, un ierbivor oarecare, o căprioară... Se agită în țarc, refuză mâncarea, scoate mugete neliniștite, ascultă o chemare insesizabilă pentru noi, pe urmă iar mugește și iar se plimbă... Și deodată neliniștea ei se răspândește în toate părțile, până la cuștile cele mai îndepărtate. Urmează un cor de răgete, urlete, lătrături, elefanții sună cu trompele, ca și cum ar da un semnal de atac...

E întrerupt pe neașteptate de buciumul repetat al elefantului, un țipăt pătrunzător, ca sfâșierea unei pânze de corabie și care răzbate prin pereții grajdului unde animalul e închis până se va mai încălzi vremea. Imediat lupii

izbucnesc, parcă fără voie, în urlete prelungi, în intervalele cărora se aude lătratul frenetic al vulpilor, iar leii și, odată cu ei, tigrii ridicându-se pe labele dinapoi,, agățați de grilaje, scot răgete joase, care pun tot aerul în vibrație; în sectorul rezervat păsărilor se zărește un val de aripi izbindu-se și rupându-se în împletiturile de sârmă; țipete ascuțite, ca niște fluierături răzbat dinspre șacali și din nou pornesc răgetele copleșitoare ale stăpânilor junglei și savanei, și din nou elefantul buciumă și se zbuciumă în lanțul unde e priponit de stâlpii grajdului-vitrină, la discreția privirilor iscoditoare și a râsetelor provocate de faptul că fildeșii i-au crescut ori i-au ajuns încrucișați.

Mă fulgeră gândul că și eu, aflat la bunul plac al lui Ștefan, care mă ademenește și mă ațâță cu făgăduiala și cu refuzul de a vorbi despre tata, și eu sunt închis în jocul lui de neînțeles ca în dosul unor grilaje, și eu am toate motivele să mă revolt, chiar dacă fără izbândă, ca exponatele de la zoo; și mă arunc, sau mă las târât, răsucit în apa tulbure a neliniștii și a protestului lor. Ștefan mă privește în ochi, cu o atenție și o intensitate stranii. Observ, în treacăt, câțiva vizitatori depărtându-se de cuști către mijlocul aleilor, speriați probabil de priveliștea animalelor cuprinse de criză, încetând deodată să mai facă pe cunoscătorii („Pitonul, dom'le, vrei să spui că nu e veninos? Păi ai dumneata idee cât de încet se mișcă? Atunci cum să-și doboare prada, hai, zi, cum?"), ori să explice peltic, pe înțelesul odraslelor din cărucioare, că au în față poze însuflețite din cărțile pentru dezvoltarea vorbirii la copii („Tiglisolul, mamă! Vezi? Și panteluța! Și ulsulețul!"). Mai bag de seamă doi inși în halate albe trecând în fugă pe lingă noi – unul seamănă grozav cu doctorul de pe Salvare! – și pierzându-se după o cotitură.

– Ascultă! mormăie electronistul. Ce-ți spuneam?

– Că azi le merge bine animalelor. Se înfurie! îi replic nervos, fiindcă prea se bucură că le știe pe toate și eu prea nu înțeleg și nu văd în criza bietelor viețuitoare nici un motiv de satisfacție.

Am strigat deși nu era nevoie și, până să cobor glasul, terminasem ce aveam de zis. Supărarea mi s-a prefăcut în mânie, o simt cum se revarsă în mine; mânie împotriva lui, împotriva mea, că mă dau în spectacol, împotriva împrejurărilor...

– Te-ai molipsit și tu! remarcă sec Ștefan, cu aerul că face o simplă constatare. Cât e ceasul?

Ridic mâna, cu un gest reflex. O mișc, să caut unghiul potrivit pentru citirea orei. Una dintre casetele de pe cadran parcă fulgeră, vreme de o zecime de secundă, într-o nuanță roșu întunecată. Așa a fost, ori m-am înșelat? Dar, simultan, ca și când i-ar fi îmboldit violent o mână nevăzută, leii se răsucesc în loc pe pardoseala de beton a cuștii, zvâcnindu-și cozile ca niște cravașe, iar dinții, li se înfig în aer și le clănțăne în gol. Mânia care se zbuciumă în mine s-a intensificat ca într-o explozie devastatoare. Mă încleștez de balustrada cu vopseaua verde scorojită și ochii mi se întunecă. Aud în spatele meu șoapte repezi – „Șocul! Îl receptează din plin!" „Am văzut. Totuși, adaptarea e rapidă!" „Oare să aibă șanse? ' „Trebuie! Altfel profesorul nu mai are nici

una! Şi noi n-o să ajungem...” Un mormăit de glasuri metalice, ca în aparatele de radio şi care se întrerupe brusc, poate la gestul poruncitor al cuiva. Trece un timp, cu neputinţă de precizat, apoi mă trezesc la strigătele unor oameni şi primul lucru pe care-l văd este că leii s-au încăierat, iar vreo trei îngrijitori se străduiesc să-i despartă, vârând printre gratii prăjini lungi. Vizitatorii nu ştiu cum să ajungă mai repede la ieşire. Ştefan mă cuprinde ocrotitor de braţ.

– Mergem şi noi? Cât rămânem aici, animalele nu se liniştesc.

Mă trage după el. Îl urmez şi constat că încheietura mâinii – e aceea cu ceasul – mi-a amorţit. Păşesc mecanic, iar în minte îmi sună frazele auzite adineauri şi mai ales cuvintele din urmă ale lui Ştefan; va să zică e ceva pus la cale în legătură cu mine şi cu tata.

– Te simţi mai bine?

– Mai bine decât ce? Bravez, deşi înţeleg exact întrebarea.

– Decât... adineauri! surâde Ştefan, cu o expresie care aduce a complicitate. Mi s-a părut, sau bătaia leilor nu ţi-a fost tocmai pe plac?

– Ţi s-a părut.

Până nu aflu ce vrea, ce rol joacă el şi ce rol îmi rezervă mie în istoria asta încâlcită e mai înţelept să tac, să-mi păstrez uimirile şi întrebările pentru altcineva sau altă dată.

4

Am ieşit din grădină şi ne îndreptăm spre parcare, dar, o dată ajunşi la răspântia celor două alei, logodnicul Laviniei mă cuprinde iar de braţ şi-mi face semn să intrăm pe o poartă din stânga.

Mă supun. Străbatem o curte pavată cu dale de mozaic, apoi, printr-o arcadă care adăposteşte uşa de stejar, pătrundem în sala principală, prelungă şi îngustă, a unui restaurant, mobilată şi împodobită în stil rustic, cu un perete întreg din geamuri mari ce dau spre curte şi mai departe spre pădure.

– Aşteptăm pe cineva! mă informează Ştefan. Şi până vine, stăm nitel de vorbă, cum ţi-am promis.

– Despre tata, în sfârşit?

– Da.

Alege o masă de lângă şirul de ferestre şi mă aşează cu faţa către intrarea în împrejmuire şi în sală, într-o poziţie de unde pot vedea bine microbuzul Salvării, cu antena lui acum nemişcată şi Lada cea verde, oprite de o parte şi de alta a porţii.

– Iei un pepsi?

– Iau.

Îmi vâjâie capul după peripeţiile de până acum şi mă încearcă o ameţeală – de fapt, nu chiar asta, dar nu găsesc cuvânt mai potrivit – parcă în loc de cap aş avea un coş de fabrică, pe unde gândurile îmi ies năvalnic, răsucindu-se în vălătuci, ca fumul, iar un vânt stârnit din senin mi le împrăştie în toate părţile, înainte de a căpăta o formă sau un înţeles. Un băieţandru, doar cu doi-trei ani

mai mare ca mine, îi aduce lui Ștefan o cafea iar mie sticla de pepsi; pe care o desface cu gesturi elegante și repezi, de expert – se grozăvește față de mine, bineînțeles – și toarnă băutura în paharul înalt, reușind performanța de a nu face nici un strop de spumă. Ștefan mă întrebase cât e ceasul și am uitat să-i spun. Îmi ridic precaut mâneca hainei și privesc pe furiș cadranul argintiu. Douăsprezece și patruzeci. Casetele sunt negre toate; cum de mi s-o fi năzărit, mai devreme, că una și-a schimbat culoarea în roșu?

– Ai fost grozav! mă laudă viitorul cumnat, aprinzându-și o țigară – evident, de cea mai bună calitate. Atât de liniștit...

– Când?

– Adineauri, la zoo. Mie mi se cam făcuse frică.

Îl privesc lung și își pleacă ochii. Cred că vrea să-mi spună ceva și nu se îndură, ceva ce nu se încredințează copiilor, și el mă socotește prea copil ca să-i pot înțelege la adevărata valoare admirabilele idei. Dar va trebui să-și deșerte sacul, pentru așa ceva m-a scos la plimbare, și e prea târziu să dea înapoi.

– Mi-ai rămas dator un răspuns! îi zic.

– Adică?

– În ce fel își transmit animalele neliniștea.

Își drege vocea, cu o figură de parcă s-ar pregăti să cânte aria calomniei din opera cunoscută nouă tuturor.

– E un mecanism complicat... Mi-e teamă că n-ai să înțelegi.

Evident, o să-mi vorbească de biounde – știți, undele acelea pe care le emite creierul tuturor viețuitoarelor și prin care se explică hipnoza, telepatia și alte fenomene de același soi. Sunt lucruri cunoscute de secole, dar de care știința a început să se ocupe în mod serios abia de puțină vreme. Mult timp s-a crezut că e vorba doar de simple mistificări, fiindcă și aici, ca și în toate domeniile foarte noi, sau insuficient cercetate, și-au făcut apariția o mulțime de șarlatani. Dar după cum așa numiții prezicători ai viitorului, tămăduitorii care pretind că vindecă orice boală numai prin rostirea unor formule magice, autorii de horoscoape și alții asemenea lor nu au nici o legătură cu știința, tot la fel nu se pot ignora fenomenele psi (cum au fost ele denumite de specialiști), pentru motivul că reprezintă terenul preferat de acțiune al vrăjitorilor și altor escroci. Studiile în laboratoare bine utilate și cu personal competent au dovedit existența bioundelor; hipnoza se practică, inclusiv la noi în țară, pentru tratarea unor afecțiuni psihice, iar cercetarea telepatiei face și ea progrese, se încearcă stabilirea unor legături de la creier la creier cu echipajele submarinelor aflate în imersiune în oceane sau cu astronauții, în timpul zborurilor spațiale. Ați citit despre toate, ca și mine, prin cărți scrise de medici și psihologi, dar eu am avut avantajul să aflu și o mulțime de amănunte de la tata, mare expert în materie. „Bizare emanații! repetă el întruna. Străbat orice fel de obstacole, se propagă instantaneu, trebuie să mai aibă și o sumedenie de alte însușiri, le simțim efectul asupra noastră, dar nu dispunem și nici nu cred că vom avea vreodată un aparat care să le înregistreze direct,

cum înregistrăm acuma pe bandă sunetele și imaginile.” Ajuns aici, zâmbește într-un fel ciudat, cum o mai face și când îl întreb pe unde tot umblă atâta și ce tot cercetează, de nu mai termină ca să stea și pe acasă.

– Mi-e frică să nu te pierzi aici, ca mine. Don Q!... Dar altfel nu se poate... nu se poate.

Glasul lui. Acum deosebit de clar, vorbind ca peste umărul meu. Caut alte legături, mai puțin directe și mai tainice între mesajele tatei – nu mă mai îndoiesc că sunt mesaje telepatice, transmise prin biounde – și ce se petrece împrejur; mă uit deci la ceas și, autosugestie, sau realitate?, parcă-parcă surprind o umbră de licărire vișinie pe o casetă a cadranului, aceeași de adineauri. Și mâna parcă mi-a amorțit din nou, acolo, la încheietură.

Tata se teme să nu mă pierd ca și el, totuși înțelege că altfel nu se poate...

Abia mi-am repetat în gând cuvintele lui, că, deodată, capul mi se limpezește, amețeala bizară mi s-a topit, mintea îmi devine pătrunzătoare. Ștefan parcă miroase ceva, fiindcă iar mă iscodește cu privirile lui fatale.

– Ia ascultă! Hai să facem un schimb! încep să turui și mă mir singur cum îmi curg vorbele din gură, parcă le-ar rosti altcineva – ceea ce, într-un fel, e și adevărat, fiindcă am în cap creierul unuia mai deștept ca mine. Eu știu niște lucruri și tu altele. Dacă ți le spun pe-ale mele, mi le spui și tu pe-ale tale?

– Și, mă rog, cam ce secrete bănuiești că ascund? încearcă el un protest și zâmbește, cu mai puțin farmec decât altădată.

– Puține, dar prețioase. O să te întreb, la timpul potrivit. Batem palma?

– Hm! Batem! ridică el din umeri, ca unul care n-ar avea ce pierde.

– Atunci, uite ce pot să-ți zic. Molipsirea cu neliniște a animalelor se face prin biounde. Iar ce sunt bioundele ar trebui s-o fi aflat de mult, cu toate amănuntele, dacă ești asistentul tatei!

– Aha! exclamă el. Așadar ai și tu oarecare idee?

– Află că-mi cad în mână niște cărți. Mai află că am ciudatul obicei să le citesc. Și află iar că, deși Lavinia și alții de felul ei nu mă prea bagă în seamă, oameni serioși din familie și prieteni de-ai casei mă consideră egalul lor. De asta am habar de lucruri despre care unii poate că abia au auzit.

Își face o ocupație sorbind delicat din ceașcă și trăgând un fum cu vârful buzelor. Afurisitul! Parcă e un robot programat să explice unor extratereștri modul cum pământenii utilizează țigările și cafeaua.

– De pildă? întrebă.

– De pildă, viețuitoarele terestre revarsă în spațiu un ocean de biounde. Răzlețe, contradictorii, anulându-se reciproc. Dacă am avea un aparat... Dar nu se pot construi, din nefericire, aparate în stare s-o facă. Dacă ar exista o forță care să le strângă laolaltă, să le canalizeze în aceeași direcție, ca pe un fluviu, cu atât mai puternic cu cât albia lui e mai îngustă... Fluviul ar străbate într-o clipită distanțele până la oricare stea. Și dacă pe planetele acelei stele există viață, ne-ar aduce de acolo gândurile semenilor noștri, la fel cum lor le-ar duce gândurile noastre...

Mă opresc. Și rămân cu gura căscată. O constatare nebunească îmi

traversează mintea ca o dâră de foc. O concluzie, o înlănțuire logică a unor bănuieli, a unor cuvinte, a unor întâmplări doar în aparență fantasmagorice. Tata e, într-adevăr, captiv lângă steaua Deneb. Iar mesajul lui telepatic cel mai limpede și întreg a ajuns la mine după vizita la grădina zoologică, după ce valul de biounde născut din neliniștea animalelor, captat și dirijat, nu știu prin ce mijloace, spre constelația Lebăda, a croit un canal, un coridor, o cale de transmisie între amândoi.

Încerc să beau o înghițitură de pepsi. Dinții îmi clănțăne lovindu-se de marginea paharului. Vreau să-l pun înapoi, pe masă, dar nu-mi mai pot controla gesturile și îl răstorn. Lichidul cafeniu se împrăștie formând pe pânza albă o pată urâtă la vedere. Băiețandrul expert în deschiderea sticlelor a apărut lângă noi cu o bruschețe care lasă impresia unui trucaj cinematografic. E însoțit de un tip zdravăn, zâmbitor și politicos, îmbrăcat cu o haină de ospătar care precis că nu-i aparține. Unde am mai văzut o siluetă asemănătoare? Mintea îmi rămâne mai departe curată ca un cristal, ascuțită ca briciul. Și mi-e frică, mi-e frică...

– Întrebați-l pe el! aud cum aproape strigă Ștefan.

Cei câțiva clienți ai restaurantului întorc capetele spre noi. Revin la realitate, la fel de iute cum s-ar trezi din somn un astronaut la urletul sirenelor de avarie. Ospătarul cu haina impecabil croită, parcă acum pusă prima oară, dar care, degeaba, nu e a lui, îmi prinde mâna, aceea cu ceasul, o dă ușor la o parte și ridică paharul răsturnat. Vreme de o miime de secundă am senzația că între brățara de platină și încheietura mâinii mele a trecut un curent de intensitatea unui trăsnet, provocându-mi o durere insuportabilă. Și aproape mă pregătesc să țip când, în prelungirea durerii-părere, fără nici o trecere, mă copleșește o liniște binefăcătoare; mă relaxez, ca și cum m-aș prăvăli într-o fântână de liniște și un suspin adânc îmi scapă din piept.

Fețele de masă îmi flutură pe dinaintea ochilor, o dată cea murdărită și încă o dată cea nouă. Ceașca lui Ștefan și o scrumieră curată își iau locul dinaintea lui.

– Ce să mă întrebați? se interesează vocea mea.

– Dacă doriți ceva de la bufet! spune ospătarul, privindu-mă cu atenția plină de bunăvoință a omului care își cunoaște și își respectă meseria.

Meseria? Cu haina cui?

– Nu, mulțumesc! răspund.

Se îndepărtează, cu băiețandrul călcându-i pe urme și... Asta-i! Ar trebui să poarte halat alb.

– Dacă sunteți amabil!...

Se întoarce, îndatoritor. Nu mă înșel. Îl țin minte de la zoo. Fugea pe alee, alături de un altul, tot în halat. Vocea lui răsunase la radio și s-a întrerupt.

– Aș vrea, totuși, încă un pepsi.

– Numaidecât.

Să aibă mania travestiurilor?

Îl spionez pe Ștefan. E la o nouă țigară; tocmai o sprijină de scrumieră și

degetele îi tremură încetișor. Și totuși nu vede prima dată pe cineva întrerupându-se la mijlocul unei fraze și rămânând cu gura căscată. Atunci? înseamnă că a luat tulburarea mea drept altfel de simptom. Iar ca urmare a apărut amatorul de travestiuri, făcând prestidigitație cu ceasul meu și cufundându-mă în liniște.

Tăcem amândoi, câteva secunde, până ce mi se umple cu pepsi un nou pahar, și băietanul se eclipsează.

– Ești un poet! ține să mă asigure Ștefan, văzând că nu mă grăbesc să reiau conversația.

– Ți-am recitat versuri? îl întreb, temându-mă că în toiul deducțiilor am luat-o nițel razna, în ciuda limpezimii din mintea mea.

– Glumești! Vorbeam de imaginea pe care ai găsit-o, cu fluviul de biounde îndreptat spre stele.

Pronunță cuvintele cu grija cu care ar călca pe un covor de ouă încercând să nu le spargă.

– Ba tu glumești! îi răspund, fără menajamente. Sunt ideile altcuiva, n-am făcut decât să ți le repet.

– Profesorul! recunoaște el, nu prea încântat.

– Și doctorul Dinu. Cu asta eu am cam isprăvit ce-am avut să-ți spun. Acuma e rândul tău. Te ascult.

– Crezi, într-adevăr, că aș avea vreun secret?

Covorul de ouă se întinde în fața lui până la orizont..

– Te codești de pomană, până la urmă n-o să ai încotro. Altfel de ce m-ai chemat să vorbim?

Scurge de pe fundul cești ultimul strop de cafea, în vreme ce țigara continuă să-i tremure între degete. Și deodată revăd o scenă identică, petrecută în urmă cu numai trei ore, doar că, în loc de Lupașcu, Dumitrașcu își golea ceașca și-și stăpânea, cu chiu cu vai, tremurul țigării. Iar Andreescu acela de-atunci bea ceai și nu pepsi. Ca într-o oglindă a timpului, care răsfrânge în perechi de imagini un singur moment și unde cele câteva detalii schimbate nu fac decât să întărească asemănările. Cum e posibil, mă minunez, ca oamenii să se poarte atât de puțin diferit? Ori întâmplarea de față, care e aceeași, ne-a unit pe toți și ne-a dictat câteva gesturi, esențiale, deci neapărat aceleași. Atunci o să se repete cândva și o a treia scenă la fel, cu un Andrei Gavrilescu, tizul meu din oglinda numelor, poate dublura mea răutăcioasă, adversarul care nu pierde un prilej să mă ironizeze? Și oare nu-i minunat că suntem, în fond, ca dintr-o singură familie, indiferent cum s-ar chema ea, că nu ne desparte până la urmă nimic care să ne fie străin unora sau altora, că repetăm, în împrejurări de viață banale sau excepționale gesturi și vorbe atât de asemănătoare?

– Întreabă-mă! face Ștefan, cu ochii în jos. Altfel n-o să înțeleg ce vrei. Nici așa nu prea înțeleg.

Mă crede cam sărac cu duhul, numai că n-a prea nimerit-o.

– Probabil – încep pe departe – ți-a povestit Lavinia, în trimestrul ăsta sunt corijent la electronică.

Se străduiește, dar nu din cale-afară, să pară surprins. Deci e la curent cu viața mea; se putea altfel, când are o logodnică de talia soră-mi?

– Îmi pare rău! mormăie într-o doară.

– Nu te osteni să regreți! îl pun la punct. E numai din vina mea, și tot ce vream era să știu dacă ți s-a povestit. Tu n-ai fost, desigur, în situația asta. Ai stofă de premiant. Când ai luat câte un nouă, dar ți s-a întâmplat foarte rar, ai stat bolnav o săptămână încheiată.

– Cine ți-a spus?

– O cunosc pe Lavinia, care e din același aluat. Că de-asta vă potriviți amândoi. Ei bine, află că o corijență, cât o fi ea de rușinoasă – și este, de-ți vine la orice pas să intri în pământ – nu-ți ia totuși spiritul de observație și puterea de judecată. Așa că am văzut cum mașinile de la poartă, Lada aceea verde și microbuzul Salvării se țin după noi de când mi-ai pus la mână minunea asta de ceas. Și-am mai văzut că ospătarul care a schimbat fața de masă e același cu un individ de pe Salvare și de pe o alee de la grădina zoologică, numai că atunci purta halat. Și iarăși am băgat de seamă că ambulanța scoate din când în când pe acoperiș o drăcovenie de antenă, cam ca la radar, care tremură încolo și încoace, parcă e lovită de parkinson. Și, tot așa, am auzit, când eram la cușca leilor, cum vorbeau prin radio, omul în halat și un altul, că suport șocul destul de bine și că ar fi aici o șansă ca profesorul să scape. Și dacă încerc să pun cap la cap toate astea și să mai adaug vizita noastră tam-nesam aici, la Băneasa, tocmai când eram așteptați acasă, și pe urmă așez deasupra vorbele tale în doi peri despre furia animalelor (care, de altfel, în mod foarte ciudat, m-a cuprins și pe mine), adică tot subiecte aiurea, când eu mă perpelesc ca pe cărbuni de grija tatei, îmi vine să trag niște concluzii de care să mă cuprindă spaima.

M-a urmărit cu o luare aminte demnă de omul de știință care este, dar nu dă zor să-mi răspundă.

– Aș vrea să mă lămurești! fac o ultimă tentativă. Și, în plus, să aflu ce-a manevrat falsul ospătar la frumusețea asta de ceas, că m-a liniștit ca prin farmec. Și cum se face că, în vreo două rânduri, am avut impresia că o casetă de-aici, de pe cadran, s-a colorat puțin în roșu închis.

– A intrat în reacție? exclamă el imediat, cu o surprindere și parcă o dezamăgire ale căror cauze nu le ghicesc.

Și o dată privește la propriul lui ceas, după care se întoarce, ca și cum un al șaselea simț, sau un dispozitiv electronic ascuns mie – ceea ce ar fi cam totuna – i-a dat de știre că o să se întâmple ceva. Și, adevărat, peste câteva clipe ușa de stejar se deschide și în restaurant intră doctorul Dinu.

Alerg în întâmpinarea lui, cu brațele deschise, ca un înotător gala să se înece și care în ultima clipă vede apărând lângă el, ca prin minune, o întreagă echipă de salvamariști. Doctorul se oprește pe culoarul dintre cele două șiruri de mese și se clatină ca un plop în bătaia vântului. Fuga mi se preface într-un mers șovăielnic; văzut de aproape, Doc – cum îmi place să-l numesc, ca în niște filme de odinioară – nu prea arată grozav; adică, ce tot spun? Arată de

parcă n-ar mai fi el. Are înfățișarea lui Monte Cristo ieșit din valurile mării după ce a rupt sacul unde îl cususeră groparii de la Château d'If – palid ca un spectru, cu cearcăne enorme, slab ca în pragul morții prin înfometare, mișcându-se nesigur, cu o privire ce trece prin lucruri. Mă gândesc cum trebuie să arate tata, dacă Dinu, care se luptă să-l țină în viață a ajuns așa. Ștefan s-a ridicat și el în întâmpinare; trece pe lângă mine și vrea să-l sprijine pe Doc, dar acesta, cu un zâmbet ce-i întinde peste dinți buzele aproape străvezii, face un pas înapoi, în semn de refuz.

– Bună, băiete! murmură și îmi dau seama, după glasul lui, că încearcă să sc țină tare.

Îi prind mâna, care tremură cu mult mai rău decât bâțâiseră degetele lui Ștefan adineauri, iar Doc răspunde grijii mele cu o strângere ca un semn că m-a înțeles.

– Ce mai veste-poveste de când nu ne-am văzut?

De când nu ne-am văzut? De astă-toamnă, de prin noiembrie. Era o zi friguroasă, la încheierea unui weekend, pe șoseaua de la Băneasa – nu asta, cu aeroport, animale și restaurante în pădure, ci aceea dintre Ostrov și Adamclisi, pe pământul pietros, greu de istorie al Dobrogei – atunci și acolo ne despărțisem, după o faimoasă partidă de pescuit în bălțile Dunării; noi. Andreeștii, pornind spre casă, el ducându-se cu treburi pe litoral, și chiar mă întrebam ce treburi poate să aibă un neuropsihiatru la mare, în prag de iarnă.

5

Ne așezăm din nou pe scaune, doctorul stând în capătul mesei, cu spatele spre sală, probabil ca să nu stârnească și mai mult curiozitatea celorlalți clienți. Lumina cenușie revărsată prin ferestrele mari îi cade pe față din plin. Așa îmi dau și mai bine seama cât îl muncesc istovirea și gândurile și cu ce preț își îngăduie această destindere de o clipă.

– Ce e cu tine? șoptesc, cu glas pierit.

– Nesomnul! răspunde, continuând să-mi surâdă, mulțumit că ne întâlnim. Nesomnul și altele.

Nasul i s-a ascuțit și subțiat, iar ochii i-au căzut în orbite. Părul des, de obicei zburlit, ca al băieților în primele luni după ce au renunțat la cărare și se piaptănă peste cap, ca să afle lumea că ei intră în altă vârstă, îi stă acum lipit de creștet, moale și parcă sărac. S-a ras de curând, a făcut un duș și și-a schimbat hainele, o simt după mirosurile, discrete dar prezente, de săruri de baie și rufărie curată.

– Ei, mă trezește el din gânduri, nu mi-ai răspuns la întrebare.

– Îți răspund. Am rămas corijent la electronică.

– Nu vorbi! Frumos!

– Crezi că numai tu și tata sunteți în stare de minunății?

Privește în fugă la Ștefan și-i face semn către mine.

– Ce părere ai? S-ar părea că-i un dur. Reușește să și glumească, după câte

a încasat!

Ștefan Lupașcu nu mai trebuie să-mi poarte de grijă, și treaba asta l-a schimbat din temelii în răstimpul celor câteva clipe cât am stat de vorbă cu Dinu; acum afișează din nou vechea înfățișare distantă, blazată, ca și când treburile noastre nu l-ar privi, și ne ține tovărășie doar din bună creștere.

– Hai să-l ducem acasă! spune hotărât. Mai conversați și pe drum.

– Te grăbești? îi reproșează doctorul, cu o umbră de nedumerire.

– E cazul să lungim discuția? Concluziile erau limpezi, de la început. Dar, mă rog, dacă ați dorit să verificați... Cel puțin v-ați lămurit că am dreptate: puștiul n-o să fie bun niciodată de o asemenea performanță. Apropo, ceasul i-l mai lăsăm?

– Te grăbești și-ai să vezi că nu-i bine. Concluziile sunt limpezi, dar altele decât în pronosticul tău. Băiatul răspunde mulțumitor la toate probele. Și ceasul la fel. Se obișnuiesc unul cu altul într-un timp record.

De sub detașarea lui Ștef (nume de alint a cărui paternitate, dacă mi se îngăduie cuvântul, îi aparține – ați ghicit – soră-mi) teama își scoate capul pe furiș, înșelătoare, ca un neînsemnat firicel de fum deasupra unei uriașe căpițe de paie care arde pe dinăuntru cu vâlvătăi. Mâinile lui pornesc orbește pe masă, ca doi crabi însuflețiți de o voință proprie, mișcându-și cleștii la întâmplare, iar în clipa când descoperă țigările și bricheta le înșfacă febril și încearcă să scotocească în pachet, însă nervozitatea le împiedică să deschidă marginile de hârtie dublată cu staniol.

– Cerule! șoptește, uluit. Adică îi dezvălui toată povestea? Și vă imaginați că iese ceva?

Liniștea fabricată de ospătar mi se duce pe copcă, limpezimea gândurilor mi se preface în încâlceală, nu mai pot urmări dialogul dintre cei doi; Îmi dau seama că eu însumi sunt cauza acestei tulburări și încerc să mă desprind de ea, să mă relaxez, dar acum se întețește singură, mă absoarbe ca mâlul unei mlaștini, cu cât mă agit mai mult, cu atât mă afund mai tare.

Mă trezesc că palma doctorului mi s-a așezat peste mână, acoperindu-mi ceasul. Îi văd degetele descărnate ca ale unui ascet și le simt fierbințeala ca în toiul unei febre mari. Ghicesc că va repeta prestidigitația ospătarului și, într-adevăr, trăsnetul miniatural – ca durată, nicidecum ca intensitate – se descarcă iar între brățara de platină și încheietura mea, provocându-mi o durere parcă și mai îngrozitoare decât prima oară, dar imediat vin smulgerea din nămolul mlaștinii, ușurarea, reîntoarcerea gândurilor împrăștiate.

– Nu trebuie să te pierzi cu firea! sună molcom glasul lui Dinu. N-ai motive. Și pe urmă ceasul îți îndeplinește toate comenzile. Așa că ai grijă ce-i poruncești!

Omul care a rupt inima Laviniei ne privește cu aceeași stupefacție, ca pe niște ființe de pe alt tărâm. Doctorul, continuând să-mi țină mâna, se întoarce spre el:

– De bună seamă că o să iasă ceva! Anume salvarea profesorului.

– Sunteți inconștienți! exclamă Ștefan. Nu te uiți că se încurcă în propriile

lui emoții? Mai rău ca ultimul dintre novici?

– Am să-l învăț să și le stăpânească.

– Tu chiar vorbești serios?

– Hotărârea a fost luată. Și e definitivă.

– Formidabil! Omule, uită-te cum arăți, după numai două săptămâni și când ai făcut numai telepatie. Tu, bărbat în putere, antrenat ani la rând. Și ai rămas aici. Ce se va alege de puștiul ăsta, analfabet în materie, nevoit să realizeze infinit mai mult decât un contact cerebral și, pe deasupra, să ajungă acolo?

Degetul i se ridică spre tavan, dar îndată, realizând că face o gafă, Ștef își coboară mâna și o vâră în buzunar; un gest lipsit cu totul de eleganță.

Se confirmă. Visul, gândul nebunesc mi se confirmă. N-am răgaz să mai fac deducții, nici să mă minunez de ascuțimea simțurilor și a minții mele, pentru că spaima îmi dă târcoale din ce în ce mai strâns. Ajungea doar și o văd zugrăvită pe chipul logodnicului – după ce, într-o clipă, i-a șters semeția și blazarea – ca să mi se transmită și mie, fără ajutorul nici unui fel de biounde. Mi-e frică de toate întâmplările și vorbele laolaltă și de fiecare în parte, și încerc să mă liniștesc, până ceasul nu intră în funcțiune, să mă aducă în pragul leșinului – dar e ca și cum aș seca marea cu o găleată. Inima mi s-a strâns cât un purice, în așteptarea amețelii de acum cunoscute, numai ci ea, de ce nu știu, întârzie să vină; și deodată știu: doctorul o preia și o anihilează, îmi descarcă tensiunea nervoasă; mâna lui, care îmi strânge încheietura, e ca o legătură la pământ, pe unde se scurge electricitatea din clădiri.

– Degeaba judeci după oboseala mea! spune Dinu, mereu liniștit. Eu n-am avantajele băiatului.

– Prostii! replică apăsat Ștefan. Fleacuri, bune să elaborezi o teorie frumoasă prin construcție, însă absurdă, ca filozofiile depășite de viață. Asemănările structurale dintre părinți și copii, legăturile sufletești, care fac posibile transmisiile telepatice spontane... Mama simte când fiului ei i s-a întâmplat ceva, fiul e informat de vocea sângelui când trebuie si dea o fugi pe la casa părintească... Exemplele cât de cât verificabile apar extrem de rar. Absolut neconcludent! Iar în rest, basme duioase, de adormit eventual aceiași copii.

Îmi vin în minte presimțirile mele despre tata, dar n-are rost să vorbesc de ele – lui Doc nu-i trebuie argumente, iar logodnicul nu m-ar lua în seamă.

– Deci să trimitem acolo pe altcineva?

– La naiba, nu te mai preface că ai uitat! Și mergem noi doi, cum am susținut din capul locului. Cu aparatul de captare a bioundelor – ascuns într-un ceas sau într-o măsea găurită, cum vrei, cum îți dictează gustul pe care văd că-l ai pentru mister – vom stabili cu profesorul legături de mii de ori mai ușor și eficient decât ar face-o comuniunea sufletească dintre el și băiat. Și ne vom îndeplini misiunea ca niște ași ai meseriei ce suntem.

Și-a turuit cuvintele pe nerăsuflate, fără intonația teatrală obișnuită în alte împrejurări, în schimb cu figura alterată de aceeași spaimă, de unde reiese că

nu-și stăpânește nici pe departe meseria pe cât se laudă, meseria și pe el însuși.

Dinu, în schimb, veritabilul profesionist, mereu calm și atent, în ciuda oboselii care îl macină și de care fricosul de Ștef se vede că n-a avut parte, Dinu intuiește zăpăceala mea și ține să-mi arate că, oricum, e scuzabilă în comparație cu sentimentele electronistului.

– Tu nu te sperii ca el, așa-i? murmură și mă strânge ușor. Chiar dacă, la paisprezece ani ai tăi, ești încă un copil.

– Numai să stai lângă mine! răspund și, pesemne, candoarea replicii mele și strădania zadarnică de a zâmbi convingător sunt atât de evidente, încât Doc izbucnește în râs.

– O să stau până te plictisești! mă asigură. Deși nu ne vom putea ține de mână ca doi îndrăgostiți, cum facem acuma.

– Văd că ție îți arde să râzi! îi răspund.

Ștefan încearcă a doua oară operația delicată a deschiderii pachetului de țigări. Mozolește cu degetele hârtia poleită, până ce, nervos, trage de el și-l sfâșie dintr-o parte în alta, rupând și o țigară al cărei tutun se împrăștie pe fața de masă. Mă uit cum adună în căușul palmei firele negre prinse în țesătura aspră; cu cât insistă mai mult, cu atât resturile pătrund mai tare în urzeală – și pe neașteptate, fără nici o legătură cu eforturile lui caraghioase, îmi dau seama că adineauri a spus o aiureală.

– Nu există aparat să capteze biounde! mă trezesc vorbind. Nu poate exista, din principiu. Numai creierul e în stare să le emită și să le primească. O știu de la tata și din toate cărțile citite.

– Vezi că nu știi! mă repede el, uitând să mai facă pe omul de treabă. Aparatul ăsta imposibil îl porți la mână, deșteptule! O capodoperă de electronică, microminiaturizare și inginerie genetică. Aproape o mie de oameni și-au dat sufletul să o fabrice în două săptămâni, ca să te împodobească pe tine, un ignorant. O avere de inteligență, sârguință și dăruire e risipită de dragul unei teorii neghioabe. Și tu o să ratezi cu mult succes aventura cea mai grandioasă a cunoașterii. Și șansa de a veni în ajutor unei...

Renunță, cu un gest de lehamite. Aruncă în scrumieră grămăjoara de tutun adunată cu chiu și vai, însă nimerește pe alături, și firicelele sfărâmate se risipesc împrejur, ca o ninsoare neagră. Privesc pe furiș la doctor.

– Aparatul există! îmi confirmă el în șoaptă. Am realizat imposibilul. E opera de căpetenie a profesorului și a întregului colectiv.

Zâmbetul enigmatic al tatei... Fluviul de biounde îndreptat către stele... Ce orb am fost, ce slab de minte, să nu ghicesc!

– Atunci la grădina zoologică el, ceasul, a strâns bioundele animalelor și le-a îndreptat spre...

N-am curaj să continui, bineînțeles că n-am curaj. Și așa, un val de emoție – amplificat sau nu de ceas, sau de aparat, dar ce importanță mai are? – s-a prăvălit peste mine și-mi taie respirația, iar doctorul îl preia și se scutură, ca și când ar fi primit un șoc electric și-i trebuie câteva clipe până să-și revină, cât e

el de antrenat și în putere, vorba lui Ștefan!

– Te-ai lămurit și tu, în fine! mă batjocorește logodnicul, înverșunat peste fire. Destupă-ți urechile, Dinule – se întoarce spre doctor – fiindcă ți-o spun ultima oară: încă nu-i târziu să vă răzgândiți, până ceasul nu s-a adaptat pe deplin și nu începe să înmagazineze energie! Nu înțeleg ce-oi fi văzut pe diagramele tale, cum naiba pretinzi că puștiul a trecut probele, fie și mulțumitor, dar eu îl urmăresc de când l-am luat de la școală și pot să-ți declar sub semnătură: n-are strop de aptitudini pentru așa ceva! E paralizat de pe acuma de frică. Nu degeaba și Dobrescu, și tu l-ați scăldat în unde tranchilizante. O să clacheze înainte de a apuca să priceapă ce vrei să-i ceri. Atunci ceasul lui o să fie bun de aruncat la gunoi. Iar dacă-ți închipui că mai am vreme să pregătesc alt ceas, pentru o dublură, te înșeli amarnic, prietene! Și mai luați aminte la ceva: presupunând că alesul vostru se ține cât de cât pe linia de plutire, nimeni nu vă garantează că în momentul transferului, care e cel mai afurisit dintre toate, cum prea bine știi, n-o să-l apuce o slăbiciune catastrofală, și oroarea de acolo, sălbatică și lacomă de structuri organice nu va năvăli peste noi. Mai cumplită decât orice armă inventată cândva de o minte omenească, decât orice război posibil în clipa de față și în viitor.

– Ne-am gândit bine! răspunde doctorul. Am judecat pe îndelete fiecare argument. Băiatul va rezista. Cât despre oroarea de acolo, într-un singur fel o putem ține la respect – cu puterile unite ale profesorului, ale mele și ale lui. Riscul invaziei e cu mult mai mare dacă eu și cu tine plecăm, lăsând descoperit capul de pod de aici.

– Oh, iarăși fleacurile astea frumoase și nefolositoare! Teoriile voastre agățate de un fir de păr! exclamă Ștefan, într-o șoaptă aspră – de altfel întregul dialog se poartă în șoaptă – și mototolește în pumn ce a mai rămas din pachetul de țigări, amestecând conținutul și ambalajul, prefăcându-le într-un ghemotoc inform.

Mă desprind de el, de cearta lor, de veșnica întrebare dacă un biet copil corijent va fi în stare de o ispravă mai teribilă decât doi adulți bine pregătiți; acum nu mă interesează decât că tata, prizonier, pe Pământ, lângă Deneb sau pe unde o mai fi, se află într-un pericol de moarte. Ca în presimțirile cele mai negre. Și o pornire mai presus de voința mea mă năpădește pe loc. Tată! îl strig în minte. Mă auzi, tată? Sunt eu, Gabi, Don Q, răspunde-mi!

În clipa când chemarea se zbuciumă în mine, ca o pasăre ce-și rupe aripile de gratiile unei colivii, doctorul tresare violent, parcă lovit din toate părțile de un gigantic val nevăzut, tresare și se clatină, și-și duce stânga la frunte, în timp ce dreapta, cu degetele chircite într-un spasm, pare crescută din încheietura mea, ca o legătură bizară dintre doi gemeni siamezi uniți printr-o aceeași mână. Și atunci, în auzul meu ce se rupe de lumea înconjurătoare, se rostogolesc, venind de la o distanță uriașă, ecouri slabe ca atingerile unui puf de păpădie pe suprafața unor oceane de zgomote parazitare. Ecourile unui glas. Glasul tatei. Prea firav ca să pricep ce spune, ca și cum ar vorbi în fundul unei galerii de mină părăsită, iar toate trecerile, puțurile, suitorile, fostele

abataje ale minei, prefăcute în camere de rezonanță, i-ar amplifica, suprapune, amesteca și rupe cuvintele, topindu-le într-un vuiet melodios, cu mii de armonice măiestrit orchestrate, dar unde sunetele și înțelesurile vorbelor dintâi s-au pierdut. Și la fiece zvon subțire ca firele încă nerăsucite ale pânzelor de păianjen, doctorul Dinu, ancorat între brațul meu și mâna care-i sprijină fruntea, stăpânindu-se cu eforturi supraomenești, totuși nu izbutește să-și înfrângă tresăririle epuizante până ce tata, zdrobit, îngropat de viu sub cascada ecourilor stârnite de răspunsul la întrebarea mea e nevoit să tacă. Însă taifunul reverberațiilor continuă mult timp, și după ce eu percep din nou zgomotele restaurantului. Dar nu mai apuc să prind ce spusese Ștefan, pe care l-am văzut mișcându-și buzele.

Doctorul își smulge, tot cu mâna stângă, batista din buzunarul de la piept al hainei și-și tamponează fruntea scăldată în sudoare. Ochii lui au căpătat irizații sticloase, ca ai unui om cu mintea rătăcită. Continuă să-mi țină încheietura, iar de sub palma ce acoperă ceasul răzbate încă, dar se stinge imediat, o rază de lumină sângerie, foarte slabă, pe care o întrezăresc doar în umbra proiectată de marginile degetelor.

În capătul sălii a apărut ospătarul, întovărășit de doi inși și o femeie tânără, toți în halate albe; ar putea trece drept bucătari, pentru cine nu e la curent cu misterele puse la cale de dragul meu și, să zicem, al clienților din local – dar de ce o fi fost nevoie să purtăm discuția asta aici? Iar afară, antenele Salvării – s-au mai ivit două între timp, de alte forme și dimensiuni – se mișcă pline de râvnă, îndreptate spre noi.

– Te ucide! îl aud pe electronist și-mi dau seama, după mișcarea buzelor, că aceeași propoziție o rostise și mai înainte. Pur și simplu, băietanul ăsta are să te ucidă. Și odată cu tine pe el însuși și pe profesor.

– Lasă-ne singuri! poruncește Doc, articulând cu greutate vorbele.

Ștefan ezită o secundă, apoi, semn că și mintea lui o cam ia razna, începe să adune gunoaiele împrăștiate pe masă și să le vâre prin buzunare.

– Va să zică, mârâie în surdină, îi povestești tot?

– Tot! spune doctorul, privind pe fereastră, cu aceiași ochi de halucinat.

– Cel puțin du-l la clinică!

– Nu.

– Rămâneți aici? În restaurant, cu lume împrejur și fără aparatură la îndemână? Ești nebun! Într-un minut, ceasul vă vine de hac. Vă adunăm cu targa pe amândoi.

– Taci! E momentul cel mai prielnic. Pentru el, pentru ceas, pentru mine... Lasă-ne!

Ștefan se ridică binișor, parcă să nu se rupă; ba nu, e țăndări de mult și o ia încet ca să nu se risipească.

Doc îmi zâmbește, mereu absent și nu mă las înșelat: a venit vremea să discutăm serios despre lucruri serioase.

– Iartă-mă! îl rog.

– De ce?

– Adineauri l-am chemat pe tata.

– Și de ce să te iert? Îl iubești, e firesc să-l chemi.

– Nu știam că-ți fac rău...

– Ceasul n-are destulă energie. A furat de la mine, ca să-ți stabilească legătura telepatică. Din păcate însă, nici bateriile mele cerebrale nu stau prea grozav. De asta n-ai auzit răspunsul profesorului.

– Oboseala ta... De aici se trage?! îngân. De când te chinui?

– Cincisprezece zile. Dar nu mă chinui. Dimpotrivă, e fascinant. Numai noaptea mi-e greu. Atunci îl veghez să doarmă, și în liniștea și întunericul laboratorului, printre aparatele care niciodată nu mă ajută de ajuns, trăiesc aievea coșmarurile lui... Le trec prin mine și le destram, unul câte unul, să-i dau puteri pentru a doua zi... Dimineața, când el s-a trezit, mă înec într-o mare de oboseală. Atunci îmi e greu, într-adevăr...

– Doc! Ați vrut să descopăr de unul singur adevărul, să mă obișnuiesc cu el încet-încet, pe măsură ce mi se dezvăluia, ca să am cât mai puține emoții. De asta m-ați înconjurat cu tot felul de „mistere", puse la cale în așa fel încât să le dezleg pe rând și să mă las prins de plăcerea jocului de-a Sherlock Holmes...

– Ești băiat deștept.

– Poate mai mult decât îți închipui! Datorită, în parte, și întâmplării.

– De unde știi ce-mi închipui?

– Mă ocrotiți din pricina ceasului, ca să nu-mi mărească emoțiile și să le întoarcă împotriva mea. Asta până ne obișnuim deplin unul cu altul. Bănuiesc că mă supravegheați tot timpul, de la distanță, cu antene sau alte minuni, ca acelea de colo, de pe Salvare.

– De două săptămâni, fără întrerupere. Cu îngăduința profesorului, evident! Jumătate din memoria unui calculator de mare putere e plină cu date despre tine. Altfel ceasul nu s-ar fi adaptat atât de repede la procesele tale biologice și psihice.

– Mama și Lavinia nu știu nimic?

– Cum n-ai știut nici tu.,.

– Până azi, când ați decis că e momentul s-o aflu. Numai că, în spatele misterelor voastre e o taină cu mult mai grozavă.

Doctorul mă privește cercetător. Ca să vadă nu cât am ghicit din taina aceea, ci dacă mă amenință apropierea unui nou șoc.

– Este! răspunde scurt. Ai înțeles-o de la Ștefan.

– Lasă-l pe Ștefan! Am înțeles-o din altă parte și mai de mult.

Își coboară pleoapele până ce, așa cum scrie prin cărți, ochii i se îngustează ca două lame de cuțit.

– Nu te cred.

– Azi-noapte, spre ziuă, când, din pricina oboselii, ai avut pesemne o neatenție de o clipă, eu și tata am comunicat prima oară. Prin visul lui și al meu.

– Și?

Nu se înșeală în privința șocului. De altfel e prea bun să se fi înșelat vreodată în vreo privință – chiar și în povestea cu soră mea trebuie să fi intuit că dragostea ei va ține doar până la apariția unui Ștefan. Afurisita de emoție mă izbește iar ca un pumn zdravăn primit în plex pe neașteptate. Degeaba mă joc de-a boxerul, îmi lipsește vocația, măi mult decât antrenamentul. Nu sunt făcut pentru aventură, am aptitudini numai pentru viața pe lângă casă, pentru cultivatul grădinii și micile tabieturi domestice, m-a studiat bine afurisitul de electronist!

– Și? repetă Dinu, posomorât.

– O fi fost tata la spital, cum i-ai spus tu mamei, dar asta se întâmpla mai de mult; oricum, în momentul de față nu mai e acolo. Altfel le-ați fi lăsat pe ea și pe tușa Frusina să-l vadă. Sau măcar să-i vorbească la telefon. De două săptămâni el e...

Mă opresc. Iar m-a lăsat curajul. Palma lui Doc devine o menghină pe care cineva nevăzut o strânge încet și continuu. Ceasul îmi intră în carne, încheietura mi-a amorțit, ca și altă dată, dar tot îl simt arzându-mă ca un cărbune încins.

– De două săptămâni!... reiau anevoie, ca în somn. În vârful săgeții, la steaua Deneb, acolo e captiv; fără scăpare.

Ochii doctorului sunt două fântâni înguste și adânci până în inima Pământului. Nu-i mai suport. Și-a dat seama. Își desprinde privirile de la mine și le ațintește din nou pe fereastră. Tace îndelung, îmi țin respirația. Un tremur mărunt, ca de friguri, mă scutură din creștet până-n tălpi.

– Adevărat! șoptește. Captiv, la steaua Deneb...

Îmi țin respirația.

– E într-o primejdie de moarte?

Vorbele abia îmi pâlpâie pe buze, ca flăcăruia unei luminări.

– Trăiește. Mai mult n-am ce să-ți spun. Nu moartea il amenință. Altceva, de necomparat. A căzut victimă unui război dus în urmă cu, poate, un milion de ani.

– Declanșat de cine?

Nu înțeleg ale cui sunt întrebările. Eu nu fac altceva decât să-mi țin respirația.

– Puterile beligerante...

Doctorul se întrerupe un moment, copleșit. Surâde cu o amărăciune de nedescris.

– Puterile beligerante, așa li se spune, ca să se rețină că sunt bătăioase și pline de vigoare, au folosit niște arme despre care erau convinse că vor acționa numai asupra adversarilor – ai mai auzit asemenea bazaconii, nu? – și că vor lăsa neatinse trupele proprii. Dar nu și-au dat seama că o dată intrați în luptă toți oamenii ajunseseră adversari. Așa că armele și-au făcut din plin datoria asupra tuturor. Sofisticate arme! Ultimul strigăt, cum se zice. Taberele puseseră în ele ce aveau mai bun: cele mai strașnice materiale, cele mai grozave inteligențe, cele mai rapide mijloace de transport la țintă, cel mai

reușit design, cele mai mari riscuri și deci cele mai multe accidente în timpul experimentărilor... Să nu te mire, așadar, că, la un moment dat, armele au început să ducă o viață proprie, secretă, numai a lor. Și după lansare au provocat o reacție neprevăzută, scăpată cu totul de sub control: și-au lăsat victimele să trăiască. Nu neatinse, să nu înțelegi greșit. Dimpotrivă, alterându-le structurile fundamentale, însă fără să le ucidă. Închipuie-ți că viețuitoarele din raza ciupercilor noastre atomice se adună din pulbere și își continuă viața în forma asta. Îți poți închipui?

– Înseamnă că și tata...

– Da. Și el.

Spaima care pândește în mine de atâta amar de timp, de atâtea și atâtea zile și săptămâni și luni, de când am avut întâi impresia și pe urmă siguranța că se întâmplă ceva rău, spaima care de azi dimineață a câștigat teren dintr-o dată, pe nesimțite sau înfrângându-mi rezistențele firave, contrazise mereu de avalanșa de noutăți neliniștitoare, spaima căreia, ca să mă amăgesc, i-am zis câteodată emoție, mă biruie, în sfârșit. Definitiv.

Încerc să respir și nu pot. Mă chinui să trag măcar o gură de aer, însă zadarnic. Pieptul îmi e strivit, blocat din toate părțile, sau lipsit de orice fărâmă de vlagă, sau refuză să mă mai asculte. Mâna cu ceasul, purtată de teroare ca de o voință de neînvins, mi se smucește năprasnic, să scape cel puțin ea din coșmarul unde eu m-am rătăcit; vrând să mă părăsească, uitând însă că poartă la încheietură, închisă în platină, o povară de care singură n-o să se elibereze niciodată. Însă doctorul Dinu s-a încleștat de ea, și brațul lui e greu ca un bolovan uriaș, e rigid ca din cel mai dur oțel, nu se clintește nici un centimetru – numai mușchii degetelor și ai palmei îi joacă ușor, elastic, cât să nu-mi luxez articulația.

– Relaxează-te! murmură molcom Doc. N-ai nimic. Nu ți-e teamă...

Nu pot să respir. Ciudat, mintea continuă să-mi funcționeze de minune, spiritul de observație la fel, îl văd pe Dinu zbuciumându-se iar ca un osândit, ca să preia, să stăpânească, să stingă reacțiile ceasului, îl văd frământând batista în pumn, îl văd clătinându-se dezordonat printre valurile bioundelor dezlănțuite haotic, dar brațul prins de al meu îi rămâne întruna neclintit, parcă înșurubat de masă, e țeapăn până la umăr, e al altcuiva, nici nu e braț ci un accesoriu al mobilei, o rezemătoare adăugată acolo de un tâmplar trăsnit.

Nu pot să respir. O umbră albă se apropie dintr-o parte, trebuie să fie Dobrescu, ospălarul-medic-scamator, câștigătorul concursului „Cu mască și fără mască”, dar ochii mi se cam întunecă și nu mai izbutesc să-i disting noua înfățișare. Cercuri opace se rotesc prin aer în jurul meu, mă pierd încet, mă întunec, o singură zonă limpede se mai păstrează, unde e chipul doctorului Dinu; iar doctorul, cu privirile numai la geam, zâmbește deodată, zâmbește frumos, adevărat, ca pe vremuri, liniștitor, vesel, prevestind o victorie.

– Respiră! mă îndeamnă. Respiră! Dobrescu, lumină... Respiră! E bine, respiră, e bine, a trecut... Gata, băiatule! A trecut...

La tâmple îi scânteiază două roiuri de licurici care îmi împânzesc privirile;

mă prind de ele, în sfârșit un punct de sprijin, o palmă de teren solid, mă agăț de ele, mă ridic spre suprafață... Sunt broboane de transpirație, nu licurici. Fața doctorului e un mulaj de ceară gălbejit și murdar, eu răsuflu adânc, nu gâfâi, răsuflu, respir, ies pe de-a întregul din bulboana spaimei, din nisipurile ei mișcătoare, împrejur se arată restaurantul, cu mesele, draperiile, ferestrele lui și... cu luminile aprinse de bunul, priceputul Dobrescu.

Salonul e gol. S-a făcut după-amiază târzie, dinspre pădure se târăsc leneșe primele umbre ale înserării.

Dobrescu se apleacă peste umărul meu, cu aerul distins al ospătarului de înaltă clasă.

– Iertați-mă! Ora închiderii, vă rog!

Întinde cu delicatețe mâna, apucă palma doctorului, o desprinde de încheietura mea, ușor, abia atingând-o, ca pe o aripă de fluture și o așează alături, pe masă. Dinu îi mulțumește cu o înclinare a capului și închide ochii. Mă înfiorez; e, tot, o păpușă fragilă și neajutorată, un omuleț cu înfățișare străină. În podul palmei i se întinde o pată neagră, rotundă, ca trasă cu un cărbune. Instinctiv, mă uit la încheietura mea și o descopăr curată – numai el a suferit, numai la el apare urma ceasului, poartă de unde a scos și a curățat răul din mine.

– Am reușit, Doc!

Surâde iar, fără să deschidă pleoapele. Îl recunosc, după zâmbet. Nu e nicidecum un străin. A rămas Doc cel dintotdeauna, sensibilul, prietenosul, tânărul Doc, cu privirea vie și caldă, scăpărând de inteligență, mai degrabă personaj dintr-o carte decât om ca noi, protagonistul din romanele pentru copii, cel care învinge negreșit, printr-o întorsătură dibace a gândirii, printr-o vorbă de duh – mai teribile decât orice uneltire sau putere magică a adversarilor.

6

Afară plouă iar și s-a pornit un vânt rece dinspre nord-est, direcția de unde iarna suflă crivățul. Mă opresc pe terasa îngustă, împodobită cu arcade și-mi trag peste cap gluga de la canadiană. Salvarea, și cealaltă mașină au dispărut din poartă; supravegherea continuă discret, să nu atragă atenția cuiva, acum când am aflat de existența ei. De altfel împrejurimile sunt pustii. Grădina zoologică trebuie să-și fi închis porțile îndată după experiența noastră căci i-a alungat și așa puținii clienți, iar frigul și ploaia nu îndeamnă pe nimeni la plimbări romantice prin pădure. Ne îndreptăm spre ieșirea din curte, bocănind cu tocurile pe mozaicul ud, ocolind băltoacele adunate din loc în loc. Mă întorc și mă uit înapoi, la clădirea lungă, zugrăvită de înserare și ploaie în culori mohorâte și unde unul sau două becuri, aprinse numai până se pregătește să plece și personalul, dau interiorului un aer ciudat, parcă fantomatic. Nu descopăr masa unde am stat, nici umbra lui Gabi, pușiul

glumeț și plin de viață, pe care în ciuda păcatelor și a slăbiciunilor lui îl iubeam – dar asta nu m-a împiedicat să-l părăsesc, buimac, stingher, cuprins de panică, acolo pe scaunul de lângă fereastră. Niciodată nu-l voi mai întâlni; o să rămână în așteptarea mea câtă vreme am să-l țin minte eu însumi, apoi, încet, uitarea are să-l destrame.

Doc îmi strecoară mâna pe sub braț.

– Ștefan e la parcare. Să ne grăbim!

Am văzut la televizor, în mai multe rânduri, secvențe documentare sau reconstituiri despre Hiroshima, ori înregistrări de la poligoanele atomice experimentale. Când eram mic, nu suportam să le privesc, de teamă, amestecată cu un soi de repulsie, deși, în general, copiii sunt curioși și nu prea fac deosebire între bine și rău, pe urmă, într-un fel, m-am mai învățat, adică am urmărit scenele acelea cu oameni arzând în vâlvătăi, ca torțele, sau proiectați pe ziduri în umbre subțiri, construcții umflându-se la suflul exploziei asemeni unor stranii baloane de săpun și plesnind în miriade de fărâme, copaci uriași îndoindu-se până la pământ și izbucnind în flăcări, schelării de oțel răsucindu-se ca niște ghemotoace de hârtie și topindu-se ca și cum ar fi fost de ceară, apoi victimele bolii de radiații care se termină inevitabil prin moarte – copii cu trupurile schilodite de răni îngrozitoare, cu dinții și părul căzut sau, și mai rău, se poate și mai rău, copii născuți fără mâini sau picioare, ori cu chipuri deformate monstruos, fiindcă părinții lor fuseseră însemnați, fără să știe, de răsuflarea otrăvită a bombei.

M-am învățat să le privesc...

Ștefan a pornit motorul și a deschis ușile din spate. Dacia 1100 e singură în toată parcarea. Aud ploaia țârâind pe acoperișul ondulat de deasupra noastră. Ne urcăm, în tăcere. Ce-am mai avea să ne spunem? O istovire, altfel decât oboselile încercate până acum, m-a golit de emoții, dar nu și de gânduri. Îmi așez servieta pe genunchi și mâinile pe servietă. Ceasul scânteiază în semiîntunericul mașinii, prinzând în muchiile strălucitoare ultimele licăriri de lumină. Electronistul nu se grăbește să plece. Îi zăresc prin retrovizor ochii ațintiți în gol; se miră că am supraviețuit șocului? Trece în revistă pericolele din viitor, cărora precis n-am să le mai fac față? Cugetă să se retragă din combinație până nu-i prea târziu?

Tata arde, sub razele străine ale lui Deneb, pe pământul necunoscut al acelei planete, unde nu pot înțelege cum am ajuns. Tata arde, alergând printre milioane de ruguri care se zbat; tata își desprinde pulberea trupului de pe un perete și se ridică în lumina bolnavă; dar nu din pulbere se încheagă, ci din umbră, umbra singură a rămas din el, un semn că vreme de o frântură de clipă trupul lui a fost un obstacol în calea potopului de foc, iar în locul acela peretele s-a calcinat mai puțin; tata se adună de sub dărâmăturile unui bloc cu multe etaje, e un pachet de moloz și resturi de haine și pornește aiurea pe străzi; tata se prelinge, topit, dintre grinzile topite ale unui pod; tata...

Și eu m-am învățat să privesc, la televizor, înfățișările morții atomice...

– Mă întrebai cine a pornit și cum războiul acela, murmură doctorul pe

neașteptate. Nu știu să-ți spun. N-am habar de istoria și psihologia acelor puteri beligerante. De altfel nenorocirea li s-a întâmplat pe când strămoșii noștri aveau încă drept unelte doar pietrele adunate de prin albiile nurilor. Și fii convins că nici supraviețuitorii bizarului măcel – supraviețuitori care, ironie a destinului, au ajuns deocamdată fără moarte, fiindcă, în forma dăruită a minunatelor lor arme, chiar de-ar vrea să moară, nu pot – nici ei nu-și mai aduc aminte de unde s-a pornit. Între noi fie vorba, la ce-ar mai folosi să-și amintească? Dar, dacă ții să te informezi, fă o comparație cu ce se întâmplă în lumea pământeană de azi. Războaiele seamănă toate între ele, oriunde și oricând s-ar purta. Numai consecințele diferă, în timp: sunt din ce în ce mai cumplite, pe măsura progreselor științei.

Parcă trezit dintr-un vis, Ștefan, nervos și neîndemânatic, cuplează brusc marșarierul, făcând pinioanele să cârâie în cutia de viteze. Mașina se smucește puternic; motorul, suprasolicitat, se stinge cu o pocnitură. Băiatul frumos rămâne câteva clipe pe gânduri, încercând parcă să-și rememoreze ordinea manevrării comenzilor. În sfârșit, pornește iar motorul și o luăm din loc cu ceva mai puțină agitație.

Pătrundem pe șoseaua mărginită de pereții întunecați ai pădurii. În față, spre asfințit, zările păstrează încă pete largi de lumină; deasupra noastră însă, ca și în spate, cenușiul norilor a căpătat nuanțe de funingine.

Pământul.

Ce simt oamenii când ajung să se despartă de el?

Revăd imagini de demult, de la moartea bunicului. Bătrânul slab și înalt, atunci lung, așa cum sta în pat, cu umerii și capul sprijiniți de o pernă tare; vorbele puține ale celor din preajmă, gesturile domoale, înscrise parcă într-un ritual; casa mirosind a lemn, a mere și busuioc, dereticată cu de-amănuntul anume pentru ceea ce avea să vină – pentru că, am înțeles mai târziu, tot ce se leagă de trecerea omului prin lume se cere întâmpinat și petrecut după o cuviință căreia țăranii îi știu și îi păzesc rostul într-un fel anume al lor...

Am intrat în odaia bunicului, purtat de mână de tata. Nu realizam ce se întâmplă, îmi spuseseră doar că bătrânul e bolnav. I-am întâlnit însă privirea limpede, pierdută undeva departe și care s-a adunat cu greu să mă vadă și atunci am început să pricep și graba plecării noastre de acasă, și de ce, pe tot drumul, tata și-a amintit de copilăria lui, cum nu făcuse în nici una dintre vizitele de mai înainte.

„L-ai adus, Alexandre!” a murmurat bătrânul, cu glas liniștit. „L-am adus, tată!” „Doamne, când eram eu ca el!...” Fața, supță de vârstă și boală, i se ascuțise și avea o paloare nefirească, tâmplele îi erau scobite, ochii înfundați în cap. Dar mi se părea, cu toate astea, că întregul chip îi e lipsit de relief, ca într-o poză veche, îngălbenită și ștearsă, înfățișând oameni de demult, care totdeauna se așezau țepeni în fața aparatului de fotografiat, neîndrăznind măcar să zâmbească, parcă așa ceva ar fi fost un lucru de rușine – și ale căror gânduri și griji, astăzi, după atâta vreme, nu le mai putem descifra. Astfel bătrânul se ducea o dată cu lumea lui, și în lumea aceea se și pierduse, retrăind

cine mai știe ce întâmplări, de pe când era băiețandru sau flăcău. Așa se întorcea și el, ca tata, în copilărie, ca și cum lăsaseră sau pierduseră acolo ceva de preț, ce trebuie căutat când îți e greu, ceva ce nu se mai poate găsi, dar te alină chiar numai când îl cauți. Mi-a mângâiat creștetul cu o mână ușoară și caldă, cu pielea aspră pe vecie de uneltele și muncile țărănești. Se împăcase cu toate. Parcă pleca pe aproape, la un târg în satul vecin, aștepta doar să vină alde Ion sau Toader, să-l ia cu căruța. Și până atunci tata, cu aceeași liniște ca și a lui, îi ținea tovărășie.

„Auzi, Alexandre? a murmurat iarăși, într-un târziu. Numai de una, taică, îmi pare rău. Că n-am zile să mai văz colțul ierbii și cum dă floarea în zarzărul de la poartă...” O lacrimă tulbure i s-a desprins din colțul ochiului și i-a alunecat în jos, pe obraz. Mi-a cuprins creștetul în palmă pentru ultima oară și îndată și-a luat mâna de pe mine. „Du băiatul de aici! a poruncit, suflând greu. Și rămâi cu el!” Am ieșit amândoi, fără o vorbă. Tata m-a strâns lângă sine și s-a rezemat de un stâlp al prispei, cu fața spre sat și spre crângul de arini, vrând parcă să-i transmită bunicului, și nu știu, zău, dacă n-o și făcea, o ultimă imagine a universului înaintea despărțirii. Peste câteva minute, am auzit dinăuntru plânsul potolit al bunicii. Bătrânul nu mai era.

Ștefan aprinde luminile de poziție. Un câine se arată din tufișurile de pe dreapta, ne urmărește de departe cum venim și dispare până să ajungem în dreptul lui.

– Din păcate, urmează doctorul, n-o să putem dezvălui nimănui lecția celor de lângă Deneb. Cel puțin deocamdată...

Mă întorc spre el, nedumerit și, fără voie, mă înfiorez: ochii îi strălucesc de o patimă devastatoare.

– Oricând se va găsi cineva interesat să le copieze sistemele de arme. Atunci Pământul ar putea avea soarta planetei lor. Dar nouă nici peste un miliard de ani nu ne va surâde șansa vreunei salvări. Vom rămâne încătușați în nemurirea aceea ca de infern, în forma aceea demențială, până ce soarele ni se va stinge, sau galaxia întreagă se va risipi în praful și hidrogenul din care s-a alcătuit acum douăsprezece milioane de milenii. Cam ăsta ar fi prețul trădării tainei ce ți s-a încredințat.

Revin cu privirea la drum. Suntem în marginea șoselei mari, dinspre oraș. Așteptăm trecerea mașinilor care au prioritate, îmi plimb degetele pe deasupra ceasului. Dacă electronistul are din nou un moment de zăpăceală și dă buzna, uite acuma, în fața autotrenului ce se apropie, nereglementar, cu peste optzeci la oră, nu va mai fi nevoit să pregătească un alt ceas, nici doctorul să caute o dublură...

Nu apuc să-mi termin gândul prostesc, fiindcă, mai degrabă din instinct decât cu judecată, am apăsat, ca să zic așa, pe toate frânele creierului; mă curăț instantaneu de orice idee sau raționament și rămân înghețat; dacă aparatul e construit să-mi îndeplinească toate dorințele, și chiar astfel e construit, îndată trimite o bioundă spre centrii nervoși ai electronistului și mi-o lasă pe Lavinia fată bătrână!

Afurisită, afurisită treabă! Nici să faci haz de necaz nu mai poți, nici să asculți câte o gugumănie de a tipului tău cel răutăcios pe care așa bine l-ai poreclit Andrei Gavrilescu! Trebuie să stai zi și noapte cu ochii pe tine, să te ții în frâu de la orice!

Mașina face un salt brusc. Sunt gata să leșin, încă înainte de ciocnirea cu autotrenul vijelios. Dar nu!... Acesta a trecut de mult. Ștefan a prins un gol în șirurile de mașini ce se scurg în ambele sensuri și se strecoară iute și elegant printre ele, cu îndemânarea lui de altădată. Șofer bun, ce mai la deal, la vale!

– Grea povară! exclamă doctorul, care pesemne mi-a simțit încordarea și i-a înțeles pricina. Grea, și pentru tine, și pentru noi, Dar trebuie s-o scoatem la capăt cu puterile noastre și să-i păzim secretul mai tare decât pe ochii din cap. Până nu se mai așează lumea, nici n-avem încotro. De fapt, nu știința e vinovată de felul cum i se pun în practică descoperirile. Poți fi convins că și arma care i-a nimicit pe cei de lângă Deneb avea la bază o invenție de mare folos dacă ar fi fost aplicată pentru binele lor. Cu orice obiect, cu orice aparat se poate, în ultimă instanță, construi sau distruge. Chiar ceasul tău...

– E nevoie să-i spui până și asta? intervine Ștefan, cu același glas, răgușit de enervare. Nu-ți ajunge că abia ați scăpat, acolo, în restaurant? Dacă ați scăpat cu mintea întreagă – ceea ce, e drept, nu se prea vede.

– Chiar ceasul, ce? întreb.

– Ajuns la cine nu trebuie, poate fi prefăcut într-un mijloc de nimicire puternic și foarte eficient. Bombardarea cu biounde hiperconcentrate distruge orice ființă vie, inclusiv plantele, pe o rază practic nelimitată.

Mașina virează scurt lângă bordură și se oprește cu un scârțâit de frâne. Marele șofer stă o clipă cu mâinile crispate pe volan, apoi se întoarce încet.

– Ajunge, Dinule!

– Ai dreptate, ajunge! răspunde cuminte doctorul. Doar un lucru trebuie neapărat să mai ții minte! reia, către mine. Nu e o pierdere că pământenii nu vor afla și deci n-au să învețe deocamdată nimic din îngrozitoarea experiență a celor de lângă Deneb. Spre deosebire de aceia, noi putem opri dezlănțuirea războiului. Cu forțele noastre. Cu rațiunea și luciditatea pe care tot știința ni le-a pus la îndemână. Iar tu, care porți pacea și viața, ești de partea învingătorilor.

– Cu asta l-ai dat gata! aruncă ironic Ștefan și se vâră înapoi, în șirul de mașini ce gonesc spre oraș.

Lui Doc nu-i arde însă de glumă.

– Știu că nu i-am spus nici o noutate și că folosesc vorbe scoase parcă din comunicatele de presă. Ce vreți, nu mă pricep la metafore! Dar el are de îndeplinit un mandat și trebuie să-i fie foarte clar de ce pleacă acolo și în ce scop; nu numai din ce motive a fost ales, ci și pe cine e chemat să reprezinte.

Oare te poți pregăti din vreme să devii erou?

Am fost o dată cu tata la cineva care făcuse mai de mult un act de bravură. Omul locuiește în provincie, n-are importanță orașul. Eram acolo în vacanță, plănuisem să pornim într-o plimbare pe munte, dar vremea ne-a fost

potrivnică, a plouat o săptămână în șir, iar într-un târziu, plictisiți de atâta așteptare, ne pregăteam bagajele pentru întoarcere – când în ziarul vechi, pierdut în mașină și care folosise la împachetat cine știe ce, tata a găsit numele eroului într-un articol fulminant ce omagia fapta aceea memorabilă. Atunci și-a dat seama că ne aflăm în chiar localitatea unde domiciliază cel în cauză. Veseli că ne putem alege cu ceva mai frumos și mai folositor decât o simplă excursie, ne-am dus să-l cunoaștem.

Ora, ce-i drept, nu prea era nimerită pentru o vizită pe neanunțate, dar contam pe faptul că amfitrionul ne va ierta auzind că suntem în trecere și trebuie să ajungem acasă tot în acea zi.

Ciudată experiență!

Mai întâi, până să-i descoperim casa, am străbătut o mare parte din oraș – vreme de mai bine de un ceas, fiindcă pornisem pe jos. De câte ori întrebam de ea, concetățenii eroului zâmbeau cam bizar și ne arătau câte un alt traseu, parcă se înțeleseseră între ei să ne încurce. Când, în cele din urmă, am găsit-o, întâmplarea – așa, cel puțin, am crezut noi, însă mai târziu am constatat că nu era deloc întâmplare – a făcut să-i întâlnim acolo pe cei trei oameni scăpați de el de la moarte. Împrejurările accidentului lor sunt fără însemnătate și ele. Se cuvine doar să știți că salvatorul, care pur și simplu avusese drum prin apropiere, a intervenit cu o prezență de spirit și o promptitudine ieșite din comun, în momentul când nimeni nu mai aștepta vreun ajutor. Acest lucru ni l-au povestit victimele, repetându-l de multe ori, cu zeci de amănunte care de la un timp au cam început să se bată cap în cap, ca și cum povestitorii ar fi uitat pe rând variantele expuse de ei înșiși puțin mai devreme.

Erau, toți trei, îmbrăcați cu hainele lor cele mai bune și își aduseseră și nevestele și copiii, gătiți la fel, ca la plimbarea de duminică după-masă pe strada mare; dar atunci era luni, cam pe la vremea prânzului sau imediat după aceea și-și treziseră din somn binefăcătorul ieșit de curând la pensie și căruia îi plăcea să-și facă siesta în pat – cum o dovedeau ochii lui umflați și căscăturile repetate ce l-au întrerupt prea adesea în cursul discuției.

Și el era îmbrăcat de sărbătoare, cu un costum ale cărui culori și croială nu se potriveau cu ora și locul unde îl arborase; niște haine din lână și de purtat seara și care, departe de a-l fi însoțit pe proprietar în așternut, cum socotisem eu în primul moment, abia fuseseră scoase din lada pregătită pentru iarnă, fiindcă miroseau grozav a naftalină. Gazda nu părea defel stânjenită de prezența numeroșilor oaspeți – împreună trebuie să fi fost aproape o duzină – deși toți pretindeau, ca și noi, că au trecut întâmplător pe acolo și au intrat numai un moment, să-l întrebe de sănătate. Era, dimpotrivă, din ce în ce mai bine dispus, iar în clipa când conversația dădea semne de oboseală, aducea din nou vorba de teribilul accident și din nou trioul victimelor, îmboldit ca de un pinten nevăzut, își relua galopul pe valea largă a recunoștinței, întovărășit de neveste și de copii care se întreceau și ei să zugrăvească detalii dintre cele mai impresionante, cu toate că nu fuseseră nici cu gândul la fața locului, iar cei mai mici încă nu veniseră pe lume la acea dată.

Tata îi asculta amuzându-se pe ascuns, şi eu nu-mi închipuiam ce poate fi vesel în istorisirea unor evenimente atât de dramatice. Apoi, pentru că salvatorul i-a cerut impresiile, a rostit câteva aprecieri oarecare, fără să cadă pe jos de admiraţie cum, evident, acela ar fi aşteptat. Revenindu-şi iute din surpriză, dovadă că reflexele îi funcţionau încă bine, eroul şi-a exprimat dorinţa să afle de ce oaspeţii din Bucureşti nu se consideră mulţumiţi. Aproape ne cerea socoteală. „îmi pare rău, a răspuns tata, dar toate astea le aflasem din ziar. Dacă nu-mi puteţi oferi ceva mai mult, trebuie să mă fi prevenit de la sosire, să nu ne pierdem vremea cu toţii.” Şi-a împins scaunul deoparte, m-a luat de mână şi s-a înclinat în semn de bun rămas. De la poartă s-a întors spre cei trei bărbaţi ce şedeau ţintuiţi locului, parcă neştiind ce au de făcut mai departe. „Haideţi acasă! le-a strigat. Sau întoarceţi-vă la slujbă, doar nu v-aţi învoit pentru o zi întreagă.” „Cine v-a spus?” a întrebat cel mai în vârstă dintre ei, cu aerul unuia căzut din lună. Tata a ridicat din umeri. Am ieşit în stradă şi am mers încet, până ce familiile reunite ne-au ajuns din urmă. „Cine v-a spus?” a repetat bătrânul întrebarea. „Credeţi că nu se vede cale de-o poştă? a răspuns tata, cu voce deodată tristă. Tot oraşul ştie. Şi nu m-ar mira să vă compătimească, la fel de mult ca şi când n-aţi fi fost salvaţi.” „E posibil să aveţi dreptate!” a gândit cu glas tare bătrânul. Au dat colţul şi au dispărut, fără altă vorbă, ca şi când le-ar fi fost ruşine să ne mai şi salute.

„Nu-mi explici şi mie despre ce-i vorba?” l-am luat la rost pe tata, furios din cauza purtării lui ce mi se părea cel puţin nepoliticoasă. „Nu-i nici o filozofie. Şi nici o plăcere, din păcate! mi-a zis el. Scena pe care ne-au jucat-o seamănă întru totul cu aceea descrisă în ziar. Vizita neaşteptată a victimelor însoţite de familiile lor... Povestirea în amănunt a întâmplării... Nevoia de recunoştinţă... La început, crezusem că articolul e rodul neizbutit al unui truc reportericesc, prea părea totul regizat, şi încă fără îndemânare. Dar reporterul, măcar de data asta, n-a avut decât vina lipsei de discernământ. Salvatorul însuşi e dornic de asemenea montări. Iar ceilalţi, din dorinţa de a-i fi recunoscători, îi fac jocul. Trebuie să fi dat zeci de asemenea reprezentaţii, pentru rude, prieteni, vecini ori simpli curioşi. La cele mai nepotrivite ore, ca azi, şi indiferent de programul sau de cheful bieţilor salvaţi.” „Nu se poate!” „Ai avut dovada – azi au prezentat piesa de dragul nostru. Cineva, vreun copil, auzind că îl căutăm, i-a dat de ştire, iar el s-a grăbit să-şi cheme oamenii, să se producă în faţa bucureştenilor.” „Atunci tot oraşul e de partea lui. Ne-au pus să ne învârtim pe străzi, până actorii au avut timp să se costumeze şi să se adune.” „Nici vorbă! Cred că aveau de gând să ne încurce, în speranţa că ne vom lăsa păgubaşi.” „Nu pricep! Totuşi... El i-a salvat pe oamenii aceia de la moarte! A făcut gestul care-i primejduia propria viaţă.” „De bună seamă. Cu o putere de sacrificiu cum poate n-ar fi avut-o mulţi.” „A fost, într-adevăr, un erou!” „A fost. În clipa accidentului. A atins pragul sublim al uitării de sine, s-a dăruit, fără să-i pese de persoana lui. Dar numai atunci. Pe urmă, însetat de glorie, a transformat viaţa celorlalţi într-un mic calvar.”

– S-a luminat o casetă aici, pe cadran! încerc să reînnod ciudata conversație, fiindcă tăcerea înseamnă singurătate.

– Poftim? întreabă Doc, neatent.

– O casetă s-a luminat, când eram la zoo.

– Da. Slab.

– În roșu închis. Și numai o clipă.

– Dovadă că bioundele captate de ceas erau puține și de calitate inferioară. Doar de la câteva sute de animale și dintr-o reacție primitivă: mânia. Purtând o încărcătură emoțională puternică – ți s-a transmis în parte și ție și s-a răsfrânt, amplificată, asupra animalelor însele – dar valoarea ei cerebrală era aproape nulă.

– Și eu o să am nevoie de biounde? Acolo?

– Sigur că o să ai. Altfel nu-ți construiam ceasul. Te vor feri de contactul direct cu lumea lui Deneb. Adică de molipsirea cu... Nu știu cum să-i mai zic. Cu boala de acolo, cu urmările războiului. Denebienii, hai să-i numim așa, s-au amestecat cu toate celelalte viețuitoare de pe planetă, animale și plante și nu se pot desprinde de ele. Anatomic și fiziologic. Oameni, faună și floră formează un singur amalgam ale cărui părți componente nu se mai deosebesc unele de altele, dar unde indivizii continuă să existe. O lume de aparențe înșelătoare, căutându-și, cu rațiune sau din instinct, vechile înfățișări, imitând zadarnic obiecte neînsuflețite, devorând într-o clipită materia organică ajunsă întâmplător acolo...

– Vrei să zici că și pe tata?

Dinu se înclină ușor, schițând parcă o reverență. Pereții și plafonul mașinii se strâng deodată în jurul nostru, ca încăperea de fier înroșit dintr-o cunoscută povestire de Edgar Poe. Iarăși nu mai am aer; mă grăbesc să trag geamul culisant al portierei de lângă mine și îndată un suflu puternic, rece, greu ca un bolovan, o jerbă de stropi mă plesnesc peste față; Dacia fuge agățată de șirul de mașini dinaintea și dinapoia noastră cu funiile sclipitoare ale razelor aruncate de faruri. Prostii! Nu se poate fugi. Nicăieri.

Îmi scot afară capul și mă las biciuit de ploaie. Apa mi se scurge pe obraz, apoi în jos, pe gât, pe sub guler. Coroanele golașe ale pomilor și tufișurile din dreapta, scoase fulgerător din noapte de lumina farurilor și la fel de repede înecate în beznă sunt nori de umbre în mișcare. Umbre în mișcare. Tata...

– L-au prefăcut într-o fantasmă, aidoma lor. S-au năpustit peste el, pesemne grăbiți să-l copieze, dar erau miliarde... Și fiecare a vrut să apuce o părticică din el, să-și stabilească modelul, iar de mulți ce erau l-au risipit înainte de a reuși măcar să-l vadă ca lumea. Ar fi fost de altfel o prostie să-l copieze pe el, un pământean. Dar, așa cum ți-am zis, în lumea aceea cu mii de înfățișări și cu niciuna, se află întreaga biosferă denebiană; iar plantelor și animalelor e cu neputință să le explici că omul adus de pe Terra nu constituie un model biologic pe potriva lor.

– Atunci, bioundele noastre?

– Atunci, repetă Doc, bioundele noastre – născute dintr-un mod diferit de

organizare a materiei, adică din organismele pământene – te vor feri să împărtășești soarta profesorului. Vor alcătui în jurul tău un fel de clopot protector, în interiorul căruia, la adăpost de pericol, îl vei aduna pe profesor din locurile pe unde e risipit, îi vei reda înfățișarea de fiu al Terrei și-l vei aduce înapoi, acasă.

– În ce fel?

– Ca să-l faci iar om ca toți oamenii, te vei ajuta de aceleași biounde. E singura punte de legătură între noi, firul Ariadnei ce te va călăuzi în inima labirintului de prezențe himerice și îl va scoate pe profesor de sub măștile fără chip ce-l acoperă. De trimiterea voastră aici se ocupă denebienii.

Simplu.

Împing geamul la loc. Din păr mi se scurg pe față, pe ceafă, în dosul urechilor șuvițe de apă. Ploaia cade din nou, parcă într-o altă existență; e timpul care se întoarce să se ajungă din urmă.

Ștefan n-a încetat să mă spioneze și, văzând cât sunt de ud, clatină reprobator din cap și deschide până la refuz caloriferul.

– Am construit ceasul din platină, urmează Dinu, fiindcă dintre toate materialele pe care le avem la îndemână ea e cel mai puțin sensibilă la agenții chimici distructivi, iar masa aceea enormă de materie agresivă acționează la nivelul chimiei moleculare.

– Mai bine ajută-l să se șteargă de apă și lasă poveștile, intervine Ștefan, sarcastic. Că te pomenești cu el răcit și-o să-l trimiți la denebienii tăi cu trei seturi de batiste și un flacon cu rinofug. Auzi colo – denebieni! Le-ai și găsit un nume pe cinste!

Doc nu răspunde. Îmi trec mâna prin păr, peste obraji și de-a lungul gâtului. Picături mari mi se preling printre degete și se sparg servieta de plastic. Traversăm podul peste Herăstrău și întrezăresc, reflectate în apă, luminile palide, violet-albăstrii care tocmai se aprind în vârful stâlpilor de pe bulevard.

Nu poate fi nimic adevărat din spusele lor. Mi-au jucat o farsă. Nu e nici o planetă lângă steaua Deneb, n-a fost acolo nici un război, am la mână un ceas oarecare, eventual cu un calculator încorporat, Dobrescu e un ospătar cumsecade, o cunoștință a celor doi, iar tata... ei bine, tata mă așteaptă în pragul casei, râzând de pe acum de șotia pusă la cale cu simpaticii lui asistenți.

7

Vila ne întâmpină cu ferestre întunecate, ca o locuință părăsită și numai în spatele curții, dinspre geamul de la bucătărie, se vede căzând pe dalele de ciment lumina firavă a unui bec. Dalmațianul, fără să scoată capul din coteț, urmărește cu o privire indiferentă cum eu și Doc deschidem poarta înaltă din fier forjat și îi ținem canaturile până ce Ștefan aduce mașina în curte. Între timp, se arată și mama care, cum dă cu ochii de mine, își duce mâinile la față,

cuprinsă de uimire și teamă.

– Gabi! Ce-ai pățit?

Dacă înfățișarea mea și nu cea a doctorului o intrigă, înseamnă că Dinu a vizitat-o mai devreme, probabil în cursul dimineții, odată cu Ștefan. Deci ceva i s-a spus despre tata, ceva liniștitor desigur, numai că eu nu știu anume ce. Și abia acuma îmi vine în minte că nu suntem pregătiți pentru întâlnirea cu ai mei, nu ne-am înțeles ce minciună să spunem despre felul cum ne-am petrecut vremea și ce să povestim pe seama sănătății tatei.

– Ce-am pățit? mă mir ca să mă aflu în treabă.

– Tu nu te vezi cum arăți?

Mă întorc spre oglinda cuierului. Am ajuns un fel de copie a lui Doc – slab, galben, cu fața mâncată de cearcăne. Se putea altfel? Joaca de-a telepatia e chiar la îndemâna oricui?

– Unde-ați fost?

– La clinică! mormăie doctorul, cu jumătate de gură.

– Și? Alexandru?

– L-ai văzut?

– Cum se simte?

Mamei și Laviniei li s-a adăugat tușa Frusina. Un trio redutabil, exersat în descoperirea minciunilor, o știu pe propria mea piele.

– Nu l-a văzut! sare Ștefan să mă ajute.

La sunetul vocii lui, Lavinia, în ciuda îngrijorării firești, devine ușor absentă – ce vreți, fascinația rămâne fascinație!

– Dar profesorul i-a trimis un ceas! spune și Dinu repede, până nu se risipește vraja aruncată de electronist. Arată-l, Gabi!

E un îndemn – trebuie să abatem atenția celor trei spre alt subiect. Îmi ridic mâna cu un gest plin de prestanță și salt mâneca încetișor, exploatând emoția și curiozitatea obișnuite femeilor. Sper că tata ne urmărește de acolo de unde se află și se amuză măcar el de scena la care mie numai să râd nu-mi vine. Iar ceasul reacționează prompt la simțămintele noastre pe cât de contradictorii, pe atât de puternice – caseta de pe marginea cadranului se preface într-o luminiță rubinie, ca vinul vechi și care se închide repede în roșu întunecat, apoi se stinge.

– Ce-i asta? mă interoghează mama.

– O lumină de control! spune electronistul. Știi, îi explică Laviniei, un senzor încorporat în carcasă... E un model nou, are și calculator și nu știu ce semnale optice și sonore...

Mama îmi prinde mâna, să se uite mai de aproape. Îi arunc doctorului o privire neliniștită.

– Frumoasă brățară! exclamă Lavinia pe neașteptate. Și carcasa... Parcă ar fi de...

Se oprește, rușinată că în asemenea clipe îi mai trec prin minte gânduri ușuratice.

– Seamănă cu platina, adevărat! spune Ștefan, cu ochii ațintiți asupra

mamei. Ce nu fac azi metalurgiștii cu aliajele lor!

Singurul lucru înțelept e să nu scot o vorbă. O privesc și eu pe mama, cum îmi sucește mâna pe toate părțile, căutând parcă un mesaj în strălucirea moartă a brățării, ori pur și simplu mângâind ceasul fiindcă el a fost atins de palmele tatei.

– Prin cine ți l-a trimis?

Îmi dreg glasul. Minciunile se încurcă împrejurul nostru, ca pânzele de păianjen.

– Prin cine ți l-a trimis?

Nădăjduiesc că emisarul mi-a adus vești proaspete despre tata, altele decât i-au spus, în doi peri, doctorul și electronistul. Mi s-a întâmplat să mai mint câteodată, pentru mărunțișuri, ca oricăruia dintre voi; sau, dacă vreunul n-a făcut-o în viața lui, cu atât mai bine, îmi scot pălăria – eu sunt cam departe de băieții perfecți, v-ați dat seama. Dar când erau lucruri serioase la mijloc, jur cu mâna pe inimă că n-am turnat gogoși; și cum m-ar fi lăsat obrazul s-o fac cu niște oameni ca tata, mama, doctorul Dinu și ceilalți?

– Prin mine! zice Doc, senin și convingător.

Mama îmi lasă repede mâna, ca și când ar vrea să scape de o atingere neplăcută.

– Veniți să mâncăm! ne îndeamnă. Vă așteptam de la prânz.

O ia înainte, spre sufragerie; e abătută ca după o înfrângere.

– L-ai văzut, cel puțin, printr-o fereastră? mă scutură Lavinia. E întreg? A slăbit, ca Dinu? Ce boală are? De unde? Și tu cum de te-ai gălbejit așa de azi dimineață?

– Lavinia!

Mama s-a întors, răsucindu-se brusc pe călcâie, ca pentru a preîntâmpina o lovitură de la spate. O pironește, o fulgeră cu ochii pe soră-mea, iar studenta, cât e ea de țâfnoasă, și neîngăduitoare, s-a făcut deodată mică.

– Știe ceva, mamă! scâncește ca un copilaș. Uită-te la el, nu se pricepe să se ascundă.

– Lavinia, mă surprinzi! Cum poți spune una ca asta, și încă de față cu Dinu și Ștefan? Adică ei ne mint?

Masa ne întâmpină cu tacâmuri sclipitoare. Ne așezăm – eu, ca de obicei, pe locul tatei și-mi rotesc privirile prin încăpere. Mobile sculptate, draperii, covoare unde ți se înfundă pașii, lampa cu podoabe de cristal scânteind ca un nor de steluțe, scaune tapițate cu piele – un interior aranjat de oameni cărora nu le-au lipsit gustul și posibilitățile. Dar, mai presus de asta, altceva au avut din plin părinții mei: înțelegere și dragoste unul față de altul. Răzbate dragostea lor și aici, ca pretutindeni în casă, într-un fel cu neputință de redat în cuvinte – e atmosfera primitoare ce se degajă din toate lucrurile, senzația de intimitate, impresia că te simți bine, că ești în largul tău îndată ce ai pășit înăuntru. Acum tot ce văd îmi e străin; nu cred că măcar în închipuire eu însumi ședeam dimineață pe același loc și-mi făceam planuri despre cum să scap mai ușor de povestea cu dirigintele și corijența. Însă știu că mi-am regăsit

casa, că m-am întors la ai mei, deoarece, în ciuda lacrimilor, a încordării, a minciunilor care ne despart, mă cuprinde căldura aceasta numai a noastră și îmi dă putere pentru ce urmează să vină. Trebuie să-l aduc înapoi pe tata, de oriunde s-ar afla. E mai mult decât iubirea și datoria față de el; e ca o lege, dincolo de vrerea și dorințele mele, ca siguranța că milioane de ani de acum încolo Pământul va continua să se învârtească în jurul axei sale în douăzeci și patru de ore; dacă tata nu s-ar mai întoarce acasă, întreaga lume, cu resorturile și osiile rupte, ar ieși din făgașurile ei și ar rătăci la voia întâmplării.

– Va fi nevoie să-l luăm pe Gabi cu noi! vine de departe vocea limpede, baritonală a lui Ștefan.

Masa e pe sfârșite. Nu-mi dau seama ce și când am mâncat. Tușa Frusina strânge farfuriile murdare, gata mereu să le scape și să le spargă, fiindcă e cu ochii numai la mine. De altfel și Lavinia mă scrutează întruna, dar cu alți ochi – plini de mânie sacră; n-o lasă inima să se supere pe fotogenicul electronist, care i-a turnat brașoave în vreme ce eu doar tăceam, și a hotărât că frățiorul e mai potrivit în rolul calului de bătaie. Numai Dinu și mama, absenți la jocul nostru de societate, se pândesc reciproc, aș fi tentat să spun ca doi luptători înaintea unei bătălii, dar nu li se potrivește comparația – mai curând ca doi oameni care au nevoie unul de altul și încearcă să judece cam cât ar trebui să cedeze ca să poată ajunge la o înțelegere.

– De ce? tresare Lavinia, întorcându-se către Ștef.

– Când? întreabă mama, la rândul ei și e limpede că ea poartă discuția.

– Astă-seară.

– De ce? insistă soră-mea să afle de la logodnic, după ce n-a avut succes cu mine.

– Profesorul a cerut să-l vadă, îi explică Doc mamei, și propoziția lui conține aproape un adevăr.

– Tocmai pe el? sare Lavinia, redevenind agresivă.

– Gabi, poruncește mama, du-te sus și adună-ți ce lucruri îți trebuie. Mergi și tu cu el, Dinule!

Pornim pe scări și mă bate gândul că vizita asta acasă are scopul unui bun rămas; nu ca să-mi iau periuța de dinți și pijamaua m-a adus Doc încoace. Ar trebui așadar să traversez o duioasă scenă a despărțirii de cei dragi (și foarte dragi îmi sunt toți, firește, oricâte hachițe ar avea Lavinia câteodată), să spun la revedere fiecărui ungher, cum scrie în cărțile și se vede în filmele cu asemenea subiecte, însă camerele și mobilele vilei continuă să-mi rămână străine, iar în prezența lui Ștef și a iubitei sale despărțirea ar părea un spectacol de bâlci.

– Ce să-mi pregătesc? îl consult pe Dinu. Câtă vreme am să stau acolo?

– Nu-ți lua nimic! răspunde el simplu. Oricum lucrurile ți-ar fi oprite la intrarea în clinică. Mai puțin ceasul, dar el rezistă la sterilizări.

Mă așez pe parchet, în colțul unde stau când mă încearcă necazurile, în fața ferestrei și mă uit cum se clatină în ploaie crengile castanilor. Doc, în fotoliul lui, își lasă capul pe spătar, și tace, poate ca să nu mă tulbure, sau

retrăiește și el cine știe ce amintiri. Rămânem astfel câteva lungi minute binefăcătoare. Pe dinaintea ochilor mi se perindă imagini fără legătură: Til râzând veselă în holul mare al hotelului din Focșani, unde am făcut o excursie cu școala, la un 24 Ianuarie; prima ceartă cu Vlad, prietenul meu cel mai bun, din cauza unui binoclu prin care țineam morțiș să ne uităm amândoi —. el, mai sprinten, mi l-a smuls din mână, iar eu l-am jignit îngrozitor, întrebând la ce-i trebuie binoclul unui chior ca el (Vlad poartă ochelari din copilărie); ora când am fost dat afară, pe nedrept, de profesoara de naturale, care își închipuia că i-am suflat unui coleg; o teză la română, printr-a șasea, unde am fost notat cu excepțional, în timp ce restul clasei a trebuit să repete lucrarea; clasorul de timbre, altă tentativă de a-mi găsi o pasiune, ca toată lumea, dar pe care, asemeni culturismului, am lăsat-o baltă de la cele dintâi dificultăți...

N-am de la ce să-mi iau rămas bun. De pe urma mea nu s-a ales nici o brânză. La paisprezece ani, alții uimesc Pământul cu talentele lor – sunt muzicieni, șahiști, matematicieni de geniu, au la activ invenții brevetate, câștigă olimpiade. Eu, dacă nu mă mai întorc, am să las după mine un singur lucru ieșit din comun: corijența unui fiu de academician.

– Sunteți gata?

Mama, din prag, ne privește pe rând. Îmi închipuisem că va suferi cu demnitate, închisă în sine, ca un copil părăsit, căruia îi trebuie ocrotire. Și când colo uite cât e de autoritară și dârză, ce grozav își ține firea și cum ne domină pe toți cu un singur cuvânt!

– Gata, răspunde doctorul. Te așteptam.

– N-am putut urca mai devreme. Lavinia se ceartă cu Ștefan. E prima oară când trece printr-un necaz și au lăsat-o nervii.

– Să te ajut? se oferă Dinu, gata să se ridice.

– Tu să mă ajuți unde-i nevoie. Fleacurile le descurc singură.

Închide ușa și se reazemă de ea. Nu-i slăbiciune în gestul ei, ci un soi de poruncă; ne ține aici ca întâi să-i dăm socoteală pentru ce punem la cale.

– Te ajutăm. Suntem mulți.

– Unde arde, nu-i așa, Dinule?

– Unde arde. Ne trebuie puștiul acolo. Avem toate încuviințările. Întoarcerea profesorului depinde de băiat.

– Am înțeles. Nu te întreb mai mult.

– Nu se poate întreba.

– Am înțeles și asta. După cât de senin mințeai. Dar fii liniștit, n-o să vorbesc.

– Nu se poate nici întreba, nici vorbi.

Mama schițează un gest către mine. Dinu se ridică, pășește la geam, se uită aiurea afară.

– Gabi, șoptește mama, nu vii puțin?

Mă scol de jos, mă apropii timid, rămân în fața ei, cu mâinile atârnate pe lângă corp. Are ochii uscați, strălucitori, ca pe scenă, în bătaia reflectoarelor. Să o îmbrățișez? Nu mai țin minte când m-a sărutat ultima oară; slăbiciunea ei

e Lavinia.

– El ştie? întreabă într-un târziu.

– Ştie! spune Doc de la fereastră.

– Să nu sufli un cuvânt nimănui! mi se adresează, cu acelaşi ton poruncitor.

– Nu va găsi prilejul! replică Doc în locul meu.

– Nici după aceea!?

– După aceea n-o să aibă ce povesti.

Nu pricep cum vine treaba asta. Mama îmi ciufuleşte părul, cu o mişcare lipsită de tandreţe, parcă doar să se asigure că sunt în faţa ei, fiindcă nu se mai încrede ochilor.

– Dinule! murmură ca pentru sine. Alexandru trebuie să fi dat de necaz fără voia şi ştirea lui. Dar pe băiat mi-l luaţi cu bună ştiinţă. Dacă nu te-aş cunoaşte, nu l-aş fi lăsat, cu riscul că nu-l mai văd pe Alexandru niciodată. Aşa încât bagă de seamă: tu îl iei şi tu mi-l aduci înapoi. Clar?

– Clar.

– Întoarce-te când îţi vorbesc!

Doctorul se răsuceşte anevoie, ţinându-se de pervaz şi ne arată o faţă crispată de efort – e iar în legătură cu tata, şi absenţa aparatelor ajutătoare de la clinică îl secătuieşte de puteri.

– E clar! repetă.

Mama îmi apucă repede mâna cu ceasul şi o ridică la vedere. Caseta pâlpâie, schimbându-şi culorile de la roşu-cafeniu la oranj. Într-o pornire parcă mai puternică decât ea, mama îmi cuprinde capul în palme şi mă acoperă cu sărutări. Dar nu-mi lasă răgazul să mă dezmeticesc; mă împinge, fiindcă încercam, la rândul meu, s-o îmbrăţişez, deschide uşa cu o smucitură şi dispare. Fac un pas, s-o urmez, dar mă opresc; n-are rost. Doc oftează, impresionat.

– Grozavă mamă ai, băiete! Cu adevărat pe măsura profesorului. Ferice de ei! Au ştiut amândoi ce să aleagă. Se întrerupe, chinuit de năvala bioundelor, pe urmă reia, cu glas schimbat: Ia să ne grăbim noi nitel! Profesorul a căzut în somn mai devreme decât mă aşteptam. E în pericol.

Îl ajut să se desprindă de pervaz şi ne îndreptăm spre ieşire când apare, în fine, Ştefan, cu o figură cam răvăşită după schimbul de cuvinte cu Lavinia – şi nu mă întrebaţi ce vorbe poate oferi soră-mea la schimb, când e furioasă. Îşi dă seama de situaţie şi îl sprijină şi el pe Dinu, însă doctorul nu suportă să-l ducem de sub braţ ca pe un infirm şi ne respinge pe amândoi.

– Pregătiţi maşina!

Electronistul se repede în jos pe scări, apoi paşii i se îndepărtează pe coridor, acompaniaţi de un nou potop de reproşuri. Logodnica îşi mărturiseşte profunda dezamăgire că junele – de dragul căruia l-a sacrificat pe Dinu, un om atât de bun, atât de tandru, atât de manierat – n-are încredere în ea nici cât să-i povestească măcar ce s-a petrecut la Marea Neagră, şi unde a fost cu mine toată ziua, şi de ce tata nu cere s-o vadă tocmai pe ea şi alte şi alte detalii de

același soi. Păcat că e frumoasă ca mama și nu-i seamănă mamei nici un pic! În capul scărilor, tușa Frusina ne întâmpină cu o cutie mare în brațe.

– Ceva bun, pentru tine și pentru Alexandru! șoptește conspirativ. Azi le-am făcut, îmi spunea mie inima că ai să-l vezi. Hai, ia-le, ia-le!

8

Mă trezesc fără veste, ca și când o alarmă neașteptată ar fi sunat undeva, pe aproape. Încăperea e cufundată în liniște și semiîntuneric. O lampă de veghe, cu străluciri verzui, odihnitoare, arde într-un colț. Draperiile ferestrelor sunt închise. Ceasul, care nu și-a pierdut, sper, obiceiul de a arăta ora exactă, mă informează că e patru cincizeci și opt; bănuiesc că încă nu s-a luminat de ziuă. Mă ridic în capul oaselor, dau cearșaful la o parte și cobor din pat. Combinezonul croit dintr-o țesătură specială, cu mai multe straturi, care îmi ține de cald, împiedicându-mă totuși să transpir mi se mulează pe corp, îmi ascunde încheieturile colțuroase și îmi dă aerul unui personaj pozitiv din peliculele de doi bani cu tematică science-fiction. N-aș zice că e dezagreabil, îl port chiar cu plăcere, fiindcă mă face să cresc în proprii mei ochi, iar dacă mi-ar fi nesuferit, tot n-aș putea să-l dezbrac – doctorul Dinu mi-a interzis-o cu strășnicie. Pentru plimbările în afara camerei unde sunt deocamdată sechestrat, am la dispoziție și câteva anexe, a căror utilitate n-o înțeleg: o pereche de cizme până la genunchi, alta de mănuși până la coate și un capișon cam ca acelea pentru sugari, care lasă liberă doar fața, iar al meu continuă cu o capă ce-mi coboară până la jumătatea pieptului. Echipamentul lui Superman, ce să mai vorbim, era o improvizație ridicolă față de veșmintele astea! Culmea e că aseară, după ce o asistentă tânără și drăguță m-a dezbrăcat până la ceas, făcându-mă să trec de nenumărate ori prin toate culorile curcubeului, apoi m-a dăscălit îndelung cum trebuie să mă spăl ca să scap de microbii pe care-i port de la naștere ascunși prin diverse unghere ale trupului, ca un inconștient, după ce m-a întors de cinci ori la baie fiindcă i s-a părut că tot nu mă spălasem de-ajuns, după ce m-a îmbrăcat în combinezon, nelăsându-mă să închei singur barem un fermoar, de parcă eram nu știu ce prințesă de Varză Acră și ea – camerista mea umilă, așadar după toate aceste plăceri, doctorul a venit cu mănușile, cizmele și scufița și m-a silit să le pun și să le scot până ce am ajuns să duc operația la capăt în mai puțin de un minut. Să le scot nu e bine spus, fiindcă afurisitele astea de accesorii nu se lasă scoase de mine; îndată ce le trag pe mâini, picioare și cap, se lipesc de combinezon mai abitir decât dacă ar fi fost țesute dintr-o bucată cu el și se lasă date jos numai când tragi de ele cu mâna goală – dar de unde să iau o mână goală, după ce mi-am pus amândouă mănușile? Mai nostim e că minunea de ceas trebuie să-mi rămână pe deasupra hainelor, adică mănușa stângă trebuie petrecută pe sub brățară – și aici să vedeți șmecherie: dacă ating simultan cu degetul mare, mijlociul și degetul mic de la mâna dreaptă trei plăcuțe anumite ale brățării, aceasta, fără să se lărgească deloc, se face alunecoasă pe dedesubt, ca o coajă de banană, și mănușa trece în sus și-n jos ca și când ceasul nici n-ar

exista.

Ciudățenii, așa-i?

M-am prefăcut eu că nu înțeleg rostul veșmintelor și al exercițiilor de costumare rapidă, dar să fim serioși, e limpede ca bună ziua, în combinezonul ăsta am să călătoresc spre Deneb și am să umblu pe acolo. Iar faptul că voi fi nevoit să mă echipez într-un minut înseamnă că zborul va începe fără prea multe fasoane, adică în orice moment. Un lucru totuși nu mi-e limpede, și de data asta vorbesc cinstit: cum a ajuns tata (și deci cum voi ajunge și eu) pe planeta aceea pustiită de război? Cu ce fel de astronavă? Și în ce scafandru cosmic, dacă necunoscuții l-au înșfăcat pe nepregătite, după spusele lui Doc?

După cum vă dați seama, de aseară încoace îmi merge mai bine – s-a dus așteptarea, am intrat în acțiune, sunt ca înaintea unui examen unde știu că am șanse de reușită – și sper să mă țină mereu starea asta de spirit. Cu tata n-am mai încercat să intru în legătură, doctorul m-a și prevenit că va fi zadarnic câtă vreme el doarme, dar și mai târziu, fiindcă nu dispun de energie suficientă, ceasul a fost blocat prin telecomandă, să nu stânjenească personalul clinicii; i s-a lăsat în funcțiune numai partea care îl adaptează în continuare la organismul meu.

Din pricina lui m-am și trezit. Mă furnică deodată la încheietură, mă înțeapă, ca și când aș avea acolo un roi de țânțari ce se înfruptă care mai de care din sângele meu sterilizat. Mut ceasul mai sus, cât îmi îngăduie brățara și mă scarpin cu toată energia. Aș, energie dusă pe apa sâmbetei – mâncărimea se mută și ea, la mâna cealaltă, la genunchi, la nas, parcă să-mi arate că n-o s-o ajung din urmă niciodată. Și în clipa când îi promit că nu mă las păgubaș, renunță ca să mă mai sâcâie. Dar tot a ieșit în câștig – somnul mi se sperie, bine măcar că până acuma am dormit aproape pe săturate.

Mă duc la geam, ocolind pe departe suportul cu mănușile, cizmele și boneta, de teamă că atingându-le se vor agăța singure de mine. Trag draperiile deoparte și am surpriza să constat că nu ascund o fereastră, ci o ușă cu două canaturi, ce dă spre o verandă. O deschid și trec dincolo, dar îndată îmi aduc aminte că nu mi-am îmbrăcat accesoriile. Oare interdicția de a circula astfel se referă și la ieșirea în anexa asta a camerei? Rămân o clipă nehotărât. Veranda mare e îmbrăcată în sticlă de jur împrejur, văd ici și colo reflexele lămpii pe geamuri. Apoi privirile îmi alunecă în jos și instinctiv mă trag spre ușă, cu o exclamație de surpriză. Departe, sub tălpile mele se clatină în lumină coroanele abia înfrunzite ale unor arbori bătrâni pe care îi iau drept stejari. Podeaua e tot de sticlă, la fel cu acoperișul, de fapt întreaga verandă e o uriașă calotă de cristal, cu diametru de vreo șapte-opt metri, fără armături de nici un fel, turtită la bază și prinsă de peretele unui turn de circa două ori mai înalt decât arborii de la picioarele lui. Stau în ea ca într-un cuib de vultur – mă rog, dacă există vreo specie care să cuibărească la câmpie și încă în preajma Bucureștiului. În stânga orizontul începe să devină vag cenușiu, prevestind răsăritul soarelui pe care norii mi-l vor ascunde; totuși deasupra mea aceștia s-au subțiat și printr-o spărtură în mișcare licăresc fantomatic câteva stele.

Mă așez în genunchi și mă târăsc cum pot spre interiorul verandei, gata la primul semn de instabilitate să o tulesc în cameră. Râd singur de prostia mea, dar nesiguranța e mai puternică. Totuși pe măsură ce înaintez, când pe burtă, când în patru labe, capăt nițică încredere; și se vede treaba că aventura îmi ia ceva timp, fiindcă până să ajung la capătul balonului de cristal se mai întețește puțin și lumina, cât să disting aici, în peretele curb, un fel de trapă ca de avion, barată cu niște drugi de oțel prinși în încuietori complicate, imposibil de forțat cu mâna goală – lasă că n-aș face pe spărgătorul nici de m-ar plăti cu nu știu cât – și mai într-o parte o măsuță și două fotolii pneumatice, toate din plastic la fel de transparent, ca prin reclamele cu mobilier ultimul strigăt al modernismului. Mă așez într-unul și mă las încetișor pe spate. Plasticul se mulează pe lângă mine, mă îmbrățișează din toate părțile, parcă așezându-mă el însuși așa ca să-mi fie cât mai comod.

Stelele clipesc iar către mine. O margine de pădure se întinde pieziș, ca o fâșie lungă de catifea, și dincolo de învălmășeala copacilor întrezăresc linia răsucită capricios a unei ape – să fie Argeșul, Sabarul, Dâmbovița, Colentina? Nu-mi dau seama cum e așezată clinica față de oraș, știu doar că, după linia de centură, Ștefan ne-a dus cu mașina vreo douăzeci de kilometri, pe o șosea cotită în toate felurile, unde am trecut prin mai multe controale.

Stelele nu-mi dau pace. Lebăda a coborât la orizont, cum face totdeauna la sfârșitul nopții, îndreptându-și săgeata în sus; acum, în primăvară, nici nu urcă până în mijlocul cerului, dă numai târcoale zărilor, cu Deneb în vârful săgeții – câți ani-lumină îl despart de soare? O să-l întreb o dată pe Doc.

Constelația mea norocoasă...

Era în toamna dinainte să merg în clasa întâi de școală când am văzut-o prima oară și m-a ajutat. Acum mi se pare că lucrurile acelea s-au petrecut într-o poveste, unde totul se termină cu bine. Dar atunci, până să se termine, ce spaimă am tras! Plecasem cu verii mei să paștem caii într-o luncă, peste satul bunicilor, departe, între două șiruri de dealuri pietroase unde, printr-un capriciu al reliefului, râul ce iese dintr-un fel de chei cu pereți abrupți se domolește brusc și se întoarce înapoi, într-o cotitură largă, asemeni unui șarpe care vrea să-și muște coada. În valea aceea întinsă și netedă, ca într-o oază, crește o iarbă mustoasă și dulce, înaltă până la genunchi. Am adunat o herghelie în toată puterea, vreo cincizeci de capete, mai erau trei băieți cu noi, unul cam de vârsta mea, ceilalți printr-a doua, a treia, dar pricepuți la cai; am pornit călări, eu în brațele lui Marin, văru-meu cel mai mare, care pusese pe spinarea goală a iepei lui o pernă anume pentru mine. Și am tot mers, în trap săltat, cale de vreo trei ceasuri – nu știu ce distanță am străbătut, nici pe ce drum; de atunci n-am mai fost în lunca aceea ca de pe alt tărâm; destul că am ajuns acolo când soarele scăpătase de-a binelea, iar în ciuda pernei pe care mă învârtisem mereu în fel și chip simțeam că nu voi mai fi în stare prea curând să mă, așez pe un scaun. Dar frumusețea locului m-a făcut să uit de suferințe, mai cu seamă când herghelia, slobozită în largul ei, a pornit în galop, cu o veselie și o iuțeală de parcă abia ar fi ieșit din grajduri după săptămâni de

captivitate. Era cu adevărat ca pe un tărâm de vis, goana cailor prin ceața roșiatică a amurgului, nechezatul lor, tropotul greu al sutelor de copite cutremurând pământul sub noi, mirosul proaspăt al ierburilor înalte și dese ca peria, unde, culcat, te pierdeai, căldura molcomă a amurgului, subțiată de răcoarea ce se strecura, când și când, dinspre codrul împrejmuitor.

Băieții au aprins focul și au copt cartofi în spuză, pe urmă am urcat toți într-o poiană, străbătând o limbă de pădure încâlcită, fără poteci; de acolo, de sus, puteam cuprinde cu ochii toată valea și urmări mișcările hergheliei până ce noaptea s-a lăsat bine; dar și acum, auzul exersat al băieților le da de știre dacă vreun cal se apropia de ieșirea îngustă a văii, singurul loc pe unde ar fi putut să scape și să se rătăcească de ceilalți. Până la urmă avea totuși să se rătăcească cineva, numai că eu am fost acela.

Adormisem curând după căderea nopții, pe un pat de cetină așternut de Marin, la căpătâi cu perna care îmi servise drept șea și învelit cu mai multe haine. Vreme de câteva minute, înainte ca pleoapele să mi se închidă, am privit cerul înecat într-o revărsare de stele, Calea Laptelui întinsă peste el ca un pod de argint; mi se păreau atât de aproape în aerul umed și curat, care lăsa să treacă toată lumina, încât am și întins mâna, să le pipăi – și atunci, printre degetele răsfirate, am deslușit săgeata maiestuoasă a Lebedei, plutind legănat pe râul ceresc al Galaxiei. Ca o corabie fantastică văzută de sus, cu locurile a trei catarge marcate de luminița câte unei stele, iar în fața lor altele cinci, închipuind un unghi de-a stânga și de-a dreapta catargelor, un unghi format de bompres și șarturile lui din babord și tribord și unde eu și zăream unduirea unor pânze întinse în vânt.

„Marine, am strigat, Marine! Ce-i acolo, corabia de stele ca o săgeată? Cum se cheamă?" „Lebăda! a răspuns văru-meu, fără să mai privească. Dar ia lasă asta și dormi, mâine cum iese soarele ne întoarcem." I-am urmat îndemnul, însă în puterea nopții m-am trezit, cine știe de ce și mi-am dat seama că sunt singur. Băieții toți se duseseră să adape herghelia într-un vad din susul văii, unde apa se aduna într-o răstoacă nu prea adâncă, numai bună pentru așa ceva. I-am chemat de câteva ori, cam cu jumătate de gură, însă nu mi-au răspuns, din cauze lesne de ghicit. Așa că m-a cuprins frica; mi-am imaginat că mă abandonaseră, că le-au fugit caii, că i-au mâncat până la unul fiarele, care doar pe mine nu mă descoperiseră în grămada de cetină. Pe scurt, în mintea mea de orășean în vârstă de șase ani și jumătate a încolțit ideea că trebuie să mă întorc la bunici, singur și degrabă, până nu se va întâmpla o nenorocire și mai mare.

Am pornit pe bâjbâite spre vale, pe o beznă de-mi intrau în ochi nu chiar degetele, cum sună zicala, ci crengile coborâte până la pământ ale copacilor de pe lângă poiană. N-am ajuns în luncă, iar când am luat-o înapoi n-am mai găsit nici poiana; atunci mi-a fost limpede ceea ce trebuia să fi priceput mai de mult și anume că mă rătăcisem. Dacă aș trece azi printr-o întâmplare de același soi aș avea înțelepciunea să mă opresc și să aștept până se luminează de ziuă, iar ca să mă feresc de fiare m-aș cățăra într-un pom; dar pe vremea

aceea, repet, încă nu împlinisem șapte ani și era prima dată când orbecăiam singur prin pădure. Am luat totuși o hotărâre care până la urmă s-a dovedit, într-un anume fel, salvatoare, deși era cel puțin ciudată și m-a adus până la un pas de moarte: am decis să mă îndrept încotro îmi arăta săgeata de stele de pe cer. Am fugit astfel noaptea întreagă, am fugit cu adevărat, parcă mă mânau din spate lupii și țin minte că lunecam mereu pe niște bolovani colțuroși – așa cum s-a dovedit mai apoi, mersesem cale de mulți kilometri pe buza prăpastiei formate de cheile râului, pe o cornișă unde caprele negre obișnuiau să se învârtească la adăpost de armele tuturor vânătorilor. În orice clipă m-aș fi putut prăbuși de la vreo douăzeci de stânjeni înălțime, dar m-a salvat, bănuiesc, faptul că umblam cu ochii numai la cer, într-o plutire pe sub stelele atât de apropiate, pe când pământul rămânea undeva dedesubtul meu, nedeslușit, ca o mare de întuneric, cum spune Blaga într-o poezie; iar surescitarea, plutirea de vis trebuie să-mi fi ascuțit în chip nefiresc simțul echilibrului, asemeni celui al somnambulilor.

Am făcut un ocol larg, rotindu-mă după cum se rotea și săgeata, cu toate celelalte stele, de la răsărit la apus. Am lăsat în urmă albia râului, am ieșit din pădure, am traversat lanuri de porumb, livezi de pruni și fânețe, nici nu mai încercam să mă orientez altfel decât după steaua din vârful săgeții, iar când razele soarelui au făcut-o să dispară m-am trezit în capul satului, unde oamenii, alertați de Marin care venise de mult în galopul cailor, tocmai se pregăteau să pornească în căutarea mea. Eram, cum vă închipuiți, cu hainele în zdrențe, zgâriat de sus până jos, plin de vânătăi și murdar; se uitau toți la mine de parcă picasem din cer, și era nițel adevăr în asta; le-am povestit pe unde umblasem, fără să pomenesc însă de semnul care mă călăuzise – dar când să plec la București, peste o săptămână, bunicul m-a scos seara pe prispă și, arătând spre puzderia de luminițe de dincolo de streșinile casei, m-a întrebat în taină: „Te luaseși după săgeată, așa-i?” M-a amuțit uimirea și n-am reușit decât să dau din cap. „O să-ți poarte noroc stelele alea”.

Nu înțeleg nici până azi cum mi-a aflat taina și ce-a vrut să spună la urmă. Poate, într-o viață de om petrecută acolo, în satul lui, a avut vreme să-și lămurească mersul stelelor pe cer și să traseze în jurul așezării curbe imaginare după rotirea fiecărei constelații. Astfel și-a dat seama, din cele povestite de mine, că străbătusem traiectoria în acel loc a Lebedei. Și a socotit alegerea mea norocoasă, fiindcă oricare alte stele m-ar fi făcut să-mi rup oasele în bolovanii de pe albia râului. Dar acum îmi mai trece prin minte și altceva, ce am mai citit prin cărți: timpul curge aidoma unui râu și i se întâmplă uneori, la fel ca și râului de la bunici, în lunca aceea bizară dintre stânci, i se întâmplă să-și domolească apele și să se încolăcească, vrând parcă să se ajungă din urmă; iar omul care se nimerește la cotitură, și bunicul poate s-a nimerit, vede venind spre el, pe albia de dimpotrivă, lucruri care nu s-au petrecut, ori care se vor mai petrece odată, după ce râul își termină rotirea și curge a doua oară prin același loc. Așa o fi știut el că peste ani îmi va aduce noroc săgeata de stele; dar taina lui, dacă a fost vreuna, a rămas nedezlegată,

iar bătrânul, așa cum se zice, a dus-o cu el în mormânt; singura ei urmă poate să fi rămas în dorința lui de a ne mai întâlni, înainte de moarte, pe tata și pe mine, deosebit de ceilalți – însă cum să ghicești un asemenea înțeles ascuns printre vorbele și gesturile, așa de ciudate câteodată, ale unui om care se desparte de viață?

Mai târziu, uitându-mă într-un atlas, am descoperit că vârful săgeții reprezintă aripile deschise ale păsării de la care și-a luat numele constelația și că de fapt lebăda zboară în direcție opusă, iar Deneb se află în coada și nu în ciocul ei – dar câte lucruri pe lumea asta nu sunt schimbătoare, sau mai bine spus n-au tot atâtea înfățișări câți privitori se uită la ele?

Nu închei bine cugetarea asta adâncă, și mâncărimea mă cuprinde din nou, parcă să mă trezească la realitate; și împreună cu ea, să-i țină probabil de urât, îmi aduce și un soi de greață, care mă străbate din stomac până în creștetul capului. Încerc să mă scol și, pentru orice eventualitate, să dau o fugă la baie, dar cele două senzații, atât de contradictorii în fond se unesc de data asta și dau cu mine de fotoliu de nu mă văd; nu știu ce să fac mai întâi – de greață trebuie să rămân nemișcat, de mâncărime trebuie să mă scarpin; uite o problemă care le-ar da de furcă până și filozofilor. Singura soluție ar fi să aleg dintre două rele pe cel mai mic, dar poftim de cântărește-le, când mai multe armate de furnici și-au ales corpul meu drept câmp de bătălie iar între creier și abdomen, inclusiv, sărmanele mele organe interne se leagănă în valuri, cu o viteză mai grozavă decât a celebrelor trenuri dintre Tokio și Osaka. Până la urmă trag concluzia că furnicile vor lăsa prea puțini supraviețuitori, care și aceștia își vor lua tălpășița de pe teatrul de luptă, pe când de organe o să am nevoie încă multă vreme de aici înainte; așa încât rămân nemișcat și, ca să-mi omor timpul, mă uit încoace și încolo, la peisaj. Se luminează de-a binelea afară și, de la cei vreo cincizeci de metri înălțime, unde e colivia de sticlă, se văd, ca în palmă, câmpurile arate sau cu griul bine răsărit după ploile care i-au dat putere, limbile de pădure și copacii singuratici din mijlocul ogoarelor, vreo două sate la marginea orizontului, o linie de tren care taie pământurile în diagonală, drumuri încrucișate în toate felurile, ca în desenele-ghicitoare pentru copii – „pe care dintre cele patru poteci trebuie să meargă piticul pentru a ajunge în căsuța din poiană?”.

– Îți place?

Doctorul Dinu intră în raza mea vizuală, răspândind mirosul lui obișnuit, plăcut și discret, de săruri de baie și rufărie curată. Îmi întinde mâna.

– Iartă-mă, Doc! spun repede. Nu mă pot clinti, am o greață insuportabilă.

– Bravo! În fine, ți-a apărut! exclamă vesel. Îi cam trecuse timpul și eram îngrijorați că n-o să-ți vină. Te încearcă și o mâncărime ușoară?

– Ușoară? Grea, vrei să spui. Și văd că te bucuri de răul altuia.

– Lasă, că nu tot ce-i rău e rău! răspunde el, ca un înțelept ce este și se așează în celălalt fotoliu. Ceasul ne dă de știre că și-a terminat ucenicia pe lângă tine și e gata să te poarte pe unde cu gândul n-ai gândit.

– Vorbești ca în basme, Doc!

– Chiar așa trebuie să înțelegi tot ce are să se întâmple. Un basm unde tu ești Făt Frumos, iar ceasul va fi calul fermecat, cu nouă inimi. O întruchipare modernă, mă rog, mai a zilelor noastre, dar care, ca și personajul clasic, te sfătuiește, îți e slujitor credincios și te scoate din încurcătură. De-acum mult nu mai e și-o să porniți în călătorie. Te-ai pregătit?

– Ești minunat, Doc! Și ți-ai ales meseria cea mai potrivită cu tine.

– Ce-ar vrea să însemne efuziunile astea?

– Și cea mai ciudată.

– Cum adică?

– Ești un om care vindecă oameni. Ți se pare firesc. Dar ia gândește-te cum sună asta: un turism care repară turisme; sau un copac care îngrijește copaci. Ar fi cu neputință. Așa ceva se întâmplă numai la noi, oamenii. Adică la voi, doctorii. Și vă trebuie ceva în plus, ceva ce pacienților poate le lipsește și care vă face mai altfel decât ei. O înțelegere mai adâncă a vieții? O judecată mai dreaptă când despărțiți binele de rău? Un simț mai ascuțit pentru destinul speciei? Nu degeaba sunteți lângă noi când ne naștem și când murim; asta lasă urme, nu-i așa, vă dă un înțeles deosebit asupra lumii...

– Vai de mine! se apără Doc, cu mâinile ridicate. Măi, puștiule, ai ajuns un mare gânditor. Iaca poznă: pregăteam un viteaz care nu vrea să-și dezlipească tălpile de pământ.

– Ai înțeles, Doc! O aventură formidabilă ca asta, singura de când e pământul și care, în viața noastră, n-o să se mai repete are nevoie de cineva pe măsura ei. Eu nu cunosc multă lume, așa că nu am din câți oameni să fac o alegere. Dar, cu puțin noroc, nici nu trebuie să caut prea mult: cel potrivit îmi e la îndemână. Să nu pretinzi că n-ai fi în stare să faci ce i se poate încredința și unui copil!

– Frumos ce spui, însă irealizabil. În primul rând, eu nu sunt de acord. Și peste mine nu poți trece.

– Chiar dacă propun o variantă mai bună?

– Nu-i propunerea ta. Te lași influențat de Ștefan.

– Puțin îmi pasă de Ștefan ăsta și de aerele lui! Hai la șeful vostru! Există – nu? – un conducător de program, ca la astronauți. Vreau să-i vorbesc.

Doc râde și se așează mai bine în fotoliu.

– Profesorul ne e conducător de program! răspunde scurt.

– Și, în lipsa lui?

– Care lipsă? Ne conduce în continuare.

– Izbutește?

– Foarte bine.

– Nu pot intra în legătură cu el. Trebuie să aibă un adjunct.

– Are.

– Cine-i?

– Eu.

Fac cu mâna o mișcare înciudată, iar greața, care stătea la pândă, profită imediat să-mi aducă aminte că mai e și ea pe acolo. Furnicile, în ce le,privește,

s-au apropiat de finalul bătăliei, dar, spre totala mea dezamăgire, în loc să lase în urmă nenumărați morți și răniți, au hotărât să încheie ostilitățile cu o lungă promenadă a împăcării, la care participă toate trupele cu efectivul complet; artileria și tancurile îmi traversează pieptul în coloane paralele, cavaleria – arma cea mai gâdilicioasă – îmi tropăie printre omoplați, unde și în condiții normale nu aș reuși să mă scarpin, infanteria cu bocancii ei țintuiți mărșăluiește în formații compacte de-a lungul picioarelor mele, de la glezne în sus, iar geniștii S-au apucat să-mi croiască pe la șale un lanț de cazemate, șanțuri antitanc, tranșee, poduri și alte fortificații și lucrări speciale – cu scop demonstrativ, evident – altfel nu-mi explic de ce naiba mă tot pișcă prin partea locului. Doc mă privește mai departe, râzând.

– Nu te mai bucura atâta! mormăi necăjit. N-o făceam din prietenie! Meriți să te duci, mal mult decât oricine, și nici n-ai fi în pericol să greșești.

– Spuneai că am o judecată dreaptă. Atunci lasă prostiile despre cine și ce merită! Și fă-ți treaba cumsecade pe-acolo, fiindcă, dacă te trimitem, înseamnă că ești cel mai bun, nu că ți-am dăruit o plimbare.

M-a băgat în cofă, ce mai! Dacă tăceam, înțelept rămâneam. Îmi cobor nasul care, din lipsă de motive, și așa nu stătea prea pe sus. Sub noi, stejarii se frământă în bătaia vântului și-i văd prin fotoliu și prin podea, nedeformați și limpede, ca și cum aș pluti direct prin aer, deasupra lor. Câteva păsări zboară încolo și încoace, pătrunzând mereu printre ramuri; pesemne își construiesc cuiburile, ori se pregătesc de clocit. Nu le identific; desenele, fotografiile și filmele ni le prezintă totdeauna privite fie de la nivelul ochiului, fie de jos în sus, niciodată însă din unghiul sub care le urmăresc eu acum.

Doctorul se întinde și îmi pune palma pe braț.

– Capul sus, puștiule! Nu e momentul să te superi. Avem o mulțime de treabă. Hai!

– Unde?

– Ai să vezi. Vino!

Mă sprijin în coate și pornesc să mă ridic, dar amețeala mă împinge înapoi, cu un brânci zdravăn. Dinu, în picioare, mă urmărește nemulțumit. Înalț din umeri.

– Asta-i tot? se strâmbă el.

– Ce să fac?

– Simplu, să te scoli. N-ai grijă, nu ești în pericol. Boala ți-a trecut fără să știi că ai avut-o. Îi simți doar urmările și trebuie să le stăpânești.

– O să cad.

– De la mică înălțime. Poftim!

Mă scol și cad. Într-o parte. Atât de repede, încât am impresia că m-am rostogolit de pe scaun de-a dreptul sub masă. Copacii cu păsări dansează o polcă, învârtindu-se la fiecare figură. Aștept să se oprească, dar ei nu-mi bănuiesc intențiile și-și continuă țopăiala.

– Nu-i bine! comentează Doc, fără să schițeze barem un gest de ajutor. Dacă-i lași răgaz, ceasul te domină. Ții minte ce i-a făcut lui Harap Alb calul

după ce a fost hrănit cu jeratic?

– L-a ridicat... de trei ori... În slava cerului. Ca să-l amețească...

– Uite-așa te amețește și ceasul tău. Ca să afli că e în putere. Că s-a încărcat cu energie. Dar dacă nu te știe de stăpân, te trântește din șa de nu te mai ridici. Hai, sus!

Închid ochii și mă ridic cât pot de repede, dar blestematul de ceas mă întrece în iuțeală și, până să ajung în genunchi, dă iarăși cu mine de podea. Atunci mă apucă furiile și, înainte să mă fi lungit cât sunt de mare, mă proptesc din nou în mâini și mă ridic în sus. Trebuie să arăt ca un gândac răsturnat pe spate, care dă din picioruşe ca un bezmetic și nu face decât să se învârtească în loc, cu deosebirea că, probabil, el nu-și simte stomacul la gură, nici nu-l pișcă mii de țânțari, furnici, purici și alte soiuri de insecte însetate de sânge și răzbunare. Cad, mă ridic, cad, mă ridic, însă mai mult cad, parcă m-aș lupta cu Griffin, omul invizibil cuprins de cea mai neagră dintre crizele lui de nebunie.

– Nici un cal, mă dăscălește Doc, nu l-ar fi slujit pe nici un Făt Frumos, dacă el dădea semne de neputință. E o lege matematică, pe care n-ai de unde s-o cunoști, dar asta n-o împiedică să acționeze asupra ta. Voinicul se ajută de furnici și albine, de arme fermecate sau prieteni cu puteri supranaturale, dar numai când are de îndeplinit treburi peste limitele firești ale forțelor omului. Ele însă nu-i dau istețime, nici curaj, stăpânire de sine, putere de sacrificiu, spirit de dreptate...

Am reușit, nu știu cum, să rămân în genunchi și, dintr-o pornire copilărească, mi-am prins cu mâna dreaptă ceasul și-l izbesc puternic de coapse, să-l învăț minte. Doctorul tace brusc și abia acum pătrund înțelesul spuselor lui; mă opresc cu mâinile în aer, apoi le las să cadă pe lângă mine, rușinat.

– Nu sta, că stai rău! repetă Doc, în grabă. Și află că în felul ăsta nu rezolvi nimic, ceasul rămâne întreg chiar dacă il pui pe calea ferată și trece peste el un tren cu cincizeci de vagoane încărcate până la refuz.

Am ajuns în picioare. Era să zic că stau în picioare, dar nu stau, sunt ca un halterofil care încearcă să se stabilizeze vreme de cinci secunde sub greutățile de deasupra lui, cum scrie în regulament, însă trucul nu-i izbutește; și încă ar fi bine să mă clatin numai atât, dar ce fac eu pe podelele transparente nu i-ar trece prin minte nici celui mai avântat maestru al baletului modern; lasă că nici n-ar găsi o muzică potrivită, fiindcă elucubrațiile mele se succed într-un ritm pe care dansurile în vogă nu-l vor atinge nici în secolul următor.

– Așa, da! se pierde în admirație Doc. Altă mâncare de pește! Altă gâscă-n altă traistă! Altă făină se macină la moară!

Până să ajungă la capăt cu citatele de înțelepciune populară, mă înțepenesc o dată pe picioarele răşchirate, îmi mai vânturtrunchiul nițel, ca în exercițiile de înviorare recomandate dimineața de posturile de radio, pe urmă mai moțăi doar din cap, dar nu prea mult – și mă cuprinde pe de-a întregul o neclintire statuară. Asta dacă nu pun la socoteală gâfâielile ca de ogar câștigător al

cursei de alergări cu iepuri mecanici unde instalația de concurs s-a stricat și n-a mai putut fi oprită decât după două ceasuri. Dar mâncărimea și greața mi s-au dus ca luate cu mâna. Doc îmi trage un pumn amical și râde cu gura până la urechi.

– Strașnic! Nu i-ai promis ieri lui Ștefan că înveți să stăpânești ceasul?

– Tu i-ai promis! strecor printre două respirații astmatice.

– Și tu ai fost de acord. Ori preferai să te vadă mușcând podelele?

– Mă faci să râd!

– Ia privește cadranul!

Mă conformez. Sub inelul de casete care înconjoară ecranul central, arde o minusculă luminiță verde. Doc bate cu degetul în dreptul ei.

– Știi ce înseamnă? „Dragă stăpâne, m-am supus ție și sunt gata să-ți îndeplinesc orice dorință." cât timp vezi luminița aici, să fii pe pace: aparatul funcționează perfect și e la dispoziția ta. N-am zis bine aparatul – ființa închisă în cutie.

– Ființa??

– A venit sorocul să treci într-o clasă superioară. Ai luat cu bine examenul de admitere, nu-i așa? Acum, că deții noțiunile de bază și te descurci cu cele patru operații aritmetice, o să facem puțin trigonometrie și puțin algebră.

– Ființa, ai zis?

– Ei, da! Un fel de ființă specială, dar vie, pe care o hrănești cu energia corpului tău. Și ce te sperii? Ar trebui să răsufli ușurat că ai acolo altceva decât numai componente electronice. Așa, cel puțin, defecțiunile sunt excluse. Altminteri, nu te prea văd reparând circuite...

9

Ora 9:15. Înfofolit cu cizme, capișon și mănuși, fără să fi luat micul dejun, fiindcă sunt supus unui regim aparte – din fericire nu mi-e deloc foame – ies alături de Dinu în vârful turnului, puțin mai sus decât balonul de sticlă de la camera mea. Ajungem pe o platformă circulară, largă de vreo două sute de metri pătrați, de unde pot să văd așezarea institutului căruia clinica îi e numai o parte componentă. Urmările trântei cu ființa (?) încă se fac simțite, am o slăbiciune în toate încheieturile și din când în când îmi vine să pic în nas, dar mă țin bine și nu suflu o vorbă despre asta; mă întreb cum trebuie că o duce ea, ființa, care pe deasupra a mâncat și bătaie, și așa mă mai consolez – însă compătimirea, multă, puțină, pentru dânsa, nu mă stânjenește să mă mândresc nevoie-mare, ca un cocoșel căruia i-a reușit primul cucurigu și se crede cel mai cu moț din toată ograda.

Ce așezare a institutului? Turnul, lângă el o construcție poligonală, cu două etaje, fragmentată în nenumărate locuri, de fapt un șir de vile standard, unite prin pergole și coridoare de sticlă (arhitectul de aici a avut o idee fixă cu sticla lui), în mijlocul poligonului o platformă betonată, cu marcaje pentru coborârea elicopterelor – și bună ziua, asta e tot.

– Tocmai, că nu e tot! zice doctorul. Uită-te bine împrejur, ca să ţii minte locurile, să te poţi orienta la plecare şi la întoarcere. Institutul se întinde pe dedesubt, protejat de instalaţii cum sper să nu-şi imagineze încă nici specialiştii cei mai grozavi de prin alte părţi. Iar turnul acesta, mascat sub înfăţişarea unui castel de apă, ascunde în interior o antenă – alcătuită din milioane de fiinţe sintetice aidoma celei din ceasul tău, cu ajutorul cărora vom capta de la pământeni, pe neobservate şi-ţi vom trimite acolo, sus, ecranul protector de biounde. Din fericire, în afară de noi nimeni n-a mai construit detectoare de biounde, aşa că nu se poate afla în afară ce forţe uriaşe studiem şi mânuim aici.

– Şi crezi că până la urmă n-au să construiască şi alţii aşa ceva?

– Nu foarte curând. Fiindcă nu-l au pe profesorul Andreescu, nici pe Ştefan, pe mine şi pe ceilalţi. Şi până să-l găsească, sunt convins că oamenii se vor trezi toţi la raţiune şi războiul va fi scos în afara legii. Iar atunci vom pune chiar noi la dispoziţia omenirii cunoştinţele dobândite aici. Aplicate în scopuri paşnice, cum se zice, bioundele fac minuni. Ei, te-ai uitat destul?

– Nu cât să ţin minte totul.

– Te înşeli. Creierul tău a reţinut orice detaliu, ca de obicei. Doar că, până acuma, n-aveai la îndemână stimulii potriviţi ca să-ţi foloseşti memoria inertă. Dar de azi încolo dispui de un cal fermecat, nu? Să coborâm!

Liftul ne poartă până la subsol, unde prindem schimbul de ture. Cei care au lucrat noaptea, trec pe la duşuri, apoi la vestiare, la restaurant şi ies să se odihnească; ceilalţi parcurg drumul în sens invers, după un program foarte riguros, aşa cum mă informează Doc.

– Mergi drept! îmi şuşoteşte Dinu la ureche. Toţi au urmărit victoria ta asupra ceasului şi mor de curiozitate să te vadă în carne şi oase. Şi pe urmă eşti fiul profesorului!

Sunt, cu mici excepţii, oameni sub treizeci de ani şi majoritatea femei. Îl salută pe doctor cu degajare, între ei s-au stabilit raporturi de evidentă egalitate, formează împreună o echipă de excepţie şi fiecare ştie că, mai presus de valoarea lui ca individ, stă valoarea întregului grup – iar aici munca tuturor are aceeaşi importanţă. Îmi place să-i privesc, sănătoşi şi tineri cum sunt; mergem, o dată cu ei, pe un labirint de coridoare şi ajungem într-o încăpere de proporţii respectabile, unde. Se deschid culoare nenumărate şi lifturile îşi lasă încărcătura. E un fel de loc de adunare a celor două ture, tapetat cu stofă şi lambrisat cu panouri sculptate de stejar, mobilat cu multe fotolii şi măsuţe unde se pot servi cafele şi răcoritoare. Oamenii predau şi preiau schimbul ca în sălile de apel ale minerilor şi-şi comunică, pe scurt, mersul lucrului, dincolo de protocoalele detaliate, de multe pagini, care se întocmesc în toate laboratoarele.

Explicaţiile astea mi le şopteşte Doc în timp ce ne îndreptăm spre podiumul din fund, unde ne suim amândoi, urmăriţi cu simpatie de cei prezenţi.

– Gabriel Andreescu! exclamă Dinu, cu vocea artistic modulată, ca

prezentatorii de la estradă. Așa arată. Când nu poartă costum de protecție, are părul zbârlit. A început, de astă-toamnă, să-și radă mustața. Îi plac spectacolele de operă, mai ales cele în care joacă Amalia Andreescu. Îi mai place, dar fără exagerări, electronica. Alte preferințe și semne particulare nu-i cunosc.

Un val de râsete și aplauze îi însoțesc cuvintele. M-am fâstâcit mai abitir ca o fetișcană la primul bal și, să n-am combinezonul acesta minunat, m-ar trece toate năduşelile. Dar Doc nu-mi dă răgazul să-mi revin – e principiul lui, atac continuu, până la victoria finală.

– Iertați-mă, greșesc! urmează repede. Andreescu-junior mai prezintă o caracteristică foarte prețioasă: când se înfurie, e în stare de fapte mari. (îmi ridică mână stângă, asemeni arbitrului care anunță boxerul învingător.) Ați urmărit meciul dintre el și complexul cerebral-electronic, terminat cu subordonarea necondiționată a celui din urmă. Dovada: luminița verde așteptată de noi toți. Felicitări celor care am pariat de partea puștiului – la ora asta suntem oameni bogați.

Un hohot general îi acoperă vocea. Doc, râzând și el, mă trage jos de pe podium și ieșim printr-o ușă laterală.

– Acum, la treabă!

Urcăm cu un lift, coborâm cu altul, parcă până în măruntaiele pământului și ajungem într-o suită de camere mari, ce se deschid una din alta, cufundate în tăcere și întuneric; numai deasupra ușilor pâlpâie slab lumini de avertizare, indicându-ne drumul. Pretutindeni, pe lângă pereți, pe plafoane, pe console în mijlocul pardoselilor se înșiră sute și sute de aparate, încastrate în blocuri de cristal ori de plastic perfect transparent – și nicăieri nici un suflet de om. Doctorul păşeşte în vârful picioarelor și-și ține mereu degetul la buze, impunându-mi tăcere. În camera cea mai din fund, la sfârșitul anfiladei de porticuri înalte, un bazin de sticlă circular, închis, se continuă în sus cu un pilon din același material, ca un fel de ciupercă, al cărei picior, protejat de un tub masiv de beton, dispare în beznă. În interiorul ciupercii, scăldate într-o lumină fosforescentă, cu irizații verzui tremură abia perceptibil mii și mii de plăcuțe dreptunghiulare, subțiri, mari cât palma, alcătuite dintr-un cadru argintiu, metalizat, intre marginile căruia sclipesc mici hexagoane străvezii, dispuse în fagure; plăcuțele sunt așezate radial, în pieptene, de jur împrejurul bazinului inferior și al pilonului și unite prin nenumărați conductori; aceștia se împletesc la rândul lor în fire din ce în ce mai groase, care ies prin carcasa de sticlă și se pierd în păienjenișul aparatelor. Doctorul mă întreabă prin semne dacă am văzut totul și îi răspund așijderi că da. Ieșim pe tăcute, la fel cum am intrat, apoi Doc apasă un buton, și o poartă masivă de oțel glisează silențios, acoperind deschiderea din perete.

– De aici, spune Dinu în șoaptă, stau de vorbă cu profesorul și voi pălăvrăgi și cu tine. Instalația e deosebit de sensibilă și are nevoie de mijloace de protecție pe măsură. Bazinul acela e plasat sub turnul de la suprafață și se continuă prin el până sus, ca un fel de antenă de emisie și recepție, cum îți mai

ziceam. Ai avut dreptate spunând că doar materia vie e sensibilă la biounde; noi am reuşit să creăm, prin metode de inginerie genetică, un amestec de celule specializate şi dispozitive electronice care, cuplat la o baterie de calculatoare, captează, concentrează şi dirijează bioundele emise de organismele pământene.

– Plăcuţele ca nişte faguri sunt fiinţele de care vorbeai?

– Ele. Dar să nu ţi le închipui ca pe un monstruos creier omenesc, având gândire şi conştiinţă de sine. Nici pomeneală! Din punctul ăsta de vedere, e doar un aparat ca oricare altul, la fel de inteligent ca un automobil, chiar dacă l-am numit complex cerebral. Titlul i se trage de la capacitatea de a manipula bioundele, dar asta-i singura lui însuşire.

– Când l-aţi construit?

– Crezi că în cele două săptămâni de la dispariţia profesorului? Nu. Tot ce vezi e rodul unei munci îndelungate. Am sperat că vom prinde emisiile telepatice ale altor lumi. Şi, când am pus instalaţia în funcţiune, iar apoi, cu un selector, comparabil cumva cu schimbătorul de canale al televizoarelor am eliminat emisiile specifice pământene, am avut surpriza... dar ce spun, surpriza – uluirea, stupefacţia să constatăm că antena recepţionează biounde extraterestre, însă tot de pe Pământ.

– Nu se poate!

– Aşa am socotit şi noi. Totuşi era adevărul adevărat. De pe Terra, ba chiar din apropierea noastră ne parveneau semnalele biologice ale unor vieţuitoare din altă planetă.

– Descoperiseţi baza secretă a farfuriilor zburătoare!

– Nu.

– Un fenomen straniu ca acelea din Triunghiul Bermudelor!

– Nici.

– Nişte supravieţuitori de pe timpul paleoastronauticii!

– Nu chiar, dar cam pe-acolo.

– Fenomenal! Şi unde?

– În Marea Neagră.

– Va să zică...

– N-o mințisem deloc pe mama ta când i-am spus că profesorul a suferit un accident în timpul cercetărilor de la mare.

– Şi asta când s-a întâmplat? Accidentul, adică...

– La sfârşitul lui februarie. Avem nişte videobenzi înregistrau în cursul expediţiei. Am făcut din ele un rezumat anume pentru tine şi o să ţi-l arăt. El te lămureşte pe deplin.

* * *

Ora 11:50. Doc mi-a instalat în cameră un televizor, a tras draperiile şi-a stins lumina. A rămas cu lampa de veghe din hol. Fără ceas, n-aş şti dacă e zi sau noapte. Am emoţii mari, numai că acum, de când îmi e prieten, ceasul nu

le mai amplifică – dimpotrivă, le domolește și chiar fără să-l rog. Îl văd pe Doc profilându-se ca o umbră chinezească pe zidul de lângă lampă: un chip scofâlcit, cu nas și bărbie proeminente, de care parcă încep să mă tem. Nu fiindcă seamănă cu un vrăjitor din gravurile medievale ci din pricina avalanșei de surprize ce le prăvălește fără încet; asupra mea de o zi întreagă – o zi în care, într-un fel, am trăit cât într-o viață – și mă gândesc că dacă va continua până mâine în acest ritm, are să mă piardă de mușteriu, cum zice tușa Frusina când a ajuns-o oboseala. Dar mâine, cine știe, n-am să mai fiu aici – de parcă, pe unde am să fiu, mă așteaptă altceva decât surprizele cele mai cumplite!

– Ți-e sete? întreabă Doc. Un pahar de suc ai voie, chiar și două, fiindcă masa o iei abia după ora cinci.

– Nu-mi trebuie nimic.

– Faci rău. Eu am să mă încumet la o cafea, să-ți sărbătoresc victoria, cu toate că nu mi se prea recomandă... Cafeaua, vreau să zic, nu sărbătorirea

Deschide o ușă metalică mascată perfect în tapetul peretelui și a cărei existență n-am bănuit-o; în spatele ei se ascund dispozitivele unui automat. Doctorul apasă butoanele și, într-o ceașcă de porțelan, i se toarnă prompt o porție respectabilă de cafea.

– Grozavă! mormăie el, adulmecând aburii fierbinți. Apropo de victorie, a stârnit o vâlvă teribilă la institut. Partida lui Ștefan își roade unghiile de supărare. Înțelegi – cei care au considerat alegerea ta drept o gafă. Și stai, că ăsta e doar începutul! Ce s-au făcut de râs acuma nu-i nimic, să-i vezi până la urmă! Nu bagi de seamă că maestrul Lupașcu strălucește prin absență? S-a închis cu electroniștii lui în fundul atelierului de prototipuri, la subsolul cinci și trimite vorbă că e foarte ocupat, nu deschide ușile decât pentru cei care aduc mâncare.

– A avut și cearta cu Lavinia! încerc eu să torn puțin gaz peste foc.

– Asta nu comentăm! replică doctorul, cu neașteptată severitate. Va să zică, înainte de a vedea imaginile, ai nevoie de câteva explicații. Acum aproape doi ani, la cererea noastră, una dintre instalațiile de foraj marin care operează în Marea Neagră s-a pregătit să sondeze platforma continentală, în căutarea locului de emisie a bioundelor extraterestre. Zona fusese delimitată cu destulă precizie, printr-un procedeu asemănător radiogoniometriei, dar asta te interesează mai puțin. Fapt e că încă de la prima încercare, la adâncimea de nici două sute de metri, sonda a întâlnit un fel de sâmbure cu o comportare total diferită de a rocilor din jur și care a scos din funcție pe rând mai multe sape. Nici un fragment de material n-a putut fi adus la suprafață pentru analize; după felul cum se rupseseră capetele de foraj, chiar și cele cu diamante, lăsând pe loc fragmente mari din ele, s-a dedus că ne aflam în prezența unei substanțe cu însușiri cel puțin stranii, care la pătrunderea sapelor era plastică, așa ca o ceară, apoi brusc devenea extrem de dură și bloca, pur și simplu, forezele, rupându-le ca pe niște surcele. Nu se punea, desigur, problema recurgerii la procedee radicale, cum ar fi fost utilizarea explozibililor, iar pe de altă parte nu știam cât de voluminos e sâmburele acela

– hai să-l numim astronavă, pentru că despre așa ceva era vorba – și deci câtă muncă și cheltuială ar fi necesitat ridicarea ei la lumina zilei. Se puteau repeta sondajele, firește și determina astfel întinderea ei pe orizontală, dar fără foloase practice care să merite osteneala. Am hotărât atunci să procedăm invers, adică să trimitem o echipă de investigație acolo, pe fundul mării și al pământului.

– Și ați săpat un tunel?

– Exact. Cu mijloace mecanice. La noi se produc asemenea instalații, pentru săparea puțurilor de mină. Una din ele a fost adaptată pentru lucrul sub apă și a sfredelit o galerie verticală cu diametrul de un metru și jumătate. Apoi scafandri cu unelte adecvate au lărgit baza galeriei, la contactul cu astronava, croind o cameră suficient de largă și înaltă pentru a permite instalarea unei ecluze cu pompe de vid.

– De ce pompe de vid?

– Dintr-o rațiune foarte simplă. Ce înseamnă, de fapt, o cameră-ecluză? O încăpere cu două porți ce se închid etanș și separă două medii diferite, îngăduind trecerea oamenilor sau a obiectelor dintr-o parte în alta. Când e instalată pe un submarin, de pildă, ecluza își deschide și închide pe rând cele două trape și se umple tot pe rând cu apă și cu aer, sau invers. În cazul nostru, însă, în ecluză trebuia să nu existe nici apă, nici aer care să năvălească dincolo și să-i ucidă pe astronauți.

– Am priceput. Și cercetătorii purtau costume de scafandru, care îi protejau de contactul cu mediul extratereștrilor.

– Ești copil deștept. Ori ți-am mai zis asta?

– Parcă. Și fiindcă tot ai apucat să mă lauzi, să-ți mai dau o probă de isteține: astronauții vin de pe planeta lui Deneb.

– Ai nimerit-o din nou.

– Au fugit la începutul războiului.

– Acum n-ai nimerit-o.

– Păcat! Dar de ce au venit?

Doctorul mârâie un răspuns pe care nu-l înțeleg și începe să guste, cu înghițituri mici, din cafeaua răcită, plimbându-se prin cameră agale.

– Tot nu vrei ceva, să te mai răcorești? întreabă într-o doară.

– Nu vreau, lasă-mă-n pace!

– Fii atent, nu încerca să forțezi mai târziu automatul, că îl încui la plecare!

– Atunci la ce l-ați mai pus?

– Aici a stat profesorul după accident. Până în dimineața de cinci aprilie, când peretele unde acuma sunt ușile spre balconul de sticlă a căzut lin, parcă filmat cu încetinitorul. Betonul s-a desfăcut în evantai, adunându-și armătura metalică și proiectând-o în afară, ca pe niște degete, ca o palmă întinsă în gol...

E cu spatele la mine, lângă intrare, într-un ungher întunecos, nu-i văd nici măcar silueta.

– Erai cu tata?

– Stăteam chiar în locul ăsta. La început, nu mi-am dat seama ce se întâmplă. Nu se auzea aproape nici un zgomot, bucățile de beton păreau moi ca bureții de baie, cum poți auzi un burete căzând pe podea? Apoi a trecut o adiere ușoară, clătinând draperia de lângă mine; încăperea nu avea nici o fereastră sau altă deschidere spre exterior, cu excepția ușii de aici, care dădea către o ecluză triplă, prevăzută cu mijloace de dezinfecție speciale și în cameră era acoperită cu o draperie. Cred că mă zăpăcisem nițel și asta m-a făcut să întârzii. O secundă. Atât. Dar a fost destul pentru ca profesorul să mi-o ia înainte. S-a ridicat de pe fotoliul unde lucra și s-a dus glonț la spărtură... Dacă eram puțin mai ager aș fi făcut eu cei șapte pași. Nu șapte – patru; mă găseam mai aproape de peretele sfredelit. Și acuma, sub razele palide ale lui Deneb, aș fi stat de vorbă cu cele mai luminate minți ale planetei. Aș fi fost mesagerul Pământului. Chiar cu riscul de a nu mă fi întors niciodată – pentru că n-am un băiat, nici un părinte care să mă caute... N-am, cum se zice în genealogie, ascendenți și descendenți în linie directă. Lanțul de biounde al codului meu genetic nu se continuă într-o altă ființă...

– Îți pare rău?

– Îhâm! Am pierdut. Până și la loteria asta, cu o singură tragere posibilă de când există omenirea, dar unde aveam numai un singur concurent și șansele cele mai mari. Așa mi se cam întâmplă mie, la concurență mică, să reușesc fără loc.

Se întoarce spre mine, cu un zâmbet și gustă iar din cafea.

– Încă poți să pleci în locul meu. Sau alături de mine.

– La o plimbare? Știi că nu l-aș salva pe profesor, n-am predispoziția genetică să-l găsesc și să-l adun din văgăunile unde-i risipit. Și pentru ce altceva mai e de făcut pe acolo te descurci tu singur foarte bine. Nu, puștiule, rolurile au fost împărțite; eu sunt de folos numai aici. Dar ce, începi să te înduioșezi? Unde rămăsesem?

– La astronava căzută în mare. Dar nu mi-ai spus când...

– S-au analizat rocile din vecinătatea ei; antrenase în cădere câteva resturi organice și am putut face determinări oarecum exacte. Evenimentul a avut loc în urmă cu de la opt sute de mii la un milion de ani.

– Și astronauții au mai trăit?

– Hm! Unii. Care, abia după aterizare, au început să trăiască.

– Doc, nu mai pricep! Îmi vorbești mereu în șarade pe care nu le dezleg. Fie-ți milă de mine, sunt la capătul puterilor!

– De pe acuma? se minunează el. Să nu te audă Ștefan, că imediat se oferă să te înlocuiască. Vezi că el nu prea are scrupule! Dar îți pun banda și o să înțelegi.

Pornește instalația video și la televizor apar primele imagini.

Cinci oameni, având costume colorate diferit şi în spatele lor un al şaselea, cel ce poartă camera mobilă de luat vederi se învârtesc într-o încăpere destul de largă, asemănătoare unui cilindru turtit; deasupra lor, între plafon şi peretele circular au fost montate câteva reflectoare cu lumină puternică. Încăperea e plină cu apă. Cei cinci au îngenuncheat şi cercetează cu mare atenţie pardoseala.. Costumele lor sunt identice cu cele ale scafandrilor spaţiali ai astronauţilor noştri şi bănuiesc că după ei au şi fost copiate.

– Când vrei, mă previne Doc, opresc banda şi-ţi dau explicaţii.

– Opreşte-o!

Imaginile încremenesc pe ecran.

– Întreabă-mă!

– Cine a participat la expediţie?

– Cel în roşu e profesorul, cel în verde eu, Ştefan a luat imaginile, ceilalţi trei – specialişti în lucrări subacvatice şi rezistenţa materialelor. Tocmai ne arătau cum montaseră în podea, de fapt în carcasa navei, un chepeng ce se închidea ermetic. Pur şi simplu îi înfipseseră marginile în materia moale ca de ceară, apoi aceasta se întărise şi îl prinsese ca într-o menghină imposibil de desfăcut.

– Teribilă substanţă. Vouă nu v-a. prins picioarele?

– Nu se înmuia decât la presiuni mai mari de o tonă. Da, o substanţă teribilă! în orice caz, un mijloc de apărare foarte eficient împotriva tuturor accidentelor ce se soldează cu perforarea cuiraselor la navele cosmice – de la meteoriţii întâlniţi în spaţiu, la căderea liberă prin atmosferă şi, dacă vrei, la încercările unor nepricepuţi, sau răuvoitori de a pătrunde înăuntru cu forţa.

– Dar voi aţi pătruns.

– Aproape fără eforturi. Priveşte şi ascultă!

Imaginile prind viaţă din nou. O voce străină, a unui specialist răsună pe neaşteptate. Ca să vă uşurez înţelegerea întâmplărilor, am să transcriu totul sub forma unui scenariu cinematografic. Deci: Specialistul: „E o trapă solidă, tovarăşe profesor! Sper să reziste la deformări, dacă, bineînţeles, materia asta va acţiona asupra ei cu asemenea scopuri distructive. Totul este acum să practicăm în mijloc orificiul pe unde să pătrundem în astronavă. „ Tata: „Din păcate, presupunerile nu ne folosesc la nimic. Avem de-a face cu o situaţie absolut nouă, care abundă în surprize şi ciudăţenii. Gândiţi-vă numai: epava zace aici de circa un milion de ani, dar ascunde organisme vii; locatarii ei însă n-au încercat să iasă la lumină, ci, dimpotrivă, parcă s-au vârât şi mai adânc în pământ; iar acum, când ne aflăm în preajma lor şi le e limpede că dorim să intrăm în contact, nu ne învrednicesc nici cu cel mai mărunt semn de viaţă.” Dinu: „Poate că se tem de noi!” Tata: „După o detenţie lungă de o mie de milenii, mă îndoiesc că sentimentele lor au rămas aceleaşi ca la aterizare. Şi pe urmă nici nu ne ştiu intenţiile. Ştefan, ai vreo altă părere?” Ştefan: „Nu, profesore! Observ doar că ai enunţat un principiu de la care te abaţi cel dintâi: ai zis să nu căutăm explicaţii... şi acuma ne ceri explicaţii.” Tata: „Logicianule! Haideţi să scoatem apa din ecluză!”

Urmează o scurtare, prin montaj, a acțiunii. Ecluza a fost golită de apă. Cei cinci, cu brațele ridicate, se învârtesc în fața unui ventilator.

– E un jet de aer fierbinte, cu dezinfectanți puternici! explică. Doc. Ne usca și ne steriliza costumele. Apoi pompele au intrat iar în acțiune, creând un vid comparabil cu acela al spațiului cosmic. Și acum, ia uite!

Din difuzor se aude un cor de exclamații uluite. Scafandrii s-au adunat în cerc împrejurul trapei montate pe astronavă. Ștefan și camera lui își fac loc cu greu printre dânșii și se simte în imagine cum costumele voluminoase se freacă și se agață unele de altele. Specialistul II: „Sesam, deschide-te!" Specialistul III: „Extraordinar!" Specialistul II: „Dacă vreunul din studenții mei mi-ar fi spus la examen că e posibil așa ceva, îl lăsam repetent pe următorii cinci ani!"

Carcasa astronavei a început să vibreze ușor, ca pielea unui cal care se apără de muște. O adâncitură se formează treptat în centrul chepengului și crește văzând cu ochii. Imaginea țopăie în sus și-n jos – lui Ștefan, de emoție, îi tremură mâna. Tata: „Binișor, Ștef, iubitule, că ne lași fără înregistrări!" Ștefan: „Naiba s-o ia de treabă, n-am sângele rece al reporterilor!" Tata: „Păi tu mai mult cu logica! Cel puțin ai dedus ce se întâmplă?" Ștefan: „Nu!" Tata: „Halal inginer! Știe cineva să explice?" Specialistul I: „Epava se deschide..." Specialistul III: „Râzi de noi, mă, Firoiule! Crezi că n-am băgat de seamă atâta lucru?" Specialistul 1; „Lasă-mă, domnule, să termin! Se deschide fiindcă am făcut vid în ecluză, poftim!" Tata: „Și eu cred la fel. Învelișul trebuie să dispună de niște senzori, care îi dau de veste că se poate desface fără să pericliteze ceea ce adăpostește în interior. „ Dinu: „învelișul, sau astronauții?" Tata: „Poate mă înșel, dar socot că aici nu se află ființe raționale, în fine, o să ne lămurim curând!"

Adâncitura s-a îngustat abia cât să vâri în ea un deget, dar după cum se frământă pare a se lungi în jos necontenit. Fără să vreau, m-a cuprins și pe mine un tremur de emoție, pe care de data asta ceasul nu mi-l anihilează, constatând pesemne că îmi face bine. Însă doctorul l-a observat și îmi mângâie umerii cu tandrețe.

– Am avut noroc, puștiule! Toți cei de-acolo. Ne-am ales cu o aventură grozavă, chiar dacă numai tatăl tău a dus-o până la capăt. Ba nu! Nici el nu e învingătorul. Tu vei fi cel chemat să o închei. Profesorul nu face decât să pregătească triumful tău. La fel cum înaintașii lui Tenzing și Hillary le-au netezit lor drumul spre cea dintâi escaladă a Everestului.

Prin orificiul de la picioarele celor cinci începe să iasă un șuvoi subțire de fum, sau abur. Specialistul II (apropiind de șuvița albă capătul unui tub desprins de la costum – un analizor chimic): „Amestec de gaze înghețate. E atmosfera lor. Conține oxigen, ca și a noastră." Dinu: „înghețate? Să nu-mi spuneți că ființele astea se simt bine într-o temperatură aproape de zero absolut!" Tata: „Măi, copii, ce se petrece cu voi? Am spus că n-o să găsim prea lesne explicații pentru toate fenomenele, fiindcă nu avem deocamdată cheia interpretării lor; dar de aici și până la a nu mai gândi e cale lungă. Nu vă

dați seama că nava ia propriile ei măsuri de sterilizare a ecluzei? Orice germene pământean rătăcit întâmplător va fi, dacă nu ucis, cel puțin făcut inofensiv."

Presiunea gazelor a crescut suficient pentru, a permite propagarea zgomotelor, iar ca urmare în difuzor se aude, pe lângă dialogurile purtate prin radio, un șuier ascuțit. Specialistul I: „Barometrul se stabilizează." Ștefan: „Timp frumos. Cum ajungem înăuntru, te pomenești că norii se risipesc și apare soarele."

Nimeni nu râde. Orificiul s-a închis. Doc oprește banda.

– Nava aștepta să se încălzească aerul, spune ci. Presiunea a crescut la o atmosferă și jumătate și atunci învelitul s-a deschis iar, cât să permită trecerea unui om. Am coborât pe un cablu manevrat de un vinci de pe tavanul ecluzei. Profesorul primul, pe urmă Ștefan însoțit de camera lui, specialiștii toți trei și eu la coadă. Eram într-o cabină înaltă de vreo douăzeci de metri și îngustă de numai cinci-șase. Ca un puț adânc. La bază, peretele fusese sfâșiat pieziș, parcă de o gheară colosală. Marginile rupturii erau mânjite cu o materie vâscoasă, ca o gelatină. Îndată ce i-au căzut ochii pe ea, profesorul s-a speriat și ne-a poruncit să ieșim în cea mai mare grabă. Ne-am supus, deși împotriva voinței noastre. Dar îl știi pe tatăl tău, nu admite replică. I-am lăsat jos, prin trapă, tot felul de materiale și dispozitive. În primul rând mai multe stații de emisie-recepție luate din magazia ecluzei și prin care, ca printr-un șir de relee, urma să ținem legătura video și radio cu el, oriunde s-ar fi deplasat prin navă. I-am mai dat o armă cu ultrasunete, eficientă, speram noi, în atmosfera aceea foarte densă. În sfârșit, am făcut să-i parvină piesele, ușor de asamblat ale unui mic cărucior cu pernă de aer, pe care și-a pus stațiile de comunicație, două schimburi complete de oxigen, un vizor cu radiații infraroșii, ca să se orienteze în întuneric, arma cu vreo câteva încărcătoare și camera de luat vederi, echipată și ea cu un dispozitiv de infraroșii. Apoi ne-am luat rămas bun, și profesorul a dispărut în beznă. De aici încolo povestea devine cu adevărat palpitantă, așa că o să facem o pauză, să-ți pregătești nervii pentru ce urmează să vezi.

Glumește. Dar a stins televizorul și trage draperiile deoparte. Lumina amiezii, tulbure din pricina ploii, dar puternică, mă face să clipesc. Ce-mi închipuiam eu, la ora lui Minitehnicus, și ce-a fost în realitate! Monștri antediluvieni, râuri de reziduuri poluante curgând pe fundul mării... Copilării! Și totuși n-a trecut un veac de atunci, ci abia treizeci de ceasuri; ceva mai mult decât o zi și o noapte. Unde-au rămas dirigintele cel afurisit, și Til cu râsetele și fandoselile ei, și castanii cu ramuri golașe, prăfuitele mele aparate de gimnastică, focarul stins al caloriferului? În altă viața. Mirică, tocilarul, Vlad, care m-a rugat să-i împrumut bicicleta să meargă duminică la pescuit, Dumitrașcu și discuția noastră din cancelarie „Dacă ar fi să ajuți pe cineva, ai îndrăzni să te încumeți?"...

– Știi, Doc, tu nici nu m-ai întrebat dacă vreau!

– Poftim?

Dinu se întoarce de pe veranda de cristal, să audă mai bine, fiindcă n-a înțeles ce i-am zis.

– Spuneam că nu m-ai întrebat dacă vreau.

– Aha! Și nu vrei?

– Mai are importanță?

– Dar despre ce era vorba?

– Așa!... Despre mersul acolo, după tata și ce-ar trebui să mai fac.

Doc umblă la automat și-mi aduce un pahar sondă plin-ochi cu suc rece de grape-fruit, slăbiciunea mea.

—Ți-am spus eu,, zice într-o doară, că ai să stai cu mine până ți se urăște, dar n-am crezut că o să fie așa repede.

– Mi-e dor de acasă. Poate am obosit.

– Îmi închipui.

– Iartă-mă, tocmai ție îți vorbesc de oboseală... Oare să însemne că nu-l iubesc pe tata? Ai văzut cum se-ntâmplă – te lauzi și iar te lauzi cu câte un sentiment, cu dragostea, cu ocrotirea cuiva și, cum ești pus cât de cât la încercare, dai bir cu fugiții. Te pomenești că și eu... Dar nu vreau să renunț, nici prin gând nu-mi trece!

– Știu.

– Tu, când nu mai poți, în zilele astea, sau noaptea, când îi veghezi somnul tatei, la ce te gândești?

– La o floricică.

– Mă iei în râs?

– Deloc. Eram copil, mai mic decât tine și, într-o noapte, iarna, așteptam într-o gară de provincie un tren de legătura, Se lăsase un ger grozav șl înăuntru nu era mai cald ca afară; pe vremea aceea o duceam încă prost, sobele erau înghețată din lipsă de lemne. Pe o bancă, o fetiță de cinci-șase ani se plângea mamei ei că nu poate adormi de frig. Gândește-te la ceva frumos, i-a spus mama și ai să vezi că adormi. La ce să mă gândesc? a scâncit fetița. La o floricică!

Îmi fac de lucru la butoanele televizorului. Trebuie încă să învăț, și nu numai la electronică; materia astălaltă are o programă și o metodă de predare cu totul diferite și nu prea poți ghici, de azi pe mâine, cine o să-ți fie profesor, cine examinator și ce întrebări îți pică pe bilet.

Doc s-a retras cu discreție în balconul de sticlă și îl aud sorbind din cafeaua care nu i se mai termină.

– Ai văzut păsările? îl întreb, ridicând vocea.

– Unde?

– În copacii de jos.

– Nu. S-or fi ascuns de ploaie.

– Arată-mi ce a mai urmat.

În continuare, banda conține, în cea mai mare parte, comentariul la imagini al tatei. După o scurtă verificare a costumului, tata a pornit împingând cu mâna platforma pe pernă de aer, care, în ciuda densității atmosferei, emite

abia un bâzâit uşor şi un foşnet ca vântul prin crengile arborilor. Fântâna de metal are o trapă de acces, în partea opusă rupturii. „Încerc să mă orientez cu busola. Bine că mă pot servi de ea! Nu-mi dau seama în care parte a navei am nimerit; dar e puţin probabil să fi pus noi chepengul chiar în locul construit anume pentru comunicaţia cu exteriorul – de altfel, după cum se comportă învelişul rachetei, e greu de presupus că există un asemenea loc. În orice caz, avem de-a face cu un vehicul de dimensiuni gigantice...” Trapa dă spre un coridor foarte larg şi înalt, ale cărui capete se pierd, în stânga şi în dreapta, la mai multe zeci de metri, după câte o cotitură. Prin el au fost trase odinioară conducte şi cabluri, între care erau montate panouri cu instalaţii acum imposibil de reconstituit; totul e rupt, îndoit, amestecat de-a valma, poartă urmele dezlănţuirii unei forţe de o sălbăticie inimaginabilă, ce nu-şi are originea intr-un accident, deoarece camera de luat vederi, plimbându-se încet în apropierea pereţilor, scoate în evidenţă minuţia cu care au fost smulse până şi cele mai mici componente de instalaţii. „Vă place? Nici mie. Asta e opera unei fiinţe. Aceeaşi care a sfâşiat şi peretele puţului de dincolo. Remarcaţi materia vâscoasă presărată din loc în loc, cu siguranţă un compus organic. Nava n-a avut stricăciuni la coborâre, fiindcă nu s-a prăbuşit, ci a aterizat lin; altfel, la dimensiunile ei, s-ar fi dezintegrat într-o explozie atomică, asemeni meteoritului tungus; pe când aşa se ţine bine, în ciuda vârstei respectabile şi după drumul parcurs până aici. Dar ce să caute la două sute de metri sub fundul mării? Oare s-a schimbat atât de mult relieful din zonă în perioada asta de timp? Parcă nu. Atunci nava a fost surprinsă de un cataclism, o prăbuşire de straturi de care noi, azi, nu mai avem cunoştinţă? Cum să fie surprinsă, când o parte din instalaţii îi funcţionează până şi în prezent? Nu, dragii mei! Explicaţia care îmi vine în minte, oricât de fantezistă vi s-ar părea şi oricât are să-mi reproşeze Ştefan că vreau să lămuresc inexplicabilul, este că misterioasa rachetă s-a ascuns, prin propriile ei mijloace. Da! S-a scufundat în mare şi a intrat încet în rocile platformei continentale... A! Ia priviţi, vă rog!”

La un cot al marelui culoar apare pe neaşteptate craniul monstruos al unui animal care seamănă cumva şi în acelaşi timp nu seamănă cu fosilele pământene – e ca un ou perfect, aşezat orizontal, având marcate în partea superioară, către capătul mai gros, prin două uşoare adâncituri, poziţiile unor orbite oculare atrofiate, iar în capătul subţire un orificiu rotund, în prelungirea căruia, pe ambele laturi se văd, la fel de firave, urmele suturii celor două maxilare, odinioară separate şi mobile. În continuarea acestui ou de circa doi metri lungime, se află un schelet cu membrele inferioare reduse la un rest de articulaţie nefuncţională, în schimb prevăzut cu două căngi puternice, curbate în afară, care îi ţin loc de braţe, având la extremităţi un soi de deget subţire şi foarte lung, cu nenumărate falange. Întreaga relicvă măsoară cam cincisprezece metri şi, după felul cum vertebrele şi cele două căngi îi sunt înfăşurate în resturi metalice smulse din pereţi, e limpede că dihania cu pricina a produs dezastrul dimprejur. Tata fluieră încetişor şi dă ocol resturilor; a intrat în raza camerei de televiziune şi îl văd pocnindu-şi palmele.

„Cumplită lecție despre degradarea unei specii într-un mediu veșnic neschimbat! Vedeți? Lighioana asta constituie capătul unui lanț evolutiv sfârșit cu un eșec total, deși condițiile asigurate în navă ar fi trebuit să prelungească viața speciei pe un timp nedeterminat. Uite: hrana artificială a dus la sudarea maxilarului inferior de cel superior, fiindcă n-a mai trebuit să fie mestecată; ochii s-au atrofiat până la dispariție, din pricina întunericului și au fost înlocuiți prin hipertrofierea pipăitului – degetele acestea trebuie să fi servit la așa ceva; spațiul închis, deci lipsa de mișcare ca și mâncarea abundentă și ușor de găsit au determinat creșterea exagerată în greutate și volum, iar de aici s-a ajuns la deplasarea greoaie, târâș, cu ajutorul membrelor superioare ce se agățau de muchiile și colțurile metalice – de asta și sunt atât de puternice, în vreme ce membrele dinapoi nu mai există. Mda! Involuție pe toată linia, cum trebuia să se întâmple cu organismele lăsate să se dezvolte spontan în medii artificiale și în perioade mari de timp. Înseamnă, băieți, că am avut dreptate: nu e, sau nu mai e picior de ființă rațională la bord. De foarte multă vreme.”

– Cum ți se pare? mă iscodește Doc.

– Că încep să întrezăresc un înțeles. Dar nu ți-l spun acuma, să nu judec pripit.

– Păi cam așa am socotit și eu, că ai să înțelegi destul de repede. Profesorul are o logică impecabilă, pentru care de când îl știu l-am invidiat. Ascultă-l mai departe cum o să povestească ce s-a întâmplat cu nava, anticipând și marea lui descoperire din final! Și ține seama că pe atunci habar n-avea nimeni de planeta lui Deneb și tragedia petrecută acolo.

Tata se întoarce spre cameră și începe să vorbească, gesticulând, după cum îi e obiceiul când se aprinde în toiul argumentației. Ciudat mod de a-l reîntâlni, după cinci luni de absență – o siluetă diformă, fără chip, parcă un personaj din filmele de animație, căruia nu-i recunosc decât vocea; și apariția lui pe ecran, în culoarea verzuie specifică imaginilor luate în infraroșu îmi accentuează impresia de artificialitate, de trucaj cinematografic lucrat de un tehnician lipsit de har.

„Înainte să pornesc mai departe, vreau să vă comunic câteva considerente generale, care să rămână înregistrate pentru cazul când, dintr-un motiv sau altul, n-am să mai dispun de o pauză ca aceasta, când să pot vorbi. Nu socotiți că mă îndeamnă orgoliul de a construi nu știu ce teorie pornind de la numai câteva elemente. Poate descoperirile ulterioare să mă infirme, deși, urmând legitățile naturii, care pretutindeni unde există viață și deci evoluție sunt cu necesitate aceleași, sper că nu greșesc. Avem aici o mică lume pe cale de a se stinge. Bioundele captate de noi sunt ale unui sau unor organisme degenerate și muribunde. Fosta vietate ale cărei resturi le vedeți și care, într-o criză de furie, provocată pesemne de foame, a distrus incinta unde, prin gabaritul ei, devenise prizonieră este edificator pentru ce trebuie Să se fi întâmplat și cu celelalte viețuitoare fosile. Niște astronauți n-ar fi lăsat lucrurile să ajungă aici. Prin urmare, o inteligență vie, dinamică, în stare să se adapteze rapid la

situațiile nou ivite – mă refer la oameni – nu-și face simțită prezența. Deduc așadar că, de la început, sau pe parcursul acestui milion de ani de când a aterizat, nava a fost și mai este condusă de o inteligență artificială, adică de un complex cibernetic. Numai o astfel de inteligentă, având drept lege fundamentală respectarea neabătută a unui program limitat a putut comite erorile care au adus lucrurile în punctul mort unde se află, la propriu și la figurat. Este cazul deci să ne întrebăm, ce anume cuprindea programul încredințat automatelor, respectiv care era scopul călătoriei întreprinse de astronavă. Ar fi mai multe răspunsuri posibile. Să le cercetăm pe rând. O vizită, cu intenția examinării vieții de pe Terra și a unui eventual contact cu noi, pământenii. Ipoteză fără șanse de a fi reală: nava nu a mai plecat înapoi – ba, mai mult, s-a ascuns; o eventuală defecțiune sau criză de combustibil se exclud, fiindcă în prunul caz n-ar mai fi fost posibilă aterizarea lină, iar în al doilea nu se poate admite că fie și un robot pornește la drum fără destulă benzină în rezervor. Altă presupunere: un mesaj lăsat omenirii noastre, care în acel moment se afla încă în cea mai deplină preistorie. Neconcludent. O colecție de animale nu poate constitui un prim mesaj între două civilizații. Apoi mesajele se lasă la vedere și nu îngropate în fundul pământului; iar dacă emisarii au mizat pe faptul că trebuia să descoperim noi singuri racheta, după ce vom fi aflat cum e cu bioundele, atunci ar fi vârât în creierele cibernetice programe foarte detaliate, care să întrețină viața animalelor de pe navă un răstimp măsurabil la scară geologică – până ce hominizii pământeni, care în epocă abia dacă mânuiau unelte de prund, ar fi dispus de tot răgazul să construiască și să utilizeze instalații ca aceea a noastră de lângă București. Dar automatele de aici nu dețin asemenea programe și ați constatat și voi, odată cu mine, pe ce argumente îmi sprijin afirmația. A treia presupunere: atinși de o boală incurabilă, manifestată numai la oameni, membrii echipajului au efectuat o aterizare forțată, apoi au pierit, lăsând nava în grija roboților până la sosirea unei echipe de intervenție. Eroare: creierele cibernetice nu trebuia să ascundă racheta. A patra tentativă de răspuns: în dorința de a emigra pe alte planete, necunoscuții au trimis un fel de arce ale lui Noe pe corpurile cerești care întruneau condiții comparabile cu lumea lor, în scopul populării în timp a respectivelor, să le zicem, colonii, cu floră și faună de acasă. Ilogic. În loc să procedeze la adaptarea la mediul terestru a ființelor închise aici și apoi să le lase să zburde prin munții și câmpiile Pământului, conducătorii de program au îngropat nava pentru eternitate. Vedeți așadar că orice motivație firească am încerca să căutăm pentru ceea ce s-a petrecut cu această cosmonavă, ne lovim cu regularitate de două elemente: ascunderea ei și neputința roboților de a rezolva problema menținerii vieții de la bord. Suntem nevoiți, în consecință, să imaginăm o situație nefirească, de excepție; care nu avea cum să apară în condiții normale în existența și deci în planurile constructorilor astronavei. Vom porni în primul rând de la încărcătură. O rachetă nu transportă de amorul artei animale și eventual plante de pe o planetă pe alta, cum am duce noi o cireadă sau o herghelie la pășunat; dar să presupunem că necunoscuții erau

nişte extravaganţi, care, în urmă cu un milion de ani, intenţionau să participe la o mare expoziţie interastrală de vite de rasă – atunci ar fi luat precauţia să nu le îmbarce cu provizii de fân şi apă pentru durata zborului dus şi întors, ci să le cufunde mai întâi în somn anabiotic şi să le închidă în mari frigidere, unde nu cer de mâncat şi de băut. Iar dacă erau nişte indivizi porniţi să rupă inima târgului, nici nu se omorau cu vietăţile în carne şi oase, să le stivuiască în baloturi prin toate colţurile navei şi să consume energie ca să le păstreze congelate de vii; luau cu ei, pentru fiecare animal, doar câte un ovul fecundat, pe care, ajunşi la destinaţie, îl dezgheţau frumuşel, îl aşezau într-un incubator şi, în câteva săptămâni sau luni, scoteau cabalinele, bovinele, ovinele, galinaceele şi ce mai transportaseră ei acolo. Şi nici măcar de un ovul sau o sămânţă de plantă nu aveau nevoie, ci de simple lanţuri de acid dezoxiribonucleic, mai pe scurt ADN, componenta ultramicroscopică a celulei, care poartă informaţia genetică. Atunci, le-ar fi trebuit pentru toate animalele şi buruienile lor un spaţiu cât o cutie de chibrituri. Asta da, ar fi fost o soluţie isteaţă! Dar ia să ne gândim puţintel: nu cumva necunoscuţii au şi aplicat-o? Păi, dacă au fost ei în stare să construiască, să echipeze şi să pună pe drumuri un asemenea colos ca nava asta, trebuie neapărat să-i fi dus şi la ce v-am spus adineauri. E nu numai cea mai bună, dar şi cea mai sigură dintre toate metodele posibile pentru conservarea şi transportul pe distanţe cosmice a materialului biologic. Aşa încât eu voi investiga în dreapta şi-n stânga până voi găsi congelatorul care adăposteşte sau mai curând adăpostea comoara acestei nave. Fiindcă în asta a constat misiunea ei: să pună la adăpost o fabuloasă comoară – zestrea biologică a planetei necunoscuţilor. Mai scumpă lor decât toată Galaxia, cu purul, uraniul şi nestematele sale.” Ei, face doctorul şi opreşte derularea benzii. Tot nu ţi s-a lămurit întreaga taină?

– Ba, aproape!

– Eşti chiar aşa lipsit de îndrăzneală? De ce n-ai luat exemplu de la profesor? Ştii cum se zice, că un naturalist reconstituie după un singur os înfăţişarea şi obiceiurile animalului dispărut. Dar tatăl tău, numai văzând scheletul de acolo, a izbutit să schiţeze drama unei întregi civilizaţii extraterestre. Hai, curaj, spune şi tu ce crezi!

– Cred că oamenii de lângă Deneb, după folosirea armelor lor nimicitoare, când şi-au dat seama că viaţa de pe toată planeta e în pericol, au încercat să salveze măcar câteva mostre de plante şi animale sănătoase, trimiţându-le în cosmos cu mai multe astronave, Iar una dintre ele a poposit pe Pământ.

– Bravo! Eşti pe aproape de adevăr.

– De ce, mă rog, doar pe aproape?

– Fiindcă, de-ar mai fi avut vreme, după declanşarea dezastrului, să recolteze mostre biologice, oamenii de lângă Deneb ar fi plecat ei înşişi cu ele. Măcar aceia încă necontaminaţi.

—Ai dreptate. Atunci, cum a fost?

– Ne zice tot profesorul.

„Spre această concluzie ne îndeamnă toate constatările de până acum.

Pământul a avut un rol de mică importanță în povestea cu pricina, oricât de jignit va fi antropocentrismul nostru la asemenea afirmație. Terra a fost aleasă numai ca loc de popas și bănuiesc că prezența vieții aici a cântărit, ca argument în respectiva alegere: biosfera, alături de elementele ce favorizează apariția ei – aerul, apa și celelalte – constituia un mijloc de camuflaj în plus pentru astronavă. Deoarece ea a venit aici tocmai ca să se ascundă, mai precis să-și disimuleze neprețuita încărcătură. Ceea ce a și dus la îndeplinire cu o exactitate demnă de toată invidia. Creierele ei cibernetice primiseră instrucțiuni să conserve materialul biologic până când constructorii navei vor veni să-l ridice. Se stabiliseră, evident, niște semnale de recunoaștere din ambele părți, prin intermediul unui purtător de informație apt să străbată prin straturile de roci, eventual unde gravitaționale modulate după un anume cod. Pentru înlăturarea confuziilor și accidentelor, nava a fost învățată, ca semn de identificare prioritar, să se deschidă numai dacă senzorii îi vor da de știre că undeva, la propria ei suprafață, roca înconjurătoare a fost îndepărtată și în locul acesteia a apărut vid. O posibilitate egală cu zero aici, pe Pământ, în condiții naturale. Ce i-a determinat pe necunoscuți să recurgă la organizarea unei astfel de acțiuni îmi e cu neputință să deduc. Cauzele pot fi multiple și pe terenul lor nu am curaj să mă hazardez. Oricum, mă încumet să mai încerc o ultimă ipoteză, care ar putea arunca o oarecare lumină și în această privință. Dimensiunile vehiculului cosmic sunt exagerat de mari față de volumul real al încărcăturii ei și aici apar două alternative – fie a fost utilizată o rachetă cu altă destinație inițială, fie racheta a fost în mod special concepută pentru expediția căreia i-a servit. În ultima variantă, ce mi se pare și cea mai probabilă – fiindcă nu se încredințează o atât de fragilă și scumpă încărcătură unei nave amenajate în grabă – în ultima variantă, deci, n-ar fi exclus să existe la bord niște spații, cu instalațiile aferente, necesare aducerii la viață, creșterii și dezvoltării materialului biologic conservat. Asta ar însemna că, după regăsirea ei de către aceia care au trimis-o încoace, nava urma să servească populării sau repopulării unui mediu anumit – posibil chiar – a unei planete întregi. De aceea mă aștept ca în cursul periplului prin acest labirint de încăperi să descopăr și să descoperim secțiuni întinse având atare destinații. Așa se explică de altfel cum automatele, în a căror memorie trebuie să se fi înmagazinat, pentru folosul celor ce aveau să recupereze nava, toate instrucțiunile privind creșterea și întreținerea viețuitoarelor, au făcut ele singure isprava ale cărei consecințe le vedem acum. Ce le-a împins să ia măsura asta îmi e iar imposibil să ghicesc. Un accident la bord? Sub presiunea straturilor, în mișcarea plăcilor tectonice, structura internă a navei să fi cedat pe undeva, periclitând buna funcționare a camerelor frigorifice? Ar fi plauzibil atunci ca roboții să fi decis, cu de la ei putere, aducerea pe lume, ca să zic așa, a plantelor și animalelor, alcătuindu-și singuri un program pe baza datelor existente în memoria lor. Și treaba ar fi mers cumva, fără îndoială, dacă nu intervenea un element neprevăzut în nici un calcul: abandonarea navei de către constructorii ei. Probabil că rezervele de energie i s-au epuizat

de multe milenii, singura fărâmă păstrată, cu o înțelepciune înscrisă și ea în programele inițiale fiind aceea care i-a permis să-și deschidă carcasa. Fără energie, deci fără lumină și căldură, la care a renunțat în prima instanță, apoi fără posibilitatea de a mai pregăti hrana numeroșilor ei pensionari, nava a murit încet-încet, odată cu ei. Au rămas totuși și unii supraviețuitori, fiindcă viața are această minunată însușire, de a se adapta condițiilor celor mai vitrege, dacă, bineînțeles, ele survin suficient de încet încât să îngăduie adaptarea. S-a format, desigur, un biotop unde supraviețuiește un sistem biologic cu circuit închis: produsele reziduale ale unor grupuri de organisme servesc drept hrană altui grup și invers. Sistemul poate funcționa vreme foarte îndelungată, la nivelul unor viețuitoare cu structură nu prea complexă. Bioundele acestor vietăți le-am recepționat noi în instalația de lângă București și grație lor am ajuns la această uluitoare descoperire."

Tata ridică brațele, cu un gest hazliu și dezarmant. „Dragii mei Ștefan și Dinu, stimați colaboratori! Știu că mă urmăriți tot timpul; din fericire, tehnica asta complicată pe care suntem nevoiți să o folosim împiedică zâmbetele voastre compătimitoare să ajungă la mine; vă mulțumesc că vă abțineți de la comentariile ironice, firești la auzul unor atare ipoteze cu iz puternic de elucubrație. Nu, vă rog, nici un cuvânt! Dacă voi avea neșansa să fiu infirmat tocmai acum, când mi se pare că am găsit cheia de interpretare a misiunii acestei misterioase astronave extraterestre, vă conjur, în numele obiectivității științifice, să nu distrugeți înregistrarea. Poate constitui măcar un mediocru subiect de roman, dacă mă voi hotărî, după pensie, să mă consacru literaturii."

Face un semn de bun rămas, se apropie de platforma plutitoare și iese din câmpul camerei de luat vederi.

– Ai văzut ce-a întors-o din condei? exclamă admirativ doctorul. Mare diplomat! Se preface cuprins de modestie, gata să-și renege oricând ipotezele, să le minimalizeze valoarea. Dar, dacă le-ar critica cineva, s-ar bate pentru ele până în pânzele albe. Îmi place! Uite așa vorbea și când ne ținea un curs special la medicină. Era preferatul tuturor studenților. Fericit trebuie să mai fii cu un tată ca el!

– Fericit... Doar că eu nu sunt tata. Ia zi, n-a avut nici o greșeală în argumentația asta fără cusur?

— Ba da! confirmă Doc. Însă o greșeală de bun augur, dacă-i pot spune astfel. Ai să înțelegi imediat.

Pe ecran se înșiră lungi coridoare pustii, străbătute de tata cu pas domol, cu opriri dese pe la intersecții, când consultă busola și își consemnează traseul pe un plan. „Mă rotesc în cerc. Culoarul ăsta, o cale principală, după cum l-ar arăta dimensiunile, înconjoară ceva, bănuiesc că un șir de încăperi pe care le alimenta odinioară cu energie. Mă îngrijorează lipsa altor vestigii de animale; frumos ar fi să mi se prăbușească teoriile atât de curând!"

Bocăne cu tălpile în pardoseală, ridicând perdele de praf diafan, care scânteiază în conul proiectoarelor cu infraroșii. Pare un robot-jucărie, dintre cei puși în mișcare de un arc învârtit cu cheia și care repetă la nesfârșit două-

trei gesturi stereotipe: un pas, o înclinare, o întoarcere. „După măsură lori, nucleul central trebuie să aibă raza cam de un kilometru. Înălțimea n-am cum să i-o determin deocamdată, dar văd că trecerile laterale urcă și coboară pe rând, deci mai există cel puțin un nivel superior și unul inferior al acestui culoar principal. Și ca să nu mă mai joc cu nervii voștri, vă voi mărturisi că sper ca, în zona asta, largă de doi kilometri, să descopăr leagănul viețuitoarelor. Am niște indici foarte grăitori pe care, dacă ați privit datele transmise de aparatele de măsuri, i-ați sesizat și voi – crește umiditatea, iar analizorul biologic îmi comunică prezența unor microorganisme. Evident, formele de viață actuală și ce schelete s-au mai fi păstrat nu reflectă decât foarte vag sau deloc înfățișarea plantelor și animalelor originare. Ele trebuie să fi semănat în general cu flora și fauna terestre, judecând după dihania din coridor. Se vehiculau pe vremuri niște teorii despre identitatea de structură anatomică a ființelor raționale din tot universul, dar eu unul le consider curată pierdere de vreme, manifestări copilărești ale antropocentrismului nostru obișnuit, mostră de provincialism la scară cosmică. Ar avea haz acuma să constat că mă înșel, cel puțin în cazul de față, și cam la constatarea asta îmi pare că o să ajung."

O nouă tăietură de montaj. Locul și timpul înregistrării se schimbă. Tata se află în colțul unei cabine joase și foarte întinse, de fapt pe pragul unui alt tunel care mărginește în lung cabina; peretele dintre cele două încăperi a fost secționat pe o distanță de vreo treizeci de metri și o înălțime cam de cinci, iar bucata desprinsă din el și montată cu niște pârghii în podea se putea ridica și coborî, ca un soi de basculă. Împrejurul instalației, evident confecționate ad-hoc, au rămas neclintiți, în pană de energie, câțiva roboți ca niște păianjeni. Bascula este coborâtă la nivelul pardoselii, lăsând deschisă calea spre cabina cea mare, unde zac îngrămădite haotic mii de schelete de cele mai diverse forme și dimensiuni, amestecate unele cu altele, în poziții grotești.

„Iată imaginea cea mai impresionantă a tragediei petrecute aici. Era nevoie de un cimitir, pentru că descompunerea cadavrelor în locurile unde le surprinsese moartea provoca molime și punea în pericol toată suflarea de pe navă. La concluzia asta au ajuns automatele care au improvizat aici un fel de crematoriu. Așezau cadavrele pe trapă, apoi le împingeau dincolo și le ardeau. Mă miram de ce nu mai găsesc resturi de animale. Monstrul din primul coridor a pierit când automatele ieșiseră din funcție și n-a mai avut cine să-l târască la cimitir. Cumplită priveliște! Și mai cumplită drama necunoscuților care au abandonat racheta; vă dați seama că trebuie să fi pierit și ei undeva, în aer, altfel nu lăsau la voia întâmplării tocmai ce încercaseră cu atâtea strădanii să salveze. Iar roboții au luptat singuri, atâtea mii de ani, să mențină și să prelungească viața, așteptându-și zadarnic stăpânii. Gândiți-vă ce lucru absolut impresionant: în vreme ce, la câteva sute de metri distanță, se afla o lume clocotind de vigoare, cu mii și mii de specii luxuriante, într-o explozie de formași culori, care mai de care mai frumoase, mai vioaie, mai pline de putere și unde inteligența, în sensul superior al cuvântului, abia se năștea,

croindu-şi anevoie drum către suprafaţă, prin nenumărate înfrângeri, cotituri, retrageri, ezitări, sfârşituri şi începuturi, aici produsele unei inteligenţe cu mult mai avansate, se chinuiau, vitregite de condiţii, dar cu o încăpăţânare similară, în aceeaşi măsură eroică şi de nestăvilit, să păstreze în spaţiul lor, redus la câţiva kilometri pătraţi, o lume tot mai firavă, mai plină de aberaţii, de monştri neputincioşi, sortită finalmente să se stingă. Pe când strămoşii noştri pictau bizoni, gazele şi cai în Tassili, la Altamira şi Lascaux, aici o namilă infirmă, grea de zeci de tone, înfometată şi oarbă, urlând neauzită de nimeni, smulgea fiecare şurub din coridorul ce-i servise drept bârlog, în speranţa că va mai găsi tubul pe unde sute de generaţii înaintea ei îşi primiseră hrana. Când sumerienii scriau poeme pe tăbliţe de lut, nava care a călătorit atâţia ani-lumină ca să-şi afle sfârşitul la noi îşi încheia fără glorie agonia; Ghilgameş, căutându-şi prietenul în Lumea subpământeană a morţii ar fi ajuns aici în locul cel mai potrivit. Când Macedon, celălalt Alexandru, care împarte cu mine gloria posterităţii, statornicea primul mare imperiu cunoscut în istorie, piesa extraterestră se terminase definitiv şi teatrul se golise de ultimii spectatori; pe scenă şi în loji. În fosa orchestrei şi în foaiere mişunau numai şobolanii; prin ferestrele sparte, în dosul draperiilor de catifea îşi făcuse culcuş liliecii, păianjenii cuibăreau prin ungherele întunecoase, gândacii mişunau pe scările de marmură şi frescele mucegăite, carii rodeau palisandrul fotoliilor de rangul întâi... Vă place stilul meu, nu? Am să meditez mai serios la povestea cu pensia şi literatura. Deocamdată, să lăsăm morţii cu morţii, cum se zice şi să căutăm pe cei vii. La urma urmei, şobolanii, carii, gândacii şi ceilalţi sunt şi ei reprezentanţii unor specii cu deplină îndreptăţire la existenţă!” Iarăşi tăietură de montaj. Pe dinaintea camerei de luat vederi defilează cu mare încetineală un desiş impresionant de plante sau animale agăţătoare, parcă nişte liane, unele perfect drepte şi verticale, ca tot atâtea fire cu plumb, altele, ceva mai subţiri, răsucite în spirală, asemeni serpentinelor de bal, ori atârnând în zigzaguri moi, legănându-se în adierea unui curent de aer ce străbate această bizară junglă subpământeană. În difuzor, peste bâzâitul molcom al platformei pe pernă de aer se aud două feluri de zgomote ce se suprapun continuu, dar pot fi lesne deosebite unul de altul: un susur slab, de minge care se dezumflă şi un şir de pocnituri uşoare, ca notele unui xilofon, nouă la număr, împărţite în trei grupe, de pătrimi şi optimi, alcătuind o mereu reluată melodie: si-si, si-si, si-si-si-si-mi. După câteva minute de investigaţie tăcută, răsună şi un clipocit supărător, produs parcă de paşii prudenţi ai cuiva într-un strat de noroi. Din nou camera se plimbă de-a lungul peretelui de liane, sub un alt unghi, şi din nou clefăitul paşilor – trebuie să fie tata, care se deplasează cu băgare de seamă la marginea unui fel de mlaştină. „Trei lucruri de reţinut. Primo: foşnetul acesta abia auzit provine de la condensarea vaporilor unui lichid care joacă rolul apei noastre; dizolvă adică săruri concentrate în partea superioară a lianelor drepte şi le transportă pe lianele spiralate care le asimilează, le prefac în materiei nutritivă, consumă o parte din aceasta iar prisosul îl lasă să curgă în supa organică de jos, unde umblu eu,

făcând atâta zgomot. Supa acoperă un mâl adunat din resturi de liane putrezite, unde se simt în largul lor nişte microorganisme. Ele prelucrează a doua oară hrana produsă de spirale, o combină cu tot soiul de substanţe rezultate din descompunere şi o pun la dispoziţia lianelor drepte, care o sorb prin rădăcini, îşi duc zilele cu ea şi elimină reziduurile prin capătul de sus, sub formă de săruri. Secundo: e vorba de un sistem ecologic închis, aşa cum bănuiam, care funcţionează impecabil, poate de zeci de milenii, cam de când roboţii au încetat să mai amestece şi aici bunele lor intenţii şi au lăsat natura să lucreze după legile ei. Mecanismul ploii, realizat de această extraordinar de inventivă natură e o capodoperă de inginerie meteorologică. Temperatura apei unde activează bacteriile e mai mare cu numărul de grade strict necesar ca să producă evaporarea în condiţiile presiunii de aici. Lianele, la capătul superior, sunt mai reci cu exact numărul de grade care produce condensarea; din diferenţa de temperatură ia naştere o firavă adiere de vânt canalizată pe direcţii absolut determinate, de sus în jos prin exteriorul aglomerării de liane şi invers prin interior, ca un fel de fântână arteziană formată din aer şi atât de sensibilă, încât sunt aproape sigur că prezenţa mea aici a şi dereglat-o. Tertio: cântecelul de copii care ajunge la microfoane dinspre această junglă delicată nu semnalează în nici un caz prezenţa unor descendenţi de vârstă fragedă ai necunoscuţilor. E numai un rezultat al mişcării masei de vapori, dacă vreţi tictacul unui ceasornic sau, şi mai bine, strigătul paznicilor din burgurile medievale: a bătut miezul nopţii, dormiţi în pace, concetăţeni, pretutindeni e linişte!”

– Dar n-a fost linişte prea multă vreme! comentează Doc, întrerupând proiecţia. Reflectoarele folosite de noi pentru a vedea pe întuneric – culmea ironiei! ca să nu-i stânjenim pe locatarii din navă – produceau radiaţii infraroşii, cu alte cuvinte căldură. Curenţii de aer s-au tulburat şi echilibrul ecologic al mlaştinii s-a rupt, chiar în timp ce vorbea profesorul. Când am intrat şi noi acolo, la vreo săptămână mai târziu, n-am mai găsit decât o încăpere goală. Lianele muriseră, iar mlaştina, prefăcută într-o soluţie de acizi puternic corosivi, atacase planşeul metalic, îl străpunsese până în partea cealaltă şi scurgea în şuvoaie de noroi peste un grup de instalaţii ale motoarelor principale. La ora asta nu mai există în toată nava măcar o bacterie vie. I-a fost dat tocmai profesorului, un atât de înverşunat ecolog, să ucidă ultimele licăriri de viaţă extraterestră.

– Poate, oricum, nu supravieţuiau la infinit.

– Poate. Cine ştie dacă aşa n-a fost chiar mai bine – lumea de acolo era un posibil focar de infecţie pentru organismele terestre, în ciuda precauţiilor pe care le-am fi luat; şi ştii ce-ar însemna contaminarea cu un virus de natură necunoscută şi compatibil cu structurile hidrogen-carbon de la baza chimismului nostru celular: distrugerea vieţii la scară planetară. Din cauza asta am şi întreprins, după salvarea profesorului, încă o singură expediţie pe navă, după care, sterilizând totul în vreo zece rânduri, după metodele de protecţie utilizate în ingineria genetică – deşi detectoarele indicau limpede că

nu mai există nici măcar fragmente de compuși organici activi – am betonat puțul de acces și am înmormântat astfel racheta a doua oară, acum definitiv.

– Un sfârșit fără glorie. Ca să-l citez pe tata.

– Singurul posibil în situația de față. Altfel am fi devenit asasini cu premeditare. Ți-am mai spus: cercetarea modernă, mai ales cea de vârf, în fizică, biologie, chimie și altele manipulează cunoștințe, materiale și forțe care, insuficient controlate și stăpânite pot produce catastrofe ireversibile. Cu atât mai de condamnat sunt cei ce folosesc toate astea în scopuri militare.

Doc soarbe zgomotos ultima înghițitură de cafea și rămâne cu ceașca strânsă în palme.

– Ai obosit? îl întreb.

– Puțin. Dar tu?

– Deloc. Deși m-am sculat atât de devreme azi-dimineață.

– Nu ți-e foame?

– Parcă a început un pic.

– E bine. Ai să mănânci, cum terminăm proiecția; nu mai avem mult. Pe urmă te culci. O să dormi adânc, să te odihnești pe deplin. Între timp, eu intru în legătură cu profesorul – acolo au și început de ieri ultimele pregătiri pentru aducerea ta – și când el dă semnalul de transfer, pfuit! Te expediem ca pe o scrisoare prin poșta pneumatică.

– Adică?

– Toate la vremea lor! Cine întreabă multe, îmbătrânește repede. Nu ești curios mai degrabă să afli ce-a descoperit tatăl tău în navă?

– Și cum a făcut o greșeală fericită.

– Tot nu-l ierți pentru ea?

– Dimpotrivă, îl iubesc! Fiindcă nu mai seamănă a semizeu.

– Asta era? Atunci, pentru accident trebuie să-l adori.

– Nu fi rău, Doc! Ai înțeles bine ce vreau să spun.

– Am înțeles. Nu te mai necăji și tu din orice!

„Cald, cald, cald! Știți jocul acela de copii care se cheamă cald și rece. Sunt pe aproape de ascunzătoare, acuși-acuși o să fie fierbinte, o să frigă! Deși, în realitate, pe aici domnea odată gerul spațiului cosmic, adică zero absolut.”

O uzină în toată regula, cu agregatele dispuse într-un vast amfiteatru și intrările apărate cândva de două rânduri de uși blindate, cu dispozitive de închidere etanșă se întinde la picioarele talei, care a pătruns pe la nivelul superior și circulă încetinel pe un fel de pasarelă suspendată pe cabluri, ca o punte de pisică. De la înălțimea aceea de peste cincizeci de metri, cât a unui bloc cu cincisprezece etaje, camera de televiziune panoramează larg în incinta cu adevărat impresionantă; mașinile, ele însele de dimensiuni ciclopice, cântărind poate sute de tone fiecare, sunt majoritatea sucite în poziții nefirești, ici-colo răsturnate, scoțând prin carcasele rupte cioturi de țesături electronice foarte fine; pardoseala de sub postamentele lor e bombată, alcătuind o ridicătură aproape cât un delușor. Transfocatorul ne aduce un plan detaliu,

arătându-ne urmele unui incendiu care a ros adânc în masa de conductori, unii subțiri cât firul de păr, încastrați încă, pe alocuri. În rămășițe de materie izolantă.

Focul trebuie să fi ars multe zile, după stratul gros de funingine de pe pereți și a fost stins cu multă greutate; sute de păianjeni-roboți, ca aceia din pragul cimitirului improvizat, stau mărturie luptei îndârjite cu flăcările – în cleștii răsuciți de temperatura ca de furnal, unii mai țin frânturi de aparate care serviseră probabil la combaterea incendiului. Îndeosebi într-o parte, în dreapta amfiteatrului dezastrul a avut proporții catastrofale, și dârele de materii carbonizate arată că incendiul s-a propagat dintr-acolo și tot acolo a fost în puterea lui cea mai mare; patru sau cinci valuri succesive de topitură și cenuși, întărite ca lava pe conul unui vulcan, arată de câte ori a fost stins și a reizbucnit cu aceeași vigoare. Mânuită cu pricepere de tata, camera trece totul în revistă, urmărind cauze și efecte, pe rând, ca și cum ar filma după un scenariu regizoral bine pus la punct. Apoi ne oferă o imagine a peretelui frontal, care închide perimetrul format de amfiteatru.

În nenumărate locuri peretele a fost străpuns de găuri mari cu marginile zdrențuite, cum lasă proiectilele noastre când perforează un blindaj. Puntea de pisică pe unde circulă tata e paralelă cu el, așa că putem vedea, dincolo de rupturile ce ne trec pe dinainte, într-o mișcare de travling, un al doilea perete în spatele lui, și el sfâșiat de aceleași explozii și, în fine, un al treilea, în planul din fund, cu o structură în fagure; în dreptul spărturilor din cei doi pereți intermediari, fagurii respectivi, goi pe dinăuntru, seamănă cu niște guri de tun care a tras proiectile cu mult mai puternice decât cele destinate lor: topite, sfâșiate, diforme, seamănă cu ferestrele unor casc în ruină.

„Simt nevoia să mă așez nițel, ca să mă odihnesc. Umblu pe aici de circa treizeci și șase de ore și cred că am parcurs pe jos cam de două ori pe atâția kilometri, prin tot felul de coridoare, pasarele, cabine, scări și așa mai departe. Am ajuns la sanctuarul navei și la sfârșitul acestei călătorii, covârșitoare prin învățămintele ei. Câteva minute, cât îmi trag sufletul, o să vă povestesc ce cred că a fost ascuns și s-a petrecut aici cu multă, multă vreme în urmă. Ipoteza mea aproape fantasmagorică – dar numai în aparență, dragă Ștefan! – a căpătat ultima și cea mai importantă confirmare. Într-adevăr, dincolo de aceste două perdele de protecție care, din nenorocire, n-au rezistat căldurii uriașe degajate de incendiu, în fagurii aceia în majoritate explodați ca boabele de porumb puse în ceaun, când ne facem noi floricele, se aflau instalații criogenice, producătoare adică de frig la temperaturi foarte joase. Un imens congelator unde, în blocuri de gaze aduse în stare solidă, erau așezate cu grijă capsule având la interior dimensiunile unei cărți. În aceste casete pentru bijuterii, în micuțe compartimente cât gămăliile de ac, pe suporturi de catifea vișinie se odihneau cele mai teribile nestemate din univers: lănțișoare corespunzând ADN-ului din celulele noastre. La prima vedere, care de obicei e superficială, casetuțele păreau goale; un Ali Baba pătruns în peștera asta a comorilor și-ar fi scărpinat bărbuța și ar fi jurat pe atotputernicul Alah că toți

cei patruzeci de hoți și-au pierdut mințile: cum au ascuns ei în adâncul pământului o coșcogea casă de bani, servită de un oraș întreg de mașini și aparate, ca să țină în ea nimic? Dar, cu un microscop electronic, vrednicul detectiv de pe vremea Șeherazadei ar fi văzut în casetuțe și pe catifeluțe niște bastonașe puse cap la cap. mai lunguiețe și mai scurtuțe, mai înclinate la dreapta și mai la stângă, bastonașe pe care scrie într-un alt alfabet decât cel arab, cuvinte care, strânse în volume, cu greu ar încăpea într-un mare raft de bibliotecă. Scrie adică, până în cele mai mici amănunte ce fel de ființă ia naștere dacă bastonașele cu pricina ajung în condiții prielnice. Dacă va fi, de pildă, o iarbă sau o scoică din fundul mării, iar atunci, dintre sutele și sutele de feluri de scoici, care anume va fi soiul ei, dacă va fi sau nu în stare să facă perle, ori dacă va fi bună de mâncat; sau dacă va fi pasăre, sau cămilă, ori scarabeul sacru al egiptenilor, ori un om, iar în cazul acela dacă va fi cumva chel, cu urechile clăpăuge și degetul mijlociu de la picior mai lung decât degetul mare; sau, de ce nu, o fată mlădioasă ca trestia, cu mijlocul tras ca prin inel, cu ochi albaștri și părul mătăsos, ori cu ochii negri și pârul mai aspru. Iar amănuntele astea sunt un moft față de alte învățături din biblioteca invizibilă cu ochiul liber; învățături mulțumită cărora ne naștem și trăim în alcătuirile care ne-au fost date... De ce vă spun toate astea, ca și când voi nu le-ați ști? Pesemne pentru părerea de rău după comoara risipită aici. Ce n-a distrus focul, au recuperat automatele și, bietele de ele, au condus spre degenerare. Deci tot pierdere se cheamă că a fost.”

Imaginile, până acum încremenite, își reiau mersul pe ecran.

„Lucrurile se vor fi întâmplat cam așa: în aula săli amfiteatrul de jos erau instalațiile construite ca să aprovizioneze cu energie întreaga navă, inclusiv criogeneratoarele; evident, în fiece fagure se afla un agregat frigorific independent de celelalte, e o măsură elementară de siguranță. Asemenea măsuri de siguranță trebuie să se fi prevăzut multe și pentru toate cazurile posibile, inclusiv incendiul – dovadă perdelele metalice de protecție. Vă repet însă, ca și ieri, că un singur element a lipsit din calcul: abandonarea navei de către necunoscuți. Mileniile de detenție subterană nu puteau rămâne fără urmări. O mișcare tectonică mai violentă – și iată rezultatul. Învelișul exterior al navei a rezistat, era elastic, contracara presiunea externă, dar în interior jocurile n-au mai fost aceleași. E și cauza pentru care focul a produs atâtea ravagii; fiindcă sistemele automate de stingere au devenit inexistente în acele împrejurări, când n-au mai intrat în funcțiune. Iar roboții mare lucru nu puteau face, devreme ce flăcările au izbucnit de atâtea și atâtea ori. Fără îndoială, materialul ardea în absența oxigenului; ușile blindate de acces vor fi fost închise de la prima alarmă, însă în zadar. Va să zică, o temperatură de mii de grade. Cortinele protectoare se încing la roșu, deși, dacă nu s-au topit trebuie să fi fost răcite în permanență, într-un fel sau altul. Căldura se comunică la faguri, unde se află containere din oțeluri extradure, vârâte în blocuri de gaze înghețate. Excelentă combinație pentru niște artileriști din benzile desenate cu tematică science-fiction. Fierbințeala din afară, adăugată opririi instalațiilor

frigorifice determină gazele să ajungă în stare... gazoasă și astfel să-și mărească volumul de mii de ori; să ne mirăm de ce containerele cu ADN-uri au străpuns pereții de protecție cu dificultatea întâmpinată, la circ, de un leu care trece printr-un cerc de hârtie?" Altă secvență a înregistrării: în spatele cortinelor metalice, pe culoarul care le desparte de peretele în fagure. Sute de căsuțe hexagonale la stânga, la dreapta, în sus și în jos – aproape că aștept să aud bâzâitul albinelor. În locul lui, doar pașii tatei, cu ecouri prelungi, răsfrânți parcă de însăși tăcerea de moarte. Faguri explodați; alții, puțini, deschiși de automate, alții ferecați pe vecie, cu trapele strâmbe, scofâlcite de căldură – de ce n-au sărit și ei în aer, sau mai exact de ce n-a sărit aerul din ei, rămâne un mister – pesemne și artileriștii din comics-uri mai ratează câte un proiectil, ba chiar mai multe. Ici-colo câte un păianjen metalic sfârtecat de obuzele reactive ale acestei baterii de lansatoare de rachete cu ADN arată graba cu care se opera la salvarea containerelor.

„Bineînțeles că nu toate casetele scoase întregi din fagurii lor își păstrează materialul biologic intact, iar pe de altă parte, în procesul decongelării ADN-urilor și al creării plantelor și animalelor respective trebuie să fi apărut extrem de numeroase accidente, eșecuri, erori; bănuiesc chiar că în decursul acestor proceduri de o infinită delicatețe și pentru care nu aveau aptitudini din însăși construcția lor, roboții au comis adevărate masacre, la scară ultramicroscopică, dar păstrând proporțiile de holocaust. Probabil că mulți dintre indivizii aduși de ei la viață au avut tare biologice și fiziologice din pornire, ceea ce trebuie să fi condus, mai devreme sau mai târziu, la neputința de a lăsa urmași. Problema suprapopulării nu s-a pus, mi se pare, niciodată pe navă, iar dintre miile de specii de viețuitoare ale căror semințe se aflau în containere abia dacă vor fi văzut lumina zilei – deși numai zi nu era aici – vreo câteva sute."

Un unghi în racursi, cum zic cineaștii (Vlad se grozăvește cu asemenea termeni, de când e membru al cineclubului de sector), adică o imagine văzută de jos în sus a băncii care adăpostea fabulosul tezaur biologic dă impresia unui Empire State Building devastat de un bombardament năprasnic și rămas doar cu fațada în care se deschid, întunecate, cadrele goale ale ferestrelor. De fapt, în raport cu populațiile conservate aici, colosalul zgârie-nori new-yorkez ar fi fost un simplu mușuroi de furnici față cu un munte. Câte sute de miliarde de indivizi, reduși la sâmburele primordial al ființei lor, trebuie să-și fi aflat adăpostul în spatele acestei fațade?

Tata urcă panta abruptă a unui plan înclinat, împingând anevoie platforma cu materiale; se află de partea cealaltă a peretelui-fagure, fiindcă în dreapta se ghicește structura acestuia, ascunsă într-un păienjeniș de conducte și cabluri, prins la rândul lui într-o izolație odinioară compactă și acum sfârtecată pretutindeni de aceleași explozii și dezvelind firele și țevile pe care le protejase. „Mă întreb dacă necunoscuții n-au închis în acest formidabil tezaur propriile lor tipare genetice. Dacă n-au prezervat de la fiecare dintre semenii sănătoși și tineri câteva sute de celule – probabil de ale pielii, era cel mai

comod, deși, din oricare parte a corpului ar fi provenit, sub raportul reproducerii prin donare, celulele aveau valoare egală – și dacă, în adevărate uzine ale biochimiei, nu le-au extras lanțurile de ADN pe care apoi să le conserve în containerele de oțel. Drept să vă spun; m-ar fi mirat să procedez altfel, pentru că nu văd rostul salvării și transplantării biosferei unei planete fără reprezentanții speciei raționale. Aș zice mai degrabă că fiecare container adăpostea în sertărașele lui absolut toate speciile lumii vii, începând cu bacteriile cele mai umile (dacă va fi existând o astfel de clasificare a organismelor) și terminând cu omul; așa încât, ca o semănătoare astrală, nava ar fi putut întreprinde prin Galaxie un periplu de zeci de milenii-lumină, aruncând, pe fiecare corp ceresc potrivit, câte o asemenea capsulă, suficientă pentru ca din ea să se nască o lume cu toate ale sale. Frumos bombardament biologic, nu? Splendidă misiune de luptă! Dar n-au mai apucat s-o îndeplinească. În firidele goale, printre mașinăriile arse și-au găsit sfârșitul mii și mii de viitori Einstein, Shakespeare, Coandă, Michelangelo, Curie, Mendeleev... Închipuiți-vă câtă știință, tehnică și artă, ce culmi ne”bănuite ale civilizației și culturii ar fi ieșit din mințile și mâinile lor după un milion de ani, după cinci sau zece mii de generații succesive, de cuceriri fundamentale ale cunoașterii. Mă sperii, dragii mei! Mă sperii singur, doar când mă gândesc! Ce mare păcat că n-a mai rămas barem un container întreg! Ce pierdere ireparabilă! Mă plimb prin acest loc hărăzit a fi leagăn al vieții și ajuns, prin vitregia împrejurărilor, un simplu cavou; mă plimb cu moartea în suflet, de parcă eu însumi, Alexandru Andreescu, aș fi suferit pierderea asta – și, fără exagerare, chiar așa e, devreme ce și eu sunt o ființă vie, pe deasupra dotată cu puterea de a înțelege prețul inestimabil al miracolului din care noi, ca și necunoscuții ne-am născut. Priviți cum, fără urmași, s-au stins vlăstarele unui neam dăruit cu toate bunurile și virtuțile ce și le-ar putea oricine dori; casa lui a rămas pustie, în bătaia vântului de restriște și nu-i mai folosesc la nimic lucrurile de preț adunate din tată în fiu de-a lungul veacurilor, nici frumusețea și cumințenia femeilor sale, nici vitejia și înțelepciunea bărbaților; și cum, în lipsa celor care să ia pildă de la dânșii și a celor care să-i laude și să le păstreze amintirile peste vreme, zădărnicia și-a întins umbra peste viețile exemplare și peste agoniseala lor... Iertați-mă! Încerc să-mi ironizez sentimentele, ca să le ascund de voi, dar nu pot. Sunt tulburat peste fire și sper că mă înțelegeți.”

Glasul îi tremură cum nu cred să-l mai fi auzit vreodată.

– Aici a fost greșeala lui? întreb sfios, cu o undă de speranță în suflet.

– Ai ghicit! exclamă Doc, cu o uimire și o bucurie exagerate, dovadă că, deși a văzut înregistrarea de atâtea ori, trăiește și el, din nou, emoția tatei.

Urcușul camerei de luat vederi continuă, neîntrerupt, mereu același, ca și când planul înclinat, ca un suitor de mină, l-ar conduce pe tata dincolo de navă, prin straturile de roci înconjurătoare și prin apa mării, până la suprafață. „Nu-mi cereți să vă mai povestesc în detaliu ce presupun că s-a întâmplat cu oamenii treziți la viață de roboți. Ce se poate întâmpla cu orice copil crescut

în afara oricărui mediu cultural şi de civilizaţie? Devine o brută lipsită de grai şi de inteligenţă, lipsită din păcate şi de instinctele proprii animalelor, fiindcă strămoşii lui, trăind în colectivităţi conduse de alte criterii ale supravieţuirii, au pierdut de mult aceste instincte. Îi rămâne, din naştere, numai o mare disponibilitate pentru a învăţa, e modul nostru specific de adaptare, dar pe navă copiii n-au avut ce şi de la cine să înveţe; astfel încât, adunând toate împrejurările care îi defavorizau şi punându-le în balanţă cu şansele lor de a deveni stăpânii lumii de aici, vă daţi seama că nu trebuie să ne facem iluzii – oamenii, dacă e să-i numim aşa, vor fi pierit cel dintâi, în accidente, din lipsă de urmaşi sau printr-o rapidă şi inevitabilă degenerare. Nici un tribunal, pentru vreo culpă capitală, nici un răzbunător nebun de durere n-ar fi născocit o pedeapsă mai cumplită decât ce s-a petrecut pe nava asta abandonată – şi dacă din vina unui om, a unor oameni s-a ajuns aici, ei sunt, într-adevăr, de neiertat.
”

– Inspirate cuvinte, ce zici? comentează Doc. Îţi repet, pe atunci nu ştiam nimic de planeta stelei Deneb şi de războiul care a pustiit-o.

„Atenţie! strigă tata, atât de puternic, încât şi doctorul, avizat cum e, tresare odată cu mine. Atenţie, Dinu, Ştefan, colegi specialişti! Am impresia că am făcut o greşeală!... Priviţi! Poate nu e încă totul pierdut. Poate...”

Tulburarea îl gâtuie. Cu gesturi febrile manevrează camera de televiziune; imaginea alunecă dezordonat, apoi, în fine, se stabilizează: printre firele şi ţevile răsucite haotic s-au aprins, pâlpâind, trei-patru luminiţe, şi pâlpâirile sunt însoţite de scurte fluierături pătrunzătoare, aproape de limita trecerii în ultrasunete. Un mecanism încearcă anevoie să se pună în funcţiune, şi tot nu reuşeşte, şi tot o ia de la capăt. Şuierele se repetă dintr-o nouă direcţie, apoi din alta şi încă una; tata se răsuceşte încolo şi încoace, probabil să le identifice locul de proveniență, dar costumul de scafandru îl deranjează vizibil; oricum, după modul în care se suprapun, semnalele sonore se pare să fie emise de patru surse distincte, dar luminile însoţitoare, cu excepţia celor din apropierea tatei, nu se aprind, ori nu pot fi sesizate în încâlceala de conducte şi conductori.

„M-am prostit tocmai la bătrâneţe! Erori copilăreşti... Şi mai făceam pe savantul... Bineînţeles că necunoscuţii au luat măsuri de siguranţă ca să-şi protejeze comoara! Şi, printre ele, cea mai însemnată era blocarea seifurilor cu un cifru indescifrabil – permiteţi-mi butada! Nicicând roboţii n-ar fi deschis aceste miniaturale camere blindate, dacă incendiul nu le avaria. Şi întâmplarea, în sfârşit, în sfârşit favorabilă, măcar o dată, a făcut pare-mi-se, ca vreo patru faguri să scape neatinşi, deci să rămână închişi, deci cu instalaţiile criogenice în funcţiune, alimentate – ca şi sistemul de deschidere a carcasei – de o ultimă sursă energetică încă neepuizată, sau dispun măcar de straturile termoizolante intacte, sau... Nu ştiu, nu mai ştiu ce fac şi ce spun! Veniţi repede încoace, în toată graba, cu ce ajutoare puteţi lua de la suprafaţă! Cheia cifrului e prezenţa în apropiere a fiinţelor omeneşti. Senzori ultrasofisticaţi m-au cercetat în vreme ce eu, ignorantul, îmi închipuiam că

sunt singurul care cercetează pe aici și deplângeam moartea navei; m-au investigat, mi-au recunoscut calitatea de ființă rațională – poate după aparatele pe care le folosesc, ori după comportament, ori structură anatomică, poate, și mai probabil, după biounde și acuma, uite, deschid fagurii, și eu nu sunt în stare să mă descurc, singur nu pot... Ce prostie am făcut alungându-vă înapoi în ecluză! Ștefan, auzi, auziți?" Ștefan: „Am pornit spre tine, profesore! La suprafață s-a dat alarma." Dinu: „ Venim în toată graba! Ar fi bine să te îndepărtezi de acolo, altfel un accident..." Tata: „Nu slujește la nimic să fug. Procesul s-a pornit și e ireversibil. Fagurii n-au să se mai poată închide, ansamblul cibernetic și mecanic în totalitatea lui trebuie să fi fost afectat de stricăciuni și de timp, o minune l-a ținut în viață, dar nu și pe deplin sănătos..."

Doctorul se ridică și-și reia plimbarea prin încăpere, știind ce are să urmeze și anticipându-și propriile emoții. După câteva clipe, un pocnet și un șuierat de alt soi se aud în difuzoare; parcă o imensă anvelopă, umflată la douăzeci de atmosfere a dat peste un piron înfipt în șosea, a explodat și se golește vertiginos de aer; numai că, pe măsură ce se dezumflă, presiunea dinăuntrul ei crește în ritm cu mult mai rapid, și astfel șuierul ia proporții nebănuite, se preface într-un muget ca de sirenă, își sporește și mai mult intensitatea, microfonul pare așezat pe craterul unui vulcan în plină erupție a aburilor supraîncălziți și cenușilor premergătoare lavei; tata se precipită într-o direcție necunoscută, agață fără voie camera de luat vederi și o răstoarnă, în imagine apare norul unui jet de gaze țâșnind cu o violență de nedescris din țevăria peretelui cu faguri și răcind aerul înconjurător și condensând vaporii din el, prefăcându-i în cristale de gheață – dar abia apuc să discern aceste câteva detalii, când o bubuitură de proporțiile unui trăsnet mă asurzește; după care, un strigăt, prin comparație abia distinct, îmi dă de veste că tata a căzut victimă accidentului... Videobanda, ajunsă la capăt, se oprește automat.

– Înțelegi cum a fost? face doctorul, plimbându-se fără încetare. Cu un rest de energie și o frântură de program intacte, automatele au început să deschidă fagurii, uitând sau ignorând orice precauție dictată de schimbarea condițiilor din navă. Profesorul avusese și acum dreptate: containerele erau ascunse în capsule criogenice, în blocuri de gaze răcite până la solidificate. În contact direct cu aerul cald dimprejur, doi din cei patru faguri au explodat și, neîndoielnic, ceilalți ar fi avut aceeași soartă, dacă mecanismele respectivelor trape nu s-ar fi dereglat, așa încât după deblocare acestea să rămână totuși închise.

– Și tata?

– A scăpat ca prin urechile acului. Nu containerele-proiectile l-au atins – ele au țâșnit de cealaltă parte a peretelui, spre hala unde pe vremuri s-a produs incendiul. Gazele ejectate înapoi, ca de niște veritabile rachete l-au apucat în vârtejul lor și l-au azvârlit de pe puntea unde se afla, așa cum un tornado ar răsuci și ar arunca în gol un pai. A căzut la vreo câteva zeci de metri depărtare; din fericire, suflul, așternut sub el ca o pernă pneumatică, i-a

amortizat foarte mult prăbușirea, așa că nu sa-a ades decât cu o fractură de tibie și mai multe contuzii puternice; dar câteva straturi izolatoare ale costumului i s-au sfâșiat și a fost cât pe-aci să suporte o depresurizare care l-ar fi ucis, de bună seamă, înainte de a fi ajuns să respire atmosfera, pentru noi otrăvită, din interiorul navei.

– Ați mai salvat măcar ultimele două containere?

– Le-am salvat. O săptămână mai târziu, când am revenit în astronavă cu toate uneltele și aparatura necesare.

– Atunci germenii viețuitoarelor de pe planeta lui Deneb se află în două exemplare...

– Într-unul singur. Un container se degradase în timp, iar moleculele de ADN n-au mai putut fi reactivate. Jocul hazardului!... După zece mii de secole și după atâtea tragice întâmplări, speranța de viață a planetei s-a redus la o singură și irepetabilă șansă.

Mi se taie respirația, ca și ieri în restaurant, însă din cu totul alte pricini.

– Șansă, ai spus?

Mă ridic, tremurând ca un bolnav, pentru că am înțeles, am înțeles, în sfârșit, ce mi se va cere; în gândurile mele stăpânite până acum de neîncredere și de frică a izbucnit mult așteptata, revelatoarea lumină. Inima mi se zbate amarnic. Ochii lui Dinu parcă s-au aprins în orbitele adânci și întunecate.

– O șansă al cărei purtător vei fi tu. După revenirea la suprafață, l-am instalat pe profesor în camera asta, sub observația cea mai strictă, de teamă să nu fi venit în legătură cu vreunul din microorganismele de pe navă. Încă din prima zi, după ce și-a venit în fire, ne-a poruncit să-i aducem aici televizorul, apoi să punem în funcțiune antena din turn, pe emisie, cu maximum de intensitate. Prin intermediul unei căști de construcție specială, și-a cuplat creierul la antenă și a început să privească înregistrările.

– Ați lansat un semnal telepatic către toate lumile Galaxiei, prin care le dați de veste despre nava eșuată pe fundul Mării Negre.

– Și profesorul, ca un crainic, a „citit" acest mesaj, de nenumărate ori. Urmarea acestei idei salutare o știi: Alexandru Andreescu a fost, ori mai bine s-a lăsat răpit de locuitorii planetei lui Deneb. Și o dată ajuns acolo mi-a relatat mie, cel devenit agentul lui de legătură, despre războiul purtat odinioară de oameni, nu unii împotriva altora, ci de toți împotriva planetei și încununat cu o atât de cumplită victorie. Dar totodată mi-a spus că ar fi o posibilitate de scăpare pentru lumea acum ca și inexistentă de lângă Deneb.

– Germenii vieții, închiși în ultimul container.

– Germenii vieții, închiși în ultimul container! repetă Doc, mereu în șoaptă, fiindcă îmi dezvăluie o taină de mare preț, care îi tulbură sufletul numai rostind-o.

– Pe care am să-i duc cu mine, acolo! dau glas unei certitudini.

– Pe care ai să-i duci acolo, cu tine! mă îngână iar Doc, supus, cum repetă gradele inferioare ordinul comandanților; dar, bineînțeles, raporturile noastre sunt altele.

Îmi rotesc privirea prin cameră. Nimic nu amintește de șederea tatei aici. Înaintașul meu, infinit mai bun, mai inteligent, cu mai multă experiență, prietenul de zile frumoase și zile triste, ocrotitorul, născocitorul celor mai grozave jocuri, cel care m-a sprijinit și m-a îndemnat la fiecare pas...

– Te-ai speriat? mă iscodește Doc cu un zâmbet.

– Te înșeli, doctore! îi întorc zâmbetul. Doar îmi făceam niște socoteli. Și poți să te miri, dar rezultatul mi-a ieșit bine.

– Nu mă mir, pentru că nu m-am înșelat, puștiule! clatină el din cap, cu reproș glumeț. Am darul să-i miros da la distanță pe învingători...

– Chiar și când le atârnă de coadă câte o tinichea...

– ...Sub formă de corijență? Mai ales atunci!

11

Ora 17:23. Soarele se străduiește să-și facă apariția către asfințit, dar perdeaua de nori îl întunecă tocmai când e să-și arate chipul; parcă ar fi un actor chemat cu insistență la rampă și căruia mașiniștii îi joacă o festă de prost gust, închizând cortina îndată ce el e gata să iasă la vedere. Doc m-a așezat pe unul din fotoliile străvezii și mi-a pus pe măsuța străvezie o tavă nu mai puțin transparentă, pe care a aliniat câteva tuburi frumos colorate. Nu sunt mostrele unui magazin de cosmetice sau ale unei drogherii, ci un set de alimente concentrate din meniul obișnuit al astronauților.

– Ia și mănâncă, mă îndeamnă, nu le mai cerceta atâta. Și fii fericit că le ai; începând de mâine, cât timp vei sta la denebieni, o să te hrănești doar cu pastile.

Apuc un tub la întâmplare, îl desfac, îl duc la gură și îl strâng între degete; o pastă cu un gust nedefinit mi se împrăștie pe limbă și mă grăbesc să o înghit, fără prea multă încântare. Dinu începe să râdă, bine dispus.

– Asta vrea să spună că n-ai stofă de cosmonaut?

– Nici n-am! îi răspund, cu o umbră de ciudă.

– Vorbă să fie! replică el, netulburat. O meserie ca oricare alta, numai că tu nu dispui de timp ca s-o înveți.

– În schimb, o s-o practic! mormăi între două înghițituri.

– De! Asta-i viața! mă consolează Doc, cu o ridicare din umeri. Fii atent, să nu te lași impresionat peste măsură de știința și gradul de perfecțiune al celor de-acolo. Sunt cu mult înaintea noastră, fără îndoială, dar asta nu înseamnă...

– Adică erau. Până a început războiul! încerc să-l corectez.

– Nu! precizează el. Sunt. Milionul ăsta de ani n-a trecut zadarnic pentru ei. Gândirea a continuat să le funcționeze, ca să zic așa, deci să se dezvolte, să cucerească teritorii noi. Bineînțeles, aplicațiile practice sunt ca și inexistente; poți asemui lumea lor cu o corabie care transporta un tezaur prețios și care s-a scufundat – comoara crește, fiindcă mii de scoici perliere își duc viața și se înmulțesc necontenit în rămășițele epavei, dar bogățiile n-au nici o valoare,

câtă vreme continuă să zacă în întunericul apelor.

– Parcă nu te pricepeai la metafore.

– Îți repet vorbe de-ale profesorului. Când au prilejul să pună în mișcare forțe la îndemâna lor, mai exact a formei lor actuale, realizează lucruri uimitoare – cum e călătoria ce te așteaptă peste câteva ceasuri, cum o să fie redobândirea vechii lor înfățișări prin asimilarea grăunțelor de ADN, transportarea ta pe întinderile planetei în căutarea profesorului, cum vor fi și alte performanțe, necunoscute nouă. Dar, încă o dată, ăsta nu-i un motiv să-ți faci complexe. Nu ești un provincial ori un singuratic ajuns întâmplător în metropolă, nici o rudă săracă, dispusă la tot felul de umilințe din pricina nu știu cărei speranțe de câștig. Dimpotrivă! Să te porți cuviincios, dar demn, fără sfieli lipsite de rost. Faptul că ne aflăm pe altă treaptă de civilizație, nu înseamnă deloc că le suntem inferiori. Și pe urmă gândește-te că mergi acolo ca să aperi o eroare capitală săvârșită de ei înșiși, că ești, în toată puterea cuvântului, salvatorul lumii și al civilizației lor. Atunci trebuie, neapărat, ca în tot ce faci să te arăți la nivelul acestei misiuni. Ai impresia că te dăscălesc?

– Nu. Ne cunoaștem.

Parcă m-ar pregăti pentru plecare într-o tabără sportivă și mi-ar da în grijă apărarea culorilor școlii. Încep chiar să am ceea ce, în germană, se numește „frigurile călătoriei”, starea de neliniște bucuroasă și așteptare ce precede pornirea la un drum lung. Am colindat cu tata în multe locuri din țară, încă de când eram foarte mic; el e un drumeț pasionat, m-a dus de la peșterile din Apuseni și vulcanii noroioși de lângă Buzău până în minele din Maramureș și rezervația Deltei, de la muzeele arheologice ale Dobrogei la colecțiile de artă de la Sibiu și bibliotecile Iașului și ale Clujului, pline de cărți și documente rare, a vânat în tovărășia mea în pădurile cântate de Labiș și a pescuit în bălțile despre care scria Sadoveanu, am colectat împreună insecte mediteraneene din Banat și plante ciudate din lacurile termale ale Bihorului. Aș putea socoti că plec într-o asemenea plină de surprize drumeție, și cam asta trebuie să îmi și închipui, dacă în locul spaimei de necunoscut m-a cuprins familiara febră a călătoriilor de plăcere. Rămâne doar să-mi pregătesc rucsacul și să iau primul tramvai spre gară.

– N-o să faci prea mulți purici pe-acolo. Cam treizeci de ore, bioundele trimise de mine prin antenă sunt viguroase și foarte active. Biounde... Se poate spune mai direct și mai simplu: am să-ți trimit gândurile bune ale tuturor oamenilor de pe Pământ. Gândurile rele, pornirile primitive le filtrăm în uriașa strecurătoare a antenei și le trimitem să se scurgă în subteran.

Burnița, care încetase de vreo jumătate de oră, se pornește din nou Zugrăvind cu pârâiașe firave peretele rotund al calotei de cristal, E ca și cum ai vedea ploaia pe dinăuntru; priveliștile înconjurătoare își pierd conturul, un abur gri se lasă peste câmpie, dându-i aerul unei stampe de demult.

– — Ai să duci un bagaj cu tine. Rezerve de apă și hrană, un costum pentru profesor și prețioasa capsulă cu ADN-uri. În total, vreo cincisprezece kilograme, care acolo, unde forța gravitațională e ceva mai mare, vor cântări

cam douăzeci. Dar nu-ți face griji, vei fi transportat dintr-un loc într-altul pe un fel de platformă antigravifică, mulată după corpul tău, așa încât să nu simți greutatea bagajului.

– Cum ați trezit ADN-urile la viață?

– Foarte simpla: Încălzind treptat containerul până la temperatura mediului ambiant. N-a fost nevoie să-l deschidem; toate eșantioanele de ADN sunt plasate, de la bun început, în materie organică activă, aptă să se grupeze în jurul lor și să alcătuiască celule perfect normale și sănătoase, gata de înmulțire în orice moment. Un sistem ingenios le menține vii, furnizându-le substanțele necesare asimilației și eliminând reziduurile, așa încât timp de aproape o săptămână pot fi păstrate în container, fără nici un pericol de a muri ori a se degrada.

– Asta n-ați citit-o în cartea tehnică a capsulei!

– Nu, închipuie-ți! Ne-a transmis-o profesorul, după ce a ajuns lângă Deneb. Și am verificat reușita operației cu binecunoscutul captator de biounde.

Burnița se preface brusc în ploaie torențială și un tunet stingher se rostogolește undeva departe. Doc se reazemă de spătarul fotoliului, parcă l-ar fi lăsat puterile pe neașteptate.

– Primăvara... murmură și închide ochii. E semnul ei.

Mă opresc, în mână cu al treilea tub pe care tocmai mă pregăteam să-l deschid.

– Tot îți pare rău că n-oi fost tu ales?

– Aiurea! răspunde cu pleoapele tot închise, încercând să mă șocheze cu vulgaritatea cuvântului. Dar a uitat că vorbe de felul ăsta sunt obișnuite între băieții de vârsta mea. Aiurea! Mă gândesc doar că meritai să te bucuri nițel mai mult de copilărie... Oare totul, totdeauna, trebuie plătit?

Așez tubul pe tavă. Nu mai mi-e foame, nici nu mi-a fost cu adevărat. Îmi înmoi buzele în paharul cu apă – nu apă, ci o soluție concentrată de elemente hrănitoare. Orice ating, orice mă înconjoară e concentrat până la ultima esență: vorbele schimbate cu doctorul, costumul pe care-l port, sentimentele ce mă încearcă, apa timpului – umflându-se ca un val deasupra cascadei unde se va prăvăli odată cu mine, pulverizat în miriade de stropi aidoma ploii – concentrate mâncarea și băutura, concentrate răspunderea, grija. Răspunderea...

Dinu scoate un mormăit, poate un cuvânt rostit anume ca să nu-l înțeleg. Apoi se ridică repede, mânios pe el sau pe lume, se ridică, dispare în cameră, aud ușa deschizându-se și închizându-se cu un pocnet, pe urmă iar cum se deschide și iar cum se închide – și doctorul se întoarce cu mai multe pachete învelite în pânză și puse într-o sacoșă de plastic transparent, sudat pe toate părțile, fără îndoială steril. Așează sacoșa pe fotoliu, trece în spatele acestuia, își pune mâinile în șolduri, își desface picioarele, ca un căprar afurisit pus să facă instrucție cu recruții până va scoate untul din ei.

– Poftim! mârâie încântat, Zestrea ta. Sacul tău de campanie. Deschide-l.

Mă supun fără să crâcnesc. Îndată ce o ating, căutând un fermoar, o capsă ori alt mijloc de închidere, sacoșa se desface pe toate laturile, ca un geamantan din comediile mute. Pachetele stau însă adunate unul într-altul, ca lipite cu adeziv. Pun mâna pe cel de deasupra.

— Masca de oxigen! zice Dinu răstit. Desfă-o!

Trag de pachet, care se desprinde cu greu dintre celelalte și pe loc se desface ca și sacoșa, dând la iveală ceva ca o mască de gaze.

— O așezi peste capișonul costumului. Filtrul din dreptul nasului extrage oxigenul din atmosfera denebiană și ți-l servește numai bun de respirat. Funcționare garantată timp de două sute cincizeci de ore. La gură ai un bușon: acolo înșurubezi capsulele cu apă sau pilule alimentare, după dorință. Rezerva de apă și hrană pentru tine și profesor e calculată pe zece zile. O găsești în pachetul următor. Scoate-l și pe el și desfă-l!

Mă execut, ascultător. Pachetul e de fapt un sac de mărimea servietei mele de școlar; se desface doar la un capăt, pe unde văd două șiruri de flacoane albastre și roșii așezate perechi în buzunare alăturate.

– Capsulele roșii conțin pastile alimentare. Cele albastre, reactivi specifici, care transformă lichidul aflat în stare liberă pe planeta lui Deneb în apă de băut, cu amestec de concentrate tonice. Pachetul îl vei prinde, la vremea potrivită, pe șoldul drept, printr-o simplă apăsare pe țesătura costumului. Mai departe!

Urmează un pachet lunguieț și turtit, de formă trapezoidală. Într-o parte are trei discuri roșii, fosforescente.

– Pe ăsta nu-l deschizi acum, mă previne Doc, repede și cu asprime. La el vei umbla numai când profesorul o să-și recapete înfățișarea de pământean. Acolo e costumul lui complet, masca și rezervele de hrană și apă. Pachetul ți-l fixezi pe spate. Pentru asta, îl lipești mai întâi de peretele camerei, pe urmă te sprijini cu spatele de el. În sfârșit, ultimul obiect e containerul.

Îl iau prudent, cu ambele mâini. Cântărește vreo șapte-opt kilograme; îl țin cu efort și-l răsucesc binișor, să-l văd pe toate părțile. E turtit spre margini și mai gros la centru, ca un disc folosit în atletism, doar că, în loc să fie rotund, are o formă alungită, elipsoidală. E învelit într-o țesătură groasă și moale, ca pâsla; de o parte și de alta, învelișul are un fel de mânere între care e împletită o plasă rezistentă, dintr-un material negru, strălucitor – ai zice că e un pește într-un năvod croit anume pe măsura lui.

Pentru salvarea acestui obiect a fost trimisă la noi și a zăcut îngropată pe fundul mării, vreme de atâtea și atâtea mii de ani, nava cosmică făurită sub razele lui Deneb. Și mi-e dat tocmai mie să-l duc la destinație. Mie, urmașul unui hominid care, în noaptea când racheta amerizase deasupra platformei continentale dobrogene, spărgea, poate, un os cu o piatră culeasă din albia râului, într-un loc care, peste aproape o mie de milenii, avea să se cheme Gugiulești și într-un ținut care urma să se numească Oltenia; spărgea un os de cerb, îi scotea măduva, caldă încă și o dădea copiilor lui, să crească sprinteni și iuți aidoma cerbului.

Fantastică legătură peste vreme! La treizeci de mii de generații distanță, hominidul perpetuat în mine, pe aceleași meleaguri, cu un gest poate identic are să spargă și el un înveliș, asemănător întrucâtva femurului de cerb de odinioară și o să scoată din el, pe lângă agerime și sprinteneală – inteligență, frumusețe, revărsări de zi în pădure, stoluri de pești și păsări în oceanele de văzduh și de apă, dragoste și râsete de părinți, grupuri de oameni adunați la sărbători, câmpii înveșmântate în holde și poiene cusute cu flori ca iile noastre oltenești, paşii şovăielnici ai copiilor care abia s-au ridicat în picioare...

– Lasă contemplația! poruncește Doc, cu și mai multă asprime. Containerul îl prinzi de pieptul costumului, cu mânerele către brațe, ai acolo niște găici montate anume pentru asta – le vezi? Așa! Nu umbli la pachet până nu te ajută profesorul, care o să-l și mânuiască...

Doc se întrerupe un moment, mușcându-și buzele încruntat apoi aruncă scurt, parcă disprețuitor.

– O să ai parte de un spectacol interesant. Hai, adună-ți catrafusele de aici și așează-te în cameră. Ai grijă să nu le încurci, că n-o să mai vină nimeni, la alarmă, să-ți fie camerist.

Îmi dau seama de ce face pe grozavul: se apropie clipa să ne despărțim. Ca și mama, aseară, se poartă cu asprime, ca nu cumva să-i surprind emoția și să mă molipsesc și eu. Mă tratează ca pe un copil, deși îmi pun pe umeri o ispravă despre care și un om în toată firea s-ar întreb de mai multe ori dacă o poate duce la bun sfârșit.

– Trebuie să pleci! anticipez momentul, ca să-l scutesc pe Doc de introducere.

El și-a rezemat mâinile de canaturile trapei de cristal și privește cerul; nu știu dacă părerea de rău sau grija față de mine îl chinuie mai tare; m-am oprit și eu pe pragul dintre verandă și cameră, ca la hotarul între două lumi, încă nedesprins de cea pământeană, pătrunzând de acum în cea a lui Deneb – ca în sala de așteptare a unui aeroport internațional, când grănicerii ți-au ștampilat pașaportul pentru ieșirea din țară și, cu toate că încă te afli pe teritoriul ei, de fapt ai intrat în spațiul aparținând celorlalte țări de destinație.

Ușa dinspre coridor se deschide brusc, stârnind un curent de aer. Mă întorc surprins. E Ștefan, mai plin de sine, mai spilcuit și mai arogant decât oricând; dar noaptea de nesomn și munca îndârjită în laboratorul de la al cincilea subsol i-au marcat trăsăturile cu oboseală și neliniște, dându-le o înfățișare omenească, aproape plăcută.

– Salut! mi se adresează cu un glas mai puțin sigur decât altădată. Ce faci, eroule? Aștepți reporterii pentru conferințe de presă, apoi fanfara, florile și o cuvântare de bun-rămas? N-ai să dai lovitura; vezi că s-a hotărât ca plecarea în expediție să aibă loc fără ceremonii.

– Aha! exclamă Doc, întorcând capul. Ai hotărât să-ți părăsești chilia, Daniil Sihastrul? Cu ce prilej prin lumea noastră păcătoasă?

– Vream și eu să văd cum arătați înainte de marea aventură, maestrul și ucenicul lui vrăjitor, care vor ferici planeta Dene... denebi-e-ni-lor. Am spus

bine?

Nu e deloc amuzat, nici ironic. A venit să-şi ia şi el rămas-bun, adică să mă încurajeze şi să-mi dorească succes, dar şi lui îi o ruşine să-şi arate sentimentele, aşa că-mi joacă la rându-i comedia scepticismului.

– Tu ce-ai rămas agăţat acolo, scumpule? îl ia în tărbacă pe doctor. Vrei să fii piua întâi măcar de data asta când se vor împărţi biletele gratuite de călătorie prin cosmos? Mi se parc că iar ţi-a trecut rândul, şi dacă nu mă înşel te-am prevenit că aşa ţi' se va întâmplă; dar de ce n-ai vrut să asculţi?

Doc se apropie de măsuţă, ridică tava cu resturile prânzului meu şi intră cu ea în cameră, împingându-mă şi pe mine înăuntru. Se opreşte în faţa electronistului şi îl măsoară zâmbitor.

– Ce-ai meşterit ieri şi azi cu lipitorii tăi de sârme?

– Nimica! răspunde Ştef, cu ţâfnă.

– Mă, aici se aude totul, că suntem mulţi şi locul e mic. Aţi legat un telefon la antena de biounde. Să poată vorbi cu Andreeştii, tatăl şi fiul, cine poftеşte, fără să aibă predispoziţii pentru telepatie, nici aparatura mea complicată de la postul de emisie-recepţie. Dar cine poate pofti aşa ceva, dintre cei care au acces aici? Nimeni. Uite, asta nu înţeleg eu.

– Nici n-o să înţelegi, replică Ştefan, la fel de ţâfnos. Că nu te duce mintea. Telefonul de-aici se cuplează la telefonul Amaliei, al Laviniei şi al tuşii Frusina. Cu un simplu apel prin centrală. Comunicaţie intersideralã la domiciliu.

– Hm! Pentru asta ai merita un premiu mare, băiete!

– Nu e nici o invenţie la mijloc.

– Acuma pe tine nu te duce mintea. Premiu că te gândeşti la ele trei. Aşa poate să ne căpătăm şi iertarea că le-am minţit.

Îi pune în braţe tava, pe care inginerul o prinde cu un gest reflex. Îmi întinde apoi mâna, cu palma larg deschisă, dar înainte să i-o ating, mă cuprinde în braţe şi mă strânge, cu putere de uriaş, piuă mi se taie răsuflarea.

– O să fie bine, puştiule! îmi şopteşte la ureche.

Ştefan Lupaşcu îi pasează tava, îmi ia mâna şi o scutură o dată tare, pe urmă îi dă drumul repede, ca şi când s-ar fi grăbit să-mi facă un favor şi îi pare rău.

– Auzi? îmi zice de sus. Eu sunt convins că n-ai să faci nici o brânză. De-asta am lansat zvonul că lucrăm la nu ştiu ce telefon minune, dar în paralel am construit un ceas nou, pentru umila mea persoană. Poftim!

Îşi ridică mâneca şi-mi arată, într-adevăr, un ceas identic celui pe care-l port. Mă dau un pas înapoi şi privesc alarmat spre Dinu, care zâmbeşte enigmatic.

– Doc!

– Lasă-l pe Doc, că mai mult nu poate pentru tine. Ţi-a dat o şansă, altceva ce mai vrei? Hai, Dinule, să-i lăsăm vreme de gândire!

Îl cuprinde pe doctor de umeri şi ies pe uşa deschisă larg.

Alarmă. O sonerie zbârnâind nebunește în beznă, într-un colț unde lucirile slabe ale lămpii de veghe nu ajung. Luminița verde, minusculă de pe cadranul ceasului mă ajută să văd cât e ora: 3:33.

Potriveală de cifre, parcă programată dinadins. Am dormit adânc, dar tot mai mi-e somn. Aprind veioza. Îndată se aude un foșnet de difuzor pus în funcțiune, apoi o voce, a lui Dobrescu.

– Bună dimineața, Gabi! Te voi îndruma să te echipezi și să pleci. Întâi și întâi stinge, te rog, veioza! Te împiedic să vezi raza de afară.

– Ce rază? întreb, căutând cu ochii difuzorul.

– Ai să te lămurești. Deocamdată grăbește-te, ai timpul măsurat în minte. Deci în primul rând capișonul, pe urmă cișmele și mănușile. Cu ceasul pe dinafară, nu uita!

Cobor din pat și mă precipit spre suportul de haine.

– Stop! comandă Dobrescu. Un popas pe la baie nu-ți strică. Doar pornești la drum lung, e cazul să-ți iei toate măsurile de prevedere.

Îi ghicesc râsul în spatele cuvintelor binevoitoare. Am roșit în voie, profitând și eu de întuneric, dar recunosc că are dreptate.

Mi-am tras scufița, cizmele și mănușile. Mă mișc repede, fără ezitări; întind mâinile și constat, mulțumit, că degetele nu-mi tremură deloc.

– Bravo! mă felicită Dobrescu, urmărindu-mă probabil pe un monitor cu infraroșii. Parcă te-ai fi antrenat ani la rând. Acum, masca de oxigen! O prinzi de margini și o tragi peste față. Așa! Mai mult! Și mai mult! Bine! Răsufli ușor?

– Ușor! răspund, dar nu știu dacă mă aude și-mi clatin și capul în semn că da.

Surplusul de oxigen mă înviorează și-mi alungă somnul. Iau de jos pachetul următor – e sacul cu provizii – îl rotesc până ajunge cu deschiderea în sus, pe urmă îl potrivesc pe șoldul drept, aplecându-mă de câteva ori și lăsându-mă pe vine, ca să fiu sigur că nu-mi stânjenește mișcările. Îl apăs apoi cu toată puterea; s-a lipit de costum cu întreaga suprafață interioară.

—Ia uite ce te mai pricepi! mă laudă iarăși difuzorul. Vine la rând costumul profesorului.

Înclin capul din nou. Așez pachetul cu rondelele fosforescente spre zid, din păcate cu vreo două palme mai sus decât ar trebui; încerc să-l desprind, dar nu se lasă, așa că mă ridic pe vârfuri când mă lipesc la rându-mi de el; însă cu ocazia asta m-am dezechilibrat puțin, astfel încât, dacă umerii mi-au ajuns oarecum la înălțimea potrivită, în schimb pichetul s-a prins de mine cam într-o parte, colțul din dreapta jos îmi depășește binișor marginea spatelui.

– M-ați lăudat prea devreme! mormăi în mască și, chiar de nu m-au auzit, Dobrescu își dă seama ce mă nemulțumește.

– Merge! mă asigură el. O să-ți fie ceva mai greu la manevre, dar te descurci cumva. Dă-i zor, raza a pornit spre noi și poate fi menținută în

contact doar câteva clipe.

Mă lupt cu discul greu și voluminos al containerului, îl ridic precaut spre piept, îl reazem ușor în dreptul pectoralilor – de ce oare nu m-am ținut de culturism? – se lipește întrucâtva de costum, dar greutatea îl face să alunece câtă vreme nu-i sunt fixate și mânerele; încerc să-l țin cu o mână și să rulez cu cealaltă gaica pe minerul din dreptul ei, însă nu știu cum se face că n-am destulă putere; tăcerea lui Dobrescu începe să însemne îngrijorare și deopotrivă nerăbdare; trebuie să nu mă pierd cu firea și mai ales să găsesc o soluție – și nu mă pierd, dimpotrivă: mă reped cu pieptul în perete, îmi apăs simulacrele de pectorali pe container, cu forța pe care mi-o insuflă disperarea (și dispune de forță apreciabilă acest neplăcut sentiment), iar cu degetele astfel eliberate răsucesc ambele găici, cu o îndemânare de maestru. Reușita operației nu mă împiedică să mă clatin încolo și încoace sub povara celor cincisprezece kilograme de încărcătură.

– Fuga, dincolo! mă zorește difuzorul. Așează-te în fotoliu și ascultă cu toată atenția!

Fug cât și cum pot, mă așez iute— asta e cel mai ușor – și ascult. Dobrescu murmură la urechea mea, ca și cum ar fi apărut pe verandă în came și oase:

– Ai să vezi raza curând; e dificil de urmărit, din cauza culorii albastre și poate să apară din orice direcție, de jos ca și de sus. În clipa când se apropie de trapă, te ridici și te apropii și tu. Trapa se va deschide, va țâșni în pragul ei o lumină strălucitoare și atunci, reține, în aceeași fracțiune de secundă, nici un pic mai târziu, te arunci afară. Exact atunci, Gabi! Dacă eziți cât de cât, ajungem toți într-o primejdie de moarte – materia vie, sălbatică de acolo năvălește peste noi și asta înseamnă sfârșitul. Acum te las. Îți ținem pumnii, băiatule!

Și chiar asta face. Adică mă lasă, că povestea cu pumnii, chiar de-o pune în practică, tot nu ajută la nimic.

– ...Așteptăm cu toții, don Q!... Îngrijorat, firește, dar... multă încredere în tine... Fără teamă...

Tata. Sunt un caraghios, asta e! Mă încearcă îndoiala până și acuma, vreau și în ultimul moment să mă descarc de răspundere...

Privesc împrejur, îmi dau seama de rostul transparenței fotoliilor și măsuței, însă raza întârzie să apară. Îmi închipui sub ce tensiune cumplită lucrează antena captatoare de gânduri, cum doctorul, ca un dirijor iluminat, conduce cu gesturi de o finețe incomparabilă orchestra cu miliarde de instrumentiști.

Iat-o!

Albastră, cu străluciri stinse, lunecând în berna nopții, ca o panglică ultramarin, cu paiete de argint vechi, pe o rochie de catifea neagră; n-am habar dacă se asortează ori nu culorile astea, nu le-am văzut niciodată într-o asemenea combinație, dar așa cum sunt acum mi se par de o armonie fără cusur. Nu știu pe unde a pătruns în atmosfera terestră, nici în ce loc a spart

plafonul norilor; în orice caz nu deasupra balonului de cristal, acolo nu se zăreşte nimic. Am zis bine că e ca o panglică: unduieşte leneş prin aer, imponderabilă, atinge din când în când pământul, sare înapoi, elastică, de parcă ar avea un resort la vârf, se înnoadă şi se desface; dacă n-aş fi fast prevenit, pesemne n-o vedeam, chiar să fi trecut pe lângă mine; desigur, nu poate fi detectată de la distanţă cu nici unul dintre mijloacele la îndemâna pământenilor.

Mă ridic binişor, ca şi când mi-e teamă că o mişcare bruscă sau necontrolată ar produce o catastrofă. Câteva pocnete uşoare, urmate de năvala vântului, probabil rece şi umed – costumul mă izolează de exterior, aud numai vâjâitul şi simt presiunea aerului în piept – îmi dau de ştire că trapa s-a deschis. Greutatea bagajelor mă trage în jos. Lupt cu ea, ca neliniştea, cu exagerata prudentă, să nu ratez fracţiunea de clipă; nu trebuie să mă gândesc la consecinţe, spaima e un paralizant, am probat-o pe pielea mea.

Doctorului trebuie să-i crape capul împingând năvala fiarelor fără formă de acolo; tata, la rându-i, risipit cu câte o celulă în fiecare din trupurile lor, le trage înapoi, e o încleştare de titani, ei doi singuri împotriva unei întregi planete; faţă de ea, efortul meu e încordarea unei furnici ce-şi mişcă antenele, pusă alături de erupţia, în faza culminantă, a unui lanţ vulcanic. N-ai crede în ruptul capului că firicelul de lumină abia mai puţin palid decât noaptea, gros doar cât o parâmă de corabie, dar care uneşte două sisteme stelare, după ce a străbătut, în răstimpul câtorva ceasuri, sau – de ce nu? – al câtorva minute, prăpastia dintre Deneb şi Soare, ascunde în el un rău mai cumplit decât moartea tuturor vieţuitoarelor Pământului şi totodată speranţa renaşterii unei lumi-surori.

Mă opresc la marginea trapei pe care aproape n-o văd, însă spre care am mers călăuzit de un instinct, al şaselea simţ, infailibil – bănuiesc că insuflat, de la distanţă, de echipa telepaţilor lui Dinu (aşadar şi-a luat doctorul măsurile lui de prevedere). Mă sprijin de canaturi; parcă sunt un paraşutist gata de salt dintr-un avion stratosferic: în combinezon de mare altitudine şi cu mască de oxigen; doar că, după ce voi sări, am să aterizez la câţiva ani-lumină distanţă.

Un fulger îmi spintecă vederea; dacă ar avea glas, ochii mei ar scoate un urlet de surpriză şi durere.

Purtate de voinţa mea şi de comenzile telepaţilor, deopotrivă, mâinile mi se desprind de canaturi şi tălpile mă împing în gol, cu mult înainte ca fulgerul să se fi stins.

Fără să mă prevină prin nici un semn, râul timpului trece peste marginea de sus a cascadei şi se prăvăleşte, cu o bruschete de neînchipuit, risipindu-se într-un abur de miliardimi de secundă, printre care cad cu o viteză ameţitoare; şi orice strop microscopic de apă-vreme conţine o informaţie esenţială, iar eu primesc toate aceste informaţii deodată, într-un haos de forme, simţăminte, zgomote, reacţii, culori, mă rostogolesc cu ele, înaintea lor, ţipând şi agitându-mă la rândul meu, sfâşiat de milioane de guri, rupt de miliarde de gheare, ţepi, coarne, mărăcini, ace, copite, sunt un biet infuzor într-un ocean de fiinţe

ostile...

Și tot eu, dedublat, parcă într-o existență paralelă, alunec lent deasupra câmpiei, la câteva palme de pământ, plutind pe aer ca o pasăre nemișcată, iar când ridic fruntea întrezăresc, prin ochelarii curbați ai măștii, deasupra mea, la o depărtare incalculabilă, o scânteiere violacee, pulsând regulat, ca un far; sunt dus într-un cerc larg împrejurul institutului, aproape ating cu tălpile bulgării de pământ îmbibați cu apă, mă strecor în sus printre crengile rare ale unui copac abia înfrunzit; cobor din nou, cu spatele, ca pe scaunul unui leagăn uriaș, am ajuns în curtea unei gospodării, arunc o privire prin ferestre, la razele unui bec slab văd o mamă legănându-și copilul, trec la câțiva centimetri de botul unui cline tolănit sub streașină, la adăpost de ploaie, paznicul casei nu mă simte, deși e treaz – înseamnă că am păşit hotarul spre lumea lui Deneb; atunci îmi dau iar capul pe spate, mă uit numai la farul violaceu de peste genunile cosmice, mă afund cu tot dinadinsul în colcăiala de ființe nenumite care s-au furișat de-a lungul razei până la Pământ, în speranța că-și vor afla aici o identitate. Și pâlpâirea violetă mă soarbe, ca și cum n-ar fi aşteptat decât supunerea mea; mă smulge brusc din perdeaua de nori, îmi dă un ultim răgaz, cât să-mi sclipească pe dinainte luciul verde al lunii și să fixez pe retină țintele stelelor – și gata, leagănul vieții care mi-a dat ființă dispare în urma mea, dimprejurul meu, se mistuie dincolo de mine, odată cu dublura mea pământeană.

Instinctiv mi-am umplut pieptul cu aer.

„Coborâți la prima, vă rog?" „Cum îi spune stației?" „Lebăda." „Acolo mă dau și eu jos. Mai e mult?" „Nu, aici, după colț. Dintr-o răsuflare am ajuns." „Ce vorbă-i asta – dintr-o răsuflare? Cât poate ține o respirație? Douăzeci și cinci, sau cincizeci și două de secunde?" „Scuzați-mă că intervin, dar un scufundător antrenat își ține respirația și mai mult." „Dumneata să nu te bagi! Dânsa mă întreba doar cum se cheamă prima stație." „V-am cerut scuze că mă amestec, dar trebuie să aflați adevărul. Căutătorii de perle, vorbesc de cei mai robuști, stau în apă trei până la patru minute..." „Ia stați nițel, ce denumire e asta, Lebăda? Ce să caute lebedele într-un oraș civilizat? Înțeleg papagalul, canarul, la nevoie bibilica, mă rog, dacă simțiți nevoia de păsări oarecum exotice, dar lebăda, să avem iertare! Stimați pasageri, acest individ îmi dă informații eronate, e ceva în neregulă cu el, am simțit-o din prima clipă, uitați-vă cum își ține răsuflarea!" „Vă rog să mă iertați că intervin din nou, dar acest fenomen se observă și la păsări. Chiar lebăda, fiindcă ați adus-o în discuție, încetează să mai respire când își vâră ciocul în apă..."

13

Mă dezmeticesc pe marginea unei stând albe ca marmura, la baza căreia se sparg bubuind valurile roz ale mării în furtună. Am căzut cu fața în jos, peste container și la orice mișcare simt dureri ascuțite în tot corpul.

– *E în regulă, băiete!* susură vocea lui Doc. *Te afli, viu și nevătămat, în*

lumea lui Deneb, pe o banchiză, în emisfera sudică. Ai toate bagajele asupra ta? Ți-a mai trecut spaima?

Mă ridic în patru labe și mă uit în jur, neîncrezător. Ninge cu fulgi mari și grei, ca acasă, de sărbători și mi se pare ci aud departe lătrat de câini. Numai mi se pare, desigur. În fața mea se întinde o câmpie imensă, orizontul e aici mai departe decât la noi, o câmpie îngropată în zăpadă, pe care se ivesc, din loc în loc, în lumina nefiresc de palidă, spectrală, stânci de piatră ori tot de gheață, dacă va fi existând gheață neagră, sau umbra le dă această culoare – ca niște copaci încremeniți de ger. Continui să mă ridic, stau în genunchi și acum observ că la mâna stingă îmi arde o torță de un alb strălucitor, aruncând raze la distanță, buchete de raze întretăiate, care așează pete largi, rotunde pe zăpada pufoasă. Toate casetele din brățara de platină s-au aprins ca niște reflectoare într-o țară a piticilor.

– Răspunde! Ori ai rămas fără limbă?

– Unde-i tata? exclam în gând.

– Răbdare! Începe să vină și el.

M-am ridicat în picioare. Mă apasă afurisit greutatea mea și mai ales a echipamentului. Și singurătatea. Sunt unica ființă întreagă de aici. Și am de colindat într-o zi o planetă. Grozav titlu de reportaj!

– Bun sosit, don Q!

– Tată! De unde-mi vorbești?

– De pretutindeni. Ți-a povestit doctorul... Dar să nu te sperii! O să facem lucruri mari împreună.

Merg greoi către marginea banchizei. Dedesubt, marea roz se întinde cât vezi cu ochii, pustie ca și câmpul de gheață. În ce loc vor fi căzut bombele odinioară? Oricum nu aici, fiindcă nu pare să fi fost o zonă populată. Nu am termometru în bagaje, dar nici nu-mi trebuie ca să-mi dau seama că e un frig strașnic; costumul însă mă apără, la fel cum dispozitivul din mască îmi livrează aer încălzit de propria mea respirație. După meridianul Bucureștiului e ora 4:03. Așadar călătoria a durat puțin, într-adevăr, cam cât o răsuflare.

– Tu te-ai speriat mai întâi, tată! Spuneai că ai vrea să vină încoace oricine, numai eu nu.

– Spuneam. Nu sunt lucruri aici pe care să le vadă și să le trăiască un copil. Dar tot eu știam că altfel nu se poate.

Din apă se ridica un fel de spuma ce-și schimbă neîncetat culorile cărora dominanta roz-violacee a luminii le alterează puritatea. Îndată ce ia contact cu aerul, spuma se întărește, rămânând totuși elastică, aidoma unui burete, se leagănă luând forma valurilor furioase, coboară și saltă odată cu ele, lăsându-se împinsă spre gheţar. În momentul când a atins peretele abrupt al acestuia, începe să se rostogolească la deal, ca un gigantic rulou-compresor, lat de vreo doi kilometri – cel puțin atât cuprind eu cu privirea din punctul da pe faleză unde mă aflu – și care înaintează spre zenit, fără grabă, sfărâmând și nivelând asperitățile gheții. Îl despart de marginea superioară a falezei circa o sută de metri, pe care îi parcurge răsucindu-se alene, dublându-și volumul la fiecare

rostogolire, trăgând după sine din valurile roz o masă spongioasă care se prevestește enormă; deja a ieșit la iveală o suprafață însumând câțiva kilometri pătrați, dar materia e departe de a lua sfârșit, continuă să se ridice din valuri, până la orizont și probabil dincolo de el, unde nu mai am cum o urmări. Și de pretutindeni se canalizează spre mine.

O rup la fugă înapoi, poticnindu-mă în zăpada care-mi trece de glezne. Nu fug, cuvintele îmi traduc intențiile, nu exprimă realitatea; de fapt mă târăsc, cu chiu cu vai, abia ținându-mă pe picioare – valului multicolor care mă înconjoară, înalt acum de douăzeci-treizeci de metri și continuând să se înalțe nu-i e greu să mă ajungă din urmă. Banchiza a început să pârâie sub greutatea lui colosală. Mă prăbușesc doborât de gravitație și de spaimă, mă fac ghem, într-o încercare copilărească de a mă apăra, zadarnic îmi spun că trebuie să-l salvez pe tata, panica mă cuprinde și încep să urlu și să mă zbat, fără noimă, sau cu înțelesuri anapoda, ca personajele negative de prin filmele istorice,trădători, lași, uneltitori, asasini care își primesc pedeapsa binemeritată.

O asemenea marmeladă dezgustătoare trebuie să-l fi devorat pe Alexandru Andreescu – într-o clipă? într-o zi și o noapte de agonie indescriptibilă? – să-l fi demontat celulă cu celulă, de la păr la măduva din oase, să se fi luptat, pe viață și pe moarte, pentru fiecare frântură din el. Dar nu, tata n-a mai ajuns întreg aici, pe planetă, altfel atmosfera otrăvită l-ar fi dat gata în câteva minute; a fost desfăcut în bucățele chiar în interiorul razei albastre, pe când era adus încoace ca să-i lămurească pe savanții din partea locului despre posibilitățile de a reveni la vechile lor înfățișări – frumoasă primire, între noi fie vorba, din partea unora pe care te străduiești să-i salvezi!

Mi-am acoperit ochii cu mâinile, așa că nu știu când muntele de organisme amestecate s-a răsturnat peste mine. Aștept tremurând să înceapă festinul căruia să-i servesc drept delicatesă, fiindcă nu văd deloc cum bietul meu ceas ar putea ține la distanță sutele de miliarde de ierburi, tufișuri, copaci, miliardele de insecte, milioanele de răpitoare din ape, din aer și de pe uscat care ard de dorința instinctivă, atavică, fiziologică, organică și cum mai vreți să-i ziceți de a se întoarce la formele de dinaintea războiului, chiar dacă alte milioane de ființe, amestecate și ele în acest ghiveci – mă refer la oameni – ar îndrăzni să le potolească, le-ar implora să mai aibă răbdare. Pe naiba, răbdare! După dezastrul provocat de intoleranța, sau ambițiile, sau spiritul competițional – ce competiție o mai fi fost și asta! – sau pretenția de supremație a acelorași oameni!

Privesc printre degetele răsfirate. E întuneric. Cerul, cu paloarea lui spectrală, mi-a fost ascuns de buretele uriaș al biosferei; doar un mic gol unde mă aflu și pe care puterea și razele ceasului îl mențin totuși și îl luminează a rămas neocupat de aluatul înconjurător. Panica mă aruncă în picioare. Caut orbește o ieșire inexistentă; gâfâi de pe acum, numai la gândul asfixiei care o să urmeze. Și deodată golul capătă dimensiuni de peșteră și se umple cu ecouri tânguitoare, cu mârâituri și răgete agresive, cu prezențe invizibile care

mi se furișează în spate, pregătite să mă asalteze la cea dintâi dovadă de neatenție ori slăbiciune.

– *Nu te lăsa copleșit!* îmi parvine cu greu vocea aproape stinsă a doctorului; mai mult îi ghicesc decât îi receptez îndemnul, printre țipetele, reale sau închipuite, ale miliardelor de prizonieri ce mă atacă, mă învăluie și mă imploră.

– *Trebuie să străbați toată aglomerarea de celule! Îmi transmite și tata. Altfel nu mă poți aduna, Don Q! De aici și din alte multe aglomerări asemănătoare. Iar eu n-am cum să te ajut. Amintește-ți de mine şi fereşte-te de capcane!*

Duc mâinile la piept și mângâi marginile plate ale containerului. Câtă vreme port acest talisman, nu vor îndrăzni să mă doboare, fie și numai pentru motivul că ei nu pot deschide caseta de oțel. Oare chiar n-ar putea? Păşesc prudent înainte; ca o lanternă, ceasul aruncă fascicule de raze în aerul înghețat, ori dimpotrivă fierbinte, proaspăt sau înăbușitor, nu-mi dau seama. Încerc să-mi rememorez chipul tatei, silueta lui – dar nu-mi m,erge. Amintirile mi s-au spulberat; murmurele și vaierele și amenințările și senzația că nenumărate umbre se țin după mine nu-mi dau pace.

Așa trebuie să se fi simțit cele dintâi ființe omenești în peșterile preistoriei, populându-și universul cu toate înfățișările fricii, ale ignoranței și înstrăinării; tot astfel le-au dat târcoale siluete invizibile – nu mai puțin îngrozitoare decât cele din jurul meu, deși erau născute de închipuire (dar cine îmi garantează că n-am rămas și eu prizonierul unui vis acolo, pe Pământ, și întâmplările acestor ultime zile nu vor dispărea când mama are să intre în cameră și să mă trezească, supărată că iar întârzii la școală?) – la fel glasuri existente doar în mintea lor i-au terorizat și i-au vrăjit pe strămoșii mei de foarte demult, în același mod li s-au luptat în suflet instinctul, care îi obliga să fugă încotro văd cu ochii, și sâmburele de rațiune ce îi învăța să se adăpostească în spațiul acela plin de spaime absolut noi; să caute ocrotire, din motive noi și ele, pe care memoria de până atunci a speciei mărturisea că nu le-a mai întâlnit niciodată. Și hominizii speriați de moarte s-au purtat cum nici o altă ființă pământeană nu se mai purtase până la ei: și-au învins cu chiu cu vai instinctele vechi și au preferat frica, inventând mii de tertipuri pentru a se acomoda cu ea. Și așa au început să trăiască altfel decât toate viețuitoarele acelor locuri și acelui timp, ascultând de alte îndemnuri decât ancestralele porniri ale apărării și înmulțirii. Eu nu fac decât să repet povestea lor, în datele ei fundamentale; să birui panica sădită în mine încă de pe vremurile acelea tulburi și să ascult povața judecății, al cărei început tot de atunci îmi dăinuie în cuget. Singur și la o asemenea uriașă distanță în spațiu și timp, trebuie din nou să învăț să fiu om. Poate la asta se referea Doc sfătuindu-mă să-mi păstrez demnitatea?

Păşesc întinzând în față mâna cu ceasul, ca pe o făclie și un scut, deși tot nu-mi vine să cred că razele dimprejurul încheieturii mele, sau bioundele ale căror semn sunt aceste raze, sau gândurile și sentimentele frumoase ale

semenilor mei ar fi de-ajuns ca să îndepărteze relele dimprejur. Și după numai câțiva pași golul unde mă aflu se metamorfozează brusc, pereții neregulați devin netezi, se îmbină în unghiuri drepte, se acoperă cu o mască de cărămizi aparente, bolta cavernei capătă înfățișarea unui plafon betonat, cu linii de cale ferată așezate în chip de grinzi, dintr-un șarpe gros ce se zvârcolește pe pardoseala de gheață apare, cu mișcări sacadate, ca într-o succesiune de înlănțuiri cinematografice, un focar de calorifer, cu boilerul aferent și toată încrengătura de țevi; o flacără, un simulacru de flacără de terci țâșnește din injectorul de marmeladă, pe sub burta cazanului de cocă. Mă plângeam că amintirile mi s-au risipit? Poftim: scena de alaltăieri dimineața, când am făcut focul acasă – o amintire scăpată din subconștient și materializată de ființele dornice să copieze orice. În colțul din stingă se profilează scara de acces în subsol. Încep să urc, în amintire ori în necunoscut, poate e cam același lucru. Treptele sunt destul de solide ca să mă țină; presupun ci au adus pentru ele frânturi de copaci dintre cei mai rezistenți, și de oase, și de cochilii vii ale unor scoici nemaivăzute, așa cum în copia focului ce luminează sângeriu decorul au amestecat petale de flori, și ochi de insecte, și nade fosforescente ale peștilor abisali. Plafonul se deschide deasupra mea și pătrund într-o reconstituire a străzii noastre, cu binecunoscuții castani, ale căror ramuri înfrunzite se clatină domol, în bătaia unui vânt imaginar; dincolo de trunchiuri, detaliile se pierd în întuneric, nu știu dacă sunt vile sau tufișuri sau garduri siluetele ce se profilează abia ghicit, dar ce importanță are? Pe cerul negru, unde coroanele ușor luminiscente ale arborilor se decupează net, ca în negativul unui film cu umbre chinezești, strălucesc cele opt puncte de argint ale săgeții, Lebăda cu aripile întinse, constelația mea norocoasă.

Mă așez pe bordură, mă sprijin de tulpina unui castan, gâfâind din pricina urcușului, adică a emoției, îmi astup cu palma înmănușată luminile ceasului, mă odihnesc o clipă în lumea asta numai a mea; n-aș fi crezut că amintirea e în stare să păstreze atâtea amănunte, că memoria fiecărui om ascunde, ca o monstruoasă arhivă din care niciodată nu se pierde nimic, toate detaliile tuturor întâmplărilor trăite sau imaginate de-a lungul vieții.

Pe sub cotul drept mi se strecoară pe neașteptate ceva și, înainte să apuc să mă sperii, descopăr botul și apoi capul unui câine; e geamănul lui Rex, care mă împinge și se gudură cu gesturile febrile ale adevăratului dalmațian, se mângâie singur de mâna mea, îmi pune labele pe genunchi și se înalță să-mi lingă fața, dar cauciucul măștii îl descumpănește; așa că se apucă să miroasă cocoașa ce-mi împodobește pieptul (se poate spune oare despre un piept că e cocoșat?) și strănută dezamăgit.

– Rex, băiatule! N-o să fiu niciodată pe măsura faptei pentru care m-au trimis...

Îi cuprind botul în palme, străduindu-mă să nu văd că ochii îi sunt doar desenați, ca două pete colorate pe capul moale ce se deformează și se recompune sub apăsarea degetelor mele, să nu observ cum trupul lui își schimbă neîncetat contururile, ezitând între înfățișări dintre cele mai bizare, de

patrupede exotice sau fabuloase, de la tatu[1] la inorog[2] . Aveam nevoie de un prieten la drumul acesta şi cineva mi l-a dăruit. Câinele – o să-l numesc astfel, devreme ce asta îşi şi propune să fie – se străduieşte să-mi arate că m-a recunoscut şi încearcă să latre, dar fără să emită nici un sunet, fiindcă, evident, e lipsit de plămâni, de laringe şi coarde vocale. Aşa încât îmi rămâne să-l socotesc un dalmaţian surdo-mut şi să-i accept tovărăşia. Îl mângâi, uşor ca să nu-l stric şi mă întreb din câte feluri de vieţuitoare o fi alcătuit şi, de n-aş avea ceasul, în câte fracţiuni de secundă simpaticul Rex m-ar pulveriza într-un nor de celule rătăcitoare.

Decorul se schimbă iar, e acum o piaţă dintr-un oraş sub bombardament, zeci de clădiri se prăbuşesc amestecându-se, caldarâmul se crapă în zigzaguri largi şi din adâncurile pământului ţâşnesc trombe de aburi sau fum. Nu pricep dacă e rememorarea unei secvenţe de film, sau o simplă închipuire, sau un tablou vivant al tragediei petrecute aici, un dar oferit în chip amabil de gazde cu ocazia sosirii mele; văd alergând, de pe străzile laterale, un mare grup de oameni ale căror veşminte sunt străbătute în toate direcţiile de scânteieri albăstrii, ca tot atâtea arcuri voltaice; întreaga scenă e luminată de sus, din mai multe locuri, de gigantice artificii ce ard egal, fără să se consume ori să se deplaseze; oamenii fug spre centrul pieţei, unde sunt eu şi se mai află o sumedenie de socluri goale de statui; casele cu decoraţii bogate cad peste ei, dar nu-i vatămă în nici un fel; nici fumul, aburii, praful subpământean nu le stânjeneşte fuga; vin gesticulând ameninţător, încep să mă înconjoare, copia lui Rex, speriată de moarte, se vâră în mine, căutând un adăpost iluzoriu; mulţimea agită nişte obiecte ciudate, parcă arme şi e îmbrăcată la fel, în uniforme deci; indivizii nu au chipuri, ceea ce le dă un aspect do-a dreptul înfricoşător; în locul feţelor nu desluşesc decât pete de întuneric profund, lipsite până şi de ochi; au închis cercul împrejurul meu, îndreaptă obiectele către mine, Rex vrea să mi se caţere în braţe şi nu poate, văicărelile ce alcătuiesc fondul sonor au cedat locul strigătelor agresive, îmi spun că totul e un coşmar, o răbufnire a subconştientului, dar asta nu mă consolează deloc. Nu sunt deloc sigur că fantasmele din tocătură de came, lemn, chitină, cochilii, frunze şi mai ştiu eu ce vor fi chiar inofensive; gândul că tata participă fără voie la mascarada asta nu-mi face nici el prea mare plăcere. Dar iată că soldaţii trag, armele scapără, scântei albastre ţâşnesc de la capătul lor şi, spre stupoarea mea, nu mă învăluie pe mine, ci îi cuprind tot pe ei, se unesc cu licăririle ce le colindau trupurile, se amplifică şi se prefac în flăcări – curând, oamenii devin torţe, arzând înalt, am ajuns centrul unui cerc de ruguri, focul luminează golurile care le ţin soldaţilor loc de chipuri şi întrezăresc ca prin ceaţă trăsături crispate de durere, priviri pline de spaime şi suferinţă, guri deschise într-un urlet fără sfârşit; rugurile încep să alerge zvârcolindu-se, mă ating şi mă contaminează cu flăcările lor, costumul mi se aprinde, limbi de foc îmi joacă pe dinaintea ochilor. Îl văd pe Rex, transformat şi el în torţă vie, cum se izbeşte de soclurile goale; în clipa asta înţeleg de ce lipsesc statuile: locuitorii oraşului le-au smuls, în dorinţa oarbă de a-şi nega trecutul ce i-a

adus la război. Trebuie să-mi rup hainele, până mai am timp – trag de mască, de mănuși, de pachetele lipite de mine, sunt prea speriat și grăbit ca să mai țip, dar, firește, costumul nu cedează. Atunci spaima ajunge panică, un vaier lung, ascuțit, neomenesc îmi răsună violent în urechi, la început nici nu-mi dau seama că e al meu, fug disperat la rându-mi, să ies din mine, piciorul îmi alunecă într-o crăpătură a caldarâmului și mă prăbușesc în ea, mă prăbușesc...

– Eu n-am nici o vină! bolborosește cineva, răgușit.

Capul mi se clatină ca împins de un resort și mă potopește îndată un val de greață, cu mult mai afurisit decât pe vremea când mă luptam să stăpânesc ceaiul. Bruschețea și sălbăticia reacției mă fac să-mi vin în fire. Deschid ochii. E iar întuneric.

– Eu n-am nici o vină.

Zac pe spate, cu picioarele desfăcute, cu mâinile întinse înlături, încerc să mă mișc. Mi-e cu neputință. Greutăți enorme îmi apasă palmele și tălpile, pieptul îmi e presat la fiece respirație de un imens ciocan pneumatic. Am fost înecat de magma organică, închis în ea ca o stafidă în aluat – jalnică figură de stil! Am tot atâtea șanse de a ieși de aici câte are stafida.

– Nici o vină...

Pricep, în fine, ce vreau să spun. De-aș fi cu mâinile libere, m-aș plesni peste gură. Când au căzut bombele aici, sub lumina palidă a lui Deneb, doar un om dintr-un milion știa că ele vor fi lansate, doar unul din zece milioane ce așezări urmează să lovească, doar unul din o sută ce efect ar trebui să aibă și poate doar unul la un miliard ce efect vor avea cu adevărat. Restul omenirii, cu liniștea pe care ți-o dă ignoranța complicei își vedea de treburile obișnuite; așa încât, cu excepția celor câțiva, a celor câteva zeci, câteva sute sau câteva mii, toți ceilalți se vor fi socotit nevinovați – dar știau că ai lor pregătesc ceva împotriva adversarilor și, dacă nu s-au bucurat, cel puțin au tăcut; cum și destui pământeni mai tac, nădăjduind că focul va lovi numai casa vecinului.

Din murmurele și chemările și plânsetul acestor denebieni treziți la realitate prea târziu se desprinde, abia deslușită, chemarea doctorului:

– *Gabi, mă auzi*?

În sfârșit! Am să pot vorbi, fără să pară că anume am deschis discuția. Ca și cum ar mai conta aparențele!

– Aud, Doc! răspund anevoie și-mi dau seama că am început să mă smiorcăi, ca un puști obidit ce sunt.

– *Cum merge?*

– Nu mă țin puterile să fac față. Roagă-i să-l aducă pe Ștefan. Poate el să mă mai scoată de aici. Poate măcar să recupereze containerul...

– *Ascultă-mă bine,* susură gândul lui Dinu. *Trebuie să deschizi pachetul unde-i costumul profesorului. Ai înțeles? Repetă!*

– Să deschid pachetul... Dar nu pot. Terciul mă îngroapă de viu, am cătușe la mâini...

– *E un șnur în partea de jos, în dreapta, de care să tragi. Costumul iese*

din raniță singur. Repetă!

– Nu repet nimic. La ce bun?

– *Profesoral are să se adune acolo.*

– Nu-i adevărat! Tată, să nu-l crezi! Să nu-ți faci iluzii! Numai Ștefan te mai scapă. Convinge-l, poruncește-i!

Am spus-o. Îmi închipuisem că o să fie peste măsură de greu. N-a fost în nici un fel. Tata refuză să-mi vorbească. Mi-e imposibil să-mi clintesc un deget Dar de plâns pot să plâng în voie, e o treabă care nu cete eforturi, iar lacrimile au destul loc în mască; îmi curg una după alta spre tâmple, mi se încurcă în păr. ca stropii de ploaie când eram în mașina lui Ștefan. Nu înțeleg de ce toate semnele, vorbele și întâmplările mi-au dat credința izbânzii; toate, mai puțin aprecierile electronistului, dar el a fost singurul și mi-e nesuferit, și atunci cum să-l cred?

Magma organică se scutură pentru a treia oară cu mine și acum nu se mai oprește – mă strânge și mă întinde din toate părțile, parcă aș fi într-un stomac de ciclop care ține, fie ce-o fi, să mă mistuie; iar stomacul meu propriu, stimulat de comparație, intră și el în activitate, cu și mai multă convingere, dar cu tendințe contrare. Încep să mă înăbuș de efortul de a mă stăpâni, întunericul mă învârtește și mă leagănă ca pe bărcuța unui naufragiat în căutarea insulei salvatoare – numai că, de data asta, insula cu pricina nu există.

Încep să mă zbat, cu smucituri dezordonate, gemând, țipând, văicărindu-mă, scrâșnind afurisenii fără adresă, repetându-mi că n-am cum scăpa; iar zvârcolirile mele, combinate cu mișcările peristaltice ale acestui stomac kilometric îmi răsucesc mâinile și picioarele, blocându-mi-le în poziții imposibile, care îmi străpung încheieturile cu dureri ascuțite ca niște pumnale. Încerc să mă degajez, dar sunt prins, încleiat în materia înconjurătoare și orice tentativă de a mă elibera nu face decât să-mi crească suferințele. Am impresia că totuși am reușit să-mi schimb poziția, că m-am răsucit către stânga, fiindcă îmi simt greutatea trupului pe o parte și, poate din pricina asta, greața parcă a început să mă mai lase. În schimb hurducăturile, pe care le simt mai cu seamă în articulațiile întinse să-mi plesnească, nu numai că nu s-au îmblânzit, ci se întețesc dintr-o clipă în alta, ca și când aș fi transportat, într-o căruță hodorogită, pe un drum cu câte cinci gropi și cinci bolovani la metrul pătrat.

– Doctore, scâncesc între două respirații chinuite, faceți ceva, că nu mai pot! Doctore Dinu! Ștefan... Tată!

Nici un răspuns. Am pierdut contactul telepatic! Înseamnă că s-a stricat ceasul și am rămas... singur? Cum, singur cu adevărat? În lumea lui Deneb?

Teroarea îmi injectează puteri nebănuite, altfel nu înțeleg de unde mai găsesc resurse să mă zbat din nou și cum durerile nu pot face mai mult decât să-mi smulgă un fel de urlet continuu, fără să-mi micșoreze, aproape fără să-mi stânjenească zbuciumul deznădăjduit. Mă opresc într-un târziu, nu fiindcă mi-ar fi secat puterile, ori că junghiurile m-ar fi doborât, ci pentru că șoaptele, glasurile, mârâielile, tânguirile denebienilor s-au stins, iar hurducăturile de

căruță târâtă prin gropi s-au domolit.

Simt milioane de ființe ținându-și răsuflarea și nu mă pricep să ghicesc dacă așteaptă o nouă reacție a mea ori se pregătesc să mă zdrobească peste o clipă. Am ajuns într-o poziție care i-ar da fiori până și celui mai experimentat yoghin, iar trupul aproape dezmembrat îmi e cuprins de o asemenea încordare încât, chiar de-aș fi scos de aici, nu mi-aș mai recăpăta atitudinea omenească decât, probabil, dacă mi s-ar porunci, în stare de hipnoză. Iar în mintea golită de gânduri, răsunând îndepărtat și bizar ca zborul unei gâze microscopice într-o minusculă cutie de rezonanță, mă bâzâie încetișor și enervant Impresia că s-a mai petrecut încă ceva, de bun augur. Și peste zgomotul nedeslușit al închipuirii sâcâitoare, aproape la fel de îndepărtată, răsună pe neașteptate vocea mamei:

– *Băiatul meu! Tot nu știu unde te afli, ce anume trebuie să faci. Ni s-a dat doar prilejul a-ți spunem două vorbe prin telefon. Să știi că nu ești singur, oricât de departe ar fi să mergi și cât de grele încercări te așteaptă...*

– *Roboțel!* intervine și Dumitrașcu. *Sunt eu, Minitehnicus. Vrei să-ți meargă totul ca pe roate? Ai încredere în tine și străduiește-te nițeluș. Asta-i rețeta!*

– *Ce, dom'le?* țipă soră-mea, să se facă și ea auzită, fiindcă e mai departe de microfon. *Te-ai poticnit? Ori ți-e frică să nu te spetești de prea multă* treabă?

– *Găbiță!* șoptește printre suspine tușa Frusina. *Să ai grijă de tine, băiatule! Să nu te bagi în cine știe ce primejdie. Că e de-ajuns ce păți taică-tău, de nu ne mai lasă nici să-l vedem, nici să-l auzim, Gabi, mamă!...*

Știam că asta are să se întâmple; încă de când s-a lăudat Ștefan că le va aduce alor mei universul la domiciliu, prin centrala telefonică de cartier. Am nădăjduit că nu va fi nevoie să pună trucul în funcțiune, decât, poate, la urmă, pentru felicitări. Speranțe deșarte! Nu-mi sunteți de nici un ajutor, dragii mei, deși doctorul a ales, probabil, momentul cel mai nimerit în care să-mi vorbiți (se vede priceperea lui în această alegere, electronistul nu și-ar fi dat seama în ce împrejurare îmi va fi cel mai greu) – dar intervenția voastră, iertați-mă, înseamnă deocamdată doar măsura înfrângerii, ștacheta doborâtă în timpul saltului, sau, și mai rău, pe sub care am sărit fără măcar s-o fi atins. Ați rostit vorbele așteptate și firești într-o poveste atât de puțin firească; nu cuvintele m-au tulburat, ci glasurile voastre, neschimbate în ciuda anilor-lumină și a veșniciei așternute între noi, glasurile încurajatoare, de parcă aș continua să fiu egalul vostru, de parcă n-aș fi pierdut, n-ați fi pierdut încrezându-vă în mine...

Mi-am dat seama ce a fost de bun augur adineauri: în vreme ce mă zbăteam, mâna dreaptă mi s-a răsucit la spate, pe sub rănița purtătoare a costumului tatei. E întoarsă din cot și strânsă în odgoanele, groase de sule de metri, implacabile, ale plastilinei organice. Ar trebui să-mi mișc degetele după blestematul de șnur. Întâi degetele, până să prind bine sforicică aceea miraculoasă, apoi brațul cu totul, până să o trag afară din locașul unde au

încolăcit-o responsabilii cu ambalajele.

Simplu, nu? Cât durează cursa la o sută de metri plat? Cam nouă secunde. Dar marcarea unui gol? Două, trei clipe? Dar finalul maratonului? O zecime și niște sutimi de secundă. Abia apuci să te ștergi la ochi și întrecerea s-a terminat. Numai că, fie și pentru a fi admis printre concurenți, îți trebuie un antrenament de o viață. Nesfârșite eforturi, încununate de câteva victorii risipite printre multe înfrângeri și renunțări. Și poate, într-adevăr, după ce ai ajuns aici, nu recordul contează în primul rând ci, așa cum zic atâția, viața de până la concurs. Să ai un scop, să-l urmărești fără încetare, să-i dedici și munca, și odihna, și plăcerile, și necazurile, și liniștea, și căutarea, până și somnul, până și joaca, până și cea dintâi iubire.

Într-un minut, în câteva secunde și eu o să repurtez, poate, o mare victorie. Aici, în șnurul miraculos se ascunde contribuția mea conștientă la salvarea tatei și a denebienilor. Trăgând de o sfoară, am readus la viață o planetă. Aș vrea să văd fața oricărui reporter la auzul unei astfel de fraze. Dar voi face-o ca o gâză, croită să escaladeze doar fire de iarbă și care, furată de un uragan, aici cel al evenimentelor, se trezește că trece, fără știrea și voia ei, dincolo de munții hărăziți numai vulturilor. Zadarnic mă îndemna Doc să-mi păstrez demnitatea. Poți vorbi de lipsa demnității la vultur care, făurit să înfrunte înălțimile, refuză să se măsoare cu ele, din neputință ori spaimă – dar cum pretinzi să impună respect o musculiță căreia numai câteva întâmplări norocoase, înlănțuite în chip miraculos, i-ar aduce o biată izbândă întâmplătoare?

Tata m-a poreclit don Q, Quijote adică, după o istorie de acum cinci ani, când i-am provocat și eu pe unii la o întrecere – de altfel a fost singura dată. Don Q – fiindcă mă iubește și se pricepe să pună multă tandrețe în relațiile dintre noi; altminteri meritat din plin să-mi fi spus prințul, ba chiar împăratul nătărăilor.

Eram la ștrand, cu ai mei; la un moment dat, am văzut că niște indivizi de vreo 17 ani, cinci la număr, se distrează vârând în apă un puști mai mic decât mine și ținându-l la fund până-și pierdea răsuflarea. M-am dus la ei, indignat la culme, cum poate ar fi făcut oricine în locul meu, cel puțin înainte de a se lămuri cum stau lucrurile; și au încercat băieții să-mi spună ceva, dar eram prea pornit ca să-i mai ascult. Le-am zis să se ia la întrecere cu mine, dacă sunt așa de viteji, să vedem cine se scufundă mai mult timp. Au râs găliganii de s-au prăpădit. Le cădeau slipurile în vine de atâta veselie. Și ce m-a înfuriat peste măsură a fost că tot nu încetau joaca lor batjocoritoare și periculoasă cu puștiul. Și de mine și-au bătut joc, după metoda cunoscută: prefăcându-se că s-au scufundat, scoțând capul imediat apoi, să respire, iar când eu ieșeam la suprafață, după un minut sau cât o fi fost, abia atunci lăsându-se sub apă și rămânând acolo cât îi țineau și pe ei puterile. Au repetat figura de nenumărate ori, spre hazul celor din preajmă, iar eu, din ce în ce mai înverșunat, fără să le înțeleg manevrele, am hotărât să depășesc orice recorduri în materie, așa că m-am cam înecat frumușel și cu bună știință. Până să afle Andreeștii la ce fel

de spectacol se adună jumătate din ștrand, mi-aș fi dat de mult obștescul sfârșit, dacă nu sărea să mă scoată, la îndemnul găliganilor, chiar puștiul pe care îl crezusem victima lor și care, fiind fratele unuia dintre ei, în realitate – de o manieră cam neobișnuită, ce-i drept, dar asta era treaba lui – se antrena să facă pe scufundătorul de performanță. Frumoasă pățanie! Istorisită în interpretarea de talent a Laviniei, a circulat printre rude și cunoscuți până târziu, la sosirea iernii, ceea ce înseamnă că fusese destul de suculentă ca să aibă succes un sezon întreg.

Am reușit. Nu era nevoie de forță, mi-au trebuit delicatețe și îndemânare. Ca atunci când e să descurci un ghem de ață. Printre sutele de fire care îmi alunecau pulsând pe sub degete, în sus și-n jos, în stânga și-n dreapta, am identificat căpătâiul de șnur de pe Pământ și l-am strâns adunându-l în pumn, cu încetineala și atenția păianjenului ce-și țese pânza. Apoi am simțit pe spate reculul unor arcuri care se destindeau. Apoi marmelada organică dimprejurul meu s-a solidificat, zidindu-mă în ea de viu. Doar împrejurul toracelui mi s-a lăsat un spațiu, larg de vreo doi-trei centimetri, în care să respir cam pe sfert din cât mi-e necesar. Am început să gâfâi; și pe când încercam să-mi domin frica de moarte, iar lipsa oxigenului îmi întuneca mintea, de-a lungul brațului stâng, dinspre încheietura cu ceasul înspre umăr, mi s-au strecurat alene, apăsându-mi carnea, cu forța și acuitatea unor tăișuri care s-ar fi străduit să-mi sfâșie costumul, ori să mă rănească împungându-mă prin țesătură, mi s-au strecurat alene, fără preget și fără odihnă, nenumărate sârmulițe oțelite, circulând parcă anume pe traiectele nervoase, ca să mă doară mai abitir, până ce brațul mi-a fost cuprins de usturime, de parcă l-aș fi opărit. Dar nu-mi mai păsa de suferință, ori nu de suferința asta îmi păsa cel mai tare. Răbdarea era prețul cel mai mic pe care-l puteam plăti; am răbdat, iar lițele, ajungându-mi la umăr, s-au împletit între ele și, zvâcnind, unduindu-se aidoma unor pui de șarpe, mi s-au încolăcit pe lingă coaste, s-au dus pe sub șira spinării și au dispărut în rănița deschisă cu atâta caznă. Și am înțeles că nu fuseseră nici sârme, nici șerpi, ci bucățele din trupul tatei, adunate de prin terciul organic, întâi împrejurul ceasului, într-un roi de celule, ori într-o pungă, ori într-un balon, pe urmă prefăcute în ațe, pe urmă în sfori, pe urmă în frânghii și împinse ori trase în costumul lui, la adăpost.

– *Ca să-l aduni,* m-a completat în gând Doc*, ca să-l strângi dintre celulele străine, denebienii te-au închis într-o capsula din propriile lor organisme. Și, manevrând câmpurile gravifice, te-au plimbat prin aglomerarea organică, pe toate traiectoriile posibile. Până când bioundele tale, înmiite cu ale profesorului și amplificate de ceas i-au pus celulele în rezonanță și le-au făcut să se smulgă de pe unde erau captive și să se lipească de mâna ta. După care, protejate de aceleași câmpuri, au migrat în costum. De aici încolo o să fiți doi și o să vă descurcați altfel.*

– Ți-aduci aminte?...

Zburăm pe fotoliul de aer despre care mi-a vorbit Doc pe Pământ, survolăm munți uriași de piatră, pe unde apele au tăiat odinioară canioane și pe unde păduri de netrecut își legănau bolțile ca într-o singură sală a unui singur palat cu mii și mii de coloane, tapiserii, arcade, bănci, și scrinuri, și perdele – și unde azi au rămas, conservate în solul parcă metalizat, doar găurile sinistre ale rădăcinilor. Cât vezi cu ochii, pe coaste, pe creste, pe văi, pe repezișurile trecătorilor sunt nesfârșit de multe guri ale planetei, deschise, ca maxilarele unor schelete, într-un neîntrerupt țipăt mut, ca și când o formidabilă canonadă care a durat ani în șir a bătut terenul metru cu metru, plasându-și obuzele într-un caroiaj neiertător, cum numai computerele, cu teribila lor nepăsare și docilitate sunt în stare să proiecteze.

Plouă de câteva ore, mai exact curg din cer stropi de apă și fulgi de zăpadă și miriade de raze ale soarelui într-o ceață ce lunecă în vălătuci capricioși, atât de subțire, că abia dacă îndulcește depărtarea. Costumul tatei, prins strâmb de mine încă de acasă, atârnă oblic, fluturând mâneci și pantaloni în adierea stârnită de zbor și în el pulsează ghemul de celule; dacă întorc puțin capul, le văd umflând ici și colo cutele, deocamdată prea largi, ale combinezonului, ca o vietate încercând să scape, ca un fetus agitându-și picioarele în pântecul mamei. Un ghem de carne fără nume și chip, pe care e mai bine să nu mi-l imaginez, o jumătate-de-om-pe-jumătate-de-iepure-șchiop, menținut în viață de puterea miraculoasă a bioundelor care îl împiedică să sc risipească în colțurile salopetei și astfel să piară, îl obligă să-și circule sângele adunat din trupul de altădată, să se oxigeneze cu fragmente reconstituite de plămâni, să-și asigure procesele vitale pompându-i energie din organismul meu. Am ajuns la această performanță paradoxală, îi dau tatei viață din mine, de obicei părinții rostesc asemenea irealizabile dorințe la căpătâiul copiilor bolnavi – dar cine mai e copil și cine părinte în trupul și în mintea și în sufletul unice pe care le alcătuim amândoi?

De-ajuns că boțul de celule îmi vorbește, el și nenumăratele lui surate rătăcite încă în aglomerările vii de pe planetă. Și ne prefacem liniștiți. El ca să nu mă sperie și mai tare, eu prea lucid ca să mai complic sfârșitul aventurii unde abia am făcut față rolului principal de figurant. Așa încât ocolim cu grijă subiectele delicate – orice subiect a ajuns, prin forța lucrurilor, delicat – și am găsit un compromis de mai mare dragul: depănăm povești de demult. Eu cu glas tare, el doar în gând, însă vorbele ne ascund bine unul de altul.

– Ți-aduci aminte toamna aceea târzie în Vrancea? La intrarea în comuna Paltin, când coboram serpentinele dinspre munte... Se înnoptase, luna plină sticlea pe un cer fără nori și, îndată ce-am ieșit de după ultima cotitură, am dat, în locul satului, peste un zid de ceață...

– *Peste un lac,* mă corectează gândul tatei. *Ca și cum, în lipsa noastră, Paltinul s-ar fi prăbușit într-o văgăună săpată de cețurile freatice. Doar câțiva pomi mai înalți și două-trei acoperișuri răsăreau din oglinda cetii. Și, pe măsură ce coboram, odată cu drumul, ne afundam în ea și noi: până la*

glezne, până la genunchi, până la brâu...

– Va să zică, ţii minte!

Deodată o înfiorare neînţeleasă îmi cutreieră nervii, ca o descărcare electrică de o clipă, ca senzaţiile oferite de ceas la începuturile cunoştinţei noastre, în restaurantul de la Băneasa. Scaunul invizibil s-a oprit, deasupra unei creste foarte înalte; dincolo de ea, într-un povârniş abrupt şi peste măsură de adânc, prin aburi, printre fulgi, picături şi sulițe de lumină se deschide priveliştea unei văi uriaşe, asemeni unei farfurii între munţi, largă de zeci de kilometri, netedă ca în palmă, în mijlocul căreia se ridică un oraş al denebienii or – nu ruinele unui oraş, ci aşezarea întreagă, neştirbită de curgerea mileniilor, aşa cum trebuie s-o fi lăsat constructorii după demontarea macaralelor. Firește, n-o văd foarte bine de la distanţa unde mă aflu, nu disting clădirile cu detaliile lor, mi se pare chiar că nu sunt case ori blocuri, ca pe la noi, iar conglomeratul de structuri are o strălucire stinsă, ca a argintului vechi şi forme delicate, cu linii fine, cu arce subţiri, cu suprafeţe curbe, elegante, ceea ce mă face să bănuiesc că toate sunt metalice. Înfiorarea mă străbate din nou, cu o anume insistenţă şi nu îi înţeleg cauza până când tăcerea tatei mă luminează – el îmi transmite acest reflex al încordării care l-a cuprins cu deosebire acum, rupând pojghiţa fragilă, de fapt închipuită, a amintirilor noastre din cealaltă viaţă.

– Aici e! îi susură gândul, pe neaşteptate.

– Un oraş?! îl întreb şi îi explic totodată.

Fetusul aleargă în punga flască a combinezonului, mă izbeşte în spate cu picioare şi pumni de vată, nerăbdători şi neputincioşi.

– Uită-te bine! porunceşte. *Ştii că nu pot vedea decât prin ochii tăi.*

– Mai mult nici eu nu văd, câtă vreme rămânem pe loc.

– Existau aici sisteme de apărare. Pe înălţimi, de jur împrejurul depresiunii.

Nu le descopăr. Mâncate de vărsat, ca şi cum în locul copacilor ar fi avut pustule[3] de care cu greu au izbutit să se vindece, stâncile se înşiră sterpe, teşite din loc în loc, poate de mâna omului, zgâriate la fel, pe alocuri, de şănţuleţe adânci de câteva palme, poate resturi de tranşee – dar ploile, vânturile, arşiţele şi îngheţurile au şters de mult orice urmă de construcţie identificabilii, au măcinat, au spălat şi au dus la vale betoane, sticlă, lemn şi ce-o mai fi fost.

– Asta e tot. Adică, nimic! conchid, cu o ridicare din umeri. Până la urmă, ce-o fi fost?

– Trei linii de apărare: explozibili, substanţe chimice şi radiaţii. Apte să anihileze nu numai oameni şi tehnică de luptă, ci orice formă de viaţă încerca să le traverseze ori nimerea, prin aer sau pe sub pământ, în interiorul depresiunii.

– N-a rămas nici o amintire din sistemele lor defensive.

– Cine se poate apăra de timp?

– Şi oraşul?

– *Nu era oraş.*

Platforma care ne poartă face un salt spectaculos, într-o frântură de vreme nu știu cum, dar ne trezim deasupra structurilor metalice și începem să colindăm printre ele, de data asta încet, ca într-o plimbare, lunecând pe sub arce subțiri, parcă lucrate în filigran, răsucindu-ne pe după dantelăria unor poduri avântate spre cer, atingând în treacăt antene ca niște serpentine de bal încremenite la semnul vreunui vrăjitor, tăind în diagonală piațete cu laturile împodobite de sute de coloane, ridicându-ne pe lângă mici clădiri cu pereții netezi ca oglinda și acoperișuri în cupolă.

– Numai ce-i aici nu s-a distrus.

– *A fost construit să nu cunoască moarte.*

Ploaia cu soare, cu zăpadă și ceață picură monoton, țârâie pe acoperișuri ca într-un noiembrie bucureștean, pârâiașe limpezi aleargă pe marginile aleilor, pârâiașe perfect sterile, perfect nefolositoare. clipocind zadarnic când se lasă absorbite de gurile de canal. Trebuie să arătăm foarte bine, eu și costumul tatei, cum ne fâțâim prin păienjenișul încremenit în timp, scos în afara timpului, cum străbatem spațiile care de atâtea sute de milenii n-au mai cunoscut viața și iată că se pomenesc cu un caraghioslâc de ființă, picată, pe nepusă masă, din spațiile siderale, chipurile emisarul altei civilizații, un soi de struțocămilă cu aer rătăcit, despre care nu știi unde începe și unde se sfârșește. Merita așteptarea aceea îndelungată un asemenea salvator?

Pătrundem în interiorul unei clădiri, trecem de câteva trape care închideau tot atâtea camere blindate, pesemne ecluze, sau numai obstacole în calea unor eventuali intruși. Plutirea noastră ridică valuri de praf, împuținând lumina și așa tot mai firavă pe măsură ce înaintăm; dar la un moment dat, de pe marginile măștii mele, din dreptul vizorului țâșnesc fasciculele alb-albăstrii ale unui șir de lămpi minuscule, a căror existență n-am bănuit-o, și încăperile devin vizibile în cele mai mici amănunte, ca și cum s-ar afla în bătaia razelor de soare.

– Unde mergem?

– *E singura construcție care a mai rămas în picioare pe întreaga planetă!* murmură gândul pornit din spatele meu. *În emisfera cealaltă mai exista una, subpământeană, dar pe aceea a acoperit-o un cutremur. Oraşele s-au prefăcut în pulbere, șoselele s-au afundat în piatră, mașinile, sfârtecate de rugină, le-a cărat ploaia în pământ, vapoarele, după veacuri de legănare în derivă, pe toate mările și pe toate furtunile, neputându-se scufunda, fiindcă anume fuseseră făcute să nu se scufunde, au fost aruncate pe țărmuri, sau înfipte în stânci, unde tot pământul le-a înghițit, barajele s-au măcinat de bătrânețe, ogoarele spălate de ape s-au preschimbat în deșerturi, nimic-nimic n-a rămas de pe urma strălucitei civilizații de acum un milion de ani*.

– Dar construcția de aici s-a păstrat.

– *Menită să înfrunte moartea.*

– Apărată împotriva a tot ce ar fi vătămat-o! îl provoc. Înseamnă că adăpostește ceva mai presus decât însăși civilizația lor, decât știința,

tehnologia, arta, istoria... Ce?

Homunculul care încearcă să fie tata, dar care nu e nici umbra umbrei lui, mă lovește iar în spinare și iarăși refuză să răspundă. Am ajuns într-o sală circulară, cu mai multe rânduri de pupitre, pesemne un post de comandă; praful se ridică alene, parcă în silă, de afară se aude înfundat susurul ploii; am impresia că stau acasă în fața televizorului și văd un film care se vrea impresionant, dar se desfășoară greoi, cu decoruri prea încărcate, cu replici pline de puncte de suspensie, străduindu-se să îmbrace în mister o intrigă limpede încă de la început și cu desfășurare lineară. În panourile pupitrelor se cască ecrane moarte, indicatoare mâncate de vreme, răsar în lumină pârghii și claviaturi pe care curenții de aer împrăștie revărsări de pulberi colorate. Scaune din același metal zac răsturnate prin unghere, iar pe podea, îngropate în praf după poziția avută în clipa catastrofei, după cum s-au zbătut și s-au răsucit să scape de moarte ocupanții lor, descoperim o puzderie de costume etanșe, asemeni celor de scafandri cosmici.

– *Știi cine erau indivizii?*

— Știu de mult! răspund și sunt gata să adaug „tată”, dar mă opresc, cu o tresărire. Din cauza lor ai ajuns așa...

– *Din cauza lor!* repetă ființa fără formă de lângă mine. *Ei ne-au adus pe toți în starea de acum. Închiși în costume indestructibile, închise și ele într-o citadelă făcută să înfrunte moartea, fiindcă împrăștia moarte, viața lor trebuia păstrată prin orice mijloace, fiindcă devenise mai prețioasă decât viața lor; trebuia păzită să nu se stingă până ce, din vina ei, nu va fi devenit ultima insulă a vieții. Culme a absurdului, nu? Costumele sunt a ici, întregi și, mai prețioasă în ochii denebienilor decât civilizația, arta, știința, mai prețioasă decât ei înșiși, citadela a învins timpul după ce, mai târziu, și-a învins constructorii. Uite-i: servanții bateriilor de rachete care au transportat superbomba pe teritoriul inamic, alături de comandanții lor, alături de generalii statelor majore care au studiat unde anume să explodeze acea perfecțiune a tehnicii pentru a se obține de la ea efectul maxim... Nu visau, sărmanii, că perfecțiunea atinsese limitele absolutului, că-i vor încerca, adică, efectul pe pielea lor. Adversarii în construcția similară, adăpostită în subteran din iluzia că va fi mai la adăpost, le-au împărtășit intru totul soarta. Un destin absolut simetric...*

– Mai trăiesc?

– *Au murit. Ei, singurii, nu vor mai reveni la forma și la viața dinainte. Costumele i-au împiedicat să se reverse în marile aglomerări organice, unde celulele vegetale continuă să fabrice oxigen și să prefacă mineralele în materie vie, hrănind astfel întreaga masă a fostelor organisme. Ce mai fabule pline de învățăminte s-au derulat pe sub razele lui Deneb!*

Praful fin se încolăcește molcom prin aer, ca fumul de țigară, încerc să disting ceva prin căștile rămase la vedere, dar nu descopăr nimic – doar un alt praf, întru totul asemănător celui din afară; celule amestecate, uscate, descompuse, o pulbere moartă. Doar costumele, forme găunoase și anonime,

un paradox în această lume avidă să-și găsească o înfățișare, costumele au păstrat ceva din personalitatea purtătorilor, dar tocmai ce a fost nesemnificativ, ca niște suporți de informație lipsiți de orice mesaj.

– Să nu-spui că numai ei au fost vinovați.

– *Cine spune?*

La ieșire găsim baza militară înecată de o nouă invazie de celule; însă fotoliul gravitațional continuă să ne poarte iar ceasul să ne apere. Înaintăm pe coridoare ce se deschid chiar în fața noastră și se închid la loc îndată ce am trecut; policrome, luminescente, încercând să dea naștere unor fantasme și nereușind din pricina iuțelii cu care mergem. Sunt atât de obosit, încât succesiunea de culori, dansul neîntrerupt al petelor de lumină și întuneric, arabescurile lor ciudate îmi dau o stare aproape halucinatorie.

– La ce bun toate astea? întreb. De ce te-ai aruncat în întâmpinarea razei albastre? În ce fel ești mai fericit acum decât pe vremea când erai întreg, ca și noi și aveai dragostea mea?

Creatura din raniță o fi ațipit, sau își numără celulele, să nu fi pierdut vreuna prin salopetă, sau n-are ce răspuns să-mi mai dea. În schimb au prins iarăși glas denebienii, iarăși mă imploră, mă amenință, îmi propun nu știu ce târguri, îmi oferă nu știu ce avantaje, doar-doar îi voi ajuta să scape, unii pe spinarea altora. Îmi e o sete cumplită, aș da orice să nu mi se mai pomenească niciodată despre mine, despre Deneb, despre război, datorie și eroism.

– Am aflat prea mult. Peste ce am fost în stare să pricep și să fac. M-ați păcălit că va fi suportabil. Atunci cum să vă mai pot intra în voie, cum să mai respect o înțelegere pe care voi ați încălcat-o cei dintâi?

Închid ochii, dar goana formelor fără început și fără sfârșit continuă, neiertătoare, dincoace de pleoape. Imposibil să dorm. Am rămas singura ființă trează din univers, blestemat să trăiesc aievea coșmarurile tuturor.

– *Într-o dimineață,* susură gândul doctorului, *când încă soarele nu răsărise, în curtea unui denebian a căzut, cu o pocnitură ușoară, ceea ce el crezuse că e o stea. Adică îi zărise dâra de foc lăsată pe cer, de la marginea zării până aproape de zenit, apoi frântă în jos, unde poposise cu zgomotul acela de sticlă desfundată și cu un cerc de foc ca o vâlvătaie pe sub pomii din capătul grădinii, către vecinul de la miazăzi. Omul era ceea ce pe la noi se cheamă un țăran, vreau să spun că trăia, cu ai lui, muncind pământul și avea o droaie de copii şi o mulțime de animale, păsăret de toate soiurile și o livadă cu poame felurite, și zarzavaturi sau ce mai creștea el prin grădină; iar vecinii lui, și de curte, și de peste drum, și de la vale erau și ei înzestrați cu aceleași suflete și vietăți și livezi și celelalte, mai multe la număr ori mai puține, după cum îl ținea cuprinsul și puterea.*

– Ce-i, Doc, îmi mormăi o poveste ca să mă fure somnul? răspund printre dinți. Crezi că am să uit în vreun fel, vreodată, tot ce mi s-a întâmplat în astea trei blestemate de zile?.

– *A crezut că-i o stea nu pentru că n-ar fi avut habar ce sunt stelele, nu pentru că râvnise la bogății și trăgea nădejde să-i pice din cer vreun bulgăre*

de aur, nici că-i luase careva mințile. Dar lumina, venise prea pe neașteptate, ca o minune, într-o lume și o viați în care era peste putință să se mai petreacă minuni; iar omul nostru, silit de numeroșii lui copii să spună și iar să spună povești, ajunsese în taină si se amăgească pe sine însuși cum că miracolele s-ar putea întâmplă aievea, dacă ai destulă răbdare să le aștepți. Așa că a dat buzna în casă și, cu înfrigurare, și-a trezit odraslele și nevasta, le-a stricat și bătrânilor puținul somn care-i cuprinde pe bătrâni înspre ziuă și i-a minat afară pe toți să le arate locul de lângă gard și ce se prăvălise din înaltul bolții în locul acela. Iar când să pornească într-acolo cu tot alaiul, s-a gândit că bine ar fi să mai aducă și orătăniile, câte le ținea prin ogradă, să caște și ele gura la pleașca aceea de stea sau ce-o fi fost; că nici într-o viață de om nu vezi de două ori așa minunăție, darmite într-o viață de animal, care, firește, e mult mai scurtă. A pus așadar băieții să scoată vitele de prin grajduri, saivane și ocoale, iar pe fete să gonească de prin cotețe zburătoarele. Și când a văzut toată suflarea gospodăriei strânsă în curte și făcând o larmă de-ți lua urechile, i-a dat prin cap că vecinul din fundul curții și cei de pe laturi și de peste drum și de pe vale, cu bătrânii, copiii, nevestele și animalele lor nu e drept să fie lipsiți de bucuria grozavei priveliști. Așa că, fără întârziere, le-a trimis vorbă să-i urmeze pilda.

Vederea îmi e izbită de o lumină vie, stabilă, roz-violetă – aceea a lui Deneb. Am ieșit la aer, scaunul se înalță vertiginos cu noi, deschid pleoapele și am imaginea teribilă a întregii depresiuni umplute până la refuz cu marmeladă organică; o masă depășind prin dimensiuni orice închipuire și atât de grea, încât suprafața uriașă, puțin convexă, abia îi e agitată de unduiri prelungi și foarte încete. Culoarea i se schimbă necontenit, în tonuri de toate nuanțele liliachiului, iar lapovița ce cade întruna a început să formeze bălțoace prin adânciturile care se clatină, care apar și dispar; astfel că razele soarelui, reflectate în ele, acoperă colosul cu străluciri de foc, împrumutându-i o viață stranie, alta decât cea adevărată. Ne fixăm deasupra kilometrilor cubi de organisme amestecate, iar cocoloșul de celule din costumul destinat tatei își reia tropăitul pe spatele meu, cu o viteză și o forță incredibile. Mă întorc, zăresc combinezonul umflându-se și dezumflându-se spasmodic, ca o armonică, și mă cuprinde fără veste, nemărginit, dorul de tata.

– Azi-noapte te-am visat, tată! spun încet. Era cât pe-aci să te-neci într-o apă sau un nisip mișcător, și-am fugit acolo, să te scap. Dar lângă mal erau niște vlăjgani cu mustățile cât vrabia și nu mi-au îngăduit să intru până nu le-arăt că-mi pot ține răsuflarea. Și când mă pregăteam să mă scufund, m-am pomenit cu tine în spatele meu. Și m-ai cuprins de gât, gata să mă sugrumi, cum se zice că fac înecații. Și am dat să ies afară, să te trag pe pământ, dar nu rămăsese din tine decât o haină, goală pe dinăuntru, atârnată de gâtul meu. Și m-am trezit și te-am pierdut în vis, unde nu mai am cum mă-ntoarce...

Împrejur s-a stârnit un vânt ce se întețește dintr-o clipă în alta, purtând lapovița în fuioare subțiri, care se împletesc și se amestecă. se ridică

necontenit, ca stropii unei fântâni arteziene; iar fața lacului organic începe să adune cercuri concentrice, dinspre maluri spre mijloc, cum s-ar vedea, proiectat de la coadă la cap, filmul unei pietre aruncate în apă; și mijlocul apei – de unde încep să se ridice bulgări cu forme neregulate, plutind caraghios în aer, spărgându-se și căzând înapoi în cascade – mijlocul se află sub scaunul meu gravific.

– *Mă mai asculți?* se interesează Doc de departe.

– Negreșit, doctore! răspund, mereu cu voce tare. Spune-ți iute povestea, nu știi câtă nevoie am de somn!

– *Superbomba a explodat frumos, pe măsura așteptării privitorilor. S-a deschis ca o floare fermecată, scoțând un sunet melodic și aruncând o lumină dulce, exact cum își dorea amatorul de minuni – care, cu exclamații de triumf, s-a repezit să fie primul beneficiar al miracolului. Și radiațiile l-au topit pe el cel dintâi, înainte chiar să fi lichefiat firele de iarbă de sub propriul ei soclu. Omul păru că se afundă într-o groapă nevăzută, ceilalți avură impresia că a îngenuncheat și nu înțelegeau de ce continuă să-i coboare umerii și capul; iar el, cuprins de dureri năprasnică, în vreme ce trupul i se aduna sub sine însuși într-o băltoacă, n-a mai găsit răgazul nici să țipe; doar o ultimă privire a apucat să le mai arunce alor lui, un amestec de uimire și suferință. Și au rămas din el hainele ghemotocite, de unde se scurgeau pârâiașe de celule, adunându-se în balta roșie de dedesubt. Atunci în mulțimea de oameni și dobitoace s-au produs două mișcări contrare: cei de aproape s-au întors să fugă, îngroziți, iar cei din spate s-au bulucit peste ei, să vadă și să priceapă ce se întâmplă. A rezultat o învălmășeală teribilă și așa, amestecați, i-a prefăcut bomba în marmeladă, așa cum aveau să trăiască de aici înainte vreme de un milion de ani.*

Vântul a devenit vifor, iar auzul meu de orășean anticipează în zadar foșnet de frunze smulse de furtună și pocnet de geamuri sparte; un curent ascendent, destul de puternic încă să mă smucească încolo și încoace cu platformă cu tot ridică spre mine ploaia, zăpada și ceața; costumul tatei flutură deasupra mea asemenea unei paraşute care nu vrea să se deschidă. Bulgării desprinşi de pe suprafața lacului organic se fărâmițează și se înmulțesc, vijelia începe să-i arunce spre mine, mă țin cu pumnii încleștați de marginile fotoliului nevăzut și mă feresc instinctiv de proiectilele ce mă iau drept țintă.

– Ce-i nebunia asta?

– *Celulele profesorului,* mă lămurește Doc, *se vor desprinde mai ușor dintre celelalte.*

– Și de ce n-au făcut așa de la început?

– *Era nevoie de un prim sâmbure, de un cheag în jurul căruia să se concentreze toate. Nu te speria și ai răbdare.*

Furtuna a ajuns aproape de nesuportat. Materia organică se vânzolește pe lângă mine ca un nor din ce în ce mai întunecos, ca o cumplită tornadă; slabă speranță, îmi zic, ca trupul tatei să se mai întregească dintr-o asemenea dezlănțuire de forțe, ba chiar m-aș mira să mai rămână urmă de viață în

vârtejurile haotice de ploaie, praf, celule, zăpadă și cețuri.

– Denebienii voștri... țip ca să mă fac auzit, uitând că nu-i pe-aici ureche să mă audă.

– După socotelile lor, bomba trebuia să aibă un efect limitat la cele câteva gospodării pe care le și lovise. Partea vătămată, cum se spune în justiție, a ripostat cu expedierea unei bombe identice – spionajul militar și economic al puterilor beligerante funcționase impecabil, așa încât armele născocite de una apăreau simultan și în arsenalele celeilalte. A doua explozie a avut loc într-o așezare la fel de mică și s-a soldat, la început, tot cu vreo câteva sute de victime. Era vorba de niște lovituri de avertisment care, în concepția strategilor din cele două tabere, urma să provoace capitularea necondiționată a adversarului. Și, într-adevăr, capitularea s-a produs, dar a fost a întregii biosfere; pentru că, spre uimirea și jena experților intr-ale războiului, organismele demontate în părțile lor componente au devenit un fel de agenți patogeni – au răspândit, adică, boala lichefierii la toate ființele pe care le contactau și, pe deasupra, în loc să treacă în neființă, așa cum dăduseră asigurări specialiștii, se încăpățânau să trăiască, de parcă nimic nu s-ar fi întâmplat.

Norii ce cutreieră văzduhul ca niște lighioane fantastice au înghițit și cele din urmă raze ale lui Deneb. De n-ar fi ceasul cu luminile lui, aș pluti într-o beznă desăvârșită. Nu mai deosebesc vaierele vântului de cele ale ființelor ce colindă spațiile de lângă mine; nu știu dacă mă mai aflu deasupra uriașei depresiuni ori am coborât și mă târăsc pe pământ, dus de fotoliul sau platforma gravitațională. Îmi cuprind capul în palme, setea mă chinuie din nou, îmi pipăi cu limba marginile buzelor crăpate și doar aceste senzații îmi mai dovedesc că exist.

– De catastrofala eroare și-au dat seama îndată ambele părți. Dar până ce guvernele să se adune cu ușile închise, să constate că nu mai e nimic de făcut și să demisioneze în bloc, ca și când cu asta s-ar fi absolvit de răspunderi, până ce zvonul dezastrului să se împrăștie și miliardele de ființe raționale să priceapă că lipsa de rațiune le-a condamnat iremediabil, câțiva oameni de știință din cele două tabere au întreprins împreună, repede, în taină și înțelegându-se perfect, ceea ce toți locuitorii planetei ar fi trebuit să pună la cale în văzul întregii lumi, câtă vreme încă nu era prea târziu: o acțiune de salvare. Și pentru asta au folosit cele mai însemnate rezerve strategice ale fiecărei tabere – mostrele de ADN recoltate de la întreaga populație, de la toate speciile de plante și animale ale planetei.

– Cine le recoltase, doctore? Și de ce? Chiar crezi că am adormit, de-mi înșiri povești lipsite de logică?

– Întrebări de bun simț, drăguță, replică Doc, *dar care arată o totală necunoaștere a regulilor războiului. Până să inventeze superbomba, cele două puteri născociseră o mulțime de alte arme, mai puțin elegante și curate, dacă înțelegi ce vreau să zic, și anume cele cunoscute pe la noi sub numele de mijloace de nimicire în masă. Or, nimicirea în masă a adversarului*

presupune implicit repopularea teritoriilor cucerite astfel de la el, adică readucerea vieții acolo unde a dispărut orice fărâmă de viață. Și nu mai căuta logica unor asemenea concepții; mai întrebi de vreo logică după câte ai văzut și-ai trăit lângă Deneb? Destul că, în câteva ceasuri, oamenii de știință, fără să mai ceară încuviințarea nimănui, folosind puterile pe care le aveau în virtutea funcțiilor lor, au scos ADN-urile din adăposturi, unde erau îmbarcate în câte o rachetă, pentru ca, în caz de pericol, să fie aruncate în spațiul extraatmosferic și recuperate după trecerea primejdiei. Cele două astronave, programate acum să zboare independent, pe distanțe mult mai mari decât le hărăziseră constructorii, și o dată ajunse la destinație să se ascundă în fundul pământului ca să-și apere încărcătura, au fost dotate cu baterii de rezervoare suplimentare, conținând suficient combustibil pentru a li se îngădui să atingă sisteme planetare învecinate și să se întoarcă înapoi. Întâmplarea sau intuiția fericită a programatorilor a făcut ca una dintre nave să poposească pe Terra. Savanții speraseră că îngrozitoarea molimă a lichefierii va fi mai puțin rapidă, că se va opri la un moment dat de la sine, ori i se va găsi leacul, așa că vreun semen de-al lor va recupera tezaurul biologic ajuns pe alte planete; însă nădejdile li s-au dovedit absolut nerealiste – în mai puțin de o zi, lumea înfloritoare a lui Deneb dispăruse.

Încerc să deslușesc ceva în bezna care mă învăluie. Acum, în vijelia de sfârșit de lume, simt cu adevărat că sunt singur în universul acesta al himerelor, al înfrângerii și al spaimei. Viforul îmi aduce aminte de nopți petrecute în căldura de acasă, de povești croite după sufletul și mintea noastră, unde cineva trebuie totdeauna să se ridice deasupra răului și să-l înfrângă.

– Nu mi-ai răspuns la întrebare, Doc! De dragul cui ne aflăm aici? De ce să suferim, tata și eu când, poate, denebienii voștri nici nu-și doresc vechile înfățișări – dovadă că n-au vrut să se împotrivească războiului?

O umbră apare clătinându-se în vânt, un contur mai întunecat decât norii; merge cu brațele întinse ca să-și țină echilibrul, iar la mâna stângă îi strălucește o lumină albă, aidoma celei din ceasul meu. Omul se întoarce, mă zărește la rândul lui și se îndreaptă spre mine.

– În sfârșit! Nu credeam să te mai întâlnesc. De vreo șase ore te caut.

– Cine ești? mă fac că n-am înțeles, iar șuierul crivățului îmi înăbușe glasul.

– Asta-i bună! Ștefan. M-ai chemat, am venit. Cum merg treburile?

– Cum vezi.

Mă supun? Trebuie. Așa e mai bine.

S-a oprit în fața mea, hainele îi flutură încolo și încoace, gata parcă să se destrame, fotoliul gravific mă leagănă în toate părțile, glasurile furtunii, ale denebienilor urlă și se tânguie pe lângă noi.

– Hai, dă-mi containerul!

– Tata încă nu s-a adunat în costum.

– Țin legătura cu el. Când va fi gata, îmi dă de veste să intru în acțiune.

Întinde un braț care tremură, se îndoaie neverosimil, se scurtează și se

lungește, bâjbâind pe pieptul meu.

– De ce te grăbești?

– *Îți repet: m-ai chemat.*

Singur n-aș fi dus lucrurile la bun sfârșit. Gâză purtată de uragan printre vulturi.

– Mi-ai putea măcar mulțumi că ai ajuns aici.

– *Nu-mi place să repar ce-au stricat alții. Te codești, faci nazuri, pui întrebări la nesfârșit. Containerul!*

– Doctorul nu mi-a spus cum se scoate.

– *Mi-a spus mie. Întoarce-te!*

N-am încotro. Sunt în bătaia vântului. Două brațe îmi pipăie umerii, nesigure, se încleștează de mine, mă trag înapoi, capul lui Ștefan se reazemă de ceafa mea, se clatină cuprins parcă de slăbiciune, degetele încep să-i coboare de-a lungul bridelor ce-mi fixează containerul peste pectoralii firavi. Și în clipa asta revolta mă cuprinde, aprigă, la fel ca de atâtea alte ori în decursul aventurii mele fantastice.

– Ajunge! Nu-ți dau voie să-l iei!

Cuprind mâinile care mă înlănțuie și le ridic cu o ușurință de necrezut, le țin prizoniere, strângându-le de încheieturi, le simt zbătându-se să scape, încordându-se ca două arcuri de oțel, dar nu mă biruie.

– Potolește-te, Gabi!

A fost o voce adevărată, nu un gând.

– E nedrept, auzi? strig din răsputeri. Tu ai tot ce-ți dorești. Și dacă nu sunt învățat și bine făcut și plin de succese ca tine, dacă nu mă ridic până în slava cerului, cum poți tu, crezi că-i cinstit să-mi iei puțina bucurie de a mă fi descurcat după capul meu?

– Gabi! răsună vocea de aproape, de lângă ureche. Don Q!

Brațele străine renunță deodată să mi se mai împotrivească și un chip acoperit de geamăna măștii mele se lipește tandru de al meu. Mâinile mi se înmoaie; îmi petrec brațele lui peste piept.

– Tată!

Mă ține pe genunchi, mă strânge lângă el, mă apără, mă încălzește mă îmbărbătează.

– Te-ai întors! șoptesc și îl simt întreg împrejurul meu, cel mai grozav adăpost împotriva furtunii. Te-ai întors...

Oboseala, oboselile mi-au turnat plumb în oase. Aș vrea să-l văd, să-l mângâi, să mă conving de existența lui, dar abia îmi reușește un zâmbet, și somnul se închide deasupra mea ca o apă.

– Ștefan? bolborosesc înainte de a mă îneca.

– Doar o fantasmă! murmură vocea tatei un cântec de leagăn. Ultima întrupare a fricii tale, căreia i-au dat viață denebienii. De fapt, el n-a vrut să-ți ia locul niciodată. Te-a amenințat ca să-ți stârnească ambiția. Făcea și asta parte din plan.

N-au fost numai amenințări. Ștefan a construit o dublură a ceasului. Dar

acum înțeleg de ce – pentru epilogul aventurii. Oare se va termina așa repede?

– Credeam că voi umbla după tine încă prin multe aglomerări...

– Vântul gravific cutreieră pretutindeni. A ridicat în văzduh toate organismele risipite pe munții pustii și în mările sterpe, printre deșerturile ogoarelor de altădată și pe povârnișurile golașe de dealuri. Iar odată cu denebienii, și pe mine. Fotoliul tău invizibil a ocolit planeta, ajutându-te să mă culegi celulă cu celulă. Acum biosfera plutește în așteptarea semințelor din container. A sosit primăvara după care toți au tânjit de o mie de ori câte o mie de ani. Iar noi doi vom fi semănătorii.

Dorm și-l ascult în același timp. Ne ridicăm cu un salt prelung, sus, tot mai sus, șuierul crivățului dispare, tata desface bridele containerului. Deschid ochii din când în când și amestec frânturi de vis cu imagini reale. Rex aleargă în întâmpinarea noastră, cățărându-se pe gard și lătrând să spargă geamurile. „Hm! mormăie Lavinia, descuind poarta cu mișcări leneșe. Ai apărut, frățioare? După mutra ta, m-aș mira să fi făcut vreo afacere pe unde-ai fost!” Tata a instalat pe genunchii mei un fel de măsuță pliantă, pe care o fi scos-o din raniță, iar de pe marginile măștilor noastre raze de lumină cad asupra ei din plin, răsfrânte de strălucirile containerului. Împrejur ne veghează stelele neclintite, iar la picioare, departe, deslușesc în noapte norii de aburi și celule ai planetei. Otilia Caragea mă scrutează disprețuitor înainte să-mi întoarcă spatele, dar bunicul îmi face semn, zâmbind, să nu-mi pese. Mâinile pricepute și iuți ale tatei au deschis capsula de oțel; mii de faguri miniaturali pulsează încet sub un înveliș străveziu, iar în nișe speciale, adâncite în capac, se află câteva instrumente mai fine decât cele ale ceasornicarilor: pensete, ace, spatule. Un calculator de buzunar, cu măruntaiele fixate în plastic, spânzură deasupra mea; printre circuite integrate și conductori apar fragmente din fața lui Minitehnicus, strâmbându-se fiecare în alt fel. „Asamblează-l! răsună un glas poruncitor. Asamblează-l și pune-l în funcțiune.” Și nu înțeleg dacă despre calculator sau Dumitrașcu e vorba. Vuietele, vaierele vântului gravific ne-au învăluit iar; suntem la granița norilor, închiși într-un soi de cabină îngustă, numai cât trupurile noastre, țesută din razele acum orbitoare ce ies din cadranul și brățara ceasului. Cabina e neclintită, de parcă ar sta înfiptă într-un munte, iar dincolo de pereții ei, în uraganul ce bântuie pretutindeni, forme bizare de oameni, amestecați cu arbori, cu fluturi, cu pești încearcă zadarnic să se închege, ne fac semne o clipă înainte să dispară în neființa de unde atât de efemer s-au întrupat.

– Acum e acum, don Q! exclamă tata. Containerul are în sistem electronic de comandă care, dacă funcționează, va trebui să ejecteze fagurii cu ADN-uri cum scoatem noi semințele dintr-o turtă de floarea-soarelui. Dacă sistemul e defect, va fi nevoie să lucrăm cu penseta. Mă urmărești?

– Da...

Lupt să ies din apa somnului, iar frânturile de vis și realitate prind să se succeadă, să lunece, să se înlocuiască într-un ritm infernal, amețindu-mă.

– E aici un buton, continuă tata. Îl apăsăm cu acul acesta, în al cărui mâner

e un mic rezervor energetic. Atenție!

Are brațele petrecute pe sub ale mele și instinctiv ridic mâinile, să nu-l stânjenesc. A desprins acul din lăcașul lui, îl fixează atent într-un orificiu colorat în roșu, caleidoscopul care îmi rostogolește mii de poze pe dinaintea ochilor s-a oprit brusc, vederea mi se limpezește și abia am vreme să receptez cele câteva evenimente care se petrec simultan: luminile ceasului cresc și mai mult, prefăcând pereții cabinei de raze în pânze albe, dincolo de care nu se mai deslușește nimic; în podeaua acestei cuști se deschide un fel de trapă ovală, acoperită cu o grilă, tot din biounde pământene; din container, spărgând carapacea străvezie protectoare, fagurii încep să țâșnească asemeni gloanțelor din țeava unei arme automate; gloanțe ale vieții, ale renașterii, ce descriu o traiectorie scurtă prin aer, ca stropii unei arteziene și dispar prin ochiurile grilei din podea.

Un ciclon telepatic, cu mult mai violent decât cel gravitațional s-a dezlănțuit afară și ne traversează creierele, alungându-mi și ultimele rămășițe de somn. Un tumult de chemări nesfârșite, de imperioase dorințe, o neînchipuită revărsare de speranță, înfrigurare, bucurie, nerăbdare, un potop de cuvinte rostite de miliarde de guri, în limbi de neînțeles – ca și când s-ar fi rupt zăgazurile ce țineau prizonier un ocean, și noianul de ape s-a eliberat dintr-o dată. Mă cutremur. Mă cuibăresc și mai tare în brațele tatei, uitând că l-aș putea stingheri.

– Ce bine! răsuflă el și nu știu dacă funcționarea containerului sau gestul meu l-au mulțumit mai mult. Înconjurăm planeta din nou, iar la încheierea traiectoriei vom porni direct către casă.

– De ce așa curând?

– Privește de ce!

Deneb își arată primele licăriri la orizontul îndepărtat, făcând ca razele cuștii noastre să pălească și să devină din nou transparente. O dimineață pe care o vor vedea, în sfârșit, ochii atâta amar de timp lipsiți de lumină ai ființelor de aici. Cabina noastră, numai aparent neclintită, colindă spațiul cu viteza unui bolid, aproape atingând cu partea de jos sfera perfectă a norilor. Mitraliera vieții își revarsă în mod constant prin podea proiectilele binefăcătoare, răsăritul e scăldat în violetul-roz al soarelui, emanațiile ceasului meu au ajuns pe de-a întregul invizibile, pot urmări în amănunt minunea ce se naște după trecerea noastră fulgerătoare. când au atins stratul de nori, minusculele semințe explodează, fiecare în sute de comete, iar acestea în alte sute și sute, până le pierd din ochi, iar la capătul tuturor focurilor de artificii prind formă viețuitoare de același fel. Așa cum un cristal aruncat într-o soluție saturată provoacă apariția unor lanțuri de cristale identice, cum particulele elementare trecute prin camera cu vapori își înscriu traiectoriile condensând stropi de lichid, cum avioanele cu paraşutiști lasă pe cer corole de mătase colorată, cum vântul smulge și poartă puful păpădiilor și al plopilor, la fel după noi, într-un unghi colosal, al cărui vârf e sub tălpile noastre și ale cărui laturi se pierd peste zare, plouă cu salve de arbori, de fluturi, de fructe, de

pești, salve de iarbă, de veverițe, de păsări, salve de urși, de căprioare, salve de oameni – născuți din brusca aglutinare a cețurilor fără chip, strălucind umezi în stropii de apă și în fulgii ce-i spală ca după orice venire pe lume, plutind lent, apoi, pe platforme gravifice care-i vor duce în locurile unde i-a surprins odinioară efectul jalnicelor superbombe.

Când primul rând de faguri s-a golit, rama lor, subțire ca un tăiș de brici, sare înlături, dezvelind un al doilea strat, iar acestuia îi urmează un altul și un altul. Sunt poate mii în grosimea containerului.

– Cum ne mai descurcam de-ar fi trebuit să le desfacem cu penseta?

– Ne descurcam! spune tata. Altfel nu se putea.

15

Și ne-am întors.

Trapa de cristal a balconului de sticlă din vârful turnului de la institut s-a închis în urma noastră, punând capăt marii călătorii. Tata m-a așezat ușor în picioare, s-a desprins de mine, m-a întors către el și m-a privit. În lucirile slabe ale lămpii de veghe aprinse în cameră, era doar o umbră cu fața deformată de masca filtrantă. Am stat înaintea lui drept, dominându-mi osteneala. Ce să ne mai fi spus?

Mi-a strâns umerii în palme, apoi a trecut în cameră și a rămas nemișcat, gânditor, parcă fără să remarce schimbarea mobilelor. Am început să mă dezbrac, scoțându-mi mai întâi ceasul. N-a opus nici o rezistență. Știam că așa are să fie. Brățara i s-a desprins îndată ce am atins-o. M-am uitat la cadran. Luminița verde dispăruse. M-am descotorosit la fel de ușor de mănuși și de cizme, mi-am tras masca și capișonul, am deschis fermoarele salopetei. Pachetul cu hrană sintetică și pilule de fabricat apă a căzut cu zgomot pe pardoseală, împrăștiindu-și conținutul neatins. Am ieșit din bluza combinezonului ale cărei mâneci le-am înnodat peste mijloc. Era tot ce socoteam că pot face în așteptarea finalului.

Tata, cu spatele la mine, tot nu se clintise. Am pășit încet către el, simțind în tălpile goale răcoarea umedă a sticlei. Am intrat în cameră, la rândul meu, și mi-am rotit privirile peste noul mobilier așezat aproape cum îmi închipuisem. Pe urmă am desfăcut de la șoldul tatei pachetul lui cu pastile. I-am scos mănușile, și el mi-a întins mâinile, ascultător. Filtrul de oxigen și l-a smuls singur, ferindu-și privirile. Dar eu m-am uitat pe îndelete la el, i-am urmărit liniile chipului, una câte una, de parcă i-aș fi fost părinte, nu fiu – și am descoperit cum „copilului" meu părul i-a albit nefiresc, cum i-a crescut barba în răstimpul cât nu mai existase ca ființă, cum i s-au înmulțit ridurile din jurul ochilor și al gurii. Venise, ca și mine, de la un drum peste măsură de lung. Și tot ca mine lăsase în urmă o vârstă. Ascunsese, sub masca filtrantă, o a doua mască, a oboselii, sub ea o a treia, a bătrâneții, sub ea o a patra, a cunoașterii și dincolo de aceasta, de ultima, tăinuia un străin de car-e îi era nițel teamă, fiindcă nu știa cum să și-l apropie, dar alături de care trebuia

neapărat să învețe să trăiască până la capătul vieții.

L-am împins cu blândețe pe patul auster, metalic, am tras taburetul de metal, vopsit în alb și cu picioarele îmbrăcate la capete în cauciuc și m-am așezat fără grabă.

– Înțeleg că n-ai încotro! am zis.

A tresărit și a ridicat ochii spre mine. Mi-era cu neputință să cred că ochii aceștia, părul încărunțit fără veste, mâinile și toate ale lui fuseseră împrăștiate mai tare decât cenușa morților și că se alcătuiseră din nou, dându-mi-l înapoi aproape identic.

– Cum ți s-a părut povestea? m-a întrebat, dar umerii îi erau încovoiați și ca să nu-i surprind tremurul degetelor și-a sprijinit palmele de genunchi. O aventură pe cinste, așa-i?

– Tată! l-am oprit, și vocea îmi suna ca a unui fel de înțelept, și nu mi-a plăcut, însă, și mai puțin îmi plăcea jocul lui atât de puțin convingător. Nu mai sunt Gabi cel pe care-l știi.

– Cam greu de istorisit, din păcate! a continuat el. Cine să creadă că, trași de o rază, am ajuns la steaua Deneb...

S-a întors spre ușă, cu o expresie de nerăbdare, ca și cum aștepta dintr-acolo un ajutor.

– Despre Doc e vorba?

– Da... a recunoscut și privirile îi treceau prin lucruri.

– V-ați hotărât o întâlnire?

– E de datoria lui să vină.

Buzele crăpate m-au durut deodată. Zâmbeam.

– Ți-am spus că înțeleg. Am știut ce-are să urmeze de când l-am înfruntat pe Ștefan cel din ceață și întuneric, născut de pe urma fricii. Mă bucurasem că odată cu el mi-am înfrânt nehotărârea și spaima. Dar tot atunci mi s-a dus copilăria.

Tata mi-a trecut palma prin păr. Însă privirile i-au rămas îndepărtate și triste.

– Copilăria! m-a îngânat, și era prea puțină ironie în exclamația lui.

– Nu râde! i-am răspuns. Toți am lăsat ceva lângă Deneb. Începând cu Lavinia, care și-a pierdut în chip jalnic aerele de cunoscătoare într-ale vieții. Credeam numai că, după o asemenea aventură pe cinste, cum i-ai zis, plătită cu ce-am plătit-o, mă veți socoti egalul vostru.

Palma lui mi-a alunecat în jos, pe obraz, apoi mi-a acoperit gura, ca și cum mi-ar fi interzis să mai vorbesc, dar s-a retras în grabă, iar tata s-a întins, cu spatele sprijinit pe perna tare; și cât era de bătrân și cu chipul supt de oboseală, în lumina aceea care-i reducea trăsăturile la muchii crestate de umbre adânci, am avut imaginea bunicului la ultima noastră întâlnire.

– Nu mi-e chiar limpede ce crezi! a șoptit, și era împrejurul nostru o liniște nefirească, și mi-am dat seama că el însuși găsește jocul fără rost, și că nu se pricepe cum să-l lase, și că, în locul lui, nici eu n-aș fi făcut altfel.

– Nu doctorul o să te ajute. Deși v-ați vorbit să mă luați prin surprindere,

închipuindu-vă că aşa voi suferi mai puţin. Dar era bine să-mi spui. Fiindcă, în realitate, doar eu te pot sprijini. Şi n-aţi mai fi avut sentimentul că mă pândiţi să mă ucideţi cu premeditare. Mai ales că va muri ceva din mine, cu adevărat.

—Şi, mă rog, ce-ţi vom face?

Vocea îi era înecată de un gâlgâit surd, parcă vorbele abia i s-ar fi ridicat până în marginea buzelor şi de acolo s-ar fi rostogolit înapoi, îngrămădindu-se unele peste altele, neîncumetându-se să pornească spre mine.

– Ne-am întors de mult şi nimeni n-a deschis uşa să ne felicite ori măcar să vadă dacă am ajuns teferi. Şi în vremea cât am lipsit cineva a schimbat mobilele, a adus un pat de spital şl scaune de spital şi o noptieră de spital, iar mâine, sunt sigur, balconul de sticlă va dispărea şi el, şi la fel uşa ce dă într-acolo, iar camera îşi va relua înfăţişarea de pe vremuri, ca şi când nimic, nimic nu s-ar fi întâmplat. Asta înseamnă că acţiunea „Lebăda” încă nu s-a sfârşit, că e prevăzut un epilog. Să-ţi povestesc epilogul?

A răspuns cu un mormăit bizar, ca un sughit de plâns şi ca un oftat. Aş fi vrut să afle că nu-l condamn: fiindcă, oricum, nu putea schimba în nici un fel ce fusese hotărât să fie şi nu avea nici o vină pentru ce era silit să-mi pricinuiască foarte curând.

– Are să intre Doc. De unul singur. Şi ne va spune amândurora că, înainte să-i vedem pe ai noştri şi să raportăm cum ne-am descurcat, trebuie să ne odihnim. Şi mă veţi cufunda în somn doar pe mine. Iar în răstimpul cât am să fiu lipsit de apărare, vă veţi uni puterile şi-mi veţi şterge din memorie toate gândurile şi amintirile despre Deneb. Adică îmi veţi ucide ultimele trei zile. Şi ca lucrurile să meargă fără cusur, când mă voi trezi, am să port la mână ceasul fabricat de Ştefan – care, în ciuda casetelor şi butoanelor lui sofisticate, nu e mai mult decât un simplu ceas. Şi voi veni, în maşina lui Ştefan, aici la clinică, unde te voi găsi în patul ăsta, pe cale să-ţi revii dintr-un accident încheiat de mult. Iar mama, Lavinia, Minitehnicus şi tuşa Frusina, asupra cărora Doc cu echipa lui de psihiatri probabil a şi intervenit – ca şi asupra majorităţii cercetătorilor de aici – au de pe acuma ferma convingere că mi-au telefonat la clinică, să se intereseze de tine. Soră-mea a uitat de cearta cu logodnicul ei, mama de grija pentru noi doi, eu îţi voi aduce pachetul cu bunătăţi pregătite de tuşa, care sper că a fost păstrat cu mare grijă – şi vom sărbători vindecarea ta ce se anunţă grabnică şi definitivă.

– Oricine să fi fost, numai tu nu! a rostit în fine tata, intr-un suflet, ca la o mărturisire.

Şi şi-a întors ochii spre mine şi am fost fericit că nu sunt în locul lui. Doctorilor li se interzice să opereze rude sau prieteni apropiaţi, pentru ca nu cumva, de prea mare emoţie, să le tremure mâna şi să provoace o nenorocire. Mie, el însuşi trebuia să-mi extirpe aducerile aminte, să se asigure că nu-mi rămâne nici una, pentru ca astfel să nu dau naşteri şi să nu cad victimă unei nenorociri.

– Nimănui nu i s-ar fi permis să păstreze taina! am răspuns. Norocul meu e că-ţi sunt fiu şi aşa, de la început, cei de lângă Deneb m-au ales laolaltă cu

tine. Ce contează ce ni se mai întâmplă după câte am lăsat în urma noastră? Acum, de bine ce ne-am întors, te rog să iei notă că sunt corijent.

Tata a închis ochii și, vreme de câteva interminabile clipe, am încremenit – mi se părea că nu-i mai aud respirația.

– Știam! a suflat, în sfârșit. Aștepți să te felicit?

– Pe deasupra, dirigintele meu vrea să te vadă. După ce începe școala, nu mai scapi.

– De peste treizeci de ani tot încercăm să ne întâlnim și n-ajungem. De când am terminat elementara și n-am mai stat în aceeași bancă. Ne dai tu acum prilej și subiect de discuție.

Asta a fost tot.

Colind prin cupola de sticlă, pe lângă hainele ce m-au însoțit în lumea lui Deneb. Mi-aduc aminte – încă mai pot – de hainele soldaților de acolo. Ale mele au purtat viața și vor fi distruse, ale lor au adus distrugere și au rămas neatinse, în timp ce planeta pierea. Nu-i adevărat că viața triumfă totdeauna și în orice condiții. Trebuie, dimpotrivă, apărată, vegheată, păstrată pretutindeni. Cu ea nu se fac experiențe și nu se greșește. E granița dincolo de care universul, cu nemărginirea, splendorile și misterele lui devine perfect inutil.

Semeni ai mei! E mesajul pe care vi-l las în ultimul minut cât îmi mai îngăduiți să vă vorbesc despre Deneb. Aș fi dai oricât să nu pierd amintirea minunii trăite acolo. Dar sunt osândit să o uit, fiindcă atâția dintre voi mai cred că viața sau moartea Pământului nu e treaba lor.

Ușa s-a deschis.

Doctorul Dinu intră în camera tatei.

SFÂRȘIT

---

[1] Mamifer nocturn din America Centrală și Mexic, cu spatele și laturile acoperite de o platoșă osoasă.

[2] Animal fabulos cu corp de cal și cu un corn în frunte.

[3] Colecție purulentă datorită infectării cu germeni patogeni.